

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI PITEȘTI
CENTRUL DE STUDII ȘI PĂSTRARE A ARHIVELOR
MILITARE ISTORICE PITEȘTI

ISTORICUL
REGIMENTULUI 4 "ARGEȘ"
1877–1946

Coordonatori:

Colonel (r) dr. CORNEL CARP
Lt.col. dr. PETRIȘOR FLOREA
VASILICA MANEA
dr. CORNEL ȚUCĂ

Autori:

Iulian Boțoghină
Daniela Manaloiu
Nineta Nicolae
Lt.col.ing. Marius Olteanu

Leontin Stoica
Mihai Șoitariu
Doina Talașman

Culegere computerizată:

Oana–Mihaela Burghilea
Adriana–Mariana Medre
Mihaela Olteanu
Felicia Țucă

Tehnoredactare computerizată și prelucrare grafică:

Cristian Enache
Doina Talașman
George-Mihai Talașman

CUPRINS

CUPRINS	3
CUVÂNT INTRODUCATIV	4
LISTA DE ABREVIERI	6
I. ISTORICUL REGIMENTULUI 4 (1877 – 1946)	7
1. ÎNFIINȚAREA REGIMENTULUI 4 DOROBANȚI „ARGEȘ”	7
2. RĂZBOIUL DE INDEPENDENȚĂ	11
3. [1878 – 1916]	24
4. [RĂZBOIUL DE REÎNTREGIRE NAȚIONALĂ]	33
5. [PERIOADA INTERBELICĂ]	75
6. RĂZBOIUL ANTISOVIETIC	81
<i>DRUMUL EROIC SPRE ODESSA</i>	81
<i>PE FRONTUL DIN MOLDOVA</i>	96
7. PE FRONTUL ANTIHITLERIST	112
II. COMANDANȚII REGIMENTULUI 4 „ARGEȘ”	142
1. LISTA COMANDANȚILOR	142
2. REPERE BIOGRAFICE	143
III. EROII REGIMENTULUI	185
1. RĂZBOIUL DIN 1877 – 1878	185
2. RĂZBOIUL DIN 1916 – 1918	186
3. RĂZBOIUL DIN 1941 – 1944	205
4. RĂZBOIUL DIN 1944 – 1945	214
IV. IN MEMORIAM	227
1. POARTA EROILOR	227
2. CIMITIRUL EROILOR	233
3. TROIȚA EROILOR REGIMENTULUI 4 „ARGEȘ”	238
V. ÎN SLUJBA REGIMENTULUI	241
1. DISCIPOLII LUI HYPOCRAT	241
2. CALVARUL PRIZONIERILOR ARGEȘENI	248
3. ION TRIVALE	257
VI. ANEXE	262
1. DOCUMENTE	262
2. HĂRȚI	286
3. FOTOGRAFII	295
VII. BIBLIOGRAFIE	302

CUVÂNT INTRODUCATIV

Mândria de a fi argeșean, onoarea de a călca zi de zi pe acest loc încărcat de istorie, apărat cu dârzenie și spirit de sacrificiu de generații întregi, precum și îndemnul adresat de colonelul Barbu Pârâianu, unul dintre comandanții Regimentului 4 Dorobanți, ca „*pildele de vitejie și de sacrificiu săvârșite de Regimentul nostru, de Argeșenii noștri* [...]”^{*} să rămână vii în amintire și să fie cunoscute de generațiile prezente și viitoare, au constituit un puternic imbold pentru redactarea prezentei lucrări.

Realizată în semn de veșnică cinstire a Regimentului 4 „*Argeș*” în cazarma căruia își desfășoară activitatea încă din anul 1973 Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice, lucrarea de față este o continuare a celei intitulate „*Istoricul Regimentului 4 Argeș*” editată la Pitești de către Institutul de Arte Grafice „Artistica”-P.Mitu, cu prilejul aniversării a 50 de ani de la înființarea unității, o adevărată frescă a eroismului argeșean.

Unitatea argeșeană care face obiectul lucrării de față, înființată la începutul anului 1877 sub comanda colonelului August Gorjan, a înscris pagini nepieritoare în cartea de aur a neamului și în cea a eroismului argeșean.

Structurată pe cinci capitole și anexe, prezenta lucrare intitulată „*Istoricul Regimentului 4 Argeș. 1877-1946*”, rod al cercetării efectuate de un colectiv de specialiști din cadrul Centrului, își propune să informeze cititorii avizați sau nu, despre cele mai importante și semnificative momente din evoluția regimentului de la înființare și până după cel de-Al Doilea Război Mondial.

Partea de început redă întocmai lucrarea colonelului Barbu Pârâianu, de la capitolul privind participarea regimentului la Războiul de Independență până în anul 1927. S-a urmărit pe cât posibil respectarea textului original: atât în punctuație cât și în grafie, intervențiile autorilor fiind marcate între paranteze drepte. De asemenea, completările și explicațiile de rigoare, acolo unde a fost necesar, au fost plasate în subsolul paginii.

Celelalte capitole referitoare la activitatea regimentului după anul 1927 până la desființarea survenită în anul 1946 au fost realizate pe baza studierii unui vast material documentar din fondul de arhivă creat de Regimentul 4

^{*} Vezi lucrarea lui Pârâianu, Barbu, *Istoricul Regimentului Argeș nr. 4*, Institutul de Arte Grafice “Artistica” P. Mitu, Pitești, 1927.

Dorobanți „Argeș” și de alte unități și structuri militare, lucrările generale care aparțin de literatura de specialitate fiind mai puțin folosite. Menționăm că unele neconcordanțe între datele publicate la reperele biografice ale comandanților, precum și în alte locuri, apar ca urmare a neînscrierii în documentele cercetate (foi matricole, memorii personale etc.) a tuturor mutațiilor la partida ofițerilor în cauză, perioada de comandă de unitate fiind stabilită pe baza studierii și altor documente de arhivă.

Pentru ilustrarea în mod cât mai veridic a pierderilor suferite de regiment în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial și pentru a nu da naștere la diverse interpretări au fost inserate în lucrare documentele - scanate - întocmite în acea vreme.

Am încercat să evidențiem cât mai fidel aportul unității argeșene la Războiul de Independență, de reîntregire națională, la cea de a doua conflagrație mondială și eroismul miilor de argeșeni care și-au sacrificat viața pe altarul independenței și libertății patriei; mărturie stau documentele de arhivă, jurnalele de operații și registrele istorice ale regimentului.

De asemenea, în lucrarea „*Istoricul Regimentului 4 Argeș. 1877-1946*” își găsesc locul o serie de oameni de seamă, comandanți ai regimentului, medici militari, eroi ai acestei unități care au adus o contribuție marcantă la bunul renume al regimentului.

Mulțumim pe această cale Primăriei Municipiului Pitești, fără sprijinul căreia lucrarea de față nu ar fi putut vedea lumina tiparului.

Aducem, de asemenea, mulțumiri colegului nostru - domnul plutonier major Cătălin Catrina - pentru sprijinul acordat, prin punerea la dispoziție a unor fotografii și a jurnalului de prizonierat al bunicului său, căpitanul Catrina D. Marin, care a onorat Regimentul 4 “Argeș” prin faptele de arme și activitatea sa.

Dacă cititorul copleșit de grijile vieții cotidiene își găsește o clipă de răgaz pentru a răsfoi paginile acestei evocări istorice și câteva clipe de reculegere în fața Porții Eroilor, avem convingerea că am împlinit o sfântă datorie de onoare pentru eroii argeșeni și am dat deoparte cenușa uitării.

AUTORII

LISTA DE ABREVIERI

A.C.= anticar

Cap.= caporal

Cpt .= căpitan

Cpt., slt.(r) = căpitan, sublocotenent (rezervă)

Ctg. = contingent

Frnt. = fruntaș

Lt. = locotenent

Lt.col. = locotenent colonel

P.C.= Partea Complementară

Plt. = plutonier

Plutonier T.R. = plutonier cu termen redus

R.6.Art. = Regimentul 6 Artilerie

Serg. = sergent

Slt. = sublocotenent

Sold. = soldat

I. ISTORICUL REGIMENTULUI 4 (1877 – 1946)

1. ÎNFIINȚAREA REGIMENTULUI 4 DOROBANȚI „ARGEȘ”

Începuturile Regimentului 4 Dorobanți se regăsesc în anul 1872, când prin “*Legea de organizare a armatei*” din acel an, promulgată prin Decretul nr. 1064 din 1 iulie*, s-au înființat în cadrul regimentelor 2 și 4 Dorobanți, batalioanele Argeș și, respectiv, Muscel. Regimentul 2 Dorobanți, cu garnizoana de reședință la Râmnicu Vâlcea, cuprindea ca arie de recrutare județele Gorj, Vâlcea și Argeș, iar Regimentul 4 Dorobanți, care avea dislocarea la Ploiești, își recruta efectivele de pe raza județelor Muscel, Dâmbovița, Prahova și Buzău. Batalioanele din compunerea celor două regimente purtau denumirea județului de unde își recrutau efectivele.

Întinderea prea mare a teritoriului de recrutare a unui regiment, care cuprindea 3–5 județe, a creat dificultăți în exercitarea comenzii și administrării unității de către comandantul de regiment, precum și în executarea mobilizării, făcând imperios necesară crearea de noi regimente de dorobanți pentru fiecare județ, atunci când situația politico-militară și mijloacele bugetare afectate armatei ar fi permis-o.

Redeschiderea “*crizei orientale*” prin războaiele izbucnite în Bosnia și Herțegovina (1875), precum și în Bulgaria (1876) și instaurarea stării de conflict militar prin acțiunea sârbo–muntenegreană împotriva Porții Otomane (18/30 iunie 1876) au complicat situația din Balcani.

Derularea acțiunilor militare în imediata apropiere a frontierelor României și consecințele pe care acestea le puteau avea asupra configurației politice și a raporturilor în sud–estul Europei au determinat România să desfășoare o vie și energică acțiune politică și militară pentru realizarea propriului deziderat național și anume acela al cuceririi deplinei independențe de stat a țării.

* Conform respectivului decret s-au înființat opt regimente de dorobanți numerotate de la 1 la 8. Batalioanele Argeș și Muscel vor sta la baza formării Regimentului 4 Dorobanți în anul 1877.

Pentru a nu oferi Porții Otomane motive de intervenție, statul român și-a declarat inițial neutralitatea, acordând, totodată sprijin moral și material luptătorilor de dincolo de Dunăre, refugiați pe teritoriul românesc.

Manifestând o neutralitate binevoitoare față de Serbia, guvernul român a adoptat măsurile necesare pentru a se evita ocupația străină sau transformarea țării în teatru de război. În acest scop, a fost dislocat la Dunăre, în zona localității Gruia, în dreptul râului Timoc, un corp militar român de observație pus sub comanda colonelului Mihai Cristodulo Cerchez, pentru a apăra frontiera dunăreană în această zonă.

Amploarea luată de conflictul balcanic a determinat statul român să ia măsurile necesare pentru întărirea forței armate.

La 24 septembrie/6 octombrie, Consiliul de Miniștri a hotărât concentrarea trupelor permanente și teritoriale și a rezervelor pentru instrucție și manevre, executându-se cu acest prilej o pregătire intensivă.

În toamna aceluiași an s-au constituit diviziile active cu efective de război și s-au desfășurat exerciții similare celor cerute în timp de campanie.

Concentrările și manevrele au permis ministrului de Război, colonelul Gheorghe Slăniceanu, să constate că organizarea dorobanților prezenta inconveniente care întârziu dezvoltarea acestei arme. Preocupat de a *“grăbi organizarea infanteriei teritoriale într-un mod care să ne garanteze o mai grabnică mobilizare a unui număr mai considerabil de forțe, ministrul propunea să se creeze încă 8 regimente de dorobanți peste cele existente și să se acorde mai multe mijloace pentru instrucția și organizarea lor”*. Propunerea a fost sancționată prin Înalțul Decret nr. 2195 din 26 noiembrie 1876.¹

Se înființau încă opt regimente de dorobanți, organizate pe câte două batalioane, prin restrângerea ariei de recrutare a resurselor umane pentru fiecare regiment la două județe.

În acest cadru organizatoric lua ființă la 1 ianuarie 1877, la Pitești, Regimentul 4 Dorobanți, compus din două batalioane: Batalionul Argeș și Batalionul Muscel. Regimentul nou înființat intra în subordinea Diviziei 1 Teritoriale, afectându-i-se, ca teritoriu de recrutare, județele Argeș și Muscel. Fiecare batalion era compus din patru companii, iar reședința lor era la Pitești (Batalionul Argeș) și Câmpulung (Batalionul Muscel).

¹ „Monitorul Oastei”, nr. 35 din 9 decembrie 1876 – Parte Oficială, p. 810-822; vezi și documentul anexă nr. 1 din lucrare.

De semnalat că la baza acestei organizări ședea principiul teritorialității, companiile având ca teritoriu de recrutare o plasă. Organizarea teritorială a celor două batalioane era următoarea:

Batalionul 1 Argeș ***Reședința Pitești***

Compania 1 Loviștea, (reședința Șuici), se compunea din plasa Loviștea.

Compania a 2-a Curtea de Argeș, (reședința Curtea de Argeș), se compunea din plășile Argeș și Topolog.

Compania a 3-a Pitești, (reședința Pitești), se compunea din plasa Oltu, plasa Pitești și orașul Pitești.

Compania a 4-a Cotmeana, (reședința Costești), se compunea din plășile Cotmeana și Gălășești.

Batalionul 2 Muscel ***Reședința Câmpulung***

Compania a 5-a Câmpulung, (reședința Câmpulung), se compunea din plaiul Nucșoara și orașul Câmpulung.

Compania a 6-a Giuvala, (reședința Podul Dâmboviței), se compunea din plaiul Dâmboviței.

Compania a 7-a Râurile, (reședința Micești), se compunea din plasa Râurile.

Compania a 8-a Argeșul, (reședința Bârsești), se compunea din plășile Argeș și Podgoria.

Întrucât subunitățile din compunerea regimentelor noi proveneau din regimentele înființate în 1872², Ordinul circular nr. 75/28.12.1876 făcea precizarea că mai întâi va avea loc transformarea vechilor unități și după aceea crearea celor noi³.

² Batalionul Argeș de la Regimentul Dorobanți Râmnicu Vâlcea și Batalionul Muscel de la Regimentul Dorobanți Prahova, vezi Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice Pitești, (în continuare se va cita C.S.P.A.M.I.), fond *Regimentul 4 Dorobanți "Argeș"*, dosar nr. 737, f. 215.

³ „Monitorul Oastei”, nr. 1 din 12 ianuarie 1877, p. 10–13.

Tabela nr. 1, anexă la ordinul circular menționat, stabilea componența Statului Major al regimentului de infanterie nou înființat⁴:

1 colonel sau locotenent-colonel – comandantul Regimentului;

2 maiori – comandanți de batalioane;

1 căpitan, 1 locotenent, 1 sublocotenent – contabili;

6 căpitani, 2 locotenenți – comandanți de companie;

6 locotenenți, 8 sublocotenenți – la companii;

Trupa Regimentului de dorobanți era stabilită la 64 sergenți, 96 caporali, 64 toboșari și corniști și 1510 soldați⁵.

Înaltul Decret nr. 97/1801 din 18 ianuarie 1877, prin care erau numiți comandanții celor 16 regimente, numea în calitate de comandant al Regimentului 4 pe locotenent-colonel Gorjan August⁶.

Chiar în primul an de existență Regimentul ia parte activă la războiul pentru cucerirea independenței de stat a României.

Armata română a fost mobilizată oficial prin Înaltul Decret nr. 787 din 6 aprilie 1877, însă situația de la sud de Dunăre și înrăutățirea relațiilor cu Turcia au făcut ca, încă din 5 aprilie, Regimentul 4 Dorobanți să primească ordinul de deplasare spre Dunăre, ajungând la Calafat la 21 aprilie.

În iulie, în satul Poiana de lângă Calafat, în prezența Principelui Carol, Regimentul 4 Dorobanți primea drapelul de luptă⁷.

MOTTO: "Ei n-au murit trăiesc în noi, că sunt eroii"

⁴ Ibidem, p. 14.

⁵ Ibidem, p. 33.

⁶ „Monitorul Oficial”, nr. 17 din 28 ianuarie 1877 – Parte oficială, p. 526.

⁷ Ibidem.

“SE STING VETERANII”

*Privește, copile, cum trec veteranii
În șiruri tăcute, bătrâni luptători!
Se duc. Se topesc! Și-o dată cu anii
Dispar în neant, anonimi călători.*

*Privește-i trecând, resemnați, spre vecie,
Pășind maiestuos, ca lumea să știe
Că ei n-au cerșit, nu s-au plâns, n-au crâcnit!
Au luptat, au muncit, au tăcut... și au murit!*

2. RĂZBOIUL DE INDEPENDENȚĂ ***

La 5 aprilie 1877, Regimentul era gata de luptă cu 1050 viteji.

La 10 aprilie, Batalionul I (Argeș), pleacă la Craiova, iar a doua zi, pleacă și Batalionul II (Muscel).

Ce de plâns pe mamele și mândrele flăcăilor, ce de vorbe de îmbărbătare din partea bătrânilor. Iar caporalul Stancu Niță din Valea Popei, parcă nu era în mințile lui, atâta chiuia și spunea la snoave, pe care le mai întărea din când în când cu vorba lui moale și tărăgănată, și locotenentul Bordeanu Pavel, comandantul lui de companie.

Sărmanii! parcă nu le era a bine; îi pândea moartea în văile Rahovei.

După marșuri lungi și ostenitoare de câte 40—50 km. pe zi, Regimentul întreg ajunge la 21 aprilie în preajma orașului Calafat, unde intră în Divizia comandată de colonelul Cerkez.⁸

** Colonel (r) Gheorghe Lăcătușu, din volumul *Tradiție și istorie 1990–2005*, editat de Asociația Națională a Veteranilor de Război, Editura Contrast, București, 2005, p. 39.

*** Barbu Pârâianu, *Istoricul Regimentului 4 Argeș*, Institutul de Arte Grafice “Artistica” – P. Mitu, Pitești, 1927, p. 8–86.

⁸ Divizia 1 Activă comandată de colonelul Mihail Cristodulo Cerkez (1839–1885); din 6 septembrie 1877 acesta a fost numit comandant al Armatei de Operații.

A doua zi, pe la orele 3 dimineața, Regimentul se așează în bivuac în marginea de răsărit a Calafatului, întinzându-și pânza de anteposturi pe marginea Dunărei, căci dincolo, peste bătrânul râu, era cetatea turcească Vidinul.

Oamenii s-au pus pe săpat șanțuri (tranșee), dar vicleanul turc de pe malul celălalt, nu se astâmpără, și în ziua de 26 aprilie, pe la orele 12 din zi, trage primul foc de tun în dorobanții noștri, care lucrau.

Atâta le-a trebuit tunarilor noștri; din cele trei baterii, pe care le botezaseră: “Carol”, “Mircea” și “Ștefan”, ei încep să scuipe focul omorător asupra cetății turcești.

Până la 7 ceasuri seara, i-a învățat minte să mai poftască și altă dată, căci tocmai de la noi se auzeau vaetele lor pe limba turcească. Și pentru că se făcea noapte, tunarii noștri au avut grijă să le dea și lumină, aprinzându-le Vidinul cu purcele grase [proiectile, n.n.], trimise din gurile de oțel.

Ce bucurie pe dorobanții noștri! La început, de, ca omul, care n-a mai auzit și n-a mai văzut așa ceva, inima a svâcnit și ea puțin, da’ nu de frică, ci de fiorul acela dintâi al lucrului necunoscut, ca și în dragostea de la începutul începutului.

La mirosul prafului de pușcă, nărilor dorobanților noștri se măriseră de trei ori cât erau ele de obicei și fiecare s-a gândit o clipă acasă, ca apoi îndată acest gând să intre în umbră și altul mai mare, mai scump și mai sfânt să-i ia locul: lupta cu înverșunare pe viață și pe moarte contra jugului turcesc. Țara, pământul să fie dezrobii!

Și-n timp ce tunarii noștri trimiteau ploaie de obuze, toți dorobanții amenințau mânios cu pumnul cetatea turcească.

În zilele ce urmară din luna aprilie, Regimentul nostru făcu anteposturi cu batalioanele pe rând, strajă neclintită pe malul pământului românesc, cum și șanțuri (tranșee) pentru dorobanți și pentru tunari, drumuri de legătură, magazii de muniții și alte lucrări trebuitoare.

La 15 mai, Măria Sa Domnitorul, veni să vadă dorobanții lui. Inimile crescură și mai mari și focul vitejiei de veacuri al românului se aprinse cu putere.

Domnitorul se duse apoi la bateria “Carol”, de unde dădu ordin tuturor bateriilor să deschidă focul asupra cetății turcești.

O vijelie de foc porni din gurile de oțel.

Dar nici turcii nu se lăsară mai prejos de data aceasta, și un obuz căzu chiar aproape de Domnitor, care în picioare, râzând și disprețuind moartea, își scoase chipiul de pe cap și zise: “Asta-i muzica ce-mi place”.

În celelalte zile din luna mai, Regimentul a făcut de pază și a lucrat mereu.

Într-o seară, pe la sfârșitul lui iunie, veni vestea, că trupe inamice au debarcat în ostroavele noastre dintre Vidin–Calafat și satul Ciuperceni, mai jos de Calafat, îndată se dete alarma, dar recunoașterile trimise aduseră spre dimineață vestea, că nici picior de inamic nu era acolo.

La 9 iunie, artileria noastră, care se mai mărise cu două baterii, botezate: “Independența” și “Renașterea”, deschise focul la ora 1 ziua asupra Vidinului, și-l țină până seara, aprinzând orașul în două părți.

Dar comandanții noștri voiau să știe ce este și dincolo pe malul turcesc, și atunci trimiseră în seara de 11 iunie un ofițer și opt soldați să facă o recunoaștere.

Aceștia, plini de vitejie, trecură noaptea în bărci pe malul turcesc, și a doua zi ascunși prin stufărișuri, recunoscuseră anteposturile turcești. Dar, nu se mulțumiră cu atât, și înaintară și mai mult spre liniile inamice.

Cum mergeau, văzură o patrulă turcească; nu traseră în ea ci o lăsară să se apropie până la 10 pași, când deschiseră foc. Câțiva turci căzură, ceilalți luară fuga, dar și patrula noastră fu nevoită să se retragă către barca cu care venise și să lopăteze, căci turcii se alarmaseră, trimițând trupe numeroase.

Către sfârșitul lunii iunie, Regimentul nostru se apropie de inamic, ocupând ostroavele din mijlocul Dunării în fața cetății turcești, unde a trecut pe pontoane. Acum îi despărțea numai brațul mare al Dunării de liniile turcești, braț ce avea cam 6–700 m. Aici așezară anteposturile și începură să lucreze șanțuri (tranșee). Zi și noapte turcii trăgeau în dorobanții noștri, dar și dorobanților noștri, grozav le plăcea să vâneze carne de păgân.

Din când în când, artileria noastră îi lua în primire.

Purcelele zburau cu zgomot de păsări speriate pe deasupra capetelor alor noștri, iar în ziua de 3 iulie, dorobanții lui “4 Argeș”, se prăpădeau de râs când au văzut cum fugeau turcii, ce începuseră să lucreze la așezarea unei baterii de a lor, și în mijlocul cărora curgeau obuzele tunurilor noastre, care îi dibuise.

Fuga-i rușinoasă, dar e sănătoasă pentru cei fricoși și cu suflet neșelit pentru luptă!

Cum însă, Regimentul nu avea drapel, acea icoană sfântă, care întruchipează pământul strămoșesc și pe conducătorul lui, Măria Sa Domnitorul Carol veni în ziua de 17 iulie, adună Regimentul, — pe care îl înlocuise în ajun altă trupă de dorobanți, — și în satul Poiana, aproape de Calafat, Domnitorul, în fața întregului Regiment, prinzând cu putere drapelul, îl dete în mâna Comandantului de Regiment, zicându-i: “Vă încredințez acest drapel, apărați-l dar, cu onoarea și viața voastră”.

Un strigăt viteaz de: “Ura”, ieși din pieptul dorobanților lui “4 Argeș”, strigăt care făcu să clocotească văile toate, până în piscurile înalte și falnice ale munților Carpați, și să se clatine însăși cetatea Vidinului turcesc; bătrâna Dunăre, martoră și ea la această zi mare și sfântă, ducea încet pe valurile ei la vale spre malurile turcești răsunetul strigătului viteaz.

În cursul lunii iulie, precum și în luna august, Regimentul a stat de pază pe malul Dunării, întinzându-se cu anteposturile, de la satul Cetatea până la satul Ciuperceni, pe un front de 20 km.

Din cauza frontului prea mare de pază, a drumurilor puține și rele, a turcilor, care mereu încercau să treacă la noi, hărțuindu-ne prin toate mijloacele, oamenii noștri au suferit deseori de foame, de nesomn și de neodihnă.

Dar, aceasta n-ar fi însemnat nimic, pe lângă o veste tristă pe care dorobanții noștri o primiră și care a zguduit sufletele tuturor. Din cauza nevoilor militare comandantii mari, fură nevoiți să despartă Regimentul în două. Frații din Muscel, se despărteau de cei din Argeș, căci la 19 septembrie Batalionul de Muscel, formând un detașament cu Batalionul din Regimentul 1 Dorobanți și cu o baterie de artilerie, toate sub comanda locotenent-colonelului Herfner, primi ordin să plece spre comuna Orășani, din fața cetății turcești Rahova, care era peste Dunăre, unde așează anteposturi.

Aci Batalionul de Muscel stătu până la 13 octombrie, când pornește spre orașul Corabia, de unde în ziua de 17 octombrie, trecu Dunărea pe malul inamic cu întreaga brigadă.

În satul Ghighiu este primit de colonelul Slăniceanu⁹ comandantul brigăzii.

⁹ Colonelul George Slăniceanu, comandantul Corpului de pe Vid și Isker.

Bătălia de la Rahova

Pe la 5 noiembrie, “Batalionul Muscel”, sub comanda maiorului Giurăscu¹⁰, cu restul brigăzii, pornește din Ghighiu, trece râul Isker pe un pod de vase și se îndreaptă spre cetatea turcească Rahova.

După două zile de marș, dorobanții ajung către seară în satul Selanovița, așezat pe poalele unei văi adânci, la 5 km. departe de blestemata cetate turcească Rahova.

Și nu de mult timp se așezase fiecare să se odihnească, când veni ordinul că a doua zi, 7 noiembrie de dimineață, la orele 6, dorobanții să pornească la luptă.

Oh! de când așteptau ei această zi. De când voiau ei să dea în sfârșit odată piept cu turcii, acei păgâni, cari îi necăjiseră atâta timp fără folos, când se aflau la Calafat, în fața Vidinului!

În sfârșit a venit și ziua aceea, când să se măsoare cu fesurile roșii, ei, voinicii munteni din munții Muscelului, când să prindă și să apuce în brațele lor vâjnoase, liftele turcești.

Pieptul fiecăruia se umflă cu putere și mâna dreaptă strângea arma, gata s-o sfarme ca pe-o surcică.

O singură părere de rău aveau ei: aceea de a nu fi la un loc cu frații lor, camarazi de regiment, cu argeșenii.

Dumnezeu îi despărțise; cine știe însă, în clipa aceasta și ei vor fi având norocul să lupte acolo, departe peste Dunăre, la Vidin!

Și fiecare din ei dormi în noaptea aceea, visându-se în focul luptei, împingând cu sete baioneta în pieptul unui turc, care se repezea să-i taie cu iataganul nevasta și cei 2 copii ai lui....

Iar el nebun de răzbunare și plin de sânge, dădea în dreapta și în stânga cu patul armei și cu pumnul căutând să se cațăre pe parapetele turcești.

Visa apoi și pe Domnitor cum îi arată drapelul și-i striga: “înainte”; iar sub cutele drapelului, vedea pe mama lui cum îl privea cu ochii înlăcrimați de bucurie!...

¹⁰ Maiorul Dimitrie Giurăscu, comandantul Batalionului 1 din Regimentul 4 Dorobanți, căzut eroic în luptele de la Rahova din 7/19 noiembrie 1877.

Săriră-n sus înfrigurați de vis: gornistul suna adunarea. În grabă coloana se formă. Era frig și noapte încă. Departe o geană de lumină plumburie, arăta că dintr-acolo va veni lumina aurie a soarelui.

Dumnezeu să le ajute!

Făcură cu toții câte o cruce mare, așa cum se cuvine să facă orice creștin la un botez de sânge, și porniră.

Maiorul Giurăscu era în capul Batalionului. Gândul lui se repezi departe, peste Dunărea rece, la soția sa tânără și frumoasă și la cei trei îngerași, copiii lui dragi.

O clipă, o lacrimă fierbinte se prelinse cu repeziciune pe obrazul înghețat de frig și se ascunse în mustața lui stufoasă.

Se uită rușinat înlături. Nu-l văzuse nimeni; sufletul se împietri din nou.

În jurul lui zburda neastâmpărat, Tirax, prepelicarul iubit, care când maiorul Giurăscu a plecat din Câmpu-Lung, s-a luat pe furiș după el, nevoind cu nici un chip să se întoarcă acasă. Și, buni tovarăși, au plecat amândoi să se războiască cu turcii.

Batalionul urcă platoul de deasupra satului Selanovița, unde se odihnise în ajun, și se opri, așezându-se în coloană de batalion pe companii. Erau 720 de musceleni, printre care 200 recruți din contingentul 1877, cu mustața abia mijind deasupra buzei.

Dar, care nu fu durerea maiurului când, la primirea ordinului de atac, văzu că Batalionul său, nu numai că nu era în linia întâi, dar nici în a doua, ci tocmai în rezerva generală a Diviziei!

Atunci, în clipa când comandantul Diviziei, colonelul Slăniceanu, se apropia să treacă în revistă Batalionul, maiorul Giurăscu, aruncându-și privirea spre oamenii lui, citește în ochii lor frământarea ce toată noaptea îi rosese, și nemaiputând răbda imboldul conștiinței, iese înaintea comandantului Diviziei, și-l roagă să-i facă lui și Batalionului, onoarea de a trece în linia întâi.

Colonelul, îl privește lung, cu sufletul plin de admirație, și-i zice:

“Dar bine maiorule, ai uitat că ai trei copilași și-o nevastă tânără?”

“Domnule colonel, răspunde Giurăscu, eu aparțin mai întâi țării, care e în primejdie și trebuie să o apăr, și apoi în al doilea rând, sunt al nevastii și copiilor mei”.

Colonelul tace. Ochii lui mari se uită la maior ca la o arătare dumnezească. Apoi privirea lui se rotește peste întregul Batalion.

Cu vocea tremurătoare, el strigă:

– “Copii, ați auzit ce vrea maiorul vostru? Și voi cereți onoarea de a da cei dintâi piept cu vrășmașul?”

– “Da, răspunde ca un singur glas, Batalionul”. Atunci, colonelul Slăniceanu, ordonă ca Batalionul să facă cerc împrejurul lui, și zice:

“Ostași, sunt mândru de-a vă cunoaște și în aceste momente supreme, și sunt cu atât mai mândru și încurajat, cu cât am constatat devotamentul cu care v-ați oferit voluntari a combate în linia întâia; nu mă îndoiesc o secundă că fiecare își va face datoria; vă mulțumesc și nu vă urez decât victorie și bun succes. Sper că de va voi Dumnezeu, diseară vom fi cu toții în Rahova”.

Un singur “Ura”, pornit din pieptul a șapte sute de musceleni, zgudui văzduhul, ducând departe spre Rahova păgână, furtuna vitejiei românești.

Batalionul porni spre capul coloanei, luând loc în linia întâi de bătaie.

La început Rahova nu se vedea. Dar după ce coloana ajunsese pe un platou, observă drept în față peste mai multe văi, șanțuri (tranșee) și redute așezate unele în spatele celorlalte, iar în fund de tot cetatea întărită.

Batalionul înainta mereu, urmat de bateria de artilerie.

Când ajunsese cam la 3 km. de redutele turcești inamicul deschise un foc viu de artilerie, asupra lui și asupra bateriei.

Proiectilele zburau printre coloanele Batalionului și printre tunurile noastre.

Atunci maiorul Giurăscu, ordonă desfășurarea Batalionului în coloane de companii la interval de desfășurare.

Ai noștri înaintau greu. Pe la ora nouă, artileria noastră luă și ea poziție și deschise focul asupra taberelor și redutelor inamice.

La ora 10 1/2, Batalionul primi ordin să lase ranițele și împreună cu o companie din al 6-lea Regiment de Dorobanți, porni spre pozițiile inamice în trei linii:

Compania 5, 6, și 7 porni în trăgători (tiraliori), și trupe de susținere, iar Compania 8 și cu cea din Regimentul al 6-lea de Dorobanți, era în rezervă. Batalionul, astfel dispus, înainta către inamic sub comanda maiorului Giurăscu.

Acum, Batalionul înainta în contra pantă, adăpostit de vederea inamicului. Abia ajuns pe creastă, după ce făcuse o schimbare de direcție la stânga, el fu primit de o ploaie de gloanțe și șrapnele.

Dar, dorobanții în pas gimnastic (alergător), cuceriră tabăra de corturi, adăpostindu-se în șanțurile (tranșeele) ei.

De aici, cu ochi înfrigurați de focul luptei, deschiseră un foc rar asupra primei redute inamice, în timp ce artileria o bătea de asemeni cu înverșunare.

Reduta nu rezistă multă vreme, căci focul bine ochit al artileriei și al dorobanților, siliră pe turci să se retragă.

Cu un avânt fără de seamă, cu strigăte de “Ura” dorobanții se repeziră ca leii și o ocupară.

Adăpostiți în șanțuri, muscelenii deschiseră un foc viu asupra păgânilor, care se așezaseră acum pe creasta dealului.

Între ei și ai noștri era o vale adâncă, o vale a morții, peste care nu se putea trece decât cu prețul a multe vieți.

Un foc groaznic de puști începu din nou, din partea alor noștri. Vaietele turcilor se auzeau ca strigătele unor fiare sălbatice. Coasa morții secera rândurile lor adăpostite.

Au început să fugă înapoi îngroziți. Un strigăt de bucurie fără seamă ieși din pieptul muscelenilor. “Uitați-i cum fug”, strigau ei maiorului și ofițerilor lor. “Pe ei, mă”, și într-un avânt, pe care numai sălbăticia luptei, îl dă, ei se aruncară în valea adâncă.

Dar, gloanțele turcilor ce nu părăsiseră încă creasta, curgeau ca ploaia repezită din înaltul cerurilor.

Iată-l pe caporalul Stancu Niță cum urcă în goană pe panta turcească, strângând arma în mâini, gata să împlânte baioneta. Dar un glonț păgân îl lovește drept în frunte. El cade strigând: “înainte”.

Sărmanul! nu-i fusese a bine cu joaca și glumele lui, la plecarea din Pitești.

Și nu-i numai el. Cad rând pe rând: caporalii Mitu Niculae și Derian Ion; mai încolo, soldații Gruincea Nicolae, Tutulea Ion și Matei Gheorghe, și câți alții; cine-i mai poate vedea în focul luptei și-a vârtejului de gloanțe ce cade în jurul dorobanților.

Dar, nimeni n-are timp de asta; toți strigă înfierbântați ca într-o horă: “înainte, tot înainte”.

Au pus mâna pe creasta dealului; păgânii ce nu s-au grăbit să fugă, acolo au rămas pe vecie. Abia ajunși, și muscelenii deschiseră focul asupra turcilor ce fugeau să se închidă, într-a doua redută, ce nu era la mai mult de 50 de pași, și din ale cărei parapete crenelate, curgeau gloanțele, ca vâjâitul stolului de păsărele speriate.

“Înainte”, se striga din toate părțile; dar cine se ridica o clipă de la pământ, cădea trăznit de miile de gloanțe. Rândurile se răreau văzând cu ochii; susținerile deși întăriseră linia, se topeau ca argintul viu.

Nimeni nu mai putea înainta. Fiorul morții intrase adânc în sufletul tuturor.

Și atunci, îndemnându-și flăcăii tot înainte, iată-l pe maiorul Giurăscu, că se ridică ca un uriaș cu pieptul de oțel. Drapelul Regimentului fâlfâia alături de el.

Clocotea văzduhul de strigătul alor noștri; albastrul cerului vărsa o lumină scânteietoare.

“Înainte”, striga maiorul Giurăscu.

Dar n-apucă să facă câțiva pași spre reduta turcească și lovit de moarte, se prăvale, ca un stejar retezat, la 40 de pași de reduta turcească, stropind cu sângele lui drapelul Regimentului.

Sufletul lui viteaz și curat s-a înălțat acolo, sus, în albastrul cerului sclipitor, acolo, unde nu sunt nici patimi, nici ură, acolo unde nu sunt decât zile senine și flori și primăvară veșnică, și unde nimeni nu cunoaște nefericirea!

Alături de el, câinele lui Tirax, urla a pustiu. Plin de mânie, locotenentul Bordeianu¹¹ [Bordeanu, n.n.], pornește din nou cu valurile de dorobanți. Dar cade și el lângă șeful și camaradul lui scump.

Fumul și praful de pușcă și obuze întunecă acum zarea.

Nimeni nu mai poate înainta, dar nimeni nu dă îndărăt.

Ca un zid de granit stau dorobanții cu pieptul lor, la câțiva pași de reduta turcească.

Și în acest timp, sosește-n goană să ia comanda liniei maiorul Ene¹², din “al 6-lea de Dorobanți”. Dar, avântându-se și el spre reduta păgână, cade trăznit de gloanțele turcești.

O clipă de liniște, dar liniște pregătitoare de furtună. Artileria sosește la prima redută cucerită și în stolul de gloanțe inamic, deschide focul asupra celeilalte redute turcești, foc care mai stăpânește puțin, vijelia ce arunca păgânii.

¹¹ Locotenentul Bordeanu Pavel (1840–1877), din Regimentul 4 Dorobanți.

¹² Maiorul Constantin Ene (1837–1877), comandantul Batalionului 1 din Regimentul 6 Dorobanți.

Spre seară, Batalionul având pierderi mari, fu schimbat de Regimentul 10 Dorobanți sub comanda locotenent-colonelului Măldărescu¹³, iar căpitanul Cruțescu¹⁴, comandantul Companiei 6, cu compania sa, incendiază o magazie de cartușe a inamicului.

Dar, nimeni nu poate pleca lăsând părăsit pe câmpul plin de sânge, pe bravul maior.

Batalionul își caută comandantul viteaz.

Întins pe pământul înghețat, maiorul Giurăscu dormea somnul de veci, cu fața liniștită, pe care încremenise un zâmbet fericit. Și peste trupul lui, acoperindu-l parcă de o nouă primejdie, Tirax, murise și el, izbit de un glonț, care îl alăturase pentru totdeauna de stăpânul său.

Dacă din inimele unora, veștejite de patimi mici s-ar stârpi simțământul iubirii și al datoriei către cei ce și-au slujit patria, pe aceia câinele maiorului Giurăscu care îl însoțise până la moarte, îi va învăța cum se iubește și slujește cu credință.

Maiorul Giurăscu și câinele Tirax, vor rămâne ca două vii și adânci simboluri: unul, ca simbol al eroismului și abnegației, celălalt ca simbol al fidelității.

Marea umbră a lui Giurăscu, care în delirul iubirii de Patrie și-a dat ultima suflare ca să răscumpere neatârarea țării lui, cucerind un mormânt în pământ străin, ne va îmbărbăta din negura timpurilor. Unele morți sunt chezașia vieții însăși!

Batalionul, după ce ia cadavrul maiorului Giurăscu, se adună la prima redută, de unde scoborând în spre satul Selanovița, își ia ranițele și intră în sat la ora 12 noaptea, unde vitejii musceleni obosiți de luptă, cu gândul dus departe, acasă la ai lor, adorm, cu somnul omului ostenit, care a întârziat cam mult la o sindrofie frumoasă.

În ziua de 9 noiembrie, împușcături dese se aud dinspre Rahova; Batalionul pornește pe o ploaie rece din nou într-acolo.

Câmpul era plin de cadavre. Inamicul părăsise orașul Rahova, retrăgându-se spre Vidin. Batalionul intră în oraș¹⁵.

¹³ Locotenent-colonel Măldărescu George, comandant al Regimentului 4 Infanterie (1883–1884).

¹⁴ Căpitanul Constantin Cruțescu (1838–1897) din cadrul Regimentului 4 Infanterie.

¹⁵ În ziua de 12 noiembrie s-a oficiat pe platou înaintea Diviziei a 2-a română un Te-Deum pentru succesul armatelor noastre la Rahova, la care au asistat M.S. Domnitorul Carol I cu întregul stat-major al armatei române, comandantul Diviziei 9 Imperiale ruse, general-

La 23 noiembrie, Batalionul pleacă din Rahova cu Corpul ce se formă aici sub comanda generalului Haralambie¹⁶, care mulțumi în numele Măriei Sale, luptătorilor de la Rahova.

La 28 noiembrie, Batalionul intră în Lom-Palanca, unde stătu 25 zile, sărbătorind căderea Plevnei.

De aici pleacă la 23 decembrie, în antegardă spre Belogradcic¹⁷, unde se așează în anteposturi, făcând legătura cu aripa dreaptă a armatei sârbești, spre satul Cipreni.

La 28 decembrie, Batalionul pleacă spre Vidin.

Ajungând la Borovița, sat așezat aproape de Vidin, în ziua de 2 ianuarie 1878, Batalionul fu destinat ca antegardă a armatei de împresurare a cetății Vidin și ocupând satul Bela-Rado, fu trimis a doua zi în prima linie cu o baterie de artilerie, spre a face față inamicului, care ieșise din Vidin spre a ataca cantonamentele noastre.

Batalionul dispus în coloană de companii înainta cu artileria până la 2 km. de satul Tatargic, de unde se și deschise focul de către artilerie.

Muscelenii aveau onoarea să intre iarăși în foc!

Cavaleria inamică venea în goană asupra lor, dar cum a venit așa s-a și dus împrăștiată de focul alor noștri. În acelaș timp și artileria deschizând focul, în flancul infanteriei turcești, care ocupase liziera satului Tatargic, a pus-o pe fugă spre Vidin. Dar, în urma ei, câmpul a rămas presărat de mulți păgâni.

Tatargicul fu ocupat de călărașii noștri.

La 10 ianuarie, Batalionul de musceleni, primește ordin să plece spre stânga, unde ocupă satul Musulmana.

În timpul acesta, Batalionul I Argeș, care după cum am spus la început, rămăsese de pază la Calafat în fața Vidinului, a construit acolo bordeie în care să ierneze. Pentru a le feri de vederea inamicului, în fața acestor bordeie au ridicat parapete.

locotenent baron Krudner, cu generalii comandanți de brigăzi. Au luat parte trupe ale diviziilor 2 și 3 care nu se aflau în serviciu în tranșee sau avanposturi. În cuvântul său, Domnitorul a evidențiat vitejia armatei române, subliniind importanța victoriei de la Rahova, care “*va fi înscrisă cu litere neșterse în analele noastre alături de luarea redutei Grivița*”.

¹⁶ Generalul Haralambie Nicolae (1835–1908), numit comandant al Corpului de Observație prin Ordinul de zi nr. 1560 din 17 noiembrie 1877.

¹⁷ Belogradcic.

El n-a avut norocul Batalionului Muscel, să ia parte la lupte sângeroase.

În luna decembrie, gerul năprasnic îngheță Dunărea; Batalionul trecu pe gheață și ocupă ostroavele din fața cetății turcești, făcând întăriri puternice.

La 9 ianuarie 1878, deși Dunărea se dezghețase, Batalionul trecu pe mici pontoane, printre miile de sloiuri, dincolo pe malul turcesc. Muntenii noștri neînvățați cu asemenea pericole pe apă, traseră un dram de spaimă, când sloiurile mari loveau pontoanele gata să le spargă.

A doua zi, o bucurie mare fără de seamăn, cuprinse pe argeșeni. După patru luni de despărțire vitregă, ei se întâlneau cu frații lor musceleni, în satul Musulmana. Dar pe cât era bucuria de mare, pe atât era și durerea, căci mulți dintre camarazii și rudele lor, nu mai erau în viață. Trupurile lor dormeau somnul de veci, în pământul din fața Rahovei, pururea martor al vitejiei românești.

Regimentul 4 de Dorobanți, astfel format din nou intră în compunerea Diviziei comandată de generalul Lecca, cu misiunea de a înconjura Vidinul.

Zilele de primejdie mare, dar și de glorie, nu se terminaseră încă.

La 12 ianuarie 1878, Regimentul, cu sprijinul artileriei, ocupă fără lupte satul Rupcea din fața Vidinului.

Alături, la Smârdan, tunul bubuia cu putere și lupte grele dădeau alte trupe române.

Regimentul, ocupă moara lui Hagi-Omer-Bei și satul Ruia, legându-se prin întărituri, la dreapta cu Rupcea, iar la stânga cu Smârdanul și întinzându-și anteposturile până la 1 km. de Vidin. De aici, făcea dese recunoașteri în spre satul Novoselo, ocupat puternic de inamic, în timp ce atât artileria de aci, cât și acea din Calafat bombarda mereu Vidinul. Dar, nici turcii nu se lăsau mai prejos cu artileria lor, care răspundea cu sforțarea omului pe moarte. Ba în ziua de 22 ianuarie un obuz turcesc, tras cu ciudă, căzu în anteposturile noastre, și omorî doi oameni, rănind trei.

Sărmanii soldați: Pănțurescu Ion și Ivașcu Teodor erau tocmai în postul mic de lângă moara lui Hagi-Omer-Bei, când i-a plesnit obuzul turcesc. Un argeșan din Ungheni și un muscelean din Topoloveni și numai de câte 23 de anișori era fiecare.

La 24 ianuarie 1878, turcii, cu sufletul morții la gură, cerură încheierea armistițiului.

Puterea și vitejia ostașilor noștri îi înngenuncheaseră.

Faima oștilor turcești care de veacuri stăpâneau popoarele din Balcani până la Viena, și în calea cărora nimeni nu se putea opune, o înfrânsese eroismul pieptului românesc, curajul și bravura trupelor noastre.

Pe la mijlocul lunii februarie, Vidinul se predase; comandatul cetății turcești, falnicul Izet Pașa, defila cu sufletul zdrobit, în capul oastei sale, prin fața generalilor și oastei române.

Divizia generalului Cerkez¹⁸ ocupă Vidinul predat de turci.

La 23 februarie, Regimentul primi ordin să se reîntoarcă în țară.

Războiul era terminat.

În ziua de 29 aprilie, după ce Regimentul stătuse aproape două luni în cantonament în satul Maglavit de lângă Calafat, porni spre casă, cantonând prin satele Galicia Mare, Radovan etc. ajunse în ziua de 1 mai la Craiova. Aci M.S. Domnitorul Carol, trecu Regimentul în revistă și prinse cu mâna sa pe pieptul multor soldați “Virtutea Militară”.

Din Craiova, Regimentul porni spre Pitești, unde ajunse în seara zilei de 9 mai.

A doua zi, 10 mai se sărbătorește suirea pe tronul României a M.S. Domnitorului Carol.

La 1 august 1878, Regimentul fu demobilizat, și luptătorii pleacă fiecare spre casele lor.

¹⁸ Divizia a 2-a Infanterie.

3. [1878 – 1916]

Cine poate descrie bucuria ce cuprinde sufletul unui războinic, când se întoarce învingător în satul său? Cine poate arăta sfințenia cu care cei rămași acasă privesc pe viteazul, care intră în miezul zilei pe linia satului?

Cine poate număra lacrimile de adâncă bucurie ale logodnicelor, soțiilor și mai ales ale mamelor, la vederea iubitului, soțului și copilului viteaz.

El calcă falnic, cu capul sus, cu pieptul plin de decorații, ca un uriaș, care a doborât cu pumnul său vânjos, tot ce i-a stat în cale.

Și cum în clipele grele de luptă înverșunată, Patria și-a rezemat capul pe umărul său, așa în clipele acestea, logodnica, soția sau mama lui, și-l reazămă acum, și pline de bucuria aceea fără hotare, pe care numai asemenea timpuri o poate naște, ele varsă lacrimi ferbinți, care udă cămașa uriașului, așa cum în vijelia de gloanțe și obuze, i-a udat-o sângele din rană. Și iată-l pe viteaz cum după multă rugămintă istorisește seara la gura sobei, frânturi din luptele grele, care-i fac pe toți să înghețe cu mâinile duse la gură și să se mire cum poate un om să făptuiască atâtea. Și războinicul ia în mintea fiecăruia, chipul unui Făt-Frumos din alte timpuri, care doboră cu paloșul său dihaniile înaripate.

Și totuși, vocea lui puternică și hotărâtă de ostaș încercat în vișorul luptei și care tună când povestește, odată se înmoaie și tremură înecată în plâns, atunci când pomenește cum a murit alături de el maiorul Giurăscu, comandantul lui de Batalion.

L-a răzbunat el, nu-i vorbă, căci turcul care i-a doborât comandantul și-a luat răsplata; i-a trimis frântura de plumb, tocmai acolo, deasupra locului unde se îmbină sprâncenele.

De-acum urmează ani de liniște, în care Regimentul se întărește și se înalță pentru luptele grele de mai târziu.

*

*

*

În anul 1880 la 1 iunie, prin Înaltul Decret nr. 1459, Batalionul Muscel, fu transformat în Regimentul 30 Dorobanți, iar Batalionul Argeș în Regimentul 4 Dorobanți “Argeș”.

La 1 iulie, Regimentul 4 Dorobanți “Argeș”¹⁹ era alcătuit din opt companii, fiecare cu reședințele astfel:

Compania 1 în Pitești.

Compania a 2-a în Comuna Dobrogostea

Compania a 3-a în Comuna Rătești-Furduești

Compania a 4-a în Comuna Costești

Compania a 5-a în Comuna Curtea de Argeș

Compania a 6-a în Comuna Stoiceni

Compania a 7-a în Comuna Tigveni

Compania a 8-a în Comuna Sălătruc.

La 14 august, Regimentul primește arme model 1879.

În anul 1881, la 3 martie, companiile 2 și 6 se mută cu reședința în Pitești; Compania a 3-a la Costești, iar Compania a 7-a la Curtea de Argeș.

La 16 martie se înființează muzica militară.

În anul 1882, la 2 septembrie, un Batalion cu muzică și drapel, pleacă la Focșani pentru a lua parte la manevrele regale. Manevrele se execută în supoziția unui inamic, care înaintează dinspre Bârlad și a trecut Siretul. El este respins peste Siret până în apropiere de Bârlad, unde manevra se suspendă în ziua de 3 octombrie din cauza timpului rău.

La 5 octombrie, M.M.L.L. Regele și Regina, însoțiți de ofițerii misiunilor străine, primesc defilarea trupelor pe câmpia Simila de lângă Bârlad. Batalionul se îmbarcă a doua zi și sosește la Pitești în ziua de 8 octombrie.

În anul 1883, la 11 februarie, moare locotenent-colonelul Eftimie Ulescu comandantul Regimentului, iar în locul său ia comanda locotenent-colonelul Ivanovici, până la 16 martie când ia comanda Regimentului și a Brigăzii a 3-a, colonelul Măldărescu.

În anul 1884, la 1 iunie, se numește comandant al Regimentului, colonelul Șișman Ștefan, iar la 16 noiembrie, se numește comandant al Regimentului, colonelul Gorjan August.

În anul 1886, la 12 octombrie, Regimentul a concentrat un batalion de dorobanți, care a plecat cu drapel și muzică la Curtea de Argeș, pentru târnosirea bisericii “Curtea de Argeș”, târnosire ce s-a făcut, în ziua de 14 octombrie, în prezența M.M.L.L. Regele și Regina.

¹⁹ Companiile 1–4 formau Batalionul I cu reședința la Pitești, iar companiile 5–8, Batalionul 2 cu reședința la Curtea de Argeș.

În anul 1887, la 1 iulie, se numește comandant al Regimentului și Brigăzii a 3-a, colonelul Papadopol Alexandru.

La 20 septembrie, Regimentul a luat parte la manevrele regale din Oltenia. Manevrele se execută în supoziția unui inamic, care vine dinspre Craiova, și încep din regiunea Balș. Regimentul face parte din divizia care luptă în retragere, trecând Oltul pe la Slatina, unde manevrele încetează în ziua de 3 octombrie, iar a doua zi este trecut în revistă, împreună cu celelalte corpuri de trupă, de către M.S. Regele.

În anul 1889, la 1 aprilie, prin Înaltul Decret nr. 556, Regimentul a trecut, în urma unei noi organizări de sub comanda Brigăzii a 3-a, în a Brigăzii a 5-a și din Divizia a 2-a în Divizia a 3-a și din Corpul I Armată, în Corpul II Armată, având comandanți: de Brigadă pe colonelul Papadopol, de Divizie pe generalul Budișteanu²⁰ și de Corp de Armată pe generalul Cernat Alexandru.

În același timp cele două batalioane ale Regimentului, au luat reședințele astfel: Batalionul I la Pitești, iar Batalionul II la Curtea de Argeș.

În anul 1890, la 31 august, Regimentul format dintr-un singur batalion sub comanda maiorului Botescu, a luat parte la manevrele regale din regiunea Ciocănești–Pitești, în supoziția unui inamic venind din spre Pitești.

La 29 septembrie manevrele au luat sfârșit, iar a doua zi, împreună cu celelalte trupe, a fost trecut în revistă de către M.S. Regele.

În anul 1891, la 15 august, prin Înaltul Decret nr. 2329, regimentele de linie s-au contopit cu regimentele de dorobanți. Compania 1 și a 2-a din Regimentul 3 Linie, au fost vărsate acestui Regiment, care s-a alcătuit pe 3 batalioane, dintre care unul permanent și două teritoriale, primind numele de “Regimentul Argeș Nr. 4”.

Batalionul permanent a luat reședința în București.

În anul 1894, s-au primit arme sistem Manlicher model 1893.

La 1 noiembrie, colonelul Bădulescu Vasile²¹, a fost numit comandant al Regimentului.

În anul 1895, la 24 septembrie, Regimentul a luat parte la manevrele regale din jurul Bucureștiului, făcând parte din trupele care atacau cetatea în direcția forturilor Mogoșoaia și Otopeni. La 26 septembrie manevrele au luat

²⁰ Locotenent-colonel Budișteanu Ioan, comandant al regimentului în perioada 1898–1902.

²¹ Colonel Bădulescu Vasile, comandant al regimentului în perioada 1894–1898.

sfârșit, iar a doua zi Regimentul, împreună cu celelalte trupe, a fost trecut în revistă de M.S. Regele. La 30 septembrie trupa a sosit în Pitești.

În anul 1896, la 1 mai, s-au format cadrele unui al patrulea batalion (de miliții), sub comanda unui căpitan care era și instructor de tir al Regimentului.

La 1 iulie, s-a început construirea pavilioanelor pentru companiile teritoriale.

În anul 1897, la 1 aprilie, Batalionul de Miliție s-a transformat în regiment, primind numele de “Regimentul 4 Miliții Argeș”.

La 1 mai, Batalionul permanent de sub comanda maiorului Chicoș Gheorghe, batalion ce avea reședința în București, cu ocazia schimbării gărzi la palatul regal, prin modul cum s-au prezentat ofițerii și trupa, a atras atenția M.S. Regelui, care a transmis mulțumiri comandantului, prin generalul Arion, comandantul Corpului II Armată.

În anul 1898, în ianuarie, având loc agitațiunile în contra izraeliților, care luaseră proporția unei răscoale, Batalionul permanent a luat parte la potolirea răscoalei.

La 1 aprilie, a fost numit comandant al Regimentului, locotenent-colonel I. Budișteanu.

La 15 aprilie, Batalionul permanent a fost mutat din București la Pitești la reședința Regimentului.

La 15 iulie, cele patru companii permanente, au fuzionat cu cele opt teritoriale, împărțindu-se oamenii permanenți în număr egal tuturor companiilor.

În anul 1899, Compania a 8-a, a luat denumirea de “companie de munte” începând instrucția în acest sens.

La 1 iulie, batalioanele regionale de miliții au fost desființate.

La 1 noiembrie, prin Înaltul Decret nr. 3657, Regimentul a fost organizat pe două batalioane permanente și unul teritorial.

În anul 1900, la 1 iulie, s-a creat în Regiment, biroul mobilizării.

În anul 1902, la 9 mai, vechiul drapel al Regimentului a fost înlocuit prin altul nou. Solemnitatea s-a făcut în după amiaza zilei de 9 mai, la București la Palatul Regal. Prima țință a fost bătută de M.S. Regele iar celelalte de: maior Dumitrescu Elefterie, căpitan Chirițescu Grigore, locotenentul Robescu și sublocotenentul Dumitrescu Ion și gradele inferioare: sergentul adjutant Mihăilescu Ion, sergentul Constantinescu Ion, caporalul

Sandu Niculae, soldatul fruntaș Ene Marin și soldatul Ionescu Niculae. În ziua de 10 mai s-a distribuit cu paradă noul drapel.

La 1 iunie comanda Regimentului a fost încredințată locotenent-colonelului Vlădoianu Luca.

În anul 1903, la 7 noiembrie, A.S.R. Principele Ferdinand ia comanda Corpului II Armată, prin Înaltul Decret nr. 2635.

În anul 1906, la 10 mai, sărbătorindu-se 40 de ani de domnie a M.S. Regelui Carol I, s-a trimis la București pentru a lua parte la această serbare, drapelul Regimentului, cu o gardă, cum și 20 veterani, care au luat parte în războiul din 1877–1878. Garda ca și veteranii au defilat în fața M.S. Regelui și au fost decorați cu “Medalia jubiliară Carol I”.

În anul 1907, la 19 ianuarie, Regimentul a fost inspectat de A.S.R. Principele Ferdinand.

La 8 martie Regimentul constituit pe două batalioane, a câte 600 oameni, a plecat la Vaslui și Huși, pentru potolirea răscoalelor țărănești, de unde s-a înapoiat la 9 iulie.

La 16 septembrie, Regimentul a plecat în Dobrogea în vederea manevrelor regale, care s-au desfășurat în jurul Cernavodei până la 22 septembrie. La 23 septembrie M.S. Regele a trecut în revistă trupele. La 24 septembrie, Regimentul s-a înapoiat în Pitești.

În anul 1908, la 21 ianuarie A.S.R. Principele Ferdinand a inspectat Regimentul.

La 1 aprilie, s-a numit comandant al Regimentului locotenent-colonelul Niculescu Marin, care la 10 mai, a fost înaintat colonel.

La 21 aprilie, s-a înființat al treilea Batalion permanent.

La 15 septembrie, Regimentul mobilizează pentru exerciții sub arme 11 contingente. Mobilizat cu un efectiv de 6500 oameni, pleacă la 20 septembrie spre Târgoviște, în supoziția că, inamicul ar înainta din acea direcție. Este respins, dar atacând din nou câștigă lupta. La această manevră a asistat și A.S.R. Principele Ferdinand, ministrul de Război și toți atașajii militari.

Pe platoul de la sud de Târgoviște în ziua de 23 septembrie, A.S.R. primește defilarea trupelor din Divizia a 3-a. Seara, Regimentul pleacă la Pitești.

În anul 1909, la 22 ianuarie, A.S.R. Principele Ferdinand a inspectat Regimentul.

La 1 aprilie, Regimentul este constituit pe patru batalioane, dintre care trei permanente a câte patru companii și al patrulea cadre, care împreună cu

acela al Regimentului “Radu Negru” nr. 28, constituie Regimentul 4 de rezervă.

În anul 1911, la 27 aprilie, se numește comandant al Regimentului, colonelul Băbeanu Alexandru.

Tot la această dată, Regimentul este dotat cu o secție de mitraliere.

La 20 septembrie, Regimentul pleacă în nordul Moldovei în vederea manevrelor regale, care se desfășoară în zona Dolhești—Cuza-Vodă, de unde se înapoiază la 29 septembrie.

În anul 1913, adică după 36 de ani, vântul războiului se abătu din nou asupra țării noastre. Vecinii noștri, bulgarii, după ce bătuseră pe turci în unire cu sârbii și grecii, îngâmfați peste măsură de isprava lor și lacomi la împărțitul prăzii, se certară cu aliații lor și cearta se transformă în lupte sângeroase.

Voiau să-și bată proprii lor aliați, pe frații lor de luptă și de neazuri și să le smulgă aceia ce li se cuvenea ca răsplată pentru sângele ce vărsaseră pe pământul turcesc.

Atunci România, trebui să pedepsească îngâmfarea bulgară, mai ales că parte din pământul românesc — Cadrilaterul lui Mircea cel Bătrân — îl stăpâneau de multă vreme pe nedrept.

Și la 23 iunie, se decretă mobilizarea.

Ca întotdeauna ostașii alergară într-o clipă sub cutele drapelului. O bucurie fără seamăn stăpânea sufletele tuturor. Venise vremea să arate și fii și nepoții celor de la 1877, că sângele apă nu se face și că vitejia de veacuri a românului e aceeași pretutindeni și întotdeauna.

La 28 iunie, Regimentul porni în marș spre Dunăre (Turnu-Măgurele), pe care o trecu în seara zilei de 2 iulie pe un pod de vase.

De aci, înainta spre inima Bulgariei.

În ziua de 9 iulie, inamicul deschise foc asupra cavaleriei noastre. În urma acesteia se găsea Regimentul 2 Vânători și apoi Regimentul nostru.

Atât Regimentul 2 Vânători, cât și al nostru, luară imediat măsuri de susținere a cavaleriei: dar măsurile au fost de prisos, căci armata bulgară parte s-a predat, iar parte, a fugit spre Sofia.

Simțise cu cine avea a face și își păzeau pielea cu multă băgare de seamă.

De la 15 iulie până la 1 august, Regimentul stătu pe loc în bivouac, în satul Dermantz.

Între timp, bulgarii, care se încumetaseră să-și bată aliații, nu îndrăzniră să se măsoare cu noi, și cerură pace.

Dar dacă vitejii argeșeni nu au avut norocul să se măsoare cu trupele inamice, au avut, însă nenorocul să se lupte cu un alt dușman, mai mare și mai puternic, cu un dușman, care atacă, care lovește nevăzut: “holera”, boală nemiloasă.

Douăzeci de argeșeni muriră atinși de holeră. Dumnezeu să le odihnească sufletele acolo, în câmpiile bulgare, unde au fost îngropați!

La 1 august, Regimentul porni în marș spre țară. După ce trecu pe la Șistov, intră în Zimnicea, de unde plecând în satul Găuriciu în județul Teleorman, a stat în carantină până la 12 august, când îmbarcându-se în gara Smârdioasa, ajunse la Pitești la 15 august. Aici, pe câmpul orașului, sub pază severă, Regimentul stătu din nou opt zile în carantină, intrând în cazarmă la 25 august.

La 31 august, Regimentul a trecut pe picior de pace.

Dar, cei douăzeci de viteji nu au murit zadarnic pe pământul străin, căci moartea lor și a altora, ostași din alte regimente, aduseră pământul românesc — Cadrilaterul — alături de patria mamă. Bulgarii fuseseră pedepsiți pentru nesațul lor.

Drept răsplată, M.S. Regele, dădu următorul Înalt Ordin de Zi:

“ÎNALT ORDIN DE ZI PE OASTE

Ofițeri, subofițeri și soldați,

Înălțătorul avânt cu care ați răspuns chemării Mele într-un ceas de grea cumpănă, mi-a dovedit din nou, că sunteți oricând gata a vă da viața pentru Patrie.

Ați plecat voioși și cu încredere pe câmpul de onoare, părăsind holdele voastre, hotărâți de a înfrunta cu bărbăție toate primejdiile războiului.

Mulți dintre camarazii noștri au căzut jertfă boalelor nemiloase de peste Dunăre.

Dureroasa lor pierdere Mi-a sângerat inima Mea.

Niciodată nu voi uita mărturisirile de dragoste cu care M-ați înconjurat pe amândouă țărmurile Dunărei în ziua când armata sub ochii Mei, a trecut a doua oară acest fluviu măreț.

Strigătele voastre înflăcărate au găsit un puternic răsunet de la Carpați până în Balcani și au pătruns adânc inima Mea de bucurie.

Ați ajuns cu o repeziciune mai presus de toate așteptările până în creasta munților Balcani.

Prezența voastră acolo a impus pacea fără vărsare de sânge, a mărit țara noastră cu un ținut însemnat spre întărirea hotarului ei și-a înălțat vaza României în ochii tuturor.

În amintirea acestor fapte, veți purta cu cinste pe piept, un semn doveditor al bărbăției voastre.

În curând vă veți putea întoarce la căminurile voastre, cu înalta mulțumire sufletească că v-ați făcut datoria și că ați scris una din cele mai mândre pagini ale istoriei patriei.

Să plecăm cu smerenie capetele noastre, înălțând rugi fierbinți către a tot Puternicul, care ne-a învrednicit să trăim aceste zile înălțătoare și să lăsăm urmașilor noștri, o Românie mai tare și cu mai mare încredere în vitejia fiilor săi.

Din tot sufletul mulțumesc scumpei Mele armate pe care de-a pururea o voi înconjura cu o părintească dragoste.

Dat în București la 31 iulie 1913.

CAROL”

În anul 1914, la 1 aprilie, se numește comandant al Regimentului, colonelul Scărlătescu Gheorghe.

Tot atunci, Regimentul este înzestrat cu o companie de mitraliere, în loc de secție.

La 9 mai, drapelul Regimentului este decorat cu medalia comemorativă: “Avântul Țării”.

La 14 iunie s-a dezlănțuit “Războiul European”. România, cu toată insistența germanilor de a intra de partea lor în război, nu a putut lua armele contra sorei ei mai mari Franța, ci a stat cu arma la picior, așteptând evenimentele.

La 27 septembrie, ora 5,30 a încetat din viață M.S. Regele Carol I întemeietorul Regatului Român și acela, care a condus cu înțelepciune și vitejie oastea română, atât în războiul din 1877 cât și în acela din 1913. Țara întreagă s-a îmbrăcat în doliu mare, și sufletele tuturor românilor au fost adânc lovite de această pierdere nespus de dureroasă.[...]

[...] În aceiași zi la ora 15⁰⁰, ofițerii și trupa, depun jurământul de credință către noul Rege.

La 30 septembrie, Regimentul pleacă cu drapelul și muzica la Curtea de Argeș, unde ia parte la trista ceremonie a înmormântării M.S. Regelui Carol I.

La anul 1915, la 29 august, Batalionul I cu o secție de mitraliere se detașează la Rucăr.

La 6 septembrie, ofițerii și complecșii Batalionului I care în răstimp fuseseră concentrați, se trimit ca trupă de acoperământ la Dâmbovicioara.

La 25 noiembrie, Batalionul 2 înlocuiește la Rucăr, Batalionul I.

În anul 1916, o altă durere copleși pe români: moartea M.S. Regina Elisabeta, vrednica tovarășă a Regelui Carol I. Durerea ce i-a pricinuit pierderea soțului Ei, a făcut-o să nu rămână mai multă vreme departe de Acela, cu care împărțise în viață clipe de bucurie și de durere.

La 21 februarie, Regimentul format din două batalioane, cu drapel și muzică, plecă la Curtea de Argeș, pentru a lua parte la înmormântarea M.S. Regina Elisabeta.

La 1 aprilie, se numește comandant al Regimentului locotenent-colonelul Urdăreanu Nicolae, care la 15 august a fost înaintat colonel.

La 1 august, Batalionul 4 ce fusese concentrat, se dislocă în comuna Găuriciu.

În acest timp, de doi ani de zile, Europa întreagă aproape, era învăluită de focul războiului. Glasul tunului chema rând pe rând popoarele în vârtejul luptei, cu aceiași fierbințeală cu care se încing jucători într-o horă. Decât numai, acolo este hora veseliei și a plăcerii, pe câtă vreme aici, e hora morții și a durerii.

Și din această horă, nici nu puteam lipsi. Glasul fraților noștrii ardeleni ne chema mereu, ne chema cu stăruința aceia pe care numai sângele de frate o poate avea.

Pentru ce luptau ei? Pentru ca să mărească țara propriilor stăpâni, care îi țineau subjugăți de o mie de ani?!

De 2 ani de zile ei luptau contra prietenilor și fraților lor: basarabeni, francezi, italieni și sârbi; de doi ani de zile ei strigau: "scăpați-ne de această nelegiuire pe care o facem; scăpați-ne de jugul maghiar".

Și atunci, glasul sângelui a triumfat!

4. [RĂZBOIUL DE REÎNTREGIRE NAȚIONALĂ]

Și în miezul unei nopți senine și limpezi de vară ca o lacrimă de fecioară nepângărită, la 14 august²², clopotele bisericilor începură să sune cu putere în toate colțurile cele mai depărtate și mai ascunse ale țării; muzica militară și corniști cântau cu glasul lor de metal cântecul vitejiei răsboinice, anunțând tuturor mobilizarea generală a armatei.

Codrii Carpaților tremurau de fiorul bucuriei, chemând în adâncul desișului lor, pe poteci tănuite, oștile române.

De pe toate meleagurile țării, tineri și bătrâni, lăsându-și casa și holdele pustii, alergau cu înfrigurare sub cutele drapelului sfânt, simbol pe care juraseră credință de-a pururi, Regelui și Țării.

Un singur gând îi stăpâneau pe toți; să răspundă cu brațul și pieptul lor, la chemarea tânguitoare a fraților de peste Carpați.

De ce avea să fie, nimănui nu-i păsa; durerile războiului greu, nu înfricoșa pe nimeni.

Și apoi, cum puteau vitejii face altfel, când însuși M.S. Regele Ferdinand, cel mai viteaz dintre viteji, cuvânta astfel în chemarea Lui către poporul român.

“Ostași,

V-am chemat ca să purtați steagurile voastre peste hotarele unde frații noștri vă așteaptă cu nerăbdare și cu inima plină de nădejde. Umbrele marilor voievozi Mihai Viteazu și Ștefan cel Mare, a căror rămășițe zac în pământurile ce veți dezrobi, vă îndeamnă la biruință ca vrednici urmași ai ostașilor, care au învins la Războieni, la Călugăreni și la Plevna. Veți lupta alături de marile națiuni cu care ne-am unit.

O luptă aprigă vă așteaptă. Cu bărbăție să-i îndurăm greutățile și cu ajutorul lui Dumnezeu izbânda va fi a noastră.

Arătați-vă dar vrednici de gloria străbună.

De-a lungul veacurilor, un neam întreg vă va binecuvânta și slăvi.

FERDINAND.”

Și Regimentul 4 Argeș a știut să răspundă cu prisosință acestei chemări regești.

²² Prin Înaltul Decret nr. 2784 din 14 august, în noaptea de 14/15 august la ora 24⁰⁰ întreaga armată română a fost mobilizată și pusă pe picior de război.

Iată ordinea de bătaie cu care a plecat el în luptă:

OFIȚERI

STAT MAJORUL—REGIMENTULUI

Comandantul Regimentului colonel Urdăreanu Nicolae

Ajutorul comandantului locotenent-colonel Stăncescu Emanoil

Ofițer adjutant sublocotenent Ungureanu Stan

Medicul Șef al corpului, medic maior Constantinescu N.

Farmacist locotenent Cerchez Nicolae

Ofițer cu aprovizionarea sublocotenentul Mihail Gheorghe

Ofițer contabil administrator sublocotenent Lesta Cristache

Comandant tren luptă sublocotenent Lilea G. Mihail

Preotul Regimentului Buzescu Constantin

BATALIONUL I

Comandantul batalionului maior Filip Ioan

Ofițer adjutant sublocotenent Mazilu I. Dumitru

Medicul batalionului, medic sublocotenent Blidescu Ioan

COMPANIA 1

Comandantul companiei locotenent Popescu Gr. Ioan

Comandant de pluton sublocotenent Turase Alfred

Comandant de pluton sublocotenent Enescu Vasile

Comandant de pluton sublocotenent Enescu Olimpiu

COMPANIA a 2-a

Comandantul companiei sublocotenent Dumitru A. Ioan

Comandant de pluton sublocotenent Duțoiu Nicolae

Comandant de pluton sublocotenent Marinescu Ilie

Comandant de pluton sublocotenent Mareș G. Nicolae

COMPANIA a 3-a

Comandantul companiei căpitan Acrivescu Dumitru

Comandant de pluton sublocotenent Dumitrescu M. Gheorghe

Comandant de pluton sublocotenent Ionescu E. Grigore

Comandant de pluton sublocotenent Stănculescu Vasile

COMPANIA a 4-a

Comandantul companiei căpitan Pancu Petre

Comandant de pluton sublocotenent Constantinescu Gheorghe

Comandant de pluton sublocotenent Silberman Isac

Comandant de pluton sublocotenent Drăghici Ioan

BATALIONUL II

Comandantul batalionului maior Nicolescu Alexandru

Ofițer administrator sublocotenent Păun Gheorghe

Medicul batalionului medic sublocotenent Rădulescu Gheorghe

COMPANIA a 5-a

Comandantul companiei locotenent Stamatiu Ioan

Comandant de pluton sublocotenent Mălăncescu Nicolae

Comandant de pluton sublocotenent Netejoru Ioan

Comandant de pluton sublocotenent Marinescu Vasile

COMPANIA a 6-a

Comandantul companiei locotenent Diaconescu Nicolae

Comandant de pluton sublocotenent Ghiță Vasile

Comandant de pluton sublocotenent Ștefănescu Mihail

Comandant de pluton sublocotenent Stănescu Ștefan

COMPANIA a 7-a

Comandantul companiei locotenent Brătășanu Alexandru

Comandant de pluton sublocotenent Cristian Vasile

Comandant de pluton sublocotenent Meculescu Alexandru

Comandant de pluton sublocotenent Bunescu Ioan

COMPANIA a 8-a

Comandantul companiei căpitan Bălan Cristea

Comandant de pluton sublocotenent Florescu D. Grigore

Comandant de pluton sublocotenent Lehrer Mihail

Comandant de pluton sublocotenent Bădoi Gheorghe

BATALIONUL III

Comandantul batalionului locotenent-colonel Stănescu Emanuel

Ofițer adjutant locotenent Ioan Alexandru

Medicul batalionului, medic sublocotenent Grigore Amedeu

COMPANIA a 9-a

Comandantul companiei căpitan Grigoriu Sergiu

Comandant de pluton sublocotenent Florescu Gheorghe

Comandant de pluton sublocotenent Vasilescu Ionel

Comandant de pluton sublocotenent Marengo Teodor

COMPANIA a 10-a

Comandantul companiei sublocotenent Teodorescu R.

Comandant de pluton sublocotenent Dumitrescu I.

Comandant de pluton sublocotenent Bradu Grigore

Comandant de pluton sublocotenent Păiș Ion

COMPANIA a 11-a

Comandantul companiei locotenent Gheorghe Marin

Comandant de pluton locotenent Dumitrescu Em

Comandant de pluton sublocotenent Boboc Gheorghe

Comandant de pluton sublocotenent Dinescu Vasile

COMPANIA a 12-a

Comandantul companiei căpitan Lilea G. Ion

Comandant de pluton sublocotenent Tomescu Vasile

Comandant de pluton sublocotenent Bobocescu Constantin

Comandant de pluton sublocotenent Săvulescu Gheorghe

COMPANIA de MITRALIERE

Comandantul companiei locotenent Alexiu Ioan

Comandantul secției sublocotenent Dobrinescu Ioan

Comandantul secției sublocotenent Stroescu Ion

BATERIA 53 mm.

Comandantul bateriei locotenent Oncică Dumitru

Comandantul secției sublocotenent Georgescu Stan

Dar, Regimentul nu era tot la un loc. Batalioanele I și III erau în Pitești, în timp ce Batalionul II²³, făcând parte din Grupul Bran (sub comanda colonelului Lupescu Alexandru), era mai de mult de strajă în Carpați.

Și în miezul nopții de 14 august, pe când la poalele Carpaților, glasul de aramă al clopotelor chema vitejii sub drapel, Batalionul II, în liniștea adâncă a codrilor din creștetul Carpaților, trecu tainic prin potecile muntoase, peste granița de veacuri, și întâlnind finanții (!) unguri, îi puse pe fugă, ca pe un stol de potârniche, făcând prizonieri câțiva din ei, care se încumetaseră să se măsoare pentru prima oară cu vitejia românească.

Apoi, Batalionul așteptând noi ordine, rămâne la Măgura față în față cu inamicul, care ocupa poziție în defileul ce duce la Zărnești.

La 18 august, Batalionul II legat la stânga cu Regimentul 22 Infanterie atacă satul Zărnești, respingând pe inamic.

În acest timp, restul Regimentului (batalioanele I și III) mobilizându-se, sosi la 21 august în satul Bran.

²³ Batalionul II, aflat sub comanda maiorului Alexandru Nicolescu, se găsea sub ordinele Brigăzii a 6-a Infanterie, care făcea parte din Grupul Bran.

Despre inamic ştia, că o parte se retrage spre Poiana Mărului, iar altă parte din Râşnov spre Codlea în faţa înaintării Brigăzii a 6-a.

Până în ziua de 26 august batalioanele I şi III înaintează fără lupte sângeroase până în satul Vad, trecând prin Poiana Mărului-Şinca Nouă-Şinca Veche.

Batalionul II formând avangarda Brigăzii a 6-a, înaintează din Țânțari, prin Vlădeni spre Perşani, unde întâlnind inamicul, în ziua de 24 august, îl dă peste cap, făcând la stânga legătură cu Regimentul 22 Infanterie.

A doua zi, continuă înaintarea spre Şercaia, unde găsind inamicul, îl bate şi de data aceasta. Artileria ungurească de la Halmagy nu-i dădu pace toată ziua şi toată noaptea, trimiţându-i obuze mari şi dese ca ploaia.

Dar aceste obuze se vede că nu erau făcute pentru ai noştri, căci nici unul nu atinse pe cineva.

A doua zi, Batalionul II pleacă din Şercaia să se adune la Regiment, în Vad²⁴.

Ce mai bucurie pe celelalte batalioane când se văzură adunaţi cu toţi la un loc, căci simţeau că lupte mari se vor da în curând, şi de, “unde-i unul nu-i putere, la nevoi şi la durere”.

Nici batalioanele I şi III nu au fost scutite de obuzele ungureşti de la Halmagy, căci pase-mi-te în asta stătea puterea ungurească, să arunce vitejia de departe din maşini, iar nici de cum la luptă dreaptă, românească. În timpul acesta ungurul, se aşezase dincolo de râul Olt, pe aproape de oraşul Făgăraş.

În zilele de la 27 august şi până la 2 septembrie, Regimentul întărit cu un batalion din Regimentul 28 Infanterie şi cu Divizionul 2²⁵ din Regimentul 6 Artilerie se îndreaptă dinspre satul Szevestreny spre satul Bethlen, din marginea stângă a Oltului, aproape de Făgăraş, de unde avea să treacă peste Olt, pentru a lovi cu putere oastea ungurească, aşezată pe dealurile Calbor de lângă Făgăraş.

²⁴ ieşit din subordinea Brigăzii a 6-a Infanterie, batalionul a intrat în compunerea regimentului la 27 august, ca rezervă, ocupând poziţii la nord-vest de pădurea Dumbrava Vadului.

²⁵ Divizionul “Maior Ştefănescu”.

Luptele de la Bethlen și Calbor

În noaptea de 2 septembrie la ora 2,20, Regimentul se găsea la Olt (satul Beclean), rânduitor astfel: Batalionul I ca avantgardă. Batalionul II și III din Regimentul 4 cu Batalionul II din Regimentul 28 și Divizionul 2 din Regimentul 6 Artilerie și Bateria de 53 mm. a Regimentului 4 Infanterie grosul coloanei.

Oltul șerpua în față; apele lui aveau sclipiri de argint în geana de lumină purpurie a răsăritului. În văzduh aripele morții fluturau peste capetele ostașilor ce treceau prin apă.

Batalionul II intră în linie la stânga Batalionului I; Compania a 8-a a viteazului printre viteji, căpitan Bălan Cristea, cam la vreun km. și la stânga, ca flancardă mobilă.

Deodată din satul Calbor, de pe înălțimile lui, inamicul trimite o ploaie de gloanțe ca grindina din ceruri, asupra Companiei a 8-a. Curând apoi, două tunuri inamice aruncă obuz după obuz asupra luptătorilor; companiile 6 și 7 aleargă în ajutor, apoi Batalionul II/28 Infanterie.

Inamicul dă înapoi, rândurile lui se răresc văzând cu ochii, tunurile lui amuțesc sub focul artileriei noastre.

În acest timp, restul Regimentului se îndreaptă spre Halmagy, chemat de Brigada a 6-a, care ducea luptă grea cu inamicul.

După amiază, ungurii strânși cu ușa, au fugit; n-au cutezat să simtă baioneta românească.

Acum, frontul se întindea de la Halmagy spre răsărit până deasupra Calborului, peste piscul Plopului de la Halmagy, apoi spre stânga pe dealurile de la miazănoapte de satul Galați și pe Dealul Crucii.

Lupta fusese destul de cruntă: zece viteji dormeau somnul de veci pe dealurile Calborului, iar brancardierii legau rănila la 33 de ostași ai Batalionului II.

A doua zi la 3 septembrie, inamicul ocupa dealurile Mesteacăn și piscul Făgărașilor, puternic întărite.

Batalionul I primi ordin să-i cadă în flanc prin valea Molon-Buciumeilor-Felmer, cota 509.

Ungurii se țineau tare și ploaia lor de gloanțe răniră șase ostași. Noaptea căzu și inamicul o lumina cu rachete. Pierderi: șase răniți.

De la 3 și până la 15 septembrie, Regimentul înlocuit pe poziție de trupele Brigăzii a 8-a Infanterie plecă spre Galați, Kiralyhalma, Also Comana, Kukşulata, Felso Komana, mergând spre Kobor.

În ziua de 14 septembrie, Regimentul ajunge la ora 9 seara în satul Kobor, instalându-se în cantonament de alarmă. Batalionul II, pune mâna pe satul Lemnek; dar rămâne pentru moment pe loc, căci dealurile de la miază-noapte de sat erau ocupate de unguri.

În răstimp, păsări de oțel dușmane, aruncaseră bombe asupra Regimentului, dar fără să atingă pe cineva.

Pasă-mi-te aveau ochii bufniței în miez de zi!

Lupta de la Cincu Mare

La 15 septembrie, se plănuie atacul inamicului pe dealurile de la miazăzi de Cincu Mare. Regimentul fără Batalionul III porni din Calbor în capul grosului coloanei, ca împreună cu Regimentul 28 Infanterie să atace pe inamic. Batalionul II flancgărdă a Diviziei pe dreapta. Regimentul 28 lovește inamicul, care pare că nu se clatină. Se încinge luptă grea. Un aeroplan inamic aruncă bombe. Regimentul se strecoară pe la stânga satului să lovească în coastă dușmanul. Acesta simte și fuge mâncând pământul.

Un convoi inamic iese din sat în goană spre miază-noapte.

Dar ciocănitorele noastre de oțel, aruncă mii de gloanțe spre căruțele dușmane, ai căror cai și oameni fug îngroziți.

Un obuz unguresc cade lângă locotenentul Duțoiu Niculae, și-l sângerează alături de mitralierele lui.

Noaptea se lasă plumburie peste avantposturile obosite.

Santinele în picioare se zăresc ca niște stane de piatră.

Undeva, departe spre miază-noapte și răsărit, tunul bubuie cu înverșunare. Și acolo tot de-ai noștri poartă cu trudă, dar vitejie, steagurile victorioase. Spre satul Cincu Mare, lătratul câinilor demască patrurile noastre, ce au pornit într-acolo să prindă urma oștilor dușmane învinse.

În zilele următoare și până la 19 septembrie, Regimentul are o clipă de răgaz înaintând prin Prejmer către Kurpod fără lupte, dar mereu în spatele

inamicului, el se înapoiază în urma ordinului, Diviziei a III-a²⁶ la Naghy-Şaroş lângă Mohu.

Lupta de la Mohu

Noaptea de 19 septembrie era plină de lună; piscurile munţilor poleite cu argint, mângâiau înaltul cerului.

Păsări de noapte spintecau văzduhul liniştit, şipând a moarte.

Şi în lumina argintie, la miezul nopţii, Regimentul în coloană de marş îndreptându-se spre satul Mohu, pe care trebuia să-l atace, părea un balaur uriaş, târându-se pe drumul prăfuit.

În mintea fiecărui ostaş se depănau gânduri felurite, dar toate mergând sau spre victoria de mâine, sau spre cei de acasă.

Parcă niciodată nu fusese atâta presimţire de moarte în lungul coloanei ca acum. Tipătul păsărilor de noapte, niciodată nu tulburaseră ca acum, sufletul viteaz.

Batalionul I era în avangardă, al III-lea şi Regimentul grosul coloanei.

În zorii zilei coloana se apropia de sat. Batalionul I pune mâna pe sat, unde prinde câteva patrule.

Dar, duşmanul se cuibărise pe înălţimile de la miază-noapte şi apus de sat.

Soarele era de o suliţă pe cer. Regimentul ia formaţia de atac, în valuri de trăgători, înapoia dealului Galgenberg. O linişte adâncă se lăsa peste dealurile îmbrăcate de lumină. Cine se mai gândea acum aiurea decât la bârlogul duşman?

Ofiţerii dădeau ordine scurte, cu glas metalic. Oamenii se aşezau la locurile lor, cu aceeaşi repeziciune şi siguranţă ca pe câmpul de instrucţie.

“Înainte”, şi primul val sare pe creasta dealului.

Dar în aceeaşi clipă, două rachete mari, albe, ca două globuri de foc, s-au înălţat de la inamic, şi s-au lăsat drept deasupra valului de trăgători. Şi abia au căzut, că de dincolo de dealul din faţă pe care era inamicul, a început să curgă o ploaie de obuze.

Bucăţi mari de pământ sar aruncate în sus cu frânturi de trupuri în ultima zvârcolire de viaţă.

²⁶ Divizia a 3-a Infanterie.

Bucățile de schijă sfârâie și cântă pretutindeni, un cântec de moarte, alegându-și locul unde să cadă.

Și plouă, plouă mereu cu obuze, mii de obuze de toate mărimile.

Pare că toată urgia vrășmașului s-a pornit asupra Regimentului.

O furie fără de margini a cuprins pe argeșeni. Ei urlă și suie pe creasta dușmană, prin ploaia de obuze. Glasul colonelului Urdăreanu s-aude îmbărbătând batalioanele.

Locotenentul Popescu Ioan²⁷ își îndeamnă ostașii tot înainte; nici nu bagă în seamă sângele ce-i curge din mâna stângă și din umărul drept.

Plutonierul major Ghemaru Niculae, strigă mereu în nebunia luptei “Înainte flăcăi” și flăcăii nu-l fac de rușine. Dar cât-mi-ți-e de mare bucata de obuz îi frânge picioarele, și totuși în genunchi, cu ultima frântură de viață, cu pumnii strânși spre inamic, strigă mereu: “Tot înainte flăcăi”.

Și flăcăii, cuprinși de nebunia luptei, aleargă înainte. Ei caută sânge, să curgă sânge dușman; cer răzbunare cei rămași în urmă fără viață. Obuzele cad acum mult în spate. Căștile inamicului răsar din pământ aliniate pe marginea parapetului.

Nimic nu-i oprește pe argeșeni; focul omorător al dușmanilor adăpostiți în pământ, nu-i clatină.

N-au decât un gând: “la baionetă”; acolo-i puterea românului, acolo-i viața viteazului. “Înainte, înainte”, strigă toți.

Valurile curg unul după altul. Ei nu mai văd nimic înaintea ochilor, împlântă baioneta, care scârțâie în coastele dușmane și dau cu patul puștii.

De data asta, nu le mai trebuie nimic decât sânge, mult sânge; atâta i-a înverșunat ploaia de fier.

Inamicul fuge înspăimântat. Mitralierele noastre cosesc val după val; trupuri păgâne s-apleacă și cad pentru vecie.

A fost cruntă lupta, noroc că noaptea s-a lăsat parcă înapoi de vreme.

Cât sânge a curs pentru un petic de pământ. Și poate că n-a curs încă mult, atâta e de scumpă o palmă de pământ românesc!

Apoi, s-a făcut liniște, o liniște adâncă. Și-au început să curgă coloane de prizonieri, cu fețele holbate, unii aproape goi, cu mâinile în semn de rugăciune.

²⁷ Comandantul Companiei 1.

Luna aruncă lumină aurie peste ostașii trudiți, peste dealurile din preajma satului Mohu, și peste cei treizeci de morți și o sută șaptezeci și nouă de răniți, a căror vaiete mai tulbură liniștea adâncă a nopții senine.

După lupta de la Mohu, Regimentul, deși victorios, a trebuit să se retragă în zilele de 20, 21 și 22 septembrie spre Homorod, din cauză că dușmanul cu forțe mari spărsese frontul nostru la Făgăraș.

Regimentul ocupă pozițiile la miazăzi și răsărit de Homorod, unde batalioanele se îngroapă în pământ.

Spre seară, puternice patrule inamice ies din sat îndreptându-se spre noi, dar câteva gloanțe zvârlite din mitraliera caporalului Manea Ion, le pune pe fugă.

Și toată noaptea, rachetele aruncate de dușman, luminează poziția noastră.

Când s-a crăpat de ziuă, mânia tunurilor ungurești a început iarăși. Văzduhul se cutremură de bubuiturile înfiorătoare. Și în hăuitul acela asurzitor, dușmanul începe s-apară în valuri nenumărate, suind creasta spre noi. Dar și bateriile tunurilor noastre din 6 Artilerie²⁸, încep asupra lor cu vajnică înverșunare, un foc omorător.

Ah! cât ne-au răzbunat aceste baterii! Cum porneau hohotele de râs alor noștri, când vedeau dușmanii aruncați cu brazde de pământ în înaltul cerului, așa cum și ei aruncaseră pe ai noștri în lupta de la Mohu.

Și cum fug furnicile zăpăcite, atunci când le scormonești mușuroiul, așa fugeau vitejii unguri.

Dar, nu s-au lăsat cu sculele lor de oțel, căci după masă iar au început să toarne ploaie de obuze în tranșeele noastre. Și după ce le-au pisat două ceasuri, iar au pornit vitezele furnici ungurești la atac.

Și i-am lăsat până aproape și atunci a început prăpădul pământului. Mitralierele coseau valurile inamice, așa cum coase acul mașinii în pânză.

Dar și gloanțele lor bâzâiau pe la urechile noastre ca roiul de albine. Ochii înfiorați, cătau în lungul puștii ținta inamică.

Alături, pe un colț de tranșee, caporalul Manea Ion, încremenise pe vecie, cu degetul pe trăgaciul mitralierei, în mijlocul servanților lui, ale căror suflete se ridicaseră în același timp cu al lui, sus, acolo unde Dumnezeu judecă pe fiecare după fapta sa.

²⁸ Regimentul 6 Artilerie.

Flăcăii se reped la atac cu baioneta ce sclipește în soare. Și dușmanul fuge, aleargă înapoi de unde venise, dar cu mai multă repeziciune de data aceasta.

Într-un târziu, inamicul primi ajutoare nenumărate.

Și atunci, încet, și în ordine, deși lovit neconținut de ploaia de obuze, Regimentul se retrase spre Satul-Lung.

Ajuns aici, ostenit de lupte, dar oțelit și pururea viteaz, Regimentul primește ordin ca în ziua de 24 septembrie, să cucerească satul Sânt Petru și împrejurimile lui, ajutat de Batalionul III din Regimentul 28 Infanterie.

Vești noi, spuneau că ungurii neputând dovedi vitejia românească, chemaseră în sprijin pe aliații lor germani, care și sosiseră la început cu artileria lor multă și tare, apoi și cu infanteria.

Noi nu aveam atâtea scule, dar aveam în schimb pieptul de oțel iar dreptatea era de partea noastră și Dumnezeu avea să pedepsească dacă nu acum, dar mai târziu, pe acei care voiau să ne pângărească casa și ogorul strămoșesc.

Și în ziua de 25 septembrie, la ora 8 dimineața, argeșenii, copii ai celor din 1877, se avântară la atac, cu vitejia pe care numai ostașul român o poate avea.

Dușmanul fuge, ca întotdeauna și se ascunde spre satele Botfalău și Hălchiu, de unde începe iarăși focul ucigător al gurilor de oțel. Obuz după obuz sfredelește pământul și-l zvârle cu pocnete îngrozitoare.

Și în fața acestui zid de nepătruns, Regimentul se oprește o clipă ca un om obosit la capul unui urcuș de munte.

Atunci, inamicul încurajat de stavila mașinilor lui omorătoare, ce ne pusese în cale, se aruncă asupra noastră.

Iată-i cum se apropie, cu frică, parcă cătând mai mult înapoi, spre sprijinul tunurilor lor, decât spre noi.

În aer, plutește moartea, cu fâlfâiri de aripi greoaie.

Nourăși de fum, ca niște bulgări enormi de vată, întunecă sclipirea soarelui sfânt, care încălzește deopotrivă și pe cei răi ca și pe cei buni.²⁹

Se apropiaseră de noi ca la o azvârlitură bună de băț. Inima argeșenilor zvâcnea cu putere.

²⁹ În această luptă, artileria inamică a folosit proiectile cu gaze asfixiante care au făcut destule victime (dintre acestea amintim pe căpitanul Grigoriu Sergiu).

Și atunci, ai noștri au pornit un prăpăd de foc, de credeai că s-a năruit pământul. Batalionul al III-lea aleargă din urmă în valuri dese, întărind liniile cu armele întinse, pentru asalt. O încăierare scurtă, dar înverșunată puse pe fugă pe inamic. Un salt în urma lor, fără un glonț tras și peste o sută căzură prizonieri iar ceilalți fugiră, lăsând pe câmpuri, mormane de trupuri omenești, de arme și mitraliere.

Noaptea se lasă pe dealuri. Departe înspre Râșnov ard cu lumini întunecate rafinăriile de petrol, umplând văzduhul de fum otrăvitor. Din gara Brașov, limbi mari de foc se ridică în înaltul văzduhului.

Din când în când, câte un obuz mai cade printre noi, cu zgomot ce înfioară până departe codrii deși ai Brașovului.

Într-un târziu se face liniște adâncă. Luna răsare din dosul codrilor Carpaților, cu lumina ei palidă, mângâind fețele ostenite și negre de fum și de sudoare ale vitejilor argeșeni.

Și acolo, pe câmpia Sân Petru, șaisprezece (16) morți și două sute trei zeci și cinci (235) de răniți³⁰ dintre care 12 ofițeri, sunt martori înaintea lui Dumnezeu, de cât ne-am străduit să oprim puhoiul barbar să cotopească moșia străbună, puhoi nenumărat, care făcu în noaptea aceea Regimentul victorios să se retragă spre Satul-Lung.

Regimentul nostru ca și întreaga armată, pornise la luptă contra ungarilor, cu care aveam de răfuit o socoteală de atâtea veacuri. Dar, dușmanul acesta, nu s-a încumetat să se lupte singur cu noi, ci simțind vitejia românească, a chemat în ajutorul lor pe germani, pe bulgari și pe turci, cu care erau aliați.

Noi luptam deci unul contra patru. Și poate asta nu ne-ar fi necăjit atâta, că i-am fi răzbit noi pe toți, căci românul are șapte vieți în pieptu-i de aramă, dar, povestea este că dușmanii au venit nu numai mulți la număr, ci și cu tot felul de scule, care de cari mai grozave: tunuri de care nu se mai auzise și care aruncau de la zeci de kilometri, obuze atât de mari că abia zece oameni puteau mișca unul din loc, necum să îl bage în țeava. Și-au mai venit și cu mii de mitraliere, de avea aproape fiecare soldat câte una. Și-au mai venit și cu gaze otrăvitoare, pe care le aruncau din obuze sau din tot felul de mașini. Și-au mai venit încă, Dumnezeu știe cu câte alte năzbâtii cu care să ne prăpădească, dar, noi n-aveam nimic altceva decât pieptul, baioneta și pe Dumnezeu.

³⁰ 237 dispăruți.

Și totuși, am luptat cu vitejie, și am apărat pământul Țării noastre scumpe, pas cu pas, palmă cu palmă.

După ce am dat lupta de la Sân Petru, Regimentul din ziua de 26 septembrie și până la 6 octombrie, a pornit a se retrage în jos, spre graniță, luptând zi și noapte, mereu bombardat de artileria dușmană.

La 29 septembrie șefii noștrii, au despărțit Regimentul în două ca și la 1877; batalioanele I și III au plecat spre Bratocea, iar Batalionul II și bateria noastră de tunulețe de 53 mm, spre vama Predeluș.

Lupta de la Predeluș

Dar abia despărțiți în două, în lacrimile fraților ce-și luau rămas bun, căci despărțirea iar avea să fie lungă, că inamicul s-a și repezit cu două batalioane³¹ pline de mitraliere asupra Batalionului II, pe care îl pisase mai întâi câteva ceasuri cu mii de obuze, trimise din patru tunuri mari cât casa.

Lupta a fost înverșunată. Clocoteau văile și se cutremura înaltul munților de bubuitul tunurilor și păcănitul mitralierelor.

Bietele noastre tunișoare, mari cât să le iei în brațe, trăgeau și ele cu pocnet de bici, dar nu asupra namilelor dușmane, pe care nici vorbă să le ajungă, ci asupra puzderiei de mitraliere și asupra capetelor germane și ungare ce se iveau din fundul șanțurilor adânci.

Apoi s-au retras mai jos, spre Trestieni, la casa pădurarului, purtând în spate 12 morți și 44 răniți, obolul acestei zile de sânge.

În ăst timp, detașamentul Bratocea, (căci așa avem să-i spunem de aici înainte batalioanelor I și III, spre deosebire de Batalionul II, căruia îi vom zice, detașamentul Predeal, fiecare după locurile unde se îndreptaseră), s-a îndreptat spre Pasul Bratocea.

Până la 6 octombrie, amândouă detașamentele au stat în fața inamicului, ciocănindu-l ici și colo și stându-i mereu în cale; unul (Predeal) pe muntele Unghia, iar celălalt (Bratocea) pe muntele Babeș, din creștetul Carpaților.

În dimineața de 6 octombrie ninge cu fulgi mari de zăpadă.

³¹ Două batalioane de mitraliere și patru tunuri de calibru mare.

Rețelele de sârmă ninse păreau, în fața șanțurilor, niște odgoane imense de vată. Un sat se întindea departe pe vale. Căsuțele pustii își așteptau parcă stăpânii.

Un câine urla a pustiu și din când în când un pocnet de armă, tulbura liniștea adâncă.

Nimic nu se vedea în față și cu toate acestea ființi nenumărate se pândeau cu dușmănie de fiară și cătau să se omoare una pe alta.

Lupta de pe muntele Ștevia

Inamicul stătea în fața detașamentului Predeal, pe muntele Ștevia la 1850 m. înălțime. Pe aproape de amiază sosește ordinul de atac. Batalionul [II], împreună cu câte un batalion din Regimentul 46, 21 și 33 Infanterie trebuie să-l dea jos pe inamic de pe munte. Batalionul este avantgarda. Pornește. Nămeții sunt până la genuchi și gerul se lăasă năprasnic. Încep bubuituri de tun și ploaia de obuze cade cu nemiluita în viteji și în zăpada albă stropită pe alocurea de sângele alor noștri. Șuierături de gloanțe, repezite printre copaci, umplu pădurea cu sunet ascuțit.

Dar înainte!

Trăgătorii umplu pădurea de valuri, ce se împing unul pe altul în liniște.

Nu e mai mult de o sută de metri între ei și ai noștri poate și mai puțin. Mitralierele orăcăie ca niște broaște pe o margine de lac, și stoluri de gloanțe fâșâie pretutindeni.

Dar, iată-i că fug, vitejii dușmani lepădând armele și căștile țuguiate. Și cât ai clipi din ochi, au golit șanțurile și s-au repezit pe fundul văilor, ducând cu ei groaza sclipitului de baionetă română.

Gerul s-a lăsat mai năprasnic, odată cu vântul amurg. În tranșeele înzepezite, observatorii privesc cu ochii aprinși, înainte, cu armele gata, pe când de sus cad peste ei, în sclipiri de argint, ace de gheață zvârlite de viscolul ce șuieră năprasnic prin crengile de brad.

Dar, în zorii dimineții, brancardierii, au scos de sub nămeții de zăpadă, trupurile înghețate pentru totdeauna a doisprezece viteji, dintre care locotenentul Stamatiu și sublocotenentul Bădoi, abia mai aruncau afară din gura rece, răsuflări puțin calde; erau în agonie.

Până la 15 octombrie, detașamentele își întăresc poziția în fața inamicului, respingându-i încercările de zi și noapte de a ne zvârli înapoi.

În ziua de 15 octombrie Detașamentul “Predeal”, se aruncă asupra unui batalion inamic, care înconjurase patru mortiere de tranșee ale Brigăzii a 8-a a noastră. Atacul a căzut ca un trăznet asupra dușmanului, care pusese ochii pe bună pradă.

Și drept răsplată a vitejiei sale, detașamentul este citat prin ordin de zi.

Până la 1 noiembrie, detașamentele n-au mai dat lupte aprige. Și ai noștri și inamicul zvârleau doar din gurile de tun, obuze peste obuze zi și noapte. Patrurile noastre căutau cu înfrigurare pe cele dușmane și deseori, vânătoarea de oameni pornea cu furie din ambele părți. Dar ciocnirile și mai ales focul artileriei inamice, secerau zi cu zi viețile vitejilor noștri, răbind rândurile batalioanelor, care se topeau văzând cu ochii.

În răstimp Batalionul I din Detașamentul “Bratocea”, scoborându-se prin Comarnic, s-a ridicat spre Predeluș, și s-a alăturat de Batalionul II al Detașamentului “Predeal”, încât în ziua de 1 noiembrie, Batalionul I se lega la dreapta prin Zănoaga Mortului cu Batalionul III “Bratocea” de pe Piscul Cailor, iar la stânga cu Batalionul I Predeal de pe muntele Unghia Mare.

Frații argeșeni se reîntâlniseră și stăvileau cu piepturile lor în munții Carpaților, năvălirea dușmanului peste ogoarele scumpe ale părinților noștri bătrâni, care cu sufletul senin, așteptau rugând pe Dumnezeu să pedepsească dușmanul cotropitor.

Până la 22 noiembrie, ai noștri nu s-au clintit din loc.

În fața Regimentului, o întreagă divizie germană se sbătea să străpungă Bratocea și Predeluș, pentru ca să cadă în spatele trupelor noastre, care luptau la Sinaia. Toate atacurile lor de zi și noapte, au fost sfărâmate.

Dușmanul străpunsese însă Carpații prin alte locuri, și venea ca puhoiul fără sfârșit, târând după el, nenumărate mașini omorâtoare, de tot soiul.

Și atunci, Regimentul primi ordin să se retragă!

De acum încep zilele triste ale retragerii; de acum începe adevărata suferință, fiindcă noi, o mână de oameni, fără hrană și fără scule multe de război, ne încumetăm să ținem piept la patru neamuri străine, ce năvăliseră în țară, hotărâți să o prade până la cenușa din vatră.

Și ne-am retras, dar retragerea aceasta a costat viața a mulți dușmani, căci ne-am retras încet, cu socoteală, în lupte de zi și noapte.

Și era frig și lapoviță; ba în munți, potecile toate înzăpezite.

Sufletele tuturor erau ca vremea de afară.

Și coborând la vale pe drumuri strâmte de munte, gândurile mâhnite ale argeșenilor se întorceau spre apus, acolo, la căminurile și ogoarele lor, cotropite acum de batalioanele dușmane.

Caporalul Popa Ioan strângea cu înverșunare arma.

În mintea lui întunecată de vârtejul luptelor, el vede un neamț, ostaș ca și el, e drept, dar nu de un sânge cu el, cum se aruncă asupra soției lui.

Ea se zbate cu toată puterea, și dă să strige, dar cine să o audă! Și chiar de-ar auzi-o, ce ar putea face cineva, când acum dușmanul e tare acolo! Dar iată-l pe bătrânul lui tată, că se scoală sprijinit de laviță, ridică cârja și o repede în creștetul capului dușman. Un strigăt ca de fiară, o baionetă care iese din teacă și se repede asupra pieptului bătrân, apoi caporalul Popa Ion, nu mai vede și nu mai aude nimic; îl sprijină doi camarazi și îl zgâlțâie să se trezească, fără să-i fi putut cineva smulge arma din mână.

— Ce e cu tine Popa, “îl întreabă sublocotenentul Vasilescu Ion, de leșini ca muierile, tu care ai frânt gâturile la atâția șoacăți și ai băgat frigarea într-atâția nemți?”

— “N-am nimic, trăiți domnule sublocotenent, dar mi-a venit așa ca o sfârșeală, fără să știu de ce”.

— “Ai fi ostenit și tu, măi Popa, că astă-noapte, toată noaptea ai umblat în patrulă,” zise sergentul Lazăr Petre.

Și Regimentul, fără Batalionul III, care rămăsese înapoi la dispoziția Diviziei a III-a³², coboară la vale, spre Vălenii de Munte, ca de aici să se îndrepte spre Moldova. Aici pe un nou front de luptă de la gurile Siretului, până la Dorna prin Carpați, armata română trebuia să lupte sau să moară până la ultimul om.

În seara de 25 noiembrie Regimentul ajunge în satul Ceptura, unde rămâne să doarmă o noapte chinuită, căci abia fiecare ostaș, ostenit de drum și de lupte pusese capul să se odihnească, pe ranița tare, când veni ordinul să plece iarăși.

Și Regimentul la ora patru dimineața porni, spre satul Inotești³³.

— Iar în retragere? se întrebau oamenii.

³² Ca rezervă, în Mânciu Ungureni. Batalioanele I și II au continuat mișcarea de retragere pe direcția Vălenii de Munte–Valea Cricovului–Podenii Noi–Ceptura.

³³ Localitate în județul Prahova.

– Ba nu, zice că e ordin să atacăm inamicul din satul Crângu și Loloiasa³⁴.

Un fior de adâncă bucurie străbătu întregul Regiment. Atacul da să-i oprească și să-i alunge, departe peste granițe pe dușmani.

Regimentul mai avea în ajutor Batalionul III din Regimentul 5 “Vlașca”, în locul Batalionului III al nostru ce era rezerva Diviziei [3 Infanterie].

Lupta de la Inotești

La 9 dimineața, Regimentul ajunsese în satul Inotești. Era o vreme mohorâtă de toamnă târzie.

De sus curgea ca prin sită o abureală de ploaie; prin sat noroiul era până la gleznă. În colț lângă biserică se adunaseră toți ofițerii, în jurul colonelului³⁵.

Pe hărți întinse și muiate de ploaie, fiecare căuta cu ochii aprinși, direcția de atac a unității sale.

Oamenii, în coloană de marș, așteptau în mijlocul șoselei, semnalul de moarte. Țigări peste țigări se aprindeau și iarba aceasta trasă, cu patimă până în fundul pieptului, alina parcă fiecăruia gândurile mohorâte. Și totuși ici colo, câte un hazliu, de care slavă Domnului Regimentul nu se putea plânge că nu are destui, trântea câte o glumă de răsuna văzduhul de râs, în ciuda obuzelor nemțești ce începuseră să se spargă prin marginea de miază-noapte a satului.

Uite și un stol de aeroplanе dușmane, sus, deasupra șoselei, că se îndreaptă spre Mizil, mergând încet, în bâzâit de bondari uriași.

Ofițerii vin spre trupă, cu fețele vesele, cu sufletul plin de o speranță neînțeleasă. Ei explică repede trupei ceva, apoi unitățile odată cu ieșirea din sat în spre apus, spre Loloiasa și Crângu, se desfășoară în trăgători, pe valuri, și cu arma în cumpănire, înaintând.

Și odată cu această înaintare, baterii de ale noastre, din dosul Inoteștilor și a unor conace boierești, deschid un foc puternic, trimițând obuz după obuz, în cetele nemțești din Loloioasa și Crângu.

Dar iată că începe plescăitul gloanțelor nemțești.

³⁴ Loloiasca (n.n.).

³⁵ Colonelul Urdăreanu Nicolae, comandantul regimentului.

Valurile se opresc și deschid focul, Batalionul I e în cap.

O ploaie de obuze inamice mari peste măsură, acoperă tot Regimentul. Și curge fără sfârșit. Nimeni nu mai poate face un pas, nimeni nu se mai poate ridica de jos, nimeni nu mai poate trage un glonț.

A! tot asta le e puterea la aman; tot ăsta le este meșteșugul cu care înving vitejia noastră, a omului cinstit.

Iată-i că vin, se apropie în valuri dese și nenumărate, trăgând din mers cu puști mitraliere.

Îi zărim abia, prin valurile negre de fum ce le-a împânzit peste întregul Regiment, obuzele lor. O parte din ei, dar mulți la număr, se îndreaptă spre flancul nostru drept, ca să ne cadă în spate.

Și atunci Regimentul ca un singur om, a sărit în picioare³⁶. Batalionul I aleargă în valuri, în timp ce al II-lea se îndreaptă spre dreapta, să facă fața dușmanilor și să caute la rândul lui să-i întoarcă stânga. Artileria a încetat de amândouă părțile. Puștile mitraliere inamice cu sunetul lor guturăiat, cum și mitralierele cu păcănitul lor regulat și aspru, toacă fără încetare avântul vitejilor noștri, care umplu câmpul în zvârcoliri de moarte.

Acum dreapta noastră e aproape învăluită și atât Batatalionul II al nostru, cât și III din 5 Vlașca³⁷, nu poate interveni din cauza barajului de obuze imense, pe care inamicul le aruncă în fața celor două batalioane, ținându-le pe loc, despărțite de noi.

Și atunci iată-l pe sublocotenentul Vasilescu Ioan, cum fuge cu o mitralieră în brațe spre flancul drept, cum pune banda lungă de cartușe în ea și începe să trimită din arma ucigașă, sărutul de moarte al celor ce se pregăteau să ne atace mișelește din spate. Și iată-i cum cad ca spicele tăiate de mâna secerătorului, și iată-i cum fug, tocmai în clipa când abia singur Batalionul II, reușise să se strecoare printre obuze și să facă față atacului inamic.

Dar, tocmai când obosit sublocotenentul Vasilescu se odihnea puțin, privind cu liniștea aceea adâncă a omului stăpân pe sine, spre dușman, un glonț ca un fulger scânteiat din cer, îl izbește drept în frunte, acolo, în locul unde de obicei se înseamnă în lupte, cei viteji.

³⁶ Regimentul a primit ordin să atace trupele inamice care ocupau Loloiasca-Crângu și amenințau să întoarcă flancul drept al Diviziei 16 Infanterie.

³⁷ Regimentul 5 "Vlașca".

Și cade lângă mitraliera lui, care îl slujise cu credință, stând martoră a vitejiei stăpânului ei, în fața mormanelor de leșuri nemțești.

A amurgit și totuși gloanțele şuieră pretutindeni, și nimeni nu mai poate înainta prin negura nopții întunecoase.

Ostașii își sapă adăposturi adânci; fețele lor asudate și înegrite de fum, poartă oboseala unei zile de trudă amarnică. Lopețile lovesc pietrișul în noapte, cu un zgomot înăbușit; oamenii parcă sunt ființe ce caută comori vechi ascunse în fundul pământului. Dar comoara ce fiecare sapă, poate că, în câteva clipe va fi mormântul său, odihna lui de întotdeauna.

Ce de mormane de trupuri schilodite; uite într-un loc, două trupuri încleștate pe vecie, ca doi iubiți în ultima strânsoare pe pământ; dar câtă deosebire: un sergent german și un soldat de al nostru, dorm amândoi somnul veciei, cu mâinile încleștate în beregate!

Din când în când, dușmanul aruncă rachete și câte o pocnitură de pușcă pornește de la ei; ai noștri nu răspund, toată lumea sapă; sapă mereu în noaptea adâncă și umedă de toamnă amară, în care suntem pribegi în țara noastră.

A doua zi, 27 noiembrie în zori, Regimentul formând flancgarda Diviziei a 16-a, s-a retras prin satele Ceptura și Fântânele, către Mizil. Dar ce a mai rămas din falnicul nostru Regiment? Doar 250 de viteji, căci restul, dorm somnul veșnic cu trupul de pază în pământul strămoșesc, iar cu sufletul privind din ceruri și încurajând de-a-pururi pe frații lor, pe care încă Dumnezeu nu-i luase acolo sus. La acești 250 argeșeni, se alăturaseră încă resturi din regimentele 5 și 64 Infanterie.

Câtă obidă era în sufletul fiecăruia! Vitejii ostași știau că nu sunt, că nu pot fi învinși, dar, oricât suflet și oricâtă putere ar pune, nu puteau ține piept nenumăratelor oști inamice ce se prăvăleau peste ei, întocmai ca un munte peste un vultur.

Și-n mâhnirea aceea adâncă ce stăpânea pe fiecare, iată că se face parcă o clipă de senin. Dinspre miază-noapte, veneau călări, oști multe rusești, regimente întregi, risipite pe tot câmpul, cât vedeai cu ochii spre Mizil și Inotești, pe unde luptaserăm noi în ajun, să ne dea ajutor.

Aliații noștrii; sprijinul nostru. O, Doamne, câtă bucurie!

– Ehe! Rumanski, na casa, na mămăliga, Ruski na război, zice unul înfipt pe cal.

Ostașii, nu răspund nimic; cu rușine pleacă capul în jos.

Pesemne puzderia aceea rusească nu mai luptase niciodată, că erau grași și îmbrăcați ca din fabrică, și mândri pe cai frumoși.

Ne-am văzut de drum; dar n-am mers mai mult ,ca o jumătate de ceas, că auzim în urma noastră clănțănind mitraliere multe. Ne gândeam: o să-i respingă puzderia rusească pe dușmani. Și o veselie mare trecu printre rânduri. Uitasem vorbele lor înțepătoare.

Dar, iată că în curând auzim din urma noastră, tropote grozave de cai și numai ce ne pomenirăm cu căzăcimea aceea, că fugea înapoi, de rupea pământul, trece de noi, ba să ne calce și mai multe nu, și “du-te”.

Și ai noștri, cât erau de necăjiți, strigau după ei, cât îi luau gura: “Ruski, na război sau na ovăz?”

La 28 noiembrie, Regimentul se împarte în două: resturile din regimentele 5 și 64 Infanterie formează un grup sub comanda colonelului nostru, Urdăreanu Nicolae, iar frânturile din batalioanele Regimentului 4, un alt grup sub comanda căpitanului Acrivescu.

Primul grup cu ordinul să reziste la Breaza, al doilea la Drăghicești.

Lupta de la Breaza

Abia grupurile au ajuns pe poziții, că inamicul se aruncă cu o furie nebună asupra grupului colonel Urdăreanu. Din toate părțile sute de valuri cu mitraliere, înaintează, înconjurându-l.

Ostașii noștri trag cu disperare: țevice armelor se înroșesc, mormane de cadavre inamice acoperă câmpul, dar alții răsar ca iarba din pământ și vin în valuri fără sfârșit.

“La baionetă” strigă colonelul și din mlaștinile puțin adânci, abia se mai ridică câțiva luptători ce mai sunt în viață. Cu revolverul ce-i fumegă în mână, el trage în gloata de germani ce se reped să-l prindă.

Dar bravul comandant se luptă pe viață și pe moarte, nedând un pas înapoi, ca o pildă vie de eroism, până când sfârșit de oboseală, cade peste mormanul de trupuri inamice, de pe care îl smulge ceata dușmană³⁸.

³⁸ În această luptă au fost luați prizonieri colonelul Nicolae Urdăreanu, trei ofițeri din regiment și întregul Detașament Breaza, comandat de colonel. Comanda regimentului a fost luată de căpitanul Dumitru Acrivescu (vezi C.S.P.A.M.I. – fond Direcția Cadre și Învățământ (în continuare se va cita D.C.I), Memorii Bătrâni, litera “A”, lt.col., crt. 57). Batalionul III, aflat la dispoziția Diviziei a-3-a, a fost trimis la Scărișoara. Colonelul Urdăreanu s-a întors din prizonierat în ziua de 7 iunie 1918.

În ziua de 29 noiembrie, grupul căpitan Acrivescu adică însuși Regimentul, afară de Batalionul IV [Batalionul III, n.n.] care era la dispoziția Diviziei a III-a se retrage prin Ulmeni, Buzău, spre Râmnicu-Sărat.

Regimentul mergea pe câmpurile desfundate, alături de șosea. Mii de căruțe în coloane fără sfârșit umpleau drumul, ducând povara averilor vrăfuite a celor ce fugiseră de urgia dușmană. Mame cu copii mici în brațe și copii fără mame, bătrâni și bătrâne uzi de ploaie și slăbiți de nemâncare și de nesomnul nopților chinuite de fugă, se târau în lungul drumului desfundat, în care căruțele intrau în noroaie până în butucul roților.

Din văzduh, stoluri de avioane inamice, aruncau bombe ucigătoare, fărâmițând în bucăți ființele nevinovate.

Și privind fără nici o putere de ajutorare, această durere cumplită, Regimentul, obosit și nemâncat de trei zile, hărțuit continuu din spate de escadroanele de cavalerie dușmană, și de sus de stolurile de avioane sălbatice ale inamicului, ajunse în miezul nopții de 30 noiembrie în Râmnicu-Sărat.

În timpul acesta Batalionul III, care făcea parte din grupul Buzău³⁹ (Divizia a III-a), se hărțuia cu coloanele inamice pe stânga râului Buzău.

Din Râmnicul-Sărat, Regimentul a pornit prin Băbeni și s-a oprit în satul Dumitrești⁴⁰, unde a rămas până la 13 decembrie.

Abia aici oamenii s-au mai odihnit puțin câteva zile, s-au așezat în unități bine înjghebate într-un singur batalion⁴¹, și s-au oțelit din nou, pentru luptele ce aveau să fie.

Batalionul III vine și el la Regiment și Regimentul se încheagă din nou, pe două batalioane cam 500 oameni, sub comanda maiorului Nicolescu Alexandru, având comandanți de batalioane pe căpitani Acrivescu Dumitru și Bălan Cristea.

Hărțuit mereu în lupte de retragere, la Dumitrești, la Mahriul, ca ariergardă a Brigăzii a 5-a, pe Dealul Pietrosu, la Balotești, la Găgești, ajunge în dimineața zilei de 23 decembrie în Măgura Odobești.

³⁹ Grupul Buzău – format din diviziile 3 și 6 infanterie.

⁴⁰ Regimentul a ajuns la Dumitrești în seara zilei de 4 decembrie.

⁴¹ Din cauza pierderilor mari suferite în luptă, batalioanele I și II s-au contopit într-un singur batalion. Comanda regimentului a fost luată de maiorul Alexandru Nicolescu, căpitanul Acrivescu luând comanda Batalionului I. Pe lângă cele 4 companii ale batalionului, regimentul mai dispunea de o companie de mitraliere și de o baterie de 53 mm.

Lupta de la Schitul Tarnița

Aci se afla la 1001 m. înălțime, un schit tainic, uitat de oameni; îi zicea Tarnița. Trei călugări bătrâni înălțau în sfânta bisericuță, rugăciuni fierbinți lui Dumnezeu, pentru victoria armatei române. De ani de zile nu se mai întâmplase ca picior de om să ajungă până la ei. Nimeni, nu tulburase cu nimic, adânca pace sfântă a codrilor de stejar. Doar numai pasările cerului, aduceau alături de rugăciunile fierbinți ale cuvioșilor călugări, ciripitul cântecului lor dumnezeesc.

Și iată că, în dimineața ajunului de Crăciun, un obuz de tun dușman, sparse odată cu liniștea seculară și Casa Domnului, împrôșcând zidurile Sfântului Schit, cu sânge românesc.

Și atunci, în timp ce batalioanele apărau Sfânta Mănăstioară, cuvioșii călugări, făcând adânc semnul crucii ca să alunge satana din cugetul inamicului, au intrat, senini și liniștiți în sfânta bisericuță, au îngenunchiat, și ridicând ochii spre Dumnezeu, s-au rugat; s-au rugat fierbinte în fața altarului pe care un obuz inamic îl spărsese în două, în clipa când ei au intrat pe ușa sfântă a bisericeții.

Și au rămas acolo, mult timp; până când, rând pe rând, i-au acoperit mormanele de pietre și cărămizi ce curgeau din păreții și bolta Casei lui Dumnezeu, sfărâmată până la pământ de obuzele de oțel al bandelor civilizate.

Afară, în preajma zidurilor mănăstirei, pe un picior de plai, Batalionul căpitanului Bălan, aștepta înfrigurat, dinspre apus, izbirea dușmană. Și mai în jos puțin spre miazăzi, Batalionul căpitanului Acrivescu, având tovarăși la dreapta și la stânga lui, frânturi din batalioanele regimentelor 55 și 68 Infanterie, aștepta și el să oprească pe pângăritori.

Și iată că dinspre apus, pădurea se umple cu puzderie inamică; pe cărarea tăinuită plină cu zăpadă, se ridică la deal pe piciorul de plai, firul inamic, venind agale, în gura morții, șerpuind ca un balaur ucigaș, din povești. Și căpitanul Bălan, păunașul codrilor și spaima nemților, îi lăasă să se apropie; aproape, cât mai aproape, iar degetul îi tremură nerăbdător pe trăgaciul mitralierei. Și odată, Dumnezeu îi duce în minte, altarul sfărâmat de obuzul inamic din schitul Tarnița, și în urechi aude un cântec de rugăciune al mamei lui, de departe, din țara cotropită de dușmani și pe șosele vede în noroiul groaznic, zvârcolindu-se bătrâni, copii și femei sub bomba aeroplanului inamic, și atuncea apasă pe trăgaciul mitralierei.

Lupta începe. Pădurea hăuie de pocnetul obuzelor și al grenadelor. Gloanțele plescăie prin pomi, parcă ar fi mii de păsărele ciocănituri. Trupurile căzute sângerează zăpada. Dar, cine mai poate lupta cu puzderia inamică care năvălește din toate părțile și înconjoară batalionul, din care n-a mai rămas decât o mână de viteji?

Și totuși, nimeni nu se retrage. Iată-l pe căpitanul Bălan, mic și îndesat, cu căciula în cap apăsată pe sprâncene, cu arma în mână acum, cu baioneta pusă, cum trage în toate părțile, în picioare, sprijinit de un stejar de veacuri, ca un haiduc din vremea lui Tudor.

Iată cum vitejii argeșeni se ridică cu toții în picioare și rezemați de pomi, trag glonț după glonț, fără încetare.

Dar, alpinii germani vin neconținut, umplu golurile, răsar ca furnicile de pretutindeni, și înconjoară batalionul.

Și atunci așezându-se în rânduri dese, ostașii cu baioneta la armă, se reped asupra inamicului, într-un strigăt sălbatic de “Ura”.

Un glonț, străpunge pe viteazul căpitan; dar el împunge mereu cu baioneta și scârțâitul lamei ucigătoare în trupurile dușmane se amestecă cu acel al zăpezii înghețate sub picioarele luptătorilor, și cu răcnetul luptei ce umple pretutindeni pădurea.

Sângele a umplut mantaua căpitanului Bălan și curge râu în zăpada albă, roșind-o ca para focului. Și viteazul îngălbenește sleit de puteri, brațele-i tremură, picioarele nu-l mai țin, pădurea se învârtă în jurul lui, amețitor; abia simte cum brațe multe vâjnoase îl apucă, ca prin vis aude vorbe străine de limba lui și vede figuri aprinse, apoi cade cu arma în mână, șoptind printre buze: “Înainte copii”, “Tot înainte, pentru Patrie și Rege”.

Așa a fost și la batalionul căpitanului Acrivescu.

Așa s-au luptat pe viață și pe moarte vitejii argeșeni contra batalioanelor de alpini germani. În fața locotenenților Ungureanu Ștefan și Păun Gheorghe comandanții companiilor a 2-a și a 3-a, mormane de trupuri inamice dormeau somnul de veci, pe care bravii ofițeri li-l trimiseră din arma și din baioneta lor.

Și numai izbiți de moarte, și nemaiputând face nici o mișcare, a putut inamicul să pună mâna pe ei după ce își făcuseră datoria cu prisosință.

Iar resturile, copleșite de puzderia inamică, s-au retras încet, cu baionetele însângerate întinse, mereu cu fața la inamic, și au coborât în vale spre satul Găgești, unde au întins avantposturile.

Noaptea se lasă din nou neagră și înghețată. O liniște adâncă, înfiorătoare, stăpânește toți munții; numai sus, deasupra, în creștetul înalt al muntelui, la schitul Tarnița, un clopot dăgăne a jale.

Cum de-a mai rămas cu sunetul viu acest clopot și cine l-o fi trăgând și pentru ce?!

Și această întrebare și-o pune în minte fiecare din ostașii chinuiți, dar cu adâncă și mare nădejde în puterea fără de margini a bunului Dumnezeu.

În noaptea anului nou 1917, Regimentul, din care nu mai rămăsese decât vreo 200 de oameni, se întări cu 600 de oameni străini trimiși de Centrul de Instrucție și ocupă terenul din marginea satului Irești și până pe dealul Voloșcanilor.

Aici, a stat vreo săptămână, până în ziua de 6 ianuarie când veni vestea că rușii o să ne schimbe de pe poziție, că iar ne vin în ajutor. Dar, noi știam ajutorul lor, că îl mai cântărisem odată pe lângă Mizil.

Trecu o zi, dar nici urmă de rus. Comandantul Regimentului, maiorul Nicolescu Alexandru, întreabă Brigada la telefon, ce e cu rușii?

Brigada îi răspunde: “Au plecat de ieri să vă schimbe, aveți răbdare, ei merg încet, sunt oameni cu socoteală”.

Pe la 5 după amiază, maiorul trimite pe sublocotenentul Bunescu⁴²:

– Ia du-te dumneata, domnule, spre ei în recunoaștere, poate au greșit sectorul.

Ofițerul pleacă. Începuse să se însereze. Se strecoară printr-o pădurice de tufe. Doi agenți de legătură cu el. Coborând la vale, cum era întuneric, îl trăznește un miros strașnic de vin și aude niște cântece pe limbă străină.

– Mă, ce să fie asta, zice ofițerul către agenții lui?

– Trebuie să fie vreo cramă aproape, d-le sublocotenent.

La vreo 50 de pași, într-adevăr o cramă.

Se apropie; în fața cramei, vreo zece ruși, trântiți în zăpadă, dormeau somnul bețiilor; vreo patru cântau alătura.

Ofițerul cu oamenii intrară în cramă. Aprind o lumină; crama pe un sfert era plină cu vin, câteva butoaie săltate ca niște bărci, pluteau în vin.

Lângă un butoi, doi ruși, cărora numai capetele și umerii li se vedeau din băutura vărsată, dormeau somnul dreptilor bețivi.

Trecuseră pe lumea cealaltă, așa cum poate visaseră ei cândva, să moară înecați în vin.

⁴² Sublocotenentul Bunescu Ioan, comandant de pluton la Compania a 3-a.

Scârbit, ofițerul iese în pragul cramei.

– Rumânski, Rumânski, na poziția noi. Noi avangarda Regiment, noi legătura Rumânski, predai poziția, zice unul din cei ce mai trăiau încă, pentru nefericirea noastră.

Ofițerul se uită lung la el. Țștia ne sunt aliații, gândește el? Țștia ne schimbă? În mâna ăstora, lășăm noi sectorul? Țștia ne apără? Țștora să le încredințăm noi paza pământului scump și sfânt ce ne-a mai rămas?

Rusul se uită la ofițer, cu o figură îndobitocită. Se scoală de jos și clătinându-se se apropie.

– A, vinovat, vinovat gospodin Rumânski Ofițer.

Și salutând gata să cadă, întinse mâna ofițerului.

Sublocotenentul Bunescu, își reținu două perechi de palme ce erau să-i scape pe obrazul soldatului rus, îi întoarse spatele și împreună cu agenții de legătură plecă spre Regiment.

Începuse să ningă ușor.

În urma ofițerului, agenții vorbeau în șoaptă; își blestemau zilele.

Pe la vreo nouă ceasuri sublocotenentul Bunescu, ajuns la coliba maiorului.

A povestit tot ce a văzut, zicând că mai departe nu s-a mai dus, căci dacă avangarda rusească era așa, ce trebuie să fi fost grosul.

Maioru, dădea din cap mereu; pe urmă după ce ofițerul a terminat, și-a prins capul în podul palmelor și sprijinindu-și coatele pe genunchi, a rămas dus pe gânduri.

Afară ninge de-a binelea. Vântul zvârlea pumni de zăpadă prin frunzișul uscat al colibei maiorului.

În tranșeele înzăpezite, observatorii priveau cu ochii aprinși, înainte, cu armele gata, pe când de sus cădeau peste ei milioanele de fulgi.

În sfârșit, a doua zi, rușii ne-au schimbat^{}.*

Regimentul a trecut să se odihnească în satele Străoani și Drăgușani.

Aici, cu oamenii primiți, s-a întocmit din nou Regimentul pe trei batalioane.

După cinci luni de lupte și de zbucium continuu, în care vitejii argeșeni luptaseră zi și noapte, cunoscând atât zilele frumoase cât și pline de amar, prin creștet de munți, prin văi, pe dealuri și pe câmpii, tocmai din munții Făgărașului și până în cei ai Vrancei, iată în sfârșit că a venit o zi când pentru

^{*} Schimbarea de poziții cu trupele ruse s-a încheiat la ora 4 p.m. în ziua de 8 ianuarie.

scurt timp, cei ce mai rămăseseră din vitejii luptători argeșeni, să poată dormi un somn liniștit, într-o casă omenească și pe un pat creștinesc. De cinci luni dormeau numai pe pământul gol sau sub pământ, în apă, în noroi și în zăpadă tremurând de ger sau de umezeală, osteniți, flămânzi și goi și fără adăpost.

Dar, o răsplată, trebuia să vie; cineva știa suferințele lui 4 Argeș, și acel cineva care le cunoaște pe toate — M.S. Regele — veni în ziua de 16 ianuarie 1917 și trecu Regimentul în revistă, îi mulțumi pentru curajul lui fără seamăn și umplu drept răsplată cu decorații, pieptul ofițerilor și soldaților viteji.

O lună de zile, schimbând din când în când cantonamentul, Regimentul s-a odihnit.

La 16 februarie, el porni în marș, spre satul Mărăști, unde schimbă de pe poziție regimentele 62/70 și 44/68 [infanterie].

Regimentul avea să arate iarăși că, vitejia numelui său nu pierde, și că norii de o clipă ce aruncase puhoiul dușman, nu întunecă pentru multă vreme, seninul unei glorii străbune.

El se refăcu din nou, aproape cum plecase la început, întrucât primi atât ofițeri noi cât și trupă proaspătă, care împreună cu vechiul rămas, număra acum peste 70 ofițeri și 1662 trupă⁴³.

Iată ordinea de bătaie, la 21 februarie:

STAT MAJOR REGIMENT

Comandantul Regimentului, locotenent-colonel Atanasiu Atanasie

Ajutor-comandant, maior Nicolescu Alexandru

Ofițer adjutant, locotenent Ghiță Vasile

Medicul Regimentului, medic căpitan Faur Constantin

Farmacistul Regimentului, farmacist căpitan Cercez Nicolae

Ofițer cu aprovizionarea, locotenent Mihai Gheorghe

Casierul corpului, administrator, locotenent Lesta M. Cristache

Comandantul Trenului de luptă, locotenent Constantinescu Florian

Ofițer informator, locotenent Bădărău Teodor

Preot-paroh pe Regiment, Buzescu P. Constantin

STAT MAJOR BATALIONUL I

Comandantul Batalionului, căpitan Petrică Octav

Ofițer adjutant, sublocotenent Drăgușanu Emil

Medicul batalionului, medic locotenent Atanasiu Mihail

⁴³ Conform ordinului Diviziei a 3-a Infanterie.

COMPANIA 1

Comandantul companiei, locotenent Constantinescu Gheorghe

Comandant de pluton, sublocotenent Hârsu Gheorghe

Comandant de pluton, sublocotenent Cartoian Emil

Comandant de pluton, plutonier Vărzescu Florian

COMPANIA a 2-a

Comandantul companiei, sublocotenent Olănescu Darie

Comandant de pluton, sublocotenent Ștefănescu Z. Mihail

Comandant de pluton, sublocotenent Teodorescu Ioan

Comandant de pluton, sergent instructor Mincu Badea

COMPANIA a 3-a

Comandantul companiei, locotenent Cinculescu Petre

Comandant de pluton, sublocotenent Stoica Filoti

Comandant de pluton, sublocotenent Dumitrescu Gheorghe

Comandant de pluton, plutonier-major Popescu G. Ioan

COMPANIA a 4-a

Comandant de companie, locotenent Mazilu Dumitru

Comandant de pluton, sublocotenent rezervă Dumitrescu Gheorghe

Comandant de pluton, sublocotenent rezervă Constantinescu Dumitru

Comandant de pluton, plutonier major Geantă Ioan

STAT MAJOR BATALIONUL II

Comandantul Batalionului, maior Nicolescu Alexandru

Ofițer adjutant, sublocotenent Enescu Olimpiu

COMPANIA a 5-a

Comandantul companiei, căpitan Dospinescu Alexandru

Comandant de pluton, sublocotenent Mălăncescu Nicolae

Comandant de pluton, sublocotenent Vasilescu Ioan

Comandant de pluton, sergent Patrășescu Alexandru

COMPANIA a 6-a

Comandant de companie, locotenent Dumitrescu Emanoil

Comandant de pluton, sublocotenent Marinescu Vasile

Comandant de pluton, sublocotenent Martoiu Ioan

Comandant de pluton, ajutor-sublocotenent Badea Marin

COMPANIA a 7-a

Comandant de companie, locotenent Brătășanu Alexandru

Comandant de pluton, sublocotenent Bunescu Ioan

Comandant de pluton, sublocotenent Bădoi Gheorghe

Comandant de pluton, plutonier-major Bădescu Bratu

COMPANIA a 8-a

Comandantul companiei, locotenent Broșteanu Constantin

Comandant de pluton, sublocotenent Lehrer Mihail

Comandant de pluton, sublocotenent Boboc Gheorghe

Comandant de pluton, plutonier-major Pandelescu Marin

STAT MAJOR BATALIONUL III

Comandantul Batalionului, căpitan Bărbulescu Mihail

Ofițer adjutant, sublocotenent Mirea Soare

Medicul Batalionului, sublocotenent Herșcovici Haim

COMPANIA a 9-a

Comandantul companiei, sublocotenent Tomescu Vasile

Comandant de pluton, sublocotenent Dumitrescu Ilie

Comandant de pluton, sublocotenent Florescu Pantilimon

Comandant de pluton, sublocotenent Cifu Rafail

COMPANIA a 10-a

Comandantul companiei, locotenent Badea Gheorghe

Comandant de pluton, sublocotenent Ghilencea Grigore

Comandant de pluton, sublocotenent Dinculescu Gheorghe

Comandant de pluton, sergent instrucție Barbu Radu

COMPANIA a 11-a

Comandant de companie, locotenent Gheorghe Marin

Comandant de pluton, sublocotenent Cristian Vasile

Comandant de pluton, sublocotenent Postelnicescu Gheorghe

Comandant de pluton, plutonier-major Fabriș Spirea

COMPANIA a 12-a

Comandantul companiei, căpitan Lilea Ioan

Comandant de pluton, locotenent Ionescu Grigore

Comandant de pluton, sublocotenent Bobocescu Constantin

Comandant de pluton, plutonier Ușurelu Gheorghe

COMPANIA 1 MITRALIERE

Comandantul companiei, sublocotenent Dobrinescu Ioan

Comandant de pluton, sublocotenent Tane Călin

COMPANIA a 2-a MITRALIERE

Comandantul companiei, locotenent Stroescu Ioan

COMPANIA a 3-a MITRALIERE

Comandantul companiei, sublocotenent Preotu Gheorghe

Comandant de Secție sublocotenent Marinescu Atanasie

Din luna februarie și până la 9 iulie, Regimentul a stat oțelit în fața dușmanului, fără să dea lupte crunte, dar mereu încordat și mereu așteptând ziua de mâine, ziua asaltului crud, a dezrobirii, pe care fiecare o avea în gând, pe care o visa în fiecare noapte.

Zi cu zi trecea, când față în față cu inamicul, la Mărăști, numai la 20 de pași distanță de el, când în rezerva Diviziei a III-a la Schitul Mușunoaiele,— unde a fost văzut din nou la 23 aprilie de M.S. Regele,—când pe Valea-Albă și Șușița, la Răcoasa sau pe piscul lui Stănilă, până când în ziua de 9 iulie, s-a așezat definitiv cam la răsăritul satului Mărăști astfel:

Batalionul I, sectorul din dealul Bour și până dincolo de cota 457.

Batalionul II, de la cota 457, vreo patru sute metri spre sud.

Batalionul III, în rezerva Regimentului, pe fundul văii pârâului Andrei.

Regimentul sub comanda locotenent-colonelului Atanasiu Atanase, avea onoarea, ca împreună cu Regimentul 2 Vânători, să formeze grupul de atac principal, cu misiunea să ia cu asalt poziția inamică pe dealul și satul Mărăști.

Lupta de la Mărăști

La amiazi, în ziua de 9 iulie începu artileria noastră un uragan de foc asupra tranșelor și rețelelor de sârmă inamice.

Niciodată nu văzuseră argeșenii așa ceva, și niciodată nu le crescuse inima ca atunci.

Era într-adevăr prăpădul lui Dumnezeu. Din tranșeele inamice săreau în înaltul cerului bucăți de pământ, amestecate cu trupuri de oameni, învelite cu sârma ghimpată, pe care obuzele o deslipeau de pe parii din fața șanțurilor dușmane.

Obuz după obuz mușca din pământ; cerul se cutremura de zgomot, pădurile clocoteau ducând ecoul supărării românești departe, spre țările dușmane; apele limpezi ale munților săltau mai voios în albioara lor de pietriș, iar soarele arunca zâmbind văpaia lui de lumină aurie ca o cunună, pe capul fiecărui ostaș român.

În acest timp compania 1, a 2-a, a 5-a și a 7-a, pregăteau patrulare tari, care imediat ce focul artileriei va înceta, să se repeadă, pentru a vedea dacă s-au făcut spărturi (breșe) de sârmă, prin care să treacă la atac, companiile.

Dar, tunurile n-au mai tăcut toată ziua, toată noaptea, și au tras mereu și în ziua de 10 iulie. Abia pe la ceasurile 17 (5 d.m.) au încetat.

Și atunci patrulele, au pornit înainte cu repeziciunea unui glonț zvârlit din pușcă.

După un sfert de oră s-au înapoiat, comunicând că în multe părți ale frontului inamic, rețelele sunt rupte și că doar numai ici și colo inamicul mai trage cu mitralierele și mai aruncă câte o grenadă.

Îi zăpăcise artileria noastră.

La ceasurile 17,30 (5,30 după amiază), tunurile noastre iar au început văpaia de foc, și au ținut-o până la miezul nopții, când patrulele au pornit din nou să oprească inamicul de a-și repara rețelele de sârmă, prin care aveam să trecem în curând. Și în zorii zilei de 11 iulie 1917, batalioanele I și II în linia I, iar al III-lea în linia a 2-a, legate la dreapta cu viteazul Regiment 18 Infanterie și la stânga cu 2 Vânători, porniră la atac.

Era o dimineață caldă și limpede de vară. Pădurea umedă de roua dimineții, acoperea cu frunzișul ei, înaintarea tainică a batalioanelor. De sus, cădeau printre copacii seculari, fâșii aurite de lumină.

În sufletele tuturor râdea speranța și bucuria zilei de glorie, dar și de răzbunare amarnică. Fețele vitejilor puțin încruntate, arătau nerăbdarea clipei mult așteptate, a ceasului socotelii groaznice.

Întocmai ca la o vânătoare mare, pușcașii în valuri dese, cu baioneta pusă, cu arma în cumpănire, călcau cu semeție prin frunzișul pădurii. Ochiul lor deprins să vadă cine știe unde, întocmai ca al vulturului, scruta desigur pădurii. Coborau și suiau mereu prin gropile de obuze nenumărate, presărate în calea lor.

Artileria noastră, pisa mereu tranșeele dușmane.

Iată-ne ajunși lângă rețelele de sârmă inamice. Valurile se culcă, și se târăsc în sus pe burtă.

Artileria noastră tace.

Și atunci ca din pământ, de aievea, la un singur semnal de fluier ce se repetă cu repeziciune ici și colo, vitejii noștri, se ridică ca un singur om, și pornesc înainte prin sârma ghimpată, pe care artileria noastră, o spârsese pe alocuri.

Dar, inamicul nu fugise cu totul; focul artileriei noastre nu-l alungase. Băgat în caverne adânci, betonate, artileria nu avusese ce-i face.

El deschide focul, un foc puternic, ca-n iad, de arme, mitraliere și grenade. Batalionul II sare peste ei în tranșee, și Compania a 5-a, ocupă cea

dintâi, la ora 6,45, dealul Mărăștilor. Câteva mitraliere țin în loc Compania a 6-a. Atunci sublocotenentul Tane Călin, aleargă cu secția lui de mitraliere, o pune în spatele clănțănitoarelor nemțești și trage. Cât ai clipi din ochi îi dă peste cap și Compania a 6-a trece înainte.

Dar și pe el îl pândea moartea, căci un dușman, ascuns după o tufă de ferigă, i-aruncă din armă un glonț, care îl izbește în piept și Tane se prăvale peste mitraliera lui, cu care puțin înainte trimisese moarte dușmanilor, ce țineau în loc cu focul lor, o companie întreagă.

Batalionul I, sare de câteva ori la atac, dar dă înapoi, căci zeci de mitraliere îl ținut și-l seceră.

Batalionul III îl împinge și atunci el trece prin miile de gloanțe și de grenade și cade peste dușman.

Mii de brațe aruncând armele se ridică în sus, în semn că se predau, dar vitejii argeșeni, n-au timp de tânguială, ei mânuiesc baioneta mereu și trec mereu înainte, lăsând în grija Batalionului III aceste treburi mărunte: s-adune miile de prizonieri, de arme, de mitraliere, de tunuri de tranșee, vagoane întregi cu cartușe, grenade și echipament de tot soiul.

La ora 8 amândouă batalioanele aleargă înainte spre Dealul Teiușului, unde inamicul avea numeroase lucrări. Dar, iuțeala înaintării și groaza ce ai noștri băgaseră în dușman, îl face pe acesta să fugă peste șanțurile lui și să le uite neapărate.

La ora 11, batalioanele ocupau Dealul Teiușului; Batalionul I cu fața spre satul Câmpurile, al II-lea spre satul Roșculești.

Dar, spre poiana din marginea drumului se reped plutoanele din Compania a 6-a.

Și o încăierare scurtă, dar fără pocnet de arme, se petrece acolo.

Bată-i norocul să-i bată, uite câtă namila de tun nemțesc de 105 mm vor să aducă la deal! Și înhămat gata de fugă! Săracii cai cum se întind în ștreanguri și bicele pocnesc și strigăte îi îndeamnă, și ei suie coasta din spatele nostru, înspre Batalionul III din rezervă.

În acest timp batalioanele I și II înaintază.

La mijlocul lor o vale, îi zicea "Valea Dracea Mare", în capul căruia pe Dealul Cotul Oroșca, inamicul se ținea tare.

Să tot fi fost 17,30 (5,30 după amiază), când deodată, o bubuitură groaznică, pornește despre Batalionul III, și vâjâind prin aer năprasnic, un obuz se sparge dincolo de satul Câmpurile, într-o poiană unde se vedeau trupe

nemțești adunate. Și cât ai clipi din ochi, altă bubuitură urmă și strigăte uriașe de ura, și trupele nemțești din poiană, alergară nebune spre pădure.

Hei, ce credeau ei că tunul cel mare, numai în mâinele lor poate trage? Numai ei îi cunosc meșteșugul? Uite că și sublocotenentul Popescu Teodor cu echipa de artileriști ai Regimentului, îi dibuise meșteșugul, și acum trăgea cu el, în proprii lui stăpâni.

În zorii zilei de 12 iulie, mișcarea înainte se reia cu același avânt în vale, spre satul Câmpurile flăcări imense mistuie depozitele de muniții ale dușmanului ce fuge.

Regimentul, unit la dreapta tot cu Regimentul 18 Infanterie și la stânga cu Regimentul 2 Vânători, ocupă cu Batalionul II satul Roșculești, alungând, aruncând frânturi din oastea nemțească îndesată cu mitraliere ce îndrăznesc să se mai opună vitejilor noștri.

Patrula de ale noastre intră în satele Roșculești și Câmpurile.

Mulțimea de femei, bătrâni și copii, rămân cu gurile căscate, cu palmele duse spre bărbie, în semn de nemărginită neîncredere.

– Ce te uiți așa măi moșule, zice sergentul Coman Dumitru unui bătrân, care a rămas ca o statuie rezemat de un stâlp de poartă privind patrula noastră.

– Păi cum să nu mă uit, dragii tatei, că nu mai departe ca aci o jumătate de ceas, nemții care s-au dus din sat ziceau, că armată română de-a noastră, nu mai este, au prăpădit-o ei toată.

– Păi, vezi ai dracului! Este moșule, n-avea grijă, este numai bine cât trebuie să-i alunge din țară!

Dar încotro au apucat, vitejii ăștia după care fugim de trei zile și nu-i mai putem ajunge?

– Uite pe aici, pe Tișița taică, zice bătrânul. De două zile de când fug nebuni peste tot locul, și zic că vin franțujii peste ei.

– Păi da moșule, noi suntem franțujii care le vin de hac.

– C-așa-i zău, să vă trăiască Dumnezeu de franțuji de-ai noștri, că bine le faceți. Azi, spre ziuă, un ghineral mare, nu știu ce-o fi fost, de-ai lor, că dormea la mine de vreo lună, atâta era de grăbit, că s-a suiat într-o automobilă numai în cămașă, și-a uitat și papucii la pat. Pofțiți să vedeți ce hărmălaie mi-a lăsat în casă.

Și patrula, zicând “Bună ziua”, plecă înainte, pe linia satului, în timp ce în jurul lor zeci de copii se țineau strigând: “Mergem și noi să ne batem cu nemții”.

Patrurile s-au tot dus înainte, dar n-au mai dat de dușman, căci Dumnezeu știe unde fugise.

În acest timp, comandanții noștri găsiră de cuviință că Regimentul 4 de Argeșeni, își făcuse datoria îndeajuns, căci veni ordinul ca să-l schimbe Regimentul 31 Infanterie care odihnit va putea fugi mai repede după inamic să-l ajungă, iar Regimentul 4 să se adune ca rezervă a Diviziei în valea Dracea Mare, în cotul pădurii Teiușului, pe unde luptase.

Ceea ce a și făcut îndată ce Regimentul 31 Infanterie l-a schimbat.

Odată cu aceasta, reia comanda Regimentului colonelul Calotescu Constantin care în timpul atacului Mărăștilor fusese comandantul nostru de Brigadă.

Doamne, cât zbucium a fost în aste trei zile! Cât sânge a curs, câți au rămas pentru totdeauna pe dealurile Mărăștilor! Dar, chiar dacă ar fi curs mai mult sânge, chiar dacă ar fi fost mai mult zbucium, nimeni n-ar putea descrie vreodată, bucuria cea mare ce-au simțit aceia care, intrând în satul Roșculești și Câmpuri au găsit acolo ființe de un neam, de un sânge și de-o lege, cărora le-au scuturat jugul pe care dușmanul lacom cotropitor li-l pusese în jurul gâtului.

Și nimeni nu poate spune cât s-a înălțat sufletul luptătorului, când a văzut pe dușman fugând de pârlăia pământul, zvârlind îngâmfarea în frunzișul pădurilor și-n praful drumului.

E seară, amurgul vână se lasă peste păduri. Regimentul adunat în cotul pădurii Teiușului a îngenunchiat spre răsărit.

O pace adâncă domnește pe întinsul codrilor Vrancei. Departe doar, înspre răsărit se aud bufnituri de tun.

Tăcere!

Regimentul se roagă odată cu preotul său, pentru odihna camarazilor morți, pentru sănătatea celor răniți pentru Patrie și Rege.

În sufletul fiecărui ostaș, o liniște mare s-a lăsat și o părere de rău adâncă pentru cei de alt neam pe care fiecare i-a trimis acolo, sus, în împărăția lui Dumnezeu, cu baioneta sau glonțul ucigaș.

Dar, Tu Doamne, vezi, auzi și știi să împarți dreptatea și să pedepsești pe aceia, care au luat viața semenului lor cu cugetul cel rău și fără de dreptate.

De aceea sufletul fiecăruia e liniștit și curat.

Câteva zile Regimentul a stat cantonat în satul Roșculești, iar în ziua de 15 iulie a plecat spre Mănăstirea Cașin, unde se constituia rezerva Armatei a II-a.

Pe urmă, Regimentul, s-a dus la fabrica de sticlărie prin satul Curița, tot ca rezervă, apoi la Măgura Cașinului, la gura văii Vizantea Răzășească.

Încetul cu încetul se apropia și se pregătea să intre iarăși pe poziție, că în rezervă nu-i plăcea.

La 25 iulie, sosește pe Dealul Ceardacului. Pe la 2 august, ocupă front pe Dealul Giurgi, Fundu Secătorei și Dealul Izvoarele. La dreapta era legat cu Regimentul 45/60, iar la stânga cu Regimentul 28 Infanterie.

În acest timp, nu numai Regimentul nostru bătuse pe inamic, ci pe întregul front, la Mărășești, la Oituz trupele noastre, la cot cu cele rusești, bătuse inamicul care înspăimântat de izbirile puternice, privea înapoi, clătînându-se pe picioare, ca un om amețit de-o lovitură puternică dată în cap.

O licărire de speranță lumina sufletul fiecăruia; de departe, din pământul cotropit de dușman, adieri de vânt aduceau în amurgul roșiatic, tânguirii de glasuri ale celor ce ne chemau în ajutor.

Oastea era puternică, suferințele trecuseră, nădejdea neamului reînviase.[...]

Lupta de la Dealul Poiana Calului

Ai noștri voiau să știe însă ce fel de dușman au în față, și unde anume se află el așezat.

Și atunci se dă ordin în ziua de 15 august ca o companie împreună cu un pluton de mitraliere, să atace inamicul din față, de pe Dealul Poiana Calului.

Sublocotenentul Cartoian Emil, se oferă numaidecât cu compania lui, iar cu mitralierele, sublocotenentul Vasilescu Ioan, care juca și sărea de bucurie, ca un copil de școală când îi dă profesorul vacanță.*

Și au plecat, împrăștiind compania, așa cum știau ei mai bine.

Și s-au apropiat de Dealul Poiana Calului; dar n-au mers mult, că a început vijelia de foc dușmană. Și nimeni nu dădea înapoi; mitralierele lui Vasilescu tocau cum toacă la biserică de liturghie. Dar, inamicul se ținea bine,

* Compania a 9-a.

și zvârlea și el foc cu nemiluita. Au mai sărit în ajutor plutoanele sublocotenenților Păunescu și Ghilencea, apoi și al sublocotenentului Tomescu, toate din Compania a 11-a. Dar, zadarnică eforturile. Sublocotenentul Vasilescu Ioan, trăgea bandă după bandă cu o mitralieră din plutonul lui. Fața îi era vânată de mânie că nu poate stâlci toate capetele dușmane ce se iveau deasupra parapetelor. Dar, odată prăvale capul pe un umăr și încet se razimă întâi de un servant al mitralierei culcat lângă el, apoi de mitralieră. Un șiroi roșu de sânge ca un fir de arnici îi ieși de sub chipiu și se prelingea la vale pe obraji galbeni. N-a mai putut spune decât: “Nu-i lăsați fraților” și s-a așternut binișor peste mitraliera, care mai adineauri arunca valuri de moarte în dușmanul ascuns în șanțuri.

Când s-a înserat, plutoanele s-au retras spre dealurile ocupate de Regiment: își îndepliniseră misiunea. Și încă cu prisosință!

Lupta de la Dealul Porcului

Câteva zile mai apoi, la 20 august, Batalionul III, sub comanda maiorului Acrivescu, fu împins ca rezervă la dreapta cotei 554 de pe Dealul Porcului, în vedere că rușii se cam clătinau acolo, și nemții înadins atacau mereu, drept în punctul unde trupele noastre se uneau cu cele rusești.

La 7 dimineața inamicul începe un bombardament năprasnic. Rușii fug de pe poziție. Maiorul Acrivescu trimite Compania a 10-a și 2 secții de mitraliere să contraatace.

Compania se aruncă asupra dușmanului; mitralierele noastre sub comanda sublocotenentului Preotu Gheorghe trag cu înverșunare.

Locotenentul Badea Gheorghe, comandantul companiei, cu revolverul în mână îndeamnă plutoanele la baionetă. Sublocotenentul Dinculescu Gheorghe cu plutonul lui se avântă dincolo de creastă în ploaia de gloanțe și grenade.

Inamicul înspăimântat urlă de durere și de turbare și trage neîncetat. Un glonț vrăjmaș doboară, răbind grav, pe locotenentul Badea. O schijă de grenadă vine cântând prin aer și sparge capul sublocotenentului Preotu Gheorghe, care cade mort alături de mitraliera cu care trăgea.

Iată-l puțin mai departe, văitându-se de amarnice dureri și pe sublocotenentul Dinulescu Gheorghe; nici pe el nu l-a cruțat glonțul dușman!

Iar în vale, unde era rezerva (Batatalionul III), dușmanul doborâse pădurea cu miile de obuze.

Maiorului Acrivescu i se tulburase mintea de zgomotul năpraznic ce-a făcut un obuz căzând chiar lângă el, și care omorâse toți oamenii de prin prejur.

Batalionul, fără adăpost, și gata să fie nimicit, aleargă spre vale în ploaia de obuze ce curgea peste el. Dar în curând își revine, se adună liniștit sub comanda sublocotenentului Cartoian Emil și stă gata, ca rezervă să sprijine Compania a 10-a, care ocupase sectorul părăsit de ruși.

“Regimentul moare dar nu dă înapoi”; aceasta este lozinca argeșenilor!

Și dușmanul o știe tot atât de bine ca și șefii noștri, ca și însuși M.S. Regele.

Nu s-a uitat încă curajul pe care l-a arătat Regimentul în lupta de la Mărăști. Nu s-au uitat cei trei ofițeri și 360 germani prizonieri pe care argeșenii i-au trimis plocon șefilor lor. N-a uitat nimeni, nici tunul de 105 mm, nici cele patru tunuri de 57 mm, 12 mortiere tranșee, mortierul de 117 mm, șapte aruncătoare de grenade, 14 chesoane mitraliere, 700 arme infanterie precum și vagoanele întregi de munițiuni și material de război capturate de al 4-lea [regiment] de infanterie.

Și M.S. Regele răsplătește pe eroi. Iată-l sosind în ziua de 31 august 1917 în Poiana Țigăncii.

Regimentul, falnic, este adunat pentru paradă, ca în zi mare de sărbătoare.

Drapelul fâlfâie zdrențuit în vânt. M.S. Regele se apropie; liniștea adâncă înfloară. El îmbrățișează pe comandant, apoi citind cu glas tare, Înnaltul Decret Nr. 928/21 august 1917, agață de vulturul drapelului, panglica vișinie ca sângele închegat de care atârână o cruciuliță mică, albastră ca seninul cerului, cu marginile aurii, dar care este cea mai mare, cea mai înaltă răsplată a vitejiei în război “Ordinul Militar Mihai Viteazul”.

“FERDINAND I”

Prin grația lui Dumnezeu și prin voința națională

REGE AL ROMÂNIEI

La toți de față și viitori sănătate

Conferim DRAPELULUI Regimentului Argeș nr. 4, Ordinul Militar “Mihai Viteazul” cls. a III-a, pentru vitejia și avântul extraordinar cu care au luptat ofițerii, subofițerii și soldații Regimentului în aprigile lupte din iulie

1917. Primind ordinul de a străpunge puternicul front german, depe dealul Mărăști, au plecat la atac în dimineața zilei de 11 iulie și pătrunzând în tranșeele inamice, după o luptă înviersunată corp la corp, au continuat înaintarea către Valea Dracea Mare, iar în zilele următoare, acțiunea pentru ocuparea pozițiunei Roșculeț spre Câmpurile. S-au capturat 3 ofițeri, 360 trupă, 1 tun ungar de 105 mm, 4 tunuri de 57 mm, 12 mortiere de tranșee, 1 mortier de 117 mm, 7 aruncătoare de grenade, 14 chesoane, mitraliere, 700 arme infanterie, precum și o enormă cantitate de munițiuni și de material de război.

Drept care îi dăm acest brevet subscris de Noi și învestit cu regescul Nostru sigiliu.

Dat în Iași la 21 august 1917.

(ss) FERDINAND.

Ministrul de război (ss) IANCOVESCU

Nr. Decretului 928

Nr. Brevetului 205

Și Regimentul 4 Argeș, adică eroii lui au meritat cu prisosință această răsplată, căci ei au doborât la Mărăști, zidul de nepătruns al germanilor, spărgând frontul vestitului Makensen, marele spărgător de fronturi dușmane, cum îl botezaseră ai lui.

Până la mijlocul lunei septembrie, Regimentul a stat liniștit în fața inamicului. Doar mici încăierări de patrulare. Bombardamente tari, se succedau ziua și noaptea dintr-o parte și din alta; aeroplanele se învâreau mereu pe sus, printre nourașii albi și scămoșați pe care îi făceau împrejurul lor, tunurile antiaeriene în fiecare zi. Iar dezertorii inamici ce primeam în fiecare zi aproape, ne dezvăluiau secrete din partea alor lor: că o furtună avea să se mai dezlănțuie.

Dușmanul dăduse atacuri peste atacuri, pe noile fronturi pe care eram de o jumătate de an; dar toate se sfărâmaseră de oastea noastră, ca de un zid de granit. Și neputând să ne birue nici cu glonțul, nici cu tunul, a recurs la otrava puternică, groaznică pentru cei slabi: “propaganda contra războiului”.

A aruncat fel de fel de ziare scrise în românește și tot felul de scrisori, prin care mințea că armata noastră va fi prizonieră, că rușii ne vor trăda, că să nu mai luptăm căci e păcat să murim degeaba, promițându-ne tot felul de bunătăți. Ei urmăreau să ne facă să încetăm lupta, să ne predăm, ca apoi să-și bată joc de noi și să se arunce asupra aliaților noștri spre a-i sfâșia.

Uitaseră însă în socotelile lor, că românul nu e laș, nu-și trădează propria lui țară!!

Ori de câte ori ai noștri simțeau patrule inamice apropiindu-se de rețelele de sârmă ca să arunce ziare le trimiteau câteva duzini de gloanțe, drept plată.

Pe la 20 octombrie, Regimentul a primit vizita domnului [Arthur] Mills, redactor șef al asociației presei din New-York.

Americanul, care fusese pe toate fronturile din apus, a rămas surprins când a văzut câtă veselie era în Regiment, și cum nimeni nu se gândea la moarte, așa cum s-ar fi așteptat. Ofițerii noștri l-au plimbat până în cele mai înaintate linii și mai ales când a început și un bombardament nemțesc destul de violent, ziaristul american nu se mai putea opri de a exclama tot: yes... yes,... (adică, da, da, pe englezește).

La două zile după el, ne-au mai vizitat ofițeri ai misiunilor: franceză, japoneză și rusă, care au distribuit decorații eroilor de la Mărăști⁴⁴.

Peste o săptămână iată că vine în tranșeele argeșenilor, înfruntând gloanțele și obuzele nemțești și M.S. Regina.

Ea admiră pe luptători și împarte daruri soldaților, iar ofițerilor fotografia Sa.

În timpul acesta, Regimentul stătea mereu de strajă în fața inamicului.

Zăpada începuse să cadă; iarna grea și vițoroasă venea agale dinspre miazănoapte, din Rusia cea înghețată, de unde vin toate relele în lume.

Pe la mijlocul lunii noiembrie, veniră în vizită la Regiment, o mulțime de doctori francezi. Ce s-au mai minunat și aceia de găurile și așezările noastre subpământene.*

Dar, la 22 noiembrie, Regimentul primi o veste tristă, care zgudui sufletele tuturor. Armata rusească ne-a trădat; armata rusească a încheiat armistițiu cu inamicul!

Kerenski, care conducea Rusia, este răsturnat de revoluționari bolșevici ruși și înlocuit cu Troțki.

Disciplina în armata rusească era pierdută. Soldații încep să degradeze pe ofițeri și frumoasa și bogata armată rusă se transformă într-o hoardă de sălbatici, care părăsesc frontul și jefuiesc satele și orașele noastre, vânzându-

⁴⁴ Însoțiți de comandantul Diviziei 3 Infanterie.

* La 18 noiembrie doctori francezi de la Spitalul din Coțofenești au vizitat frontul regimentului însoțiți de comandantul Corpului II Armată și cel al Diviziei a 3-a Infanterie.

și arma și tunuri pentru băutură, otrava care degradează pe om și-l face să uite de Patrie și tot ce are mai scump și mai sfânt.

Armata noastră trebuia acum să mai lupte și contra noului dușman, care până ieri ne fusese aliat, să-l dezarmeze și să-l trimită peste granițe, de unde venise cu gândul dovedit acum, nu de a ne ajuta, ci de a ne jefui. Și atunci și noi, nemaivând pe nimeni să ne dea ajutor, căci aliații noștri erau departe, a trebuit să-l încheiem.

Și a doua zi la ora 9, căpitanul Dumitrescu Emanoil, a trecut ca parlamentar, însoțit de un cornist și un steag alb, ducând un plic al Diviziei a III-a, spre frontul dușman, pe drumul Ciuzgiu.

Nimeni n-ar putea spune câtă durere a sădit în sufletul tuturor această priveliște, și cum lăcrimau ochii ostașilor în tranșee, uitându-se cum se depărta pe drumul spre inamic, căpitanul român, cu steag alb.

Și această umilință o datoram oastei rusești, acestui putregai pe care ni-l luasem drept aliat, încrezător în mărimea pământului ce stăpânea mulțimea fără număr, dar și fără cap.

De aceea, când a venit în ziua de 2 decembrie, în tranșeele Regimentului, domnul general Averescu, comandantul Armatei a II-a, a găsit ostașii triști, cu gândurile duse departe, și când marele comandant a pus pe pieptul vitejilor de la Mărăști mulțime de decorații și i-a îmbărbătat, pentru noi lupte, numai atunci parcă, o rază de lumină a străbătut prin sufletul lor.

Și ca să se arate cât de viteaz e sufletul unui argeșan, iată ce zice brevetul de “Virtute Militară” cl. a II-a, al sergentului Ionescu Nicolae:

Se conferă “Virtutea Militară” cl. a II-a:

Sergentului Ionescu Nicolae, din Regimentul 4 Infanterie, pentru vitejia și avântul cu care s-a distins în luptele de la Soropatz (Transilvania), Valea Călugărească în 1916 și Pralea 1917.

S-a distins în serviciul de patrulă și de recunoașteri, pentru care se oferea singur. Astfel la 17 mai 1917, la Pralea ca șef de patrulă, a condus patrula până la rețelele de sârmă inamice, a atacat un post înaintat inamic și omorând 4 santinele a reușit a face recunoașterea completă a poziției. A fost rănit de 4 ori în lupte și a refuzat să fie reformat de Comisia medicală, cerând a servi mai departe în ostire.

A treia zi de Crăciun, un parlamentar german, a adus în liniile noastre, un vraf de scrisori pentru ofițerii noștri de pe front. Era prima veste din teritoriul ocupat. Dar, din toată scrisoarea nu puteai ști decât un singur

cuvânt: că acel ce scrie, trăiește și încolo nimic, căci pumnul cenzurei germane, zdrobea orice alt adevăr.

Și totuși, acolo, în fundul tranșeelor, fiecare citea zilnic de mii de ori scrisoarea scumpă, pe care curgeau șiroaie de lacrimi. Și stând de vorbă cu sufletele puțin mai liniștite, dar pline de dor, ostașii gustară la miezul nopții, pentru prima oară, de atâta amar de vreme, câte un pahar de vin, în timp ce noul an 1918, afară alunga cu ciudă în noapte pe cel vechi.

În anul 1918, la o săptămână după anul nou, un soldat inamic din Regimentul 3 Ulani dezerta la noi, declarând că e mort de foame și supt de muncă și că toți soldații ar dezerta din această cauză, dacă nu le-ar fi frică de șefii lor. Câtă mirare a produs în mintea ostașilor noștri această destăinuire, nu se va putea spune niciodată. Un învingător să dezerteze de foame și muncă!

Ce strașnică armată!...

Se auzise până departe că la 24 ianuarie, Regimentul 4 Argeș are sărbătoare la poalele Momâii. Nu aveau să se vadă nici torțe, nici mărețe decoruri, nici haine de sărbătoare, ci așa, ca pe front: o sală înjghebată în grabă și frumos împodobită cu brad, la câțiva pași în spatele șanțurilor și rețelelor de sârmă.

Acolo aveau să se adune ostașii noștri, ca în această zi de sărbătoare, să-și abată o clipă gândul la cei dragi de departe din țara cotropită de dușmani, să-și amintească de timpurile trecute, să-și oțelească sufletul pentru cele ce vor mai veni.

Unsprezece regimente își înșiruiseră drapelele și vitejii de-a lungul șoselei din valea Sușiței!

Veniseră acolo comandantul armatei și toate căpeteniile oștilor mai mici ca el; veniseră ofițeri de-ai țărilor aliate cu noi, și toți așteptau un oaspete mare.

Și deodată o goarnă sună prelung și tremurat; drapelele se plecară și Regina noastră, frumoasa și viteaza noastră Regină, s-apropie, s-apleacă și sărută crucea ce a întins preotul Regimentului.

Făcând semnul sfânt, Regina se ridică și uitându-se în fața oastei mărețe zice: “Bună ziua”!

Urale nesfârșite pornesc din piepturile ostașilor și lacrimi fierbinți alunecă pe fețele oțelite de asprimea războiului.

Apoi, toată lumea a intrat în sala teatrului: “Momâia”.

S-a cântat, s-au declamat versuri pline de înțelesuri; dar când pe scenă au apărut 12 flăcăi voinici, cu ochii plini de văpaie, îmbrăcați cu portul cel

frumos din munții Argeșului, și când flăcăii aceștia care s-au zvârlit în brațele morții la Mohu, la Homorod, și la Inotești, înfiorând pe dușmani cu îndrăzneala lor, când eroii de la Mărăști au prins să fărâme pământul în sârbe fierbinți, în dansul călușarilor, sau în figurile mlădioase ale Banului Mărăcine, nu a fost suflet să nu se deschidă, pentru a înțelege că însăși firea noastră este cheazășia cea mai tare a puterii noastre de viață.

A fost neîncăpătoare sala și fără ornamentații strălucite ca la teatrele mari; a fost mică sărbătoarea și fără artiști încercați, dar poate că niciodată nu i s-a părut unei Regine, care se coboară din palatele Ei să vie în mijlocul ostașilor care o apără cu cugetul curat, un teatru mai frumos ca cel de la Momâia și niște artiști mai mari și mai perfecți ca ostașii Regimentului 4 Argeș.

La poalele Momâii s-a întins hora mare, și muzica cântă pentru prima oară de un an și jumătate.

Și în mijlocul horei, Regina noastră privește ostașii cu sufletul adânc senin iar cerul, posomorât până acum, își descrețește și el fruntea și lasă să cadă raze de aur luminoase în calea Aceleia, ce a sădit o parte din sufletul Său în piepturile șoimilor Argeșului.

La 30 ianuarie, Regimentul fu schimbat de pe poziție și trecu în rezerva armatei aproape de Onești.

Dar la 17 februarie 1918 ora 12, inamicul comunică, că armistițiul a fost denunțat.

Luptele vor începe iar! Sau pacea, o pace dureroasă! Dumnezeu să fie cu noi! Și genunchii tuturor se plecară în rugi fierbinți către acel care le rânduiește pe toate în lumea asta.

La 21 februarie, Regimentul are ordin să pornească spre răsărit. Trece prin Iași și în ziua de 24 februarie la ora 15, trece Prutul în Basarabia.

Din clipa aceasta, începe renașterea României!

Din clipa aceasta, Dumnezeu a deschis larg brațele Sale și așezându-le deasupra capului ostașului român, i-a zis: “te binecuvântează, fii fericit”.

Sfatul Țării la Chișinău hotărâse, în ziua de 27 martie 1918, unirea Basarabiei cu Patria Mamă.

Regimentul fusese chemat să respingă peste Nistru, toate bandele bolșevice, care încercau să treacă în Basarabia, cu gândul de a jefui.

În timpul acesta Regimentul începu să lupte cu alt dușman, mai grozav și nemilos: “cu tifosul exantematic”, această boală care toca atâta lume, și pe

care ne-o adusese plocon tot rușii, această pacoste stăpână a tot ce poate fi rău.

O veste tristă, neînchipuit de tristă, veni la 24 aprilie 1918 ora 12.

Pacea s-a încheiat.

Dușmanii ne ciuntiseră țara prin actul impus.

Dar, Dumnezeu era cu noi. Nu plecasem capul, nu fusesem învinși; fusesem trădați.

Pe la începutul lunii mai, începe demobilizarea oamenilor și a ofițerilor de rezervă, iar la sfârșitul lunii iunie armata este trecută pe picior de pace și Regimentul ia reședința la Huși.

Se încheiase pacea; da, era adevărat, dar pacea în sufletul fiecărui român nu era încheiată atâta timp cât dușmanul era tot în țară, cât granițele ne erau ciuntite, atâta timp cât munții ne erau luați, cât aliații noștri nu erau învinși, atâta timp cât mai era un român pe pământul românesc.

Și din luna iulie și până la 28 octombrie, am stat de veghe, cu ochiul aprins spre apus și spre miazăzi, unde aliații noștri frângeau oștile dușmane zi cu zi, clipă cu clipă.

Umiliința n-avea să țină multă vreme; dreptatea noastră trebuia să iasă deasupra ca untdelemnul în candela sfântă; tratatul impus trebuia rupt ca o bucată de hârtie netrebuitoare.

Și armata română, care până acum a stat cu arma la picior, gata la prima chemare a Regelui ei, primește în ziua de 27 octombrie 1918, răvașul scump și sfânt al marelui ei căpitan, al viteazului ei Rege Ferdinand I cel mare și iubit.

Două zile numai, după ce Regele și-a chemat din nou oastea la arme; două zile numai, de când coloanele au început să se îndrepte din locurile lor spre dușman și acesta înfricoșat de vuietul strigătelor noastre de vitejie, ceru armistițiul, rugare înaintașe păcii, pe care aveau să ne-o facă curând, pace dreaptă ce aveam să le-o impunem noi și aliații noștrii, și poate prea blândă pentru răul nemăsurat de mare pe care ni-l făcuse atâta vreme.

Și ordinul șefilor noștri, zicea că: "Ostilitățile vor înceta pe toate fronturile de luptă, astăzi 29 octombrie 1918 ora 13; în consecință trupele române se vor opri până la noi ordine, pe linia pe care vor ajunge capetele lor de coloană, în ziua și ora arătată mai sus".

În ziua de 13 noiembrie, drapelul însoțit de o gardă și un ofițer, a plecat la București, pentru ca împreună cu toate drapelele regimentelor și cu puține trupe să intre în ziua de 18 noiembrie în București, în cap cu M.S.

Regele. Odată cu noi intrau și trupe franceze și engleze, în timp ce trupele dușmane, fugiseră în spre graniță.

Pe la mijlocul lunii decembrie, Regimentul pornește spre garnizoana lui de pace, spre Pitești. La 24 decembrie, comanda Regimentului o ia colonelul Filip Ioan.

5. [PERIOADA INTERBELICĂ]

Dar, abia ajuns în Pitești, Regimentul nu stă mult aici, căci în anul 1919, pe la sfârșitul lunii ianuarie, Regimentul plecă în garnizoana București, unde dușmanii noștri neputând să se măsoare cu noi, cu armele, încercau să ne opue [opună, n.n.] alt dușman: “bolșevismul”, pe care îl infiltraseră în lucrătorii din fabrici.

Regimentul se instalează în cazarma Regimentului 10 Artilerie “Malmaison” și face gardă la diferite fabrici, patrulări prin oraș etc.

În acest timp armata noastră, ducea lupte grele cu bolșevicii unguri la Tisa. Regimentul 4 Infanterie nu a avut norocul să ia și el parte la aceste lupte și să intre victorios în Budapesta, capitala Ungariei.

În anul 1920, la 25 februarie Regimentul pleacă din București, în Basarabia.

În timpul acesta, armata noastră zdrobise pe unguri, și pacea se încheiase, o pace dreaptă, o pace care făcuse România Mare.

Dumnezeu făcuse dreptate și pedepsise pe cotorpitori!

Dușmanii fugiseră din țară cu mult mai repede decât se grăbiseră să intre; armata noastră și aliații, îngenuncheaseră dușmanul comun.

Dar, un dușman ne mai rămăsese încă; un dușman mai periculos: aliatul nostru, nu ne mai era prieten și frate; aliatul nostru rusul, pierise și în locul său rămăsese în picioare un dușman aprig; “bolșevicul rus”, care pândeă din colțuri.

După ce ne trădase, voia acum să ne răpească fiica mai mică, Basarabia, care îngrozită de cnutul rusesc, abia se putuse ascunde la pieptul Patriei mame. De aceea Regimentul a plecat în Basarabia. La 24 mai M.S. Regele a văzut Regimentul. Pe fețele ostașilor domnea adâncă bucurie, că pot, după lupte crâncene, să-și vadă Regele glorios.

La 10 octombrie, comanda Regimentului o ia locotenent-colonelul Teodoru Nicolae.

În anul 1921, la 2 august, comanda Regimentului o ia locotenent-colonelul Fröschel Richard.

În acest timp Regimentul sta de strajă mereu în Basarabia, pe malul Nistrului sau înăuntrul ei.

La 25 octombrie, se sărbătorește nașterea unui vlăstar domnesc, A.S.R. Principesa Moștenitoare Elena a României naște un principe: "Mihai".

Dumnezeu să-l țină în sfânta lui pază, voinic și sănătos, și să fie tot atât de viteaz ca și unchiul său!

În anul 1922, la 15 septembrie, Regimentul primește ordinul să plece spre casa lui, spre Pitești.

Opt ani de zile ostașii argeșeni, lipseau de lângă sălașul lor!

Opt ani de zile, ei purtasera drapelul glorios, pe pământul Ardealului și Basarabiei dezrobite!

Opt ani de zile ei au stat de strajă și au luptat contra dușmanului cotropitor!

Acum, ei se întorceau acasă, cu sufletul împăcat că-și făcuseră datoria cu prisosință.

Nicăieri în cuprinsul României Mari, pe care ei o făuriseră, nu mai era picior de dușman.

Ogoarele nu mai erau pustii, tunul nu mai bubuia, lacrimile nu mai curgeau și roaie din ochii celor rămași acasă. O liniște adâncă și o pace sfântă domnea peste întreg cuprinsul României Mari, întocmai cum după furtună, seninul își întinde pretutindeni lumina lui dumnezească.

Românul învinsese, pentru că de partea lui era dreptatea; pentru că Dumnezeu fusese cu el; pentru că Regele dusese cu înțelepciune și vitejie oștile la victorie.

Și atunci răsplata poporului, trebuia să vie pentru Rege și poporul care era strâns legat cu Regele lui; trebuia să-i pună cununa de lauri pe frunte ca unui Rege, cu adevărat viteaz și mare și drept.

Și cetatea aleasă de popor, în care avea să se încoroneze ca Rege al tuturor românilor, Ferdinand I, fu Alba Iulia, orașul, care primise cu brațele deschise în sunetul de surle și tobe, în anul 1559 (1599 n.n.), pe Mihai Viteazul, pe primul domn, care cutezase să unească sub un singur sceptru, poporul român.

Și tot aci, mai târziu, între zidurile acestei cetăți, s-au stins înăbușite pe roată glasurile de libertate ale lui Horia, Cloșca și Crișan.

Acum însă, oștile române scuturaseră pentru totdeauna jugul fraților, și vechea cetate avea să vadă, între zidurile ei, încoronarea primului Rege al tuturor Românilor, al marelui căpitan: Ferdinand I.

De la Nistru până la Tisa, din Maramureș și până la Dunărea albastră, tot românul, cu fața întoarsă spre cetatea sfântă ridică rugi fierbinți către Atotputernicul ca să ție întru mulți ani pe făuritorul idealului nostru, iar glasul clopotelor de pe întinsul României Mari, uralele ostașilor și cântecele poporului, imnul muzicilor și sunetul trompetelor anunța lumii că, în ziua de 15 octombrie 1922, în cetatea sfântă Alba Iulia se încoronează Regele tuturor românilor.

Și în acea zi, în cetatea pe unde trecuseră acum aproape 2000 de ani oștile împăratului Traian, s-au adunat oștile române să pună pe fruntea marelui lor Rege cununa de lauri.

A fost sărbătoare mare, și din toate colțurile țării au venit oști cu drapele și sfetnici de ai Tronului, și multă suflare românească. Durerile s-au uitat, rănille făcute deurgia războiului s-au închis, lacrimile s-au uscat și pretutindeni era veselie și pace și voie bună.

Și de sus, din Ceruri, Dumnezeu binecuvânta această mare sărbătoare, în care Regele cu tovarăsa lui, Regina noastră blândă și bună, se încoronau.

În anii 1923, 1924 și 1925, Regimentul 4 Argeș a trecut zi cu zi în liniște sădind în sufletele tinerilor lui ostași, dragostea de Patrie și Rege și amintindu-le din când în când, cu evlavie, numele eroilor Regimentului, care își dăduseră viața pentru înfăptuirea României Mari».

*

* *

Din dorința de a prezenta cititorului istoricul unității până la desființarea ei, redăm, în continuare, principalele repere ale evoluției acesteia în perioada anilor 1927–1946, în baza informațiilor identificate în fondul de arhivă creat de Regimentul 4 „Argeș”, precum și în alte fonduri de arhivă. Autorii au considerat necesară doar ilustrarea momentelor mai importante din istoricul acestuia de după anul 1927. Astfel se explică spațiul mic acordat acestei perioade în antiteză cu cel atribuit perioadei anterioare anului 1927.

În perioada interbelică, Regimentul, încadrat cu efective de pace și organizat pe trei batalioane de infanterie, o companie de mitraliere și alta de specialități, a asigurat an de an instruirea efectivelor pentru a fi gata oricând să apere pământul patriei întregite.

Modificări au survenit în anul 1932, în denumirea Regimentului, când acesta a primit titulatura de Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, în conformitate cu Decretul regal nr. 1778 din 23 mai 1932.

În anul 1939 Regimentul a luat parte la manevrele regale de toamnă, care au avut loc în zona Huedin (Tetiș – Fildul de Jos – Almaș) între 22 august–11 octombrie, unde a executat instrucție tehnică și de specialitate și aplicații, fiind apreciat cu ocazia inspecțiilor executate de către comandantul Brigăzii a 3-a Infanterie și al Diviziei a 3-a Infanterie.⁴⁵

După încheierea manevrelor, la 11 octombrie 1939, Regimentul s-a deplasat spre o nouă zonă de concentrare cu destinația Hanu Conache, Tudor Vladimirescu, județul Tecuci, unde a cantonat până la 18 octombrie 1939, când s-a deplasat în județul Râmnicu Sărat la Măicănești. În această zonă regimentul și-a concentrat în serii scurte efectivele, executând instrucție și aplicații tactice.⁴⁶

La 19 decembrie 1939 Regimentul 4 Dorobanți își schimba din nou zona de dislocare, deplasându-se pe direcția Măicănești, Nănești – Hanul Conache – Tudor Vladimirescu, județul Tecuci, unde ajungea în cursul aceleiași zile și se instala în cantonament în comuna Tudor Vladimirescu. În Măicănești rămânea o gardă de efectivul unui pluton, sub comanda unui ofițer pentru paza materialelor rămase acolo.⁴⁷

Pentru rezultatele obținute la instrucție și aplicații și modul cum a acționat pentru *„organizarea pozițiilor de pe frontiera de est”*, efectivul regimentului a fost citat prin ordin de zi de către comandant, colonelul Georgescu Vasile:

„Peste tot ați fost la înălțimea vremurilor. Elanul cu care ați răspuns chemării Patriei, în martie și august 1939, munca depusă zi de zi la instrucție, trageri și aplicațiuni în teren, purtarea voastră civilizată prin satele în care ați locuit, respectul față de avutul cetățeanului român și grija de averea statului încredințată vouă, toate acestea m-au mulțumit și mi-au dovedit că sunteți urmașii demni ai înaintașilor voștri din 1916 – 1919 care au atârnat de drapelul regimentului nostru, marea decorație «Mihai Viteazul».

⁴⁵ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1133, f. 1-13.

⁴⁶ Ibidem, f. 13-21.

⁴⁷ Ibidem, f. 21.

Mi-ați mai dovedit iubiți ostași ai Regimentului 4 Dorobanți, că țara și frontul se poate rezima pe voi cu toată încrederea, în orice împrejurare, chiar și atunci când ni se va cere jertfa sângelui.

*Sunt mândru de voi și mă felicit că mi-a fost dat să comand un asemenea regiment.”*⁴⁸

Prin Înalțul Decret nr. 2135 din 27 iunie 1940, întreaga armată era mobilizată, cu începere de la orele 24 cu efectivele aflate prezente în acel moment la unități. Prin ordinea de bătaie de mobilizare, regimentul se constituia pe 4 batalioane, stat major, companie comandă, companie de cercetare și companie armament greu regimentar.⁴⁹

La momentul respectiv, în urma concentrărilor pentru instrucție, Regimentul 4 Dorobanți se găsea dislocat pe zonă cu efectivele aproape complete, astfel:⁵⁰

- Batalionul I la est de Prut, în capul de pod Răzești;
- Batalionul II la est de Prut, în capul de pod Leușeni;
- Batalionul III în regiunea Suraia (Putna);
- Batalionul IV rezervă în Ghermănești (la vest de Prut).

În prima zi de mobilizare, în baza ordinului nr. 31059 din 28 iunie 1940 al Diviziei a 3-a Infanterie, unitatea ocupa pe malul de vest al Prutului următorul dispozitiv:⁵¹

- Batalionul IV la nord, inclusiv Ghermănești până la nord Drânceni și între Răzești și nord Pogănești sat;
- Compania Comandă de la nord Drânceni până la Valea Cânepii, inclusiv;
- Compania Cercetare ocupa Podul Leușeni pentru a face siguranța trecerii trupelor din Basarabia.

Batalioanele I și II primeau misiunea de a se deplasa la vest de Prut pe direcția Leușeni – Drânceni.

Către sfârșitul zilei de 28 iunie, Regimentul 4 Dorobanți cu Batalionul Mitraliere Divizionar și 2 Divizioane de Artilerie formau „*Gruparea tactică Sud*”.⁵²

⁴⁸ Ibidem, f. 23.

⁴⁹ Ibidem, f. 35.

⁵⁰ Ibidem, f. 39.

⁵¹ Ibidem, f. 39.

⁵² Ibidem, f. 40.

În dimineața zilei următoare în baza ordinului de operații primit de la Grupare, Regimentul primea misiunea de a bara direcția Leușeni – Huși, instalându-se în apărare la vest de Prut cu Batalionul III la nord-vest Răzești, Batalionul I la vest de Pogonești, Batalionul IV cu companiile comandă și cercetare, în rezervă la Odobești și Batalionul II în capul de pod Leușeni.⁵³

În următoarele două zile, în conformitate cu ordinul primit de la Divizia a III-a Infanterie, Batalioanele II și IV își schimbau dispozitivul, deplasându-se la vest Lăpușna și respectiv, în capul de pod Leușeni, pentru a opri trecerea trupelor sovietice spre Prut, înainte de 3 iulie, ora 7, termenul prevăzut de Convenția de evacuare.

În toată această perioadă (28 iunie ziua cedării Basarabiei către Uniunea Sovietică și 3 iulie 1940), regimentul a făcut siguranța evacuării trupelor și populației civile care se refugia din Basarabia.⁵⁴

După data de 3 iulie când s-a stabilit noua frontieră cu Uniunea Sovietică de către delegația română și cea sovietică, Batalioanele II și IV s-au retras în ordine, la vest de Prut fără incidente cu trupele sovietice.

Încadrat în Gruparea tactică Sud, regimentul a rămas în dispozitiv de apărare pe înălțimile de la vest de Prut, până la 5 iulie când prin remanierea dispozitivului Diviziei a 3-a Infanterie a intrat în subordinea Grupării Tactice Centru, care avea misiunea de a interzice „*pătrunderea inamicului pe direcția Răzești – Huși*”.⁵⁵

Între 13 iulie – 12 august regimentul a ocupat poziții în sectorul limitat la nord: valea Cănepii, Mihail Kogălniceanu și la sud Cota 147 – 305 – 111, unde a executat instrucție și și-a organizat pozițiile în teren, acționând în cadrul Grupării Tactice Centru.⁵⁶

Conform ordinului Diviziei a 3-a Infanterie cu începere din 12 august regimentul se deplasa în regiunea Uricani, unde primea misiunea de a limita „*pătrunderea inamicului spre vest pe linia: Pădurea Apărătura – Pădurea Bălțați – Pădurea Cocrii – Epureni*”.⁵⁷

La 8 septembrie 1940, împreună cu celelalte unități ale Diviziei 3 Infanterie, a fost dislocat temporar în Garnizoana București și a cantonat la Colentina având misiunea de a asigura ordinea publică. Câteva luni mai târziu,

⁵³ Ibidem, f. 40.

⁵⁴ Ibidem, f. 40-41.

⁵⁵ Ibidem, f. 41-43.

⁵⁶ Ibidem, f. 43-50.

⁵⁷ Ibidem, f. 50-51.

în zilele de 21 – 24 ianuarie 1941, Regimentul 4 Dorobanți a participat activ la lichidarea rebeliunii legionare din capitală.⁵⁸

Perioada de dislocare în garnizoana București s-a prelungit până la începutul lunii iulie 1941, când a revenit la Pitești și a procedat la demobilizarea unei părți din efective.

6. RĂZBOIUL ANTISOVIETIC

DRUMUL EROIC SPRE ODESSA

În prima decadă a lunii iulie partea operativă a Regimentului 4 “Argeș” se afla în București, iar partea sedentară la Pitești.

La numai câteva zile după terminarea demobilizării s-a trecut din nou la mobilizarea efectivelor sale, astfel că la data de 17 iulie 1941 Regimentul dispunea de un potențial ridicat: trupă=3.022, cai=897, trăsură=257, arme=2.381, pistoale mitralieră=118, mitraliere=48, revolvere=719 și aruncătoare de mine=36.

La numai patru zile de la intrarea României în război, pe când Regimentul se afla încă în tabără, către orele 5³⁰ ale zilei de 26 iunie 1941, “sirenele din oraș anunță alarma. Gornistul regimentului repetă și toți intră în adăpost”. După câteva minute s-a auzit zgomot de avioane. Artileria antiaeriană a început să tragă asupra avioanelor rusești, care au lansat asupra orașului mai multe bombe.

Către orele 11⁵⁰ alarma a sunat din nou, ținându-i pe argeșenii Regimentului 4 Infanterie în adăpost până la orele 12²⁰, timp în care nu a apărut nimic deasupra Bucureștilor, deoarece aviația noastră a ieșit înainte, paralizând planul inamic⁵⁹.

Peste alte 35 de minute sirenele din oraș au anunțat din nou alarma aeriană, semnal preluat de gorniștii Regimentului, obligându-i pe militari să-și reia locurile în adăpost. Alarma a durat o oră și jumătate și abia au intrat toți în barăci, când din nou la ora 2³⁰ a sunat alarma, ce a ținut până la 3⁵⁰. De data asta s-a auzit zgomot de avion la înălțime foarte mare.

⁵⁸ Ibidem, f. 51-63.

⁵⁹ Ibidem, dosar nr. 1.436, f. 2.

Și în următoarele zile, ultimele din luna iunie 1941, pregătindu-se de plecare pe front, Regimentul 4 “*Argeș*” a fost perturbat de numeroase alarme aeriene. Către orele 19⁴⁵ ale zilei de 28 iunie 1941 trei avioane sovietice ce survolau cerul Bucureștiului au făcut să sune alarma. Artileria antiaeriană imediat a deschis foc, însă la semnalul unuia din avioanele noastre (o rachetă cu cinci stele roșii), a încetat tragerea, lăsându-i pe bravii piloți să-i pună pe fugă pe sovietici.

A doua zi, 29 iunie 1941, chiar dacă sirenele au început să sune alarma la orele 11⁴⁰, nici un avion inamic nu s-a arătat, așa că după încetarea alarmei la 12²⁵ Regimentul și-a continuat pregătirile de plecare pe front⁶⁰.

Pe 1 iulie 1941 alarma aeriană a ținut aproape două ore (de la 20³⁵ până la 22⁰⁵), timp în care avioanele sovietice au lansat câteva bombe asupra orașului, profitând de camuflajul asigurat de plafonul de nori.

Peste două zile, din nou alarmă aeriană, care a încetat după numai 50 de minute, deoarece nici un avion inamic nu și-a făcut simțită prezența deasupra Bucureștiului.

În toată această perioadă pregătirile au continuat, așa că, începând cu 5 iulie 1941, când s-a primit ordinul Marelui Cartier General cu nr. 1.426, tot efectivul Regimentului era gata pentru “*sfânta luptă a muncii ogorului*”. Cu alte cuvinte, prin ordinul citat mai sus se dispunea reducerea efectivelor la 55 de ofițeri, 70 de subofițeri și 1400 trupă și retragerea părții sedentare în garnizoana de reședință pentru a participa la campania agricolă. Așa că între 6 iulie și 9 iulie 1941, Regimentul 4 “*Argeș*” – partea sedentară a fost redislocat în Pitești.

Nu pentru mult timp însă, căci pe 11 iulie 1941 s-a primit ordinul cu numărul 592⁶¹ prin care se ordona mobilizarea întregului efectiv al Regimentului, operațiune ce s-a desfășurat în zilele următoare, astfel că în 15 iulie “*efectivul în oameni și materiale de rechiziție realizate*” a fost de 70%.

Mobilizarea completă a Regimentului nu s-a încheiat decât a doua zi, pe 16 iulie 1941, din cauza ploilor torențiale căzute în regiunea Piteștiului, care au distrus podurile de cale ferată, perturbând transportul.

Echipați și pregătiți pentru dislocare în zona de operații, ostașilor Regimentului 4 Infanterie li s-a citit Ordinul de zi nr. 1, prin care comandantul Diviziei III Infanterie, generalul Șteflea arăta următoarele:

⁶⁰ Ibidem, f. 3.

⁶¹ Ibidem, f. 5.

“Ostași ai Diviziei a III-a,

Domnul General Antonescu, Conducătorul Statului, a hotărât ca și trupa din fosta Domniei Sale Divizie să ia parte la războiul Sfânt, pentru dezrobirea Basarabiei și Bucovinei.

Am fost lăsați să apărăm Capitala Țării, iar acum când pericolul unui atac în forță asupra Bucureștiului a fost înlăturat, Domnul General Antonescu ne-a făcut cinstea de a ne trimite în primele linii de luptă.

Să-i fim deci recunoscători pentru această deosebită cinste și să ne arătăm vrednici de ea, prin faptele de arme ce le vom săvârși în luptele cu inamicul cotropitor.

Ostași ai Diviziei a III-a,

Mergeți înainte, cu deplină încredere în dreptatea sfântă a cauzei noastre, deoarece luptăm pentru dezrobirea pământului strămoșesc, răpit cu forța de bolșevici și pentru eliberarea de sub jugul sclaviei, a fraților noștri basarabeni și bucovineni.

Dumnezeu este cu noi, pentru că dreptatea este de partea noastră.

Păstrați neclintită încredere în destinele și viitorul națiunii noastre, pentru că de 2000 de ani luptăm pe aceste plaiuri și din fiecare luptă, neamul românesc a ieșit tot mai întărit și tot mai oțelit.

Aveți o nestrămutată încredere în conducătorul tuturor românilor, Domnul General Antonescu, care prin muncă fără odihnă, dragoste de popor și chibzuit a luat conducerea Țării, s-a scris în Istoria Neamului ca trimisul Dumnezeirii și pentru a salva Nația de la prăbușire și a-i reda drepturile și onoarea ce i se cuvine!

Avem nestrămutată încredere în victoria noastră alături de bravii camarazi germani care au dovedit în războiul ce ducem de 2 ani, ca și în luptele ce duc contra bolșevismului din ultimele 3 săptămâni, că nu există adversar care li se mai poate împotrivi.

Aveți deplină încredere în armamentul vostru.

Aveți cele mai bune arme, mult mai bune decât ale inamicului bolșevic și din belșug!

Aveți desăvârșită încredere în șefii voștri, care au pus tot sufletul și priceperea lor pentru a vă pregăti de Război și care vă vor conduce la izbândă, cu curaj și dibăcie!

Aveți în sfârșit toată încrederea în voi, pentru că sunteți doar urmașii celor care au încărcat de glorie în războaiele trecute Drapelele Regimentului 1 Vânători, 4 Dorobanți și 30 Dorobanți, 6 Artilerie și 15 Artilerie.

Ostași ai Diviziei a III-a,

Fiți încredințați că practica îndelungată a șefilor voștri în meșteșugul armelor le va asigura de la început superioritatea în comandament asupra inamicului, precum și coordonarea acțiunilor voastre în condițiunile cele mai bune.

Fiți încredințați că vom învinge, oricât de grele ar fi piedicile ce se vor ivi în calea noastră.

Fiți încredințați, în sfârșit, că Divizia noastră va ști să-și deschidă drumul victoriilor, cruțând viețile scumpe ale ostașilor, iar jertfele ce ni se vor cere vor fi prea bine cumpănite!

Pornind la îndeplinirea datoriei supreme, cu credință neclintită în biruința noastră deplină, să strigăm cu toții:

Trăiască M.S. Regele Mihai I

Trăiască Domnul General Antonescu, Conducătorul Statului

Trăiască bravii noștri ostași ai Diviziei a III-a Infanterie”⁶²

Îmbarcarea pentru dislocarea spre zona de operații a început în noaptea de 17 spre 18 iulie 1941, transportul făcându-se pe ruta București–Fetești–I.G. Duca–Barboși–Tecuci–Bălăbănești.

La o lună de la intrarea României în cel de-al Doilea Război Mondial, în dimineața zilei de 22 iulie 1941, Regimentul 4 “Argeș” a trecut Prutul pe podul de la Fălciu și pe cel de cale ferată de la Bogdănești, instalându-se pe poziție pe Dealul Costeștilor, la sud-est de Țiganca unde a staționat până în cursul nopții când s-a grupat la sud de Țiganca.

În zilele următoare, prin marșuri grele pe drumuri defundate de ploi, Regimentul a ajuns pe malul Nistrului la orele 13⁰⁰ ale zilei de 2 august 1941 traversând fluviul pe un pod de vase pe la Vadul lui Vodă. Regimentul 4 “Argeș” a continuat deplasarea, ajungând fără nici un incident în noaptea de 3 spre 4 august 1941 la cota 212, unde a înlocuit trupele Diviziei 15 Infanterie.

În dimineața zilei de 4 august Regimentul 4 Dorobanți a primit botezul focului când, pe timpul marșului pentru susținerea unui batalion din Regimentul 35 Infanterie, a fost atacat cu “*focuri vii de artilerie, care produc mici pierderi în oameni și materiale*”⁶³.

Înaintarea a continuat și la ora 16⁰⁰ Regimentul a ocupat pozițiile de atac, ce a fost declanșat peste o jumătate de oră de către batalioanele I și II.

⁶² Ibidem, f. 10-11.

⁶³ Ibidem, f. 14.

Acestea au fost “*primate cu foc extrem de puternic de arme automate, branduri și artilerie*”, motiv pentru care cele două batalioane au fost nevoite să se oprească. Mai mult decât atât, profitând de culturile de porumb și floarea soarelui, sovieticii s-au infiltrat prin stânga Batalionului I, pe Valea Sibka, de unde au deschis foc cu arme automate și branduri asupra punctului de comandă al Regimentului și asupra bateriilor de artilerie. În urma acestui atac comandantul Regimentului, colonelul Locusteanu, a fost grav rănit, iar comanda întregului dispozitiv a fost luată de generalul Ioan Arhip, locțiitorul comandantului Diviziei a III-a Infanterie. Batalionul I a fost nevoit să se replieze pe linia de plecare, de unde a reluat atacul la ora 18⁰⁰, fără nici un rezultat.

După 15 minute generalul Șteflea sosit la punctul de comandă al Regimentului, a ordonat ca atacul să înceteze.

În urma acestor acțiuni Regimentul a suferit pierderi însemnate: 24 de morți din rândul trupei, 90 de răniți și cinci dispăruți. Printre răniți amintim pe locotenent-colonelul Gheorghe Borș, locotenentul Gheorghe Dumitrescu, sublocotenentul (r) Petre Popescu și plutonierul t.r. Nicolae Iordache⁶⁴.

Greu încercat în încleștările din cursul zilei de 4 august, Regimentul a fost nevoit să respingă și puternicul atac inamic survenit la ora 2⁰⁰ noaptea.

Ziua de 5 august 1941 a debutat cu bombardamentele aeriene și de artilerie, pe care inamicul le-a executat în valuri: înainte de amiază două avioane sovietice au mitraliat pozițiile ocupate de Regiment, fără însă a produce vreo pagubă, apoi timp de 20 de minute artileria a bombardat punctul de comandă. Atacul aerian a fost reluat la ora 16⁰⁰ când cinci avioane au mitraliat frontul Regimentului, producând pierderi materiale neînsemnate.

Cu această ocazie a fost rănit grav locotenentul Mărcineanu Ionel.

Regimentul a început deplasarea către orele 14⁰⁰ ale zilei de 6 august 1941, ajungând pe un nou aliniament – regiunea cotei 202 – către ora 4⁰⁰ a zilei de 7 august 1941. Supus unui foc de artilerie, pe timpul deplasării Regimentul nu a suferit nicio pierdere.

De la cota 202 unitatea a declanșat atacul asupra satului Ploska, pe care l-a cucerit după lupte sângeroase în ziua de 7 august, astfel că pierderile din ultimele zile s-au ridicat la 4 morți, 18 răniți și 4 dispăruți.

Aflată într-o permanentă mișcare, în cursul zilei de 8 august 1941 Divizia a III-a Infanterie a primit ordinul de a se deplasa în zona Maiaski–

⁶⁴ Ibidem, f. 14-15.

Mihaleva–Anastasievka–Novopetrovskoe, revocat în cursul zilei, noul aliniament fiind fixat în Valea Kuciurganului⁶⁵.

Către orele 2 din dimineața zilei de 9 august 1941, unitățile Diviziei a III-a Infanterie au primit ordinul de operații nr. 42, prin care se dispunea identificarea aliniamentului de rezistență inamică.

Trecând la executarea ordinului primit, grupările tactice ale Diviziei au intrat în contact direct cu inamicul pe noua linie de rezistență a acestuia la orele 11 și au fost oprite pe aliniamentele satelor Bakalovi și Poniatovka.

A doua zi, la ora 3, Regimentul 4 “Argeș” a declanșat atacul asupra acestui aliniament, ostașii argeșeni fiind sprijiniți de Compania a 7-a Care de Luptă.

Elementul „surpriză” a fost complet realizat, batalioanele Regimentului 4 Dorobanți străpungând pozițiile inamice. Batalionul III a intrat în satul Bakalovi, apărât de puternice cuiburi de mitralieră, transformat într-o fortăreață, care însă a fost cucerit printr-o luptă aprigă, cu grenada. Dorobanții Batalionului III nu s-au oprit aici și au continuat atacul spre satele Basileva și Freidorf. Slaba rezistență încercată de inamic în Freidorf a fost repede înfrântă, batalionul continuându-și înaintarea până în zona de staționare⁶⁶.

Ca rezultat al acestei dârze lupte încununate de succes, întreaga rezistență inamică a fost ruptă, capturându-se un bogat material de luptă: aruncătoare, tunuri anticar, mitraliere etc., fără să mai punem la socoteală 295 prizonieri, dintre care un ofițer, numeroși alți morți și răniți.

Din nefericire, nici pierderile infanteriștilor români nu au fost mici: 81 de răniți, 16 morți și 5 dispăruți din rândul trupei, precum și căpitanul Gheorghe Rizeanu, sublocotenentul Sabin Petrov, răniți, sublocotenentul (r) Ioan Popa, sublocotenentul Stan Dinoci și locotenentul Atanasie Săvulescu, morți.

În ziua următoare, 11 august 1941, Regimentul 4 Infanterie a continuat înaintarea pe direcția Dimitrievka–Brianka–Evgorovka–Poliovo. Din cele trei batalioane ale Regimentului, cel de-al treilea, cel care a dus greul luptelor de la Bakalov și Freidorf, avea să fie și acum cel mai încercat, atunci când la intrarea în satul Eremievka, către orele 10³⁰ a fost primit cu focuri de artilerie. Continuând înaintarea, la cota 106 a fost întâmpinat cu foc de arme automate și artilerie. Atacul Companiei a 10-a, sub comanda locotenentului Rădulescu

⁶⁵ Ibidem, f. 16.

⁶⁶ Ibidem, f. 17-19.

Nicolae a reușit să respingă elementele inamice. După circa 1000 m, Batalionul III a fost oprit de un puternic baraj de artilerie, branduri și arme automate. Schimbul de focuri a continuat toată noaptea, ocazie cu care căpitanul Ionescu Tudor a fost rănit ușor.

Luptele au continuat pe întreaga durată a zilei de 12 august pentru a pune stăpânire pe înălțimile din partea de sud-est a stației Karpova, Regimentul fiind atacat de trei ori de aviația inamică, fără a i se provoca pierderi semnificative, acestea reducându-se numai la doi morți și 20 de răniți din rândul trupei, cărora li s-a adăugat locotenentul (r) Gădinescu Ioan.

Tot în această zi au avut loc câteva modificări în ordinea de bătaie, dintre care o amintim doar pe cea mai importantă: comanda Regimentului 4 “Argeș” a fost preluată de locotenent-colonelul Georgescu Ioan din Regimentul 30 Dorobanți. Acesta a fost numit provizoriu la comanda Regimentului 4 “Argeș” în perioada 12–14 august 1941. La data de 14 august a fost rănit și a fost înlocuit la conducere de colonelul Mușiu Ion⁶⁷.

Rezistența inamicului devenea din ce în ce mai înverșunată, astfel că în urma luptelor din 13 august la pierderi s-au mai adăugat alți cinci morți, opt răniți și doi dispăruți din rândul trupei, de asemenea și sublocotenentul (r) Gheorghe Păduroiu.

În cursul zilei de 14 august, Regimentul 4 Dorobanți (mai puțin Batalionul II) sprijinit de întreaga artilerie a Diviziei a III-a Infanterie a executat un atac cu obiectiv limitat pe direcția cota 92 de la vest de Limanul Kadeisk, pentru a re poziționa centrul diviziei. Începând cu ora 3,30 batalioanele au ocupat aliniamentul de atac, numai că Batalionul III aflat la o distanță mai mare a intrat în dispozitivul de atac la ora 7⁰⁰, adică pe lumină, așa că dispozitivul a fost lovit intens de artileria inamică.

După o pregătire de artilerie de 20 de minute, atacul a fost declanșat la ora 10⁰⁰. Imediat după de bușare, cele două batalioane au fost primite cu focuri puternice de artilerie, brandt și mitraliere. Către orele 11³⁰, batalioanele Regimentului 40 Infanterie au reușit să cucerească cota 102. Însă, după 15 minute de la atingerea obiectivului, inamicul a dezlănțuit un puternic contraatac, sprijinit de un violent tir de mitraliere și brandt-uri. Contraatacul a înaintat pe flancul stâng al trupelor românești, cauzând grele pierderi companiilor 10 și 11. Comandantul batalionului respins de inamic a reușit să-și

⁶⁷ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 30 Dorobanți „Muscel”, dosar nr. 1010, f. 120.

replieze forțele către baza de plecare. Compania a 9-a, care a sosit în timpul acestei replieri, a trecut imediat la atac, fără a mai restabili situația.

Contraatacul inamic a continuat, urmărind să rupă rezistența opusă de cele două batalioane. Ripostând cu un puternic foc de artilerie, brandt-uri și mitraliere, dorobanții argeșeni au reușit să-l oprească⁶⁸.

În aceste condiții, la orele 14⁰⁰ Regimentul a primit ordin să treacă în zona cotei 119, deplasare ce s-a făcut în mici etape până spre ora 16⁰⁰. Inamicul era organizat perfect în terenul ce-l avantaja în cel mai mare grad: cu foarte bune observatoare, foarte bun câmp de tragere, mitralierele putând executa foc pe mare distanță razantă, adăposturi întărite, rețele de sârmă, posibilități de adăpostire a rezervelor înapoia creștelor, barajele interioare fiind perfect realizate, toate acestea făcând ca atacul să nu reușească.

În urma acestui eșec, pe 15 august 1941 Regimentul 4 Infanterie a fost retras de pe poziție și dispus în rezervă, reorganizându-se în regiunea cotei 119⁶⁹.

Mai mult decât atât, pierderile au fost foarte mari. Din rândul trupei au fost 81 de morți, 187 de răniți și 166 de dispăruți. În rândul subofițerilor n-au existat decedați, printre răniți numărându-se plutonierii t.r. Vasile Coculescu și Theodor Grigorescu și plutonierul Ioan Model, iar sergenții majori Trifan Iliaș, Vlad Constantin, Nichifor Constantin și Ghiță Petre au fost dați dispăruți. Din nefericire, numărul pierderilor din rândul ofițerilor a fost cel mai mare până în acel moment: sublocotenentul (r) Constantin Ioan a fost dat dispărut, răniți au fost locotenent-colonelul Ioan Georgescu (însuși comandantul Regimentului), maiorul Daniel Copăcianu (comandantul Batalionului III), locotenentul Nicolae Popescu (comandantul plutonului transmisiuni), locotenentul Alexandru Ionescu, Toma Ionescu, Pericle Deparașeanu (comandantul Companiei I), Nicolae Rădulescu (comandantul Companiei a 10-a), Gheorghe Becleanu și sublocotenenții Teodor Dobrescu, Ioan Mihai, Dumitru Chițu, Spiridon Popescu, Ioan Zamfirescu, Constantin Udeanu, Aurelian Ioniță⁷⁰.

Tot pe 15 august, conform ordinului Diviziei a III-a Infanterie cu nr. 1330/1941, comanda Regimentului 4 Infanterie a fost încredințată locotenent-colonelului Muțiu Ioan.

⁶⁸ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1436, f. 21.

⁶⁹ Ibidem, f. 22-23.

⁷⁰ Ibidem, f. 22.

Din nefericire, nici în zona de reorganizare Regimentul nu a fost ocolit de artileria sovietică, în urma bombardamentelor s-a constatat că au mai fost victime: un mort, un dispărut și cinci răniți. În ziua de 17 august 1941 numărul pierderilor s-a ridicat la alți șapte răniți (cinci din rândul trupei și alți doi ofițeri: sublocotenentii (r) Nicolae Ștefănescu și Ioan Popescu).

Pe data de 18 august numărul pierderilor a crescut: 11 morți, 16 răniți și trei dispăruți. La fel și în ziua următoare, 19 august când printre cei 11 răniți s-au numărat sublocotenentul (r) Stelian Popescu și sergentul major Dumitru Botoc.

În după-amiaza zilei de 19 august 1941, profitând de înaintarea Diviziei 5 Infanterie pe flancul stâng al frontului, batalioanele Regimentului au atacat pe direcția cotei 102, pentru a pune stăpânire pe înălțimile de la vest de Valea Sivanaia.

În cadrul acestor operațiuni, Batalionul 5 a ajuns la Colhozul “Stern” de la cota 102, unde a primit ordin să curețe de trupe inamice satele Novo Alexandrovka, Ianculiskino și Jelenovska. Aceste acțiuni au fost executate în fiecare localitate de către o companie, după care la orele 18 Batalionul I s-a regrupat la Colhozul “Stern”, unde a cantonat în noaptea de 20 spre 21 august 1941.

Celelalte batalioane ale Regimentului s-au grupat la 1 km. sud-est de Budjanski, unde au bivuat în noaptea de 20 spre 21 august 1941.

În timpul acestor manevre pierderile au fost de un mort, cinci răniți și doi dispăruți, numărul acestora putând fi mai mare dacă asaltul avioanelor inamice asupra Regimentului n-ar fi rămas fără nici un rezultat⁷¹.

Din 21 august 1941, Divizia a 3-a Infanterie a fost retrasă de pe front pentru reorganizare, completare de efective, curățenie și repaus. Începând cu orele 14⁰⁰ ale aceleiași zile, Regimentul 4 Infanterie a fost cantonat în satele Novo Alexandrovka, iar punctul de comandă la Ianculiskino.

Nu pentru mult timp însă, căci evoluția frontului a făcut ca la orele 19⁵⁰ Regimentul să primească ordinul Diviziei a III-a Infanterie de a se deplasa în zona de operații în cursul nopții de 21 spre 22 august.

Către orele 4 ale zilei de 22 august, batalioanele I și II au realizat dispozitivul ordonat “*în formație articulată*” la înălțimea stației Karpova. Batalionul III asigura rezerva în spate la 1 km.

⁷¹ Ibidem, f. 28.

În vederea operațiunilor, în ziua de 23 august 1941, generalul Ilie Șteflea, comandantul Diviziei a 3-a Infanterie, a executat recunoașterile împreună cu ceilalți comandanți de Regiment, divizia fiind introdusă în linie între Divizia 5 Infanterie și Divizia 11 Infanterie.

Pentru a opri trupele române, sovieticii au atacat cu aviația dispozitivul întregului front românesc, bombardând și mitraliind între orele 6⁵⁰–8³⁰ și 10⁰⁰–12⁰⁰, atac soldat cu șapte răniți din unitatea argeșeană.

A doua zi, pe 24 august – aflat între Regimentul 1 Vânători și Regimentul 30 Dorobanți – Batalionul I al Regimentului 4 Dorobanți a pornit la atac la ora 11³⁰. În momentul inițierii atacului, artileria grea sovietică a executat puternice trageri la ieșirea din gara Vîgoda. După ce batalionul a parcurs 1 km., ajungând la primul canton de cale ferată, sovieticii au dezlănțuit un foc de brandt-uri, cauzând grele pierderi, fără însă a opri înaintarea. De la acest canton, batalionul a depășit linia atinsă de unitățile din dreapta și din stânga, fiind primit de tiruri tot mai îndârjite de brandt-uri și mitraliere. Pe o distanță de 200 m de la drumul atins de militarii români, terenul era descoperit, pentru ca apoi să se continue spre Dacinaia cu plantații de salcâmi. Încercările companiilor din primul eșalon de a străbate acest luminiș au rămas fără rezultat. Inamicul a dezlănțuit un puternic contraatac, pornit de la calea ferată spre aripa dreaptă a Regimentului 1 Vânători. Deși au suferit pierderi mari, sovieticii au înaintat viguros spre aripa dreaptă a vânătorilor, care au început să cedeze⁷².

Aflat în rezerva Regimentului 1 Vânători, Batalionul II al Regimentului 4 Dorobanți, mascat de o perdea de salcâmi, s-a apropiat și a atacat perpendicular pe calea ferată. Surprins, inamicul a fost decimat, fiind făcuți mulți prizonieri.

Batalionul I a reluat înaintarea, a traversat luminișul, luând cu asalt zona de cuiburi de mitraliere camuflate în plantația de salcâmi. Două cuiburi de mitraliere, aflate în adăposturi acoperite cu traverse, au fost luate cu asalt și servanții lor au fost omorâți.

La căderea serii un pluton din Compania a 3-a a ocupat cantonul de cale ferată.

Întrucât batalionul a pătruns 3 km în adâncimea teritoriului inamic, flancurile sale au rămas descoperite, așa că au fost luate măsuri urgente pentru asigurarea tuturor punctelor vulnerabile.

⁷² Ibidem, f. 34.

Numărul pierderilor a fost proporțional cu duritatea luptelor, astfel că în rândul trupei s-au numărat 16 morți, 86 de răniți și 10 dispăruți, patru subofițeri au fost răniți: plutonierul t.r. Constantinescu Stan, plutonierul (r) Bălășeanu Ștefan, sergentul major Murgoci Ioan și plutonierul t.r. Safta Dumitru. De asemenea, și dintre ofițeri au existat morți și răniți: căpitanul (r) Olteanu Vasile, sublocotenentul (r) Florea Ștefan, respectiv căpitanul Pârvulescu Radu și sublocotenentul (r) Ionescu Dumitru.

Din cauza unei neînțelegeri artileria grea germană a dezlănțuit un puternic atac asupra cantonului nr. 2, în dimineața zilei de 25 august, la ora 5³⁰. Plutonul care-l ocupa a fost nevoit să se retragă, cantonul luând foc. Sovieticii au profitat de retragere pentru a ocupa cantonul, pe care l-au întărit cu 4 mitraliere. Tot efortul militarilor argeșeni de a ocupa cantonul a rămas fără rezultat.

La orele 14, pe o furtună și o ploaie puternică, inamicul a contraatacat, bombardând rezervele armatei române. După lupte grele, contraatacul a fost respins.

Bilanțul acestei zile însângerate a fost teribil: 25 de morți, 65 de răniți și 8 dispăruți din rândul trupei; plutonierul Ioan Dinică și plutonierul t.r. Angelescu Marin au fost răniți. De asemenea, sublocotenentii (r) Ioan Frățilă, Ioan Arsenescu, Dumitru Marin, Gheorghe Berechet, Ilie Oprea și locotenentul (r) Gheorghe Olaru au fost răniți, iar maiorul Gheorghe Caciocianu și căpitanul Ștefan Dumitrescu au fost omorâți.

Pentru luptele din aceste zile, generalul Ilie Șteflea, comandantul Diviziei 3 Infanterie, a evidențiat prin Ordinul de Zi nr. 6 din 24 august 1941 că *“în fruntea Batalionului I din Regimentul 4 Dorobanți, la atacul înălțimilor din zona SV Carpatova, în ziua de 14 august 1941, în primele linii a căzut vitejește, căpitanul Fulea Palada Eremia.*

Distins ofițer, eminent comandant și ales camarad și-a făcut datoria până la sfârșit cu prisosință.

Ne înclinăm în fața mormântului tău brav camarad și prea slăvim memoria ta”.

În ordinul cu nr. 7 din aceeași zi, generalul Șteflea aducea un ultim omagiu unui alt erou al Regimentului 4 Infanterie, lăsând scris că: *“În lupta aprigă pentru cucerirea înălțimilor din zona Est cota 102 (Gara Carpova), a căzut la datorie în fruntea plutonului său și în fruntea Regimentului 4 Dorobanți, eroul sublocotenent Dumitrescu Marius, împreună cu tot plutonul său, după ce a asaltat la baionetă poziția dușmană.*

A căzut în luptă corp la corp cu un inamic mult mai numeros.

Cinste ție, eroule sublocotenent Dumitrescu și vitejilor tăi ostași.

Șeful promoției de ofițeri “Mihai I”, care acum trei luni, punând pe umăr tresa de sublocotenent, cu voce tunătoare îndemna pe toți la luptă aprigă și sfântă, nu putea să aibă decât moarte de erou”⁷³.

Un nou atac a fost declanșat la orele 10³⁰ ale zilei de 26 august 1941, fiind susținut de artilerie. Apropiindu-se pe flancuri până la limita de spargere a proiectilelor (30 m.), dorobanții argeșeni au pregătit grenadele pentru a lua cu asalt linia inamică. La ora 11 artileria a lungit tragerea, plutoanele luând cu asalt tranșeele inamice. A fost o luptă încrâncenată, inamicul necedând nici un pas, fiind distrus în adăposturi numai cu grenada. S-au făcut cinci prizonieri, restul fiind omorâți și au fost capturate patru mitraliere.

La data de 29 august 1941 Regimentul 4 Infanterie era în rezerva Corpului 3 Armată, în cadrul diviziei, în satul Lenina. Avioane de bombardament sovietice survolează satul, lansând bombe asupra regimentului. Căpitanul dr. Petrovici și 2 soldați au căzut victime bombardamentului.

La 31 august 1941, Regimentul a primit ordin de la Divizia 3 Infanterie să se deplasase pe următoarele direcții:

- Batalionul I pe CF Odessa până în zona de est a gării Vîgoda
- Batalionul II, la nord-vest de gara Vîgoda
- Batalionul III să rămână în satul Lenina.

S-au primit ordinele de operații nr. 66 și 67 prin care s-au transmis ordinele de operații ale diviziei și anume: înaintarea la nord-vest cota 76,7 (4 km. la vest Gara Dacinaia), grupul de case 2 km. sud Cobocenco; la sud-vest Octiabry (inclusiv) 700 m. Recunoașterile au fost făcute în ziua de 31 august, iar intrarea în dispozitiv s-a făcut la 31 august spre 1 septembrie 1941. Inamicul a continuat să opună rezistență pe tot frontul. Batalionul I se afla în dreptul satului Octiabry, batalioanele II și III la sud de gara Vîgoda⁷⁴.

În data de 1 septembrie, la orele 11³⁰ s-a primit un ordin telefonic prin care Batalionul II urma să se deplaseze la colhozul Imenisevcenco și de acolo la Octiabry, iar Batalionul III în locul Batalionul II. Batalionul I a rămas în același dispozitiv.

Batalionul II a fost pus la dispoziția Regimentului 1 Vânători. În ziua de 2 septembrie 1941, Batalionul II alături de Regimentul 1 Vânători acționează în

⁷³ Ibidem, f. 35.

⁷⁴ Ibidem, f. 37-39.

contraatac asupra trupelor inamice pe care le mitraliază, pierderile de la sfârșitul zilei fiind următoarele: 9 morți și 29 de răniți.

În cursul serii de 2 septembrie Batalionul III a fost pus la dispoziția Regimentului 30 Infanterie, iar în cursul nopții sub ordinele Regimentului 1 Vânători. În data de 3 septembrie batalioanele II și III au atacat pe direcția Bolșaia–Bilvicotrenia și au reușit, cu tot focul inamicului, să pătrundă în poziția inamică 1000 m. Inamicul a contraatacat cu care de luptă, fiind respins de Batalionul III (3 care de luptă au fost distruse)⁷⁵.

La data de 4 septembrie s-a primit ordinul de operații nr. 72 prin care Divizia 3 Infanterie avea misiunea de a curăța colhozul Imenisevcenco până la căile ferate inclusiv, iar în adâncime până la gara Greniacova. Curățirea se va executa de la est la vest. Înaintarea pe calea ferată a fost executată de Batalionului I, urmat de Batalionul I din Regimentul 30 Infanterie. Operațiunea Batalionul I a fost sprijinită și protejată de 3 divizioane de la Divizia 11 Infanterie și 4 divizioane grele. Acțiunea s-a desfășurat în cursul zilei de 5 septembrie. S-au dus lupte grele, atacul oprindu-se la 50 m de tranșeele inamice. În timpul acțiunii batalionul a fost vizitat de generalul Ilie Șteflea, însoțit de o delegație de ofițeri germani. Au fost pierderi semnificative: 32 de morți, 90 de răniți, 2 dispăruți.

La data de 6 septembrie, Batalionul I rămăsese în ofensivă, dar în cursul nopții de 6/7 septembrie, conform ordinului Diviziei 3 Infanterie nr. 5758, a fost înlocuit de unități din Divizia 11 Infanterie și dirijat la Berezeni pentru reorganizare și completare. Batalionul III aflat în rezervă la Vajinii a fost îndrumat și el la Berezeni. Batalionul II, la cererea comandantului Regimentului 1 Vânători a intrat în luptă înlocuind Batalionul II din Regimentul 1 Vânători. După 300 m de înaintare a fost oprit de focul inamicului și s-a reorganizat pe teren. Pierderile au fost următoarele: 12 morți, 60 de răniți, 22 de dispăruți⁷⁶.

Pe 7 septembrie, conform ordinului Diviziei 3 Infanterie nr. 5760/1941, Batalionul I împreună cu Batalionul III a format un singur batalion. La aceeași dată s-a executat operațiunea de organizare și curățenia oamenilor și a armamentului. Batalionul II sub comanda maiorului Vasilescu Petre a rămas pe poziție, aviația inamică executând în timpul zilei atacuri cu mitraliere, iar în

⁷⁵ Ibidem, f. 40.

⁷⁶ Ibidem, f. 43.

timpul nopții bombardamente de avion. Batalionul a continuat să aibă pierderi umane.

În ziua de 9 septembrie Divizia 3 Infanterie a primit misiunea de a cucerii regiunea cotei 71 dealul Bolșaia–Bostănaia. Regimentului i-a revenit misiunea de a ataca în faza a III-a pentru a cucerii dealul Bolșaia–Bostănaia și Bolșaia–Delnițaia, apărând flancul stâng al Diviziei 7 Infanterie care era în prima linie. Pe 11 septembrie la ora 3,55 inamicul a dezlănțuit un puternic foc de artilerie, brandt-uri și arme automate, după care, la ora 4,30 a pornit la atac. Cu toată presiunea inamicului, care a continuat până la ora 9,30, regimentul a rezistat eroic unei forțe cu mult superioare. Inamicul s-a retras lăsând pe teren morți și răniți, precum și 27 de prizonieri⁷⁷.

În dimineața zilei de 12 septembrie s-a pregătit atacul pentru cucerirea dealului Bolșaia–Bostănaia. Ofensiva a pornit la ora 8,30, iar Regimentul a înaintat fără ca inamicul să-i poată face față. La ora 8,45 o rachetă albă a vestit ajungerea Batalionului II din regiment la obiectivul fixat. Regimentul a rezistat pe dealul Bolșaia până la ora 17⁰⁰ când au sosit Divizia 7 Infanterie și Regimentul 1 Vânători. Victoria Regimentului a fost foarte importantă deoarece a reușit să spulbere una din cele mai puternice poziții inamice (zona observatoarelor) care, timp de patru zile, produsese întregii divizii pierderi simțitoare. Prin ordinul de zi nr. 17 din 12 septembrie 1941, comandantul Diviziei 3 Infanterie, generalul Ilie Șteflea, a felicitat Regimentul 4 Infanterie pentru această răsunătoare victorie⁷⁸.

Pe 13 septembrie, Regimentul a primit ordin să cucerească creasta Bolșaia–Delnițaia și platoul Graliacova–Dalnic. Atacul a început la ora 9³⁰, iar până la 13³⁰ Regimentul a înaintat 3 km. Inamicul profitând de faptul că partea stânga este complet descoperită s-a regrupat și a contraatacat cu un puternic foc de artilerie, brandt-uri și arme automate. Subunitățile din rezervă, avându-l în frunte pe maiorul Vasilescu Petre, au atacat inamicul ascuns în lanurile de porumb. Sublocotenentul Grätz Alfons a murit în această luptă. La 16³⁰ contraatacul a fost respins. Regimentul a rămas pe poziții, nemaiputând înainta. Pe data de 16 Regimentul s-a retras în localitatea Berezeni, unde a început reorganizarea unităților, completarea cu armament, curățenia corporală, spălatul echipamentului, precum și alte activități. În ziua de 17 septembrie a avut loc un atac al Regimentului asupra dealului Bolșaia–Delnițaia acesta

⁷⁷ Ibidem, f. 44-45.

⁷⁸ Ibidem, f. 47-48.

reuşind din nou să cucerească dealul. Pe 18 septembrie, la orele 16²⁵ inamicul a executat un puternic contraatac. Inamicul a avut intenţia de a rupe rezistenţa de la Bolşaia–Delniţcaia. S-a ajuns la lupte corp la corp. Inamicul a fost respins, făcându-se şi numeroşi prizonieri.

Între 19 şi 23 septembrie Regimentul a rămas pe poziţii, respingând zilnic atacurile inamicului. În ziua de 24 Regimentul a reuşit să ia prizonieri şi să captureze material de război. Pe 27 septembrie primeşte ordin ca batalioanele sale să se deplaseze pe direcţia Imenisevcenko, postul de comandă al Diviziei 3 Infanterie

Divizia 3 Infanterie a fost schimbată de către Divizia 2 Infanterie, Regimentul primind ordin să urmeze itinerariul Vojnii–Berezeni–Kalinin–sovhozul Imenisevcenko – şoseaua de la vest de căile ferate Pervomaisk. Va staţiona în zona Pervomaisk–Gradeniţa. Pe 30 septembrie a fost însărcinat să realizeze un baraj pe aliniamentul Vîgoda–gara Vîgoda–Petrovski pentru a stopa o eventuală pătrundere a inamicului la est de această linie. De asemenea, a primit ordin să contraatace inamicul ce ar pătrunde din direcţia Griliakova la nord, la sud şi din direcţia Dalnik din flancul drept al Corpului 4 Armată.

În intervalul 1 octombrie–15 octombrie 1941 Regimentul a intrat în cantonament. S-a executat instrucţie, au avut loc trageri, s-au săpat tranşee. Pe data de 6 octombrie în prezenţa comandantului Diviziei 3 Infanterie a avut loc decorarea celor care s-au distins pe câmpul de luptă. Cu ocazia acestei ceremonii s-a ținut o slujbă religioasă, s-a intonat imnul regal, s-au rostit poveşti de război, comandantul Regimentului 4 Infanterie locotenent-colonelul Muşiu Ioan a ținut o cuvântare. În tot acest timp au avut loc atacuri sporadice ale ruşilor asupra regimentului.

Pe data de 16 octombrie, printr-o telegramă a Corpului 1 Armată, s-a comunicat retragerea inamicului pe întregul front. Pe 17 octombrie, printr-un ordin de operaţii, regimentul trebuia să se deplaseze pe itinerarul Pervomaisk–Nikolaevka (conacul Gadiriu–conacul Kagarik Traitkoie). La ora 2⁰⁰ Regimentul a primit ordin să treacă Nistrul spre vest, iar la orele 11⁰⁰, unitatea a început trecerea Nistrului, ajungând la ora 20³⁰ în satul Moldova, unde a cantonat.

Pe 19 octombrie Regimentul 4 Infanterie, sub comanda locotenent-colonelului Muşiu Ioan, s-a deplasat pe itinerariul: Moldova–Ivăneşti–Faraon–Păuleni–Nicolaeni. La ora 22³⁰ s-a primit ordinul nr. 6265 al Diviziei 3 Infanterie prin care Regimentul urma să se deplaseze în seara zilei de 20 octombrie 1941 la Borodino. S-a ajuns în locul stabilit la orele 20⁰⁰.

Pe 21 octombrie, conform ordinului Diviziei 3 Infanterie, Regimentul s-a deplasat la Tarutino, unde a cantonat până la îmbarcarea din stația Berezina. Până la 27 octombrie s-au luat măsuri ca unitățile să se prezinte în cele mai bune condiții din punct de vedere al administrației gospodărești, al trecerii în revistă și al defilării. Pe 28 octombrie, în piața comunei Tarutino s-a oficiat o slujbă religioasă la care au luat parte toți ofițerii și trupa regimentului. Au fost invitate și autoritățile locale.

Între 30 octombrie și 4 noiembrie 1941 Regimentul a fost transportat în garnizoana Pitești, de unde a fost îndrumat în cantonament în satul Bradurile de Jos, unde a rămas până în dimineața zilei de 6 noiembrie, pregătindu-se pentru paradă. Pe 6 noiembrie s-a oficiat la catedrala orașului un Te-Deum, după care generalul Ilie Șteflea, comandantul diviziei, a asistat la defilare. Au fost prezente oficialitățile și un public numeros care a ovaționat trupele. După defilare, a avut loc o recepție la Cercul Militar. În ziua de 6 noiembrie 1941, în documentele de evidență ale unității s-a făcut ofițerilor, subofițerilor și trupeii înapoiate de pe front următoarea mutație: *“trecut cu Regimentul de la armata de operații la zona interioară”* – Ordinul de zi nr. 81 din 6 noiembrie 1941, astfel că la această dată Regimentul a fost demobilizat.

În anii 1942 și 1943 Regimentul, aflat inițial în refacere, a efectuat instruirea efectivelor sale formate din recruți ori rezerviști concentrați, fiind dislocat în mai multe rânduri în zona Cincu–Făgăraș.

PE FRONTUL DIN MOLDOVA

Evoluția nefavorabilă a operațiilor militare în special pe frontul european în primăvara anului 1944 a creat o gravă amenințare pentru România. Pericolul a devenit iminent în martie 1944, când partea de nord-est a țării a fost transformată din nou în teatru de acțiuni militare.

În Bucovina, trupele Frontului 1 Ucrainean au forțat fluviul Nistru la 24 martie și râul Prut la 29 martie, ocupând orașul Cernăuți. Concomitent, în Basarabia armatele Frontului 2 Ucrainean au atins fluviul Nistru la 17 și, respectiv, 18 martie, constituind mai multe capete de pod pe malul drept al acestuia. Dezvoltând ofensiva spre vest și sud-vest, forțele sovietice au ajuns la

26 martie la nord de Iași pe râul Prut, ocupând un front de circa 85 km, pe care l-au forțat din mișcare la 28 martie⁷⁹.

Pentru a opri și întârzia cât mai mult înaintarea inamicului, Marele Stat Major a dispus mobilizarea și trimiterea în această zonă de conflict militar a noi unități militare. În conformitate cu ordinele telefonice primite de la eșaloanele superioare, la 27 martie 1944 Divizia 3 Infanterie, mobilizată cu efective totale, începea deplasarea pe zona de operații din Moldova cu unitățile din organică, între care și Regimentul 4 Infanterie. Deplasarea unităților s-a executat eșalonat prin transporturi pe calea ferată, cu rapiditate și în deplină ordine în perioada 27 martie–7 aprilie⁸⁰. După ajungerea în zona de destinație cele trei batalioane ale regimentului au ocupat poziții în zona Grajduri, Valea-Satului, Slobozia, Lețcani, unde și-au organizat dispozitivele de apărare⁸¹.

În operațiile militare din Moldova, Regimentul 4 Infanterie a avut de îndeplinit misiuni din cele mai grele, acționând în cadrul Diviziei a III-a Infanterie, care, împreună cu Corpul 4 Armată român, făcea parte din Gruparea germană de Corpuri Mieth*. De la intrarea în acțiune pe frontul din Moldova a marii unități se disting două perioade⁸²:

- de la 1 la 23 aprilie, când divizia s-a aflat pe poziția de fund Dealul Mare;

- de la 23 aprilie la 25 mai, timp în care divizia a acționat în poziția din capul de pod Iași, în luptă și în contact strâns cu inamicul.

În prima perioadă, divizia aflându-se pe poziția de fund Dealul Mare și având în față, în acoperire, Divizia 7 Infanterie și Divizia 5 Cavalerie Moto, activitatea regimentului s-a rezumat la acțiuni de curățire a zonei ocupate de infiltrațiile inamice, unitatea desfășurând acțiuni de luptă de importanță redusă⁸³.

În conformitate cu dispozițiile ordinelor de operații ale corpurilor 4 armată român și german din zilele de 20 și 21 aprilie, Divizia 3 s-a deplasat

⁷⁹ Florin Constantiniu, Alesandru Duțu, Mihai Retegan, *România în război. 1941-1945. Un destin în istorie*, Editura Militară, 1995, f. 115.

⁸⁰ C.S.P.A.M.I., fond Divizia 3 Infanterie, dosar nr. 2285, f. 10 și fond D.C.I./1974, dosar nr. 14645, f. 82; dosar nr. 2416, nenumrotat.

⁸¹ C.S.P.A.M.I., fond Divizia 3 Infanterie, dosar nr. 2285, f. 5,12; 24, 72-74.

* Grupul de Corpuri de Armată "Mieth" era compus din două corpuri de armată (4 german și 4 român).

⁸² Ibidem, f.79.

⁸³ Ibidem.

între 20–22 aprilie din zona pe care o ocupa în zona de fund Dealul Mare, schimbând în sector Regimentul 97 Infanterie și Divizia 46 Infanterie germană și părți din Divizia 7 Infanterie română. La 23 aprilie intra în acțiune în poziția de apărare a capului de pod Iași⁸⁴, pe aliniamentul Tăutești–Dealul din Mijloc–Dealul Siliștea. Regimentul 4 Dorobanți, mai puțin Batalionul II – aflat în rezerva Corpului 4 Armată –, sprijinit de Divizionul I al Regimentului 15 Artilerie, avea misiunea de a apăra sectorul cuprins între Fântâna lui Baban și Dealul din Mijloc (inclusiv), cu un batalion și o companie întărită în linia I, barând direcția Dealul din Mijloc–Bogonos, efortul fiind pe Dealul din Mijloc, pentru a menține, în special, cota 157⁸⁵.

După intrarea în sector regimentul a procedat la organizarea apărării pozițiilor, prin plantarea câmpurilor de mine și construirea de obstacole contra infanteriei, executate numai noaptea, contactul cu inamicul fiind foarte strâns⁸⁶.

Între 23–25 aprilie 1944 inamicul a adus continuu întăriri, atât elemente de infanterie, cât și artilerie de toate calibrele și aruncătoare. Focul artileriei grele a bătut în special zonele în care inamicul bănuia că s-ar afla rezerve: cota 183 (la Părul Țiganului) și P.T. 190 Bogonos. Intensitatea de foc mai mare a fost la stânga Diviziei 18 Vânători Munte cu care Divizia 3 făcea legătura în regiunea Dealul Împuțitu. În cursul zilei de 25 aprilie și-a amplificat atacurile și aviația inamică⁸⁷.

În dimineața zilei de 26 aprilie 1944, la orele 4⁴⁵ trupele sovietice au început acțiunea ofensivă prin dezlănțuirea unui puternic bombardament de artilerie, brandt-uri și katiușe pe întreg frontul diviziei, cu intensitate maximă asupra Regimentului 4 Dorobanți în zona cotei 157 (Dealul din Mijloc) și pe Dealul Talpalariu. Un îngrozitor bombardament se executa în același timp și la dreapta regimentului, în sectorul Diviziei 18 Vânători Munte⁸⁸.

În această situație comandantul Regimentului, colonelul Stanciu Ștefan, a dat ordin verbal Regimentul 15 Artilerie să deschidă focul asupra bateriilor inamice instalate în satele Epureni, Isvoarele și Ursoaia, locul de origine al focului de artilerie îndreptat în sectorul regimentului⁸⁹.

⁸⁴ Ibidem dosar nr. 2286, f.30.

⁸⁵ Ibidem, f. 31.

⁸⁶ Ibidem, f. 32.

⁸⁷ Ibidem, f.33.

⁸⁸ Ibidem, f.58.

⁸⁹ Ibidem.

După aproape o oră de bombardament infernal, o escadrilă de 50 de avioane inamice, apărute din direcția Horlești, a bombardat și mitraliat sectorul Regimentului 4 Dorobanți, atât linia I, cât și pozițiile artileriei și postul de comandă al regimentului, inclusiv Valea Bahluiului. Cu toată reacțiunea apărării antiaeriene, avioanele inamice au reușit să-și execute misiunea, atacând în valuri tot sectorul Regimentului. A fost un haos de nedescris, comunicațiile telefonice nemaifiind posibile din cauza bombardamentului de artilerie, peste care s-a suprapus bombardamentul de aviație⁹⁰.

La ora 6 dimineața inamicul a debarșat la atac pe tot frontul, protejat de focul de artilerie, brandt-uri și katiușe. Sub protecția cărelor de luptă și-a dirijat atacurile pe direcția Valea Bogonos, Dealul Talpalariu și Valea lui David⁹¹. Au urmat scene de luptă de un dramatism și eroism impresionante. Efectivul Regimentului a dezlănțuit focul cu tot armamentul, concentrând focul artileriei în fața cotei 157, unde inamicul presa puternic și la Valea Fântâna lui Baban, unde acesta grupase trupe de infanterie și care de luptă numeroase. Infanteria inamică a fost oprită în fața pozițiilor ocupate de Regiment la cota 157, iar carele de luptă care au pătruns în poziție au fost atacate cu deosebit curaj de vânătorii de care și tunurile anticar⁹².

Atacul inamic a continuat cu furie și în dreapta sectorului Regimentului, sector ocupat de Divizia 18 Vânători de Munte⁹³.

La ora 6⁴⁵ carele inamice intrate în poziția de la Dealul Talpalariu au fost nevoite să se retragă, mai puțin patru dintre ele, care au fost distruse în următoarele împrejurări⁹⁴:

“În sectorul grupei comandate de către sergentul Ștefănoiu Gheorghe, care deși nu era vânător de care, s-a descălțat de bocanci spre a fi mai ușor, s-a urcat pe tanc i-a acoperit vizorii cu foaia de cort, iar când personalul a vrut să iasă din tanc a deschis focul cu pistolul mitralieră și a aruncat o grenadă în interior, incendiind tancul cu personal cu tot. După câțva timp a apărut al doilea tanc din cele care au atacat în sectorul Companiei a 3-a. Încurajat de succesul repurtat s-au repezit și asupra acestuia, ajutat de sergentul major Șerban Gheorghe Ion și de soldatul Știrboiu Constantin din Compania a 4-a, s-a urcat pe tanc deschizând capacul turelei cu târnăcopul, iar cu pistolul

⁹⁰ Ibidem.

⁹¹ Ibidem.

⁹² Ibidem.

⁹³ Ibidem.

⁹⁴ Ibidem, f. 58-59.

mitralieră a împușcat servanții în număr de trei”. Alte două tunuri, care încercau să coboare spre Valea Bogonos, au fost distruse de tunurile anticar din Bateria a 3-a Anticar, care le-a lăsat să se apropie și au deschis focul asupra lor⁹⁵.

Atacul inamic de pe Dealul Talpalariu a fost, de asemenea, respins⁹⁶.

La orele 7⁰⁰, trupele sovietice și-au reluat ofensiva asupra cotei 157, pe care au atacat-o cu foc de artilerie și aruncătoare, urmată imediat de un nou val de cinci care de luptă trimise în sprijinul infanteriei oprite în fața pozițiilor regimentului. Concomitent, au fost executate trageri și asupra sectorului Regimentului 30 Dorobanți⁹⁷.

Protejate de carele de luptă, trupele sovietice au reușit să pătrundă în poziția ocupată de Compania a 2-a din Batalionul I/Regimentul 4 Dorobanți, dar au fost imediat respinse de contraatacul Companiei Pionieri pusă la dispoziția batalionului, din ordinul Diviziei 3 Infanterie. Atacul impetuos al ostașilor argeșeni a determinat infanteria și carele de luptă inamice să se retragă. O parte dintre soldații români, urcați pe carele de luptă ce se retrăgeau, a deschis focul din spatele turelelor asupra infanteriei inamice în retragere, pătrunzând astfel până în liniile inamice unde au produs mari pierderi⁹⁸.

Demn de relevat în aceste împrejurări este exemplul personal al căpitanului Stamin Marin, comandantul Companiei a 2-a, care deși rănit la antebrațul drept a refuzat să fie evacuat rămânând în mijlocul soldaților săi pentru a-i încuraja⁹⁹.

După circa două ore, inamicul a atacat puternic la dreapta Diviziei 3 Infanterie, pe Movila lui Samoilă în sectorul Diviziei 18 Vânători Munte. Deși sprijiniți de focul artileriei diviziei, vânătorii de munte au fost nevoiți să se retragă, lăsând descoperit flancul drept al Regimentului 4 Dorobanți. Presând puternic, inamicul a reușit să ocupe Movila lui Samoilă, înaintând spre sud¹⁰⁰.

Continuându-și ofensiva, acesta a atacat din nou cu care de luptă întreg frontul regimentului, spre Dealul Talpalariu, Dealul Împutitu și la cota 157 pe care inamicul, văzând rezistența ce i s-a opus, a încercat s-o cucerească printr-o mișcare de învăluire pe flancul drept. Sprijinit de Compania de Aruncătoare a

⁹⁵ Ibidem, f. 59.

⁹⁶ Ibidem.

⁹⁷ Ibidem.

⁹⁸ Ibidem, f. 35.

⁹⁹ Ibidem.

¹⁰⁰ Ibidem.

Regimentului 30 Dorobanți și de un divizion de artilerie grea, Batalionul I al Regimentului a respins atacurile inamice, cu această ocazie fiind distruse încă patru care de luptă care pătrunseseră în poziție¹⁰¹.

Pentru limitarea pătrunderii inamice în zona Movila lui Samoilă și pentru restabilirea situației în acest sector s-a constituit din ordinul și în subordinea Diviziei 3 Infanterie “*Detășamentul General Dumitrescu*”, în compunerea căruia intra, printre alte unități, și Batalionul II al Regimentului 4 Dorobanți, aflat în rezerva diviziei. Misiunea acestei grupări de forțe era aceea de a menține forma de teren cu cota 184 și de a recuceri Movila lui Samoilă¹⁰².

Pentru ziua de 27 aprilie 1944, Divizia 3 Infanterie a primit ordinul să contraatace prin surprindere cu “*Detășamentul General Dumitrescu*”, în vederea cuceririi Movilei lui Samoilă¹⁰³.

În zorii zilei Batalionul II al Regimentului 4 Dorobanți a atacat pe direcția pantele de sud Dealul Împuțitu–Movila lui Samoilă, pe care a și cucerit-o după o scurtă, dar violentă luptă. Locotenent-colonelul Tătaru, căruia i se încredințase conducerea acestui atac, a fost rănit în timpul luptelor purtate cu acest prilej¹⁰⁴.

La cota 157 carele de luptă inamice, văzând că soldații argeșeni nu părăsesc pozițiile și le apără cu îndârjire, au trecut peste gropile în care aceștia se găseau adăpostiți, strivindu-i, deoarece pereții gropilor au cedat. Cu toată presiunea exercitată de inamic, toate atacurile acestuia au fost respinse, tancurile retrăgându-se în spatele pozițiilor inamice¹⁰⁵.

În pofida rezistenței înverșunate și eroice opuse de Compania a 6-a din cadrul batalionului, care a suferit pierderi însemnate, inamicul a ocupat Dealul Împuțitu și Dealul Talpalariu, reușind să se infiltreze între Dealul Împuțitu și Movila lui Samoilă¹⁰⁶.

În vederea umplerii golurilor ce se creaseră în dispozitiv prin această infiltrare inamică, în timpul nopții Regimentul instalează o companie pe Dealul Bogonos și o altă între Dealul Împuțitu și Movila lui Samoilă. La ordinul

¹⁰¹ Ibidem.

¹⁰² Ibidem, f. 36.

¹⁰³ Ibidem, f. 38.

¹⁰⁴ Ibidem.

¹⁰⁵ Ibidem, f. 39.

¹⁰⁶ Ibidem.

Diviziei 3 Infanterie, Batalionul II era trecut în rezerva Regimentului, fiind înlocuit pe poziție de Batalionul I din Regimentul 1 Vânători¹⁰⁷.

În cursul zilei următoare inamicul a reluat atacul printr-un puternic bombardament de artilerie și katiușe pe Dealul Împutitu și Dealul Bogonos, urmat de atacul carelor de luptă în sectorul Regimentului 1 Vânători, pe Movila lui Samoilă și în dreapta, în pozițiile Regimentului 4 Dorobanți pe dealurile Talpalariu și Împutitu¹⁰⁸. Unitatea din urmă, deschizând focul cu artileria de sprijin, a respins inamicul păstrându-și pozițiile ocupate în ziua anterioară.

În ziua de 29 aprilie, în scopul restabilirii vechiului aliniament, Divizia 3 Infanterie, în colaborare cu Divizia 24 Blindată germană și Divizia 18 Vânători română, au procedat la executarea unui puternic atac pe direcția Iași–Horlești, cu care de luptă, artilerie și aviație¹⁰⁹.

Trupele diviziei, pornite la atac, au înaintat și au reușit să ocupe Movila lui Samoilă și Dealul Talpalariu. Regimentul 4 Dorobanți a atacat cu dreapta sa în legătură cu Regimentul 1 Vânători, înfrângând rezistența inamicului¹¹⁰.

În concluzie, în cursul acestor patru zile de lupte continue, atacat de forțe inamice net superioare în efective și tehnică de luptă (armament greu, tancuri, aviație), Regimentul, prin lupte dârze și pline de hotărâre, și-a păstrat intacte pozițiile în ciuda înverșunatelor încercări de străpungere ale adversarului, reușind în același timp să recucerească terenul pierdut de vânătorii de munte.

Prin această dârză rezistență, Regimentul argeșean a constituit pivotul apărării în sectorul imediat la vest de Iași, care a permis desfășurarea cu succes a ofensivei Corpului 4 Armată de la sfârșitul lunii aprilie.

În aceste lupte, Regimentul 4 a reușit să provoace inamicului pierderi însemnate, înscriind în istoria militară pagini de frumoasă viteză, fiind citat prin Ordinul de Zi nr. 61 din 1 mai 1944¹¹¹.

Pentru priceperea, energia, curajul și avântul cu care și-a condus unitatea în lupte comandantului Regimentului, colonelul Stanciu Ștefan, i-a fost conferit Ordinul “Coroana României” clasa a III-a în grad de comandor, cu panglică de “Virtute Militară”¹¹².

¹⁰⁷ Ibidem.

¹⁰⁸ Ibidem, f. 40.

¹⁰⁹ Ibidem, f. 42.

¹¹⁰ Ibidem, f. 43.

¹¹¹ Ibidem, f. 46; vezi și dosar nr. 2.362, f. 64.

¹¹² C.S.P.A.M.I., fond D.C.I/1974, dosar nr. 14.645.

La 1 mai, în urma succesului repurtat după contraatacul din ziua de 29 aprilie, unitățile Diviziei 3 Infanterie se găseau pe aliniamentul: 400 m nord Tăutești–Dealul Talpalariu–Dealul din Mijloc (cota 157)–Dealul Siliștea, apărând această poziție, fără gând de retragere¹¹³. Inamicul, din cauza pierderilor suferite în luptele de la 26 la 29 aprilie 1944, a fost nevoit să înceteze ofensiva începută pentru cucerirea capului de pod Iași. În zilele care au urmat, acesta a păstrat o atitudine rezervată, aducând din spate noi forțe, pentru a-și completa pierderile. Atacurile și contraatacurile din primele zile ale lunii mai au fost locale și de mică anvergură, inamicul reacționând totuși imediat și puternic la incursiunile făcute de Regiment și unitățile diviziei, cu scopul de a lua prizonieri¹¹⁴.

În ziua de 4 mai mareșalul Ion Antonescu a inspectat marile unități din zona de luptă Iași–Lețcani, dorința sa fiind de a inspecta *“mai îndeaproape trupele Diviziei 3 Infanterie, care s-a luptat așa de bine în zilele de 26–29 aprilie. Din cauza ploii care a căzut către orele 15⁰⁰, această dorință nu s-a putut îndeplini”*. Prin urmare, mareșalul a dat dispoziție generalului de divizie Cornel Calotescu, comandantul diviziei, de a transmite *“cele mai vii mulțumiri ale sale ofițerilor, subofițerilor și trupei Diviziei 3 Infanterie și în special regimentelor 4 dorobanți și 1 vânători [...], care prin puterea lor de rezistență, avântul lor în atac și iscusința vânătorilor de care și a tunurilor anticar, precum și a tragerilor precise și la timp dezlănțuite au dobândit o victorie atât de frumoasă, aducând atâtea pierderi dușmanului și atrăgând admirația aliaților [...] germani și a tuturor eșaloanelor ierarhice”*¹¹⁵.

În perioada 1–13 mai, Divizia 3 Infanterie și unitățile din organică s-au aflat la aripa stângă a Corpului 4 Armată român, extinzându-și frontul spre vest până la Folești (exclusiv), prin constituirea și intrarea în subordinea sa a *“Detășamentului Dumești”*. În următoarele două zile, ca urmare a remanierii dispozitivului Corpului 4 Armată, marea unitate a trecut la aripa dreaptă a Corpului, predând Diviziei 18 Vânători Munte sectorul dintre Valea Bogonos și Valea Ilenei și primind în schimb sectorul cuprins între Valea Lupului și Valea Moinești¹¹⁶. Conform propunerilor și dispozițiilor Diviziei 3 Infanterie, în noaptea de 12/13 mai, Batalionul II/Regimentul 4 schimba pe poziții

¹¹³ C.S.P.A.M.I., fond Divizia 3 Infanterie, dosar nr. 2.286, f. 49.

¹¹⁴ Ibidem, f. 54.

¹¹⁵ Ibidem, dosar nr. 2.362, f. 19.

¹¹⁶ Ibidem, dosar nr. 2.286, f. 51.

Batalionul III din Regimentul I Vânători, care se aduna în Valea Lupului, introducând în linia întâi și Batalionul II¹¹⁷.

Operațiunea de remaniere a dispozitivului s-a finalizat în cursul nopții de 13/14 mai, când divizia a preluat comanda întregului sector, mutându-și punctul de comandă de la Cucuteni la Mirăslău¹¹⁸.

În noaptea de 14/15 mai 1944 s-au executat ultimele mișcări pentru completarea dispozitivului. Tunurile anticar germane au intrat în dispozitiv, înlocuind pe cele ale Diviziei 18 Vânători Munte. Batalionul I din Regimentul 4 Dorobanți a fost schimbat pe poziția ce o ocupa pe Dealul din Mijloc (cota 157) și trecut în rezerva Regimentului, instalându-se pe formele de teren cu P.T. Bogonos și cota 184 pentru a organiza un centru de rezistență. Astfel, în dimineața zilei de 16 mai, toate unitățile diviziei se găseau pe poziția din noul sector¹¹⁹.

După 15 mai până la 29 mai 1944, unitățile din compunerea Diviziei 3 Infanterie s-au aflat în ofensivă, fără gând de retragere, în sectorul Pădurea Tâlmăciu inclusiv – Horlești (exclusiv)¹²⁰.

Pentru a-și îmbunătăți traseul de luptă propriu, Corpul 4 Armată român și Gruparea de Corpuri „*Mieth*” au luat hotărârea de lărgire a capului de pod Iași, prelungind linia de luptă pe înălțimile imediat sud Jijia, operațiune care la 23 mai primea denumirea codificată de „*Sonia*”¹²¹.

Problema lărgirii capului de pod Iași a rezultat, așa cum consemnează comandantul Corpului 4 Armată, generalul Nicolae Stoenescu, din hotărârea neștrămutată a mareșalului Ion Antonescu de a se păstra orașul Iași cu orice preț¹²².

În cadrul acestei operațiuni Divizia 3 Infanterie acționa cu unitățile din subordine, cu Corpul 4 Armată român, diviziile 23 și 24 blindate germane (Eșalonul blindat), Divizia 79 Infanterie germană și Divizia 11 Infanterie română¹²³. Eșalonul blindat german trebuia să execute o manevră de înfășurare a rezistențelor inamice situate la sud de Jijia, atacând pe direcția: Rediul Aldei–Stânca–pantele sud Popricani–Rediul Mitropoliei. Corpul 4 Armată român,

¹¹⁷ Ibidem, f. 51-52.

¹¹⁸ Ibidem, f. 53.

¹¹⁹ Ibidem.

¹²⁰ Ibidem, f. 111.

¹²¹ Ibidem și loc. cit., f. 132 și colecții arhivistice, fond nr. 339, dosar nr. 145, f. 1-4.

¹²² C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr. 339, dosar nr. 145, f. 2.

¹²³ C.S.P.A.M.I., fond Divizia 3 Infanterie, dosar nr. 2.286, f. 132.

profitând de acțiunea executată de Grupul Blindat german, avea misiunea de a cuceri și rectifica poziția de rezistență printr-o acțiune de pivotare și împingere continuă a frontului Diviziei 3 Infanterie până pe aliniamentul: înălțimile Popricani–Rediul Mitropoliei–Pădurea Răchitei–șipotul Onofrei–cota 151 (80 m)–nord-vest Zahorna–Hârtopul lui Baban–Dealul din Mijloc¹²⁴.

În baza ordinului de operații primit de la Corpul 4 Armată la 24 mai, Divizia 3 Infanterie a trecut la executarea acțiunii de întoarcere și anihilare a rezistențelor inamice din sectorul său de acțiune¹²⁵.

Acțiunea eșalonului blindat a început în zorii zilei de 30 mai în condiții de vizibilitate foarte puțin favorabile atacului, concomitent cu un bombardament foarte puternic executat de câteva sute de avioane în zonele: Stânca, Măgura Vulturului și Popricani, fiind susținută de focul artileriei Diviziei 3 Infanterie îndreptat asupra întregului front inamic și în special în fața Regimentului 4 Dorobanți și Regimentului 1 Vânători¹²⁶.

Eșalonul blindat înaintând cu mare dificultate din cauză că inamicul dispunea în zona Stânca de o foarte puternică apărare anticar și opunea o rezistență îndârjită, s-a ordonat ca Regimentul 4 Dorobanți să sprijine acțiunea Regimentului 19 Infanterie și să pornească la atac imediat ce acesta cucerea Dealul Boldișor¹²⁷.

În momentul când acesta din urmă se găsea cu partea dreaptă la circa 700 m. sud de cota 158 pe Dealul Stânca, Batalionul II al Regimentului 4 Dorobanți și-a îndreptat atacul asupra cotei 162 (Dealul Budăul Împutit) pe care, după lupte grele, ajungând chiar până la lupta la baionetă, a reușit să o cucerească la orele 19⁰⁰. Din cauza pierderilor suferite nu s-a putut continua înaintarea spre cota 161, Batalionul oprindu-se pe înălțimea cucerită¹²⁸.

În acest timp, Batalionul I al Regimentului a împins dreapta ocupând colțul de nord-est al satului Vulturul¹²⁹.

În vederea operațiunilor din ziua următoare, Batalionul III din cadrul Regimentului 4 Dorobanți a fost înaintat în cursul serii în spatele Batalionului II între cota 156 și cota 154 (șoseaua spre Budăul Împutit)¹³⁰.

¹²⁴ Ibidem.

¹²⁵ Ibidem.

¹²⁶ Ibidem, f. 136.

¹²⁷ Ibidem, f. 136.

¹²⁸ Ibidem, f. 137.

¹²⁹ Ibidem.

¹³⁰ Ibidem.

În zorii zilei de 31 mai 1944, Eșalonul blindat german și-a reînnoit atacul, susținut ca și în ziua precedentă de un puternic bombardament de aviație. Aviația inamică a ripostat la rândul-i, urmată de contraatacul carelor de luptă proprii pe Valea Neagră, care au înaintat spre sud pe pantele vest Valea Neagră, o parte strecurându-se pe Valea Boldișor, până în spatele Batalionului II al Regimentului, aflat la cota 162¹³¹.

Asaltată de carele inamice, compania Regimentului 19 Infanterie, care ocupa poziții la dreapta Batalionului, s-a retras, lăsându-i flancul drept descoperit¹³². Au urmat momente de grea încercare pentru subunitate.

Aflat în mare dificultate, fiind atacat din față și din flanc de circa 13 care de luptă însoțite de infanterie, Batalionul II s-a apărat cu îndârjire, trăgând *“puternic contra carelor de luptă cu tunurile a.c. proprii și cu două tancuri a.c. ruse”* capturate cu o zi înainte, imobilizând o parte din ele. Celelalte tancuri continuând să atace silesc batalionul, care suferise noi pierderi, să se replezieze întâi spre păduricea din nord la cota 156, apoi până în colțul de nord al Pădurii Tălmăciu, odată cu Batalionul III al Regimentului 4 Infanterie (aflat în pădurice) spre a se evita o încercuire¹³³.

Ulterior, Batalionul III a primit ordin să contraatace imediat pentru cucerirea terenului pierdut, Batalionul II fiind retras pentru reorganizare.

Contraatacând la orele 9,30 Batalionul III reușea să cucerească în scurt timp cota 156, trimițând o patrulă către cota 162. În după-amiaza zilei și-a dezvoltat atacul, fiind susținut în dreapta de Divizia 14 Blindată germană, care a cucerit cota 162, iar Batalionul III păduricea din nordul cotei 165¹³⁴.

În dimineața zilei de 1 iunie 1944 inamicul, contraatacând puternic cu care de luptă secondate de bombardamentul aviației în sectorul Valea Neagră și Budăul Împutit, silea trupele germane să se retragă și să cedeze cota 162. Batalionul III, deși afectat de bombardament de brandt-uri și de atacul inamic de la cota 162, s-a menținut totuși pe poziție, intervenind cu focul său în sprijinul Diviziei 14 germane, care până seara reușea să recucerească înălțimea Budăul Împutit, mai puțin cota 162¹³⁵.

Rezistența puternică opusă de inamic în zona Stânca a impus o modificare a acțiunii Eșalonului blindat german pentru ziua de 2 iunie. Divizia

¹³¹ Ibidem.

¹³² Ibidem.

¹³³ Ibidem.

¹³⁴ Ibidem.

¹³⁵ Ibidem, f. 139.

24 Blindată germană, mutată în cursul nopții la flancul stâng al Diviziei 3 Infanterie trebuia să atace de la sud-vest către nord-vest, pe direcția colțului de nord al Pădurii Mârzești, cota 144, nord Zahorna, înălțimile dintre Popricani și sud Rediul Mitropoliei¹³⁶.

Conform ordinului Corpului 4 Armată român, Divizia 3 Infanterie schimba trupele Diviziei 14 Blindate germane aflate la cota 162, prelungindu-și partea dreaptă până la vechea limită¹³⁷.

În acest context, după o luptă grea, la 2 iunie Batalionul I al Regimentului 4 Dorobanți "*Argeș*" reușea să cucerească cota 137¹³⁸.

În cursul zilei de 3 iunie 1944, Eșalonul blindat a atacat pe direcția nord-est – Zahorna, cota 144, apoi spre est. Deși acesta nu cucerise încă Dealul Olarilor, cum era prevăzut, la ora 10⁰⁰ s-a ordonat totuși Detașamentului "*General Dumitrescu*" să atace cu Batalionul I al Regimentului 1 Vânători spre cota 161, în legătură la dreapta cu Divizia 24 Blindată germană și la cota 152 (Dealul Frasinului) cu Batalionul I aparținând Regimentului 4 Dorobanți. Batalionul III/Regimentul 4 Dorobanți rămânea în rezerva detașamentului¹³⁹.

Întâmpinat cu foc puternic de armament automat, brandt-uri și katiușe, Batalionul I/Regimentul 4 Dorobanți n-a reușit să continue atacul spre cota 152. Mai mult, acțiunea puternică a apărării anticar inamice a determinat tunurile de asalt date în sprijinul său să se retragă¹⁴⁰.

În cursul nopții, reluându-și atacurile, Batalionul I/Regimentul 4 Dorobanți a pus stăpânire pe cota 162, procedând apoi la lichidarea unui grup inamic, care se strecurase în spatele său¹⁴¹.

În ziua de 4 iunie, batalioanele I și III ale Regimentului 4 au întreprins atacuri, fără rezultate pozitive însă, asupra cotelor 135 și, respectiv, 161¹⁴².

A doua zi, în baza dispozițiilor primite, Batalionul III/Regimentul 4 intra, alături de Batalionul I al Regimentului 1 Vânători, în subordinea Diviziei 14 Blindate germane, luând parte cu două regimente ale acesteia la luptele de cucerire a cotelor 161 și 163¹⁴³.

¹³⁶ Ibidem.

¹³⁷ Ibidem.

¹³⁸ Ibidem, f. 140.

¹³⁹ Ibidem, f. 141-142.

¹⁴⁰ Ibidem, f. 142.

¹⁴¹ Ibidem.

¹⁴² Ibidem, f. 143.

¹⁴³ Ibidem.

Atacul dezlănțuit la ora 7⁰⁰ de către Divizia 14 Blindată a debutat în condiții bune, reușindu-se să se pună stăpânire, după lupte grele, pe cotele 161 și 163. Batalionul II al Regimentului 4 Dorobanți a continuat înaintarea pe pantele de nord-vest la cota 163 și cota 149, ajungând până la cota 129 (nord-est Dealul Frasinului). Batalionul II al respectivului regiment a avansat pe poziții pentru a umple golul dintre batalioanele I și III, care ajunsese în zona cotei 161.

În seara zilei s-a primit ordin de la Gruparea Mieth ca Regimentul 4 Dorobanți (batalioanele I și II) să preia sectorul ocupat de cele două regimente din Divizia 14 Blindată germană (regimentele 103 și 108), care treceau la dreapta Regimentului 4, operațiune executată în cursul nopții de 5/6 iunie 1944¹⁴⁴.

Acțiunea din ziua de 6 iunie s-a continuat cu atacuri executate de Divizia a 3-a cu grosul forțelor pe direcția Măgura Vulturului–Dealul Rusului, pentru a cuceri pantele nord Măgura Vulturului și Dealul Rusului¹⁴⁵.

Atacul trupelor diviziei a fost oprit de inamic, care, retras pe linia sud Popricani, Pădurea Ciriteii Mari, Pădurea Ciriteii Mici, Măgura Vulturului, colțul de nord-vest – Pădurea Stânca, a opus o rezistență viguroasă și înverșunată, împiedicând înaintarea spre obiectivul final: înălțimile – sud Jijia¹⁴⁶.

În noaptea de 6/7 iunie 1944, Regimentul 4 Dorobanți, cu cele două batalioane din linia I (batalioanele I și II), a intrat în dispozitiv defensiv pe linia atinsă¹⁴⁷.

În urma schimbării sectorului între Divizia 3 Infanterie și trupele germane în noaptea de 7/8 iunie și intrării în apărare a acesteia, Regimentul 4 Dorobanți primea misiunea de a bara compartimentul Valea Neagră, mai puțin batalionul aflat în rezerva diviziei, în zona vest cota 161, cota 77, Valea Budăul Împuțit¹⁴⁸.

La 8 iunie, Divizia ocupa aliniamentul limitat la est: liziera est Cârligul cota 162 (inclusiv) vest liziera – nord-vest Pădurea Mârzești, cota 180 (inclusiv)¹⁴⁹.

¹⁴⁴ Ibidem, f. 144.

¹⁴⁵ Ibidem, f. 144-145.

¹⁴⁶ Ibidem, f. 145.

¹⁴⁷ Ibidem.

¹⁴⁸ Ibidem, f. 163.

¹⁴⁹ Ibidem.

Inamicul, în urma pierderilor suferite, a fost nevoit să se retragă pentru reorganizare pe înălțimile imediat sud Jijia, limitându-și acțiunile doar la incursiuni, încercări de infiltrare în pozițiile unităților diviziei sau atacuri cu forțe de tăria până la a unui batalion. Astfel, în noaptea de 8/9 iunie un grup de circa 70 de ruși s-a infiltrat pe Valea Rotundă până în spatele Batalionului III al regimentului. Lupta angajată cu ostașii Grupului de comandă al regimentului, care le sesizaseră la timp prezența, a durat circa două ore, ajungându-se până la lupta corp la corp; 26 de ruși au fost luați prizonieri, unii grav răniți, iar restul s-au retras în grabă¹⁵⁰.

În după-amiaza zilei de 9 iunie și în cursul nopții de 9/10 iunie s-au produs noi atacuri din partea inamicului spre Valea Neagră, respinse însă de regiment¹⁵¹.

În serile de 12 și 13 iunie 1944, inamicul și-a intensificat bombardamentul asupra sectorului ocupat de Regiment și unitățile diviziei, încercând apoi să atace. De fiecare dată însă a fost respins¹⁵².

Prin înlocuirea Batalionului III/Regimentul 4 Dorobanți în ziua de 12 iunie 1944, de către o unitate din Divizia a 7-a și trecerea acestuia în rezerva diviziei în Pădurea Tălmăciu, sectorul acestei mari unități s-a micșorat cu circa 1 km., noua limită fiind următoarea: liziera est Pădurea Mârzești – liziera vest Popricani¹⁵³; cu începere din 15 iunie aceasta trecea în defensivă pe pantele sud Jijia, în sectorul Stânca (exclusiv), Popricani (inclusiv)¹⁵⁴.

După 15 iunie inamicul a continuat să execute trageri de hărțuială pe întreg frontul și să aducă noi forțe pe care le-a grupat, în special, în zona Popricani–Cîrteii Mari și să lucreze intens la organizarea terenului¹⁵⁵.

Această situație relativ calmă s-a menținut pe front până în dimineața zilei de 29 iunie, când inamicul a trecut la atac, după o puternică pregătire de artilerie grea și aruncătoare, în zona Biserica Stânca, cucerită de Divizia a 79-a Infanterie germană cu o zi înainte, precum și în sectorul Batalionului II/Regimentul 4 Dorobanți¹⁵⁶.

¹⁵⁰ Ibidem.

¹⁵¹ Ibidem, f. 163-164.

¹⁵² Ibidem, f. 164.

¹⁵³ Ibidem, f. 162.

¹⁵⁴ Ibidem.

¹⁵⁵ Ibidem, f. 164.

¹⁵⁶ Ibidem, f. 165.

Riposta Regimentului a fost imediată, acesta dezlănțuind tragerile cu armamentul automat și greu, precum și tragerile de oprire ale artileriei de sprijin. Duelul de artilerie a continuat până la ora 7³⁰, când a slăbit în intensitate¹⁵⁷.

În această acțiune s-au distins în mod deosebit căpitanul Tomiuc Nicolae, comandantul Batalionului II, sublocotenentul Rada Gheorghe, comandantul Companiei a 6-a, precum și sergenții Stoia Marin și Radu Gheorghe, ambii căzuți în mod eroic, primul în fruntea Plutonului 2, al doilea în fruntea grupei¹⁵⁸.

Atacul reluat de inamic în același sector, în cursul zilei, a fost respins din nou de batalion¹⁵⁹.

În concluzie, cu toate pierderile suferite și epuizarea fizică a oamenilor în urma celor opt zile de lupte grele ofensive date după aproape două luni de defensivă, fără posibilitatea de repaus, regimentul a făcut față în mod exemplar tuturor acțiunilor inamice¹⁶⁰.

Peste câteva zile, la 3 iulie, două batalioane ale Regimentului treceau în rezerva Corpului 4 Armată pentru refacere și completarea instrucției, fiind înlocuite în sector de subunități ale Regimentului 30 Infanterie.

Replierea de dispozitiv prelungea frontul diviziei spre est cu circa 200 m. sud-vest Biserica Stânca. În această situație, în caz de urgență, Regimentul 4 Dorobanți avea misiunea de a interveni, la ordin, în sprijinul Diviziei 7 Infanterie pe direcția generală Pădurea Breazu–Pădurea Mârzești–Horlești, sau al Diviziei 3 Infanterie pe direcția Pădurea Breazu–Dealul Frasinului–Pădurea Ciritei Mari¹⁶¹. Efectivul Regimentului a fost cantonat pentru refacere în zona Munteni–Școala Normală Copou¹⁶².

O nouă modificare de dispozitiv survenea în ziua de 9 iulie, când Batalionul I al Regimentului era deplasat la colțul de sud al Pădurii Tălmăciu, pentru a executa lucrări de întărire a pozițiilor.

Prin Ordinul special nr. 58 al Corpului 4 Armată, Divizia 3 Infanterie trecea în spatele frontului pentru refacere, fiind înlocuită în sector la 20 iulie de

¹⁵⁷ Ibidem.

¹⁵⁸ Ibidem.

¹⁵⁹ Ibidem, f. 166.

¹⁶⁰ Ibidem, f. 166.

¹⁶¹ C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr. 339, dosar nr. 146, f. 11; fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1807, f. 102.

¹⁶² C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr. 339, dosar nr. 146, f. 14, 20, 29.

Divizia 5 Cavalerie. Regimentul 4 Dorobanți cu cele trei batalioane din organică a rămas, în continuare, în rezerva Corpului 4 Armată, în zona pădurea Breazu, cu misiunea fixată prin ordinul special nr. 57 din 3 iulie¹⁶³. S-a comunicat Grupului Mieth că această măsură de înlocuire a fost ordonată de mareșalul Antonescu, fiind necesară pentru reorganizarea diviziei și s-a intervenit pentru a se aproba de urgență această înlocuire, fapt care s-a obținut abia la 26 iulie.

În cursul zilei de 4 august a sosit pe zonă, în sprijinul regimentului, Batalionul de Marș, care a fost cantonat în localitatea Valea Adâncă.¹⁶⁴

Fiind în refacere, Regimentul 4 Dorobanți nu a mai luat parte la acțiuni ofensive, reducându-și activitatea la executarea lucrărilor de organizare a terenului (câmpuri de mine, rețele de sârmă, adăposturi, amplasamente de tragere) și la instrucția efectivului. În dimineața de 20 august, la orele 5 și 10 minute, inamicul a început ofensiva între Rediul Mitropoliei (12 km NNE Iași) și 5 km N Erbiceni și pe întreg frontul ocupat de Corpul 4 Armată, prin dezlănțuirea unei puternice pregătiri de artilerie și aviație, cu o durată de o oră și 45 de minute, de o violență nemaiîntâlnită. După terminarea pregătirii de foc *„infanteria inamică a deбуșat la atac pătrunzând în propriul baraj de artilerie, pentru a anihila astfel efectele barajului nostru general, ale căror riscuri ar fi fost mult mai mari pentru inamic. Din cauza prafului și a fumului vizibilitatea a fost complet anihilată iar transmisiunile, în special, în interiorul unităților din poziția de rezistență au fost rupte”*.¹⁶⁵

Focul puternic de artilerie a fost urmat de atacul infanteriei și tancurilor sprijinite și de aviația de asalt.

Puternic atacat de forțe superioare inamice, Corpul 4 Armată a solicitat Grupului Mieth să i se pună la dispoziție Divizia a 3-a Infanterie, sau cel puțin Regimentul 4 Dorobanți, care se găsea dislocat în zona Munteni, Cârligul.¹⁶⁶

Aprobarea comandantului grupului german întârziind, la orele 9³⁵ comandantul Corpului 4 Armată dădea ordin colonelului Stanciu, comandantul regimentului, să ia măsuri pentru bararea comunicației Horlești – Iași, prin ocuparea poziției Tătarul – Dealul Holnu – Tătăruș.¹⁶⁷

¹⁶³ Ibidem, f. 54, 56.

¹⁶⁴ Ibidem, f. 104.

¹⁶⁵ Ibidem, f. 105-156.

¹⁶⁶ Ibidem, f. 158-159.

¹⁶⁷ Ibidem, f. 160.

Din cauza timpului prea scurt avut la dispoziție, regimentul n-a putut îndeplini însă misiunea încredințată. În jurul orei 12 elemente înaintate sovietice însoțite de care de luptă pătrundeau în Tătăruș. Până la orele 13 trupele sovietice intrau în orașul Iași și la sud de Bahlui, în zona Podul – Iloaiei.¹⁶⁸

La sfârșitul zilei, regimentul se replea pe forma de teren cuprinsă între Pădurea Breazu până la Podgoria Copou, în subordinea Diviziei a 5-a Cavalerie, Divizia a 3-a Infanterie aflându-se în defensivă pe înălțimile Bahluiului.¹⁶⁹

Fără a se mai putea intra în luptă, la 22 august 1944, regimentul a început retragerea pe direcția Vaslui, Tecuci, Focșani, Râmnicu Sărat, Buzău, Costești, Poienarii Apostoli.¹⁷⁰

După transmiterea la radio, în seara zilei de 23 august, la orele 23, a proclamației Regelui Mihai privind încetarea stării de război cu Rusia Sovietică, unitățile armatei române, angajate în lupte sau aflate în retragere, s-au aflat într-o situație paradoxală. Pe de o parte, au întors armele împotriva fostului aliat, iar pe de alta trebuiau să evite capturarea lor de către sovietici, care nu au luat în considerare proclamația regală. În această situație dificilă s-a aflat și Regimentul 4 Dorobanți, care pe tot timpul retragerii a trebuit să lupte pentru a evita încercuirea de către trupele sovietice sau germane.

În timpul luptelor din aprilie – august 1944, regimentul a suferit pierderi materiale și umane însemnate: 449 militari morți, 1311 răniți și 963 dispăruți, pierderi ce i-au diminuat în mare măsură forța combativă.

7. PE FRONTUL ANTIHITLERIST

Actul de la 23 august 1944 a găsit partea activă a Regimentului 4 Dorobanți pe frontul din Moldova, activitatea sa în primele zile de după întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste urmând obiectivele Directivei operative date de Marele Stat Major în seara zilei de 23 august. La data de 28 august 1944 a primit misiunea de a supraveghea, împreună cu alte

¹⁶⁸ Ibidem, f. 160-161.

¹⁶⁹ Ibidem, f. 163.

¹⁷⁰ Ibidem, f. 170-228.

unități române, șoseaua București–Ploiești în zona Miroslăvești și de a lichida trupele germane aflate în retragere spre Ploiești și Brașov.

Partea sedentară a Regimentului aflată la Pitești, în conformitate cu ordinele primite de la Divizia 3 Infanterie, trebuia să trimită unitățile de recruți, prin marșuri forțate, în regiunea Brașov, pentru a le pune la dispoziția Armatei a IV-a.

În dimineața zilei de 24 august detașamentul de recruți, organizat pe două batalioane, s-a pus în mișcare pe itinerariul Pitești–Câmpulung–Rucăr–Bran–Brașov, după o scurtă staționare la 25 august 1944, la Rucăr, ajungând în dimineața zilei de 27 august la Râșnov, unde intra în subordinea directă a Corpului de Munte.¹⁷¹

În cursul aceleiași zile se primea, de la comandantul Corpului de Munte, ordinul de intrare în acțiune.

Batalionul I sub comanda căpitanului Ionașcu Vasile urma să se deplaseze în dimineața zilei de 29 august 1944 la Întorsura Buzăului pentru a bara șoseaua și calea ferată pe care nemții o foloseau pentru a se retrage în Ungaria.

La 29 august, Batalionul I s-a îmbarcat în gara Brașov participând la operațiunile de dezarmare și aflându-se în rezerva Corpului de Munte, până în seara zilei de 13 septembrie, când Regimentul s-a regrupat în comuna I.G. Duca.

Batalionul II al Regimentului, în cursul aceleiași zile, sub comanda maiorului Călinescu Ion, s-a deplasat în comuna Satu Lung, unde așteaptă să primească noi ordine. De aici, în ziua următoare, conform ordinului telegrafic al Corpului de Munte, s-a îmbarcat în gara Dârste, cu direcția Feldioara, unde a coborât, a trecut Oltul și a cantonat în comuna Hoghiz.

La 31 august Batalionul II/Regimentul 4 Dorobanți a intrat în subordinea operativă a *“Detașamentului Belin”* înființat la 30 august, sub comanda colonelului Ionescu Stoian.

În baza ordinului de operații primit de la Corpul de Munte la 31 august, acest detașament primea misiunea de a trece frontiera spre a veni în sprijinul trupelor românești din acest sector, care suferiseră mari pierderi, din cauza deselor incursiuni inamice.

¹⁷¹ Ibidem, fond 1025, dosar nr. 2, f. 11.

Pentru intrarea în dispozitiv, Batalionul II s-a deplasat prin Măeruș în comuna Apața, unde a cantonat în noaptea de 31 august 1944, trimițând ca element de siguranță un pluton pe Valea Oltului.

Ziua de 1 septembrie a fost zi de recunoaștere a dispozitivelor ofensive, pentru toți comandanții unităților din compunerea “*Detașamentului Belin*”.

Conform ordinului de operații al comandantului detașamentului, în dimineața zilei de 2 septembrie Batalionul II trebuia să atace pe direcția Aita Mare, Aita Mijlocie, Aita Seacă, având la dreapta Regimentul 1 Vânători și la stânga “*Detașamentul General Dumitriu*”. Focul de artilerie era asigurat de o secție din Divizionul 1 Obuziere Munte.

Fără a întâlni mari rezistențe inamice, la 2 septembrie, Regimentul ocupa comuna Aita Mijlocie și, ulterior, Valea Zălanului, la 3 septembrie 1944 rămânând în dispozitiv de luptă pe înălțimile de la est de sat.

De remarcat că au rămas pe aceste poziții fără legătură în dreapta și stânga deoarece Regimentul 1 Vânători și unitățile “*Detașamentului Dumitriu*” n-au putut progresa conform ordinelor primite.

Neputându-se baza pe sprijinul regimentelor 3 și 19 Infanterie, Batalionul II/Regimentul 4 Dorobanți “*rămâne complet izolat și prea înaintat de restul unităților vecine și în situația de a fi decimat sau aproape în întregime capturat*”¹⁷².

În aceste condiții s-a dat ordin de repliere pe pozițiile care dominau Aita Seacă – ocupată de germani.

Ordinul de operații primit în dimineața zilei de 5 septembrie a stabilit menținerea Batalionului II la Aita Seacă, pentru a închide orice pătrundere dinspre sud și est. Detașamentul format dintr-un batalion din compunerea Regimentul 19 Infanterie și Batalionul II/Regimentul 4 Dorobanți urma să bareze pătrunderea inamicului dinspre Micloșoara.

Către orele 14⁰⁰, inamicul pornind din localitatea Chepeț, sprijinit și de care de luptă, a atacat de la nord spre sud.

În urma acestui atac inamicul reușește să ocupe localitățile Micloșoara și Aita Mare. În această situație inamicul ocupase linia de comunicație, iar Detașamentul era ca și înconjurat. Pentru a restabili situația Detașamentului, s-a hotărât ca, în cursul nopții de 6 septembrie 1944, să se contraatace pentru a recuceri localitatea Aita Mare: “*Situația creată prin ocuparea localității Aita Mare era foarte critică. Inamicul amenință direct localitatea Aita Mijlocie,*

¹⁷² Ibidem, f. 12.

care era apărată de Batalionul Maior Drăgan din Regimentul 3 Olt și prin aceasta tăia legătura Batalionului II/Regimentul 4 Dorobanți și Batalionului din Regimentul 19 Infanterie – de restul unităților “Detașamentului Belin”¹⁷³.

Într-adevăr, către ora 19, localitatea Aita Mijlocie care era apărată de batalionul din Regimentul 3 Olt este atacată de germani. Concomitent cu atacul asupra localității Aita Mijlocie, inamicul a atacat și în sectorul Batalionului II/Regimentul 4 Dorobanți și al Batalionului din Regimentul 19 Infanterie, acestea fiind obligate să se replieze – primul pe forma de teren 676 Forhnan, al II-lea pe înălțimea Miholyha, cotele 691 și 695.

Situația creată prin ocuparea localității Aita Mijlocie a dus la replierea întregului Detașament spre Belin.

În ziua de 7 septembrie 1944 ordinul de operații primit dispunea intrarea “Detașamentului Belin” în compunerea Diviziei 3 Infanterie, care avea misiunea de a ataca pe direcția Aita Mare, Aita Seacă, Malnaș-Băi.

Ziua de 8 septembrie 1944 debutează cu pregătirile Detașamentului pentru atac. A doua zi, ordinul de operații al “Detașamentului Belin” fixa gruparea grosului trupelor în zona cotelor 645–705, rămânând la Belin un batalion din Regimentul 30 Dorobanți, o companie și Batalionul II/Regimentul 4 Dorobanți. Companiile a 6-a comandată de locotenent (r) Vasilescu și a 7-a, ambele din Batalionul II/Regimentul 4 Dorobanți, continuau să rămână la Apața și Măeruș.

Cel de-al doilea ordin de operații primit în cursul acestei zile determină o regrupare a trupelor, detașamentul având următorul dispozitiv pentru noaptea de 9 septembrie 1944:

- întreg Regimentul 30 Dorobanți în sectorul de până la Belin;
- Compania a 7-a din Batalionul II urma să se deplaseze spre cota 645–705, sub comanda maiorului Călinescu Ion, în rezerva detașamentului.

În dimineața zilei de 10 septembrie 1944, către ora 9 au apărut primele trupe venind de pe șoseaua Sfântul Gheorghe pe traseul Aita Mijlocie–Micloșoara spre Baraolt.

Inamicul a început retragerea, detașamentul trecând la urmărire.

Ordinul de operații primit în cursul zilei stabilește pentru “Detașamentul Belin” rămânerea în dispozitiv pe aliniamentul Racoșul de Sus–sud Baraolt, iar pentru Batalionul II/Regimentul 4 Dorobanți rămânerea în

¹⁷³ Ibidem.

dispozitiv de apărare pe pantele de la est de satul Chepeț, în rezerva detașamentului, cu misiunea de a interveni la ordin pe direcția cota 580 Baraolt sau de a apăra linia pe care se afla.

Ziua următoare se continuă urmărirea inamicului pe itinerariul: Baraolt, Racoșul de Sus, Ocland, Orășeni, Daia, Ighiu, Ulieșul, Mugeni.

În ziua de 13 septembrie 1944, în localitatea I.G. Duca, Regimentul 4 Dorobanți se regroupează pentru prima oară de la 29 august 1944, prin înapoierea Batalionului I, care operase dezarmarea unităților germane la Întorsura Buzăului, după ce între timp fusese și în rezerva Corpului de Munte.

Ordinul de operații al Diviziei 3 Infanterie, primit în seara zilei de 13/14 septembrie 1944, stabilește ca Regimentul 4 Dorobanți să intre în compunerea Grupării “*General Dumitrescu*”, comandantul Brigăzii 3 Infanterie și să înainteze pe direcția: I.G. Duca, Cechești, Avrămești, Andreeni, Geoagiu, Bezid, Sângeorgiu de Pădure, Viforoasa, Neaua, Dumitrești, pentru a cantona în Neaua.

La ieșirea din satul Bezid, spre Sângeorgiu de Pădure, artileria inamică ripostează, coloana oprindu-se în satul Bezid. Aici, Regimentul 4 Dorobanți a rămas să cantoneze și peste noapte, cu toate că fusese informat de lichidarea rezistenței inamice din Sângeorgiu de Pădure, localitate ocupată inițial jumătate de germani, jumătate de ruși.

Pe data de 15 septembrie 1944, Regimentul 4 Dorobanți intră primul în Adrianul Mare, unde rămâne în așteptarea noilor ordine, datorită informațiilor primite de la Gruparea “*General Dumitrescu*”, potrivit cărora avangarda era oprită de rezistența inamică pe malul de nord-est al Nirajului.

În ziua următoare Gruparea “*General Dumitrescu*” reia înaintarea pe direcția Adrianul Mic, Gălești, pe drumul de care ce ducea în șoseaua Lăurenii spre vest Ogari, Iedul, în același dispozitiv ca în ziua precedentă – Regimentul 1 Vânători avangardă, Regimentul 4 Dorobanți și Regimentul 30 Dorobanți.

Regimentul 4 Dorobanți s-a pus în mișcare spre Gălești.

În momentul când avangarda s-a angajat pe drumul Gălești–Maiad, a fost primită cu focuri de arme automate din direcția cota 511, Dealul Irom–cota 493.

Regimentul 1 Vânători a suferit pierderi considerabile. Regimentul 4 Dorobanți s-a angajat în traversarea râului Niraj, fiind primit cu focuri de artilerie. În aceste condiții și ca urmare a intrării în acțiune a trupelor sovietice, Regimentul primește ordin să rămână pe loc și oamenii să se îngroape în teren. Regimentul a stat în această situație toată ziua, fiind tot timpul bombardat.

În ziua de 17 septembrie 1944, conform ordinului primit de la Gruparea “*General Dumitrescu*”, Regimentul se deplasa în satul Sântvasii, unde ocupa partea de vest a satului în așteptarea noilor ordine. În bombardamentele inamice și-a pierdut viața sublocotenentul Constantin I. Gheorghe.

După lupte grele, Regimentul 4 Dorobanți a înfrânt toate atacurile inamicului în sectorul său și a reușit să-l respingă peste Târnavă până la Valea Nirajului. Continuând înaintarea, ostașii argeșeni au ajuns în zona Acățari–Corunca–Târgu Mureș, unde inamicul a ripostat energic.

La Acățari a fost întâlnită o puternică rezistență inamică ce a durat timp de 9 zile (20–28 septembrie 1944).

Data de 20 septembrie 1944 a găsit Regimentul 4 Dorobanți pe terenul cucerit în ziua precedentă: Batalionul II la 300 m. sud, iar Batalionul I mai înapoi, în raport cu obiectivul – creasta Acățari.

Regimentului 4 Dorobanți i-a revenit misiunea de a forța înaintarea în eventualitatea că atacul în partea dreaptă al Diviziei 1 Munte va reuși, pentru a cuceri creasta.

Datorită faptului că Divizia 1 Munte nu a putut înainta mai mult de 200 m. pe tot parcursul zilei, Regimentul 4 Dorobanți a stat în poziție, suportând trageri de brandt-uri.

În noaptea de 20/21 septembrie, Regimentul 4 Dorobanți și-a menținut poziția urmând să atace în momentul când Divizia 1 Munte va veni pe linie.

Situația era dificilă – în urma regroupării Batalionului 9 Dorobanți producându-se un gol în dreapta, iar legătura cu Divizia 1 Munte făcându-se cu două plutoane.

Către ora 12⁴⁵ a avut loc un puternic baraj de artilerie și brandt-uri inamice, vânătorii de munte s-au retras fiind atacați și de tancuri germane.

Spre seară, la întrevvedere pe care o are cu generalul Dumitriu – comandantul Diviziei 3 Infanterie, comandantul Regimentului 4 Dorobanți este informat că satul Murgești este ocupat de germani.

Generalul Dumitriu îi încredințează Regimentului o companie din Detașamentul “*Colonel Grosu*” care să facă legătura cu dreapta trupelor române și să înainteze spre Murgești.

La ora 21⁰⁰ germanii au început să facă propagandă la microfon, s-a auzit muzică, după care au început să vorbească românește cerând nominal ofițerilor să nu mai lupte.

În noaptea de 21/22 septembrie se primește ordinul de operații de la Divizia 3 Infanterie, potrivit căruia atacul urma să înceapă la ora 8⁰⁰.

Pe tot parcursul zilei situația a fost confuză, Regimentul 4 Dorobanți fiind singurul care a reușit să se mențină pe poziție timp de două zile.

Până a doua zi, conform ordinelor primite, Regimentul a rămas pe loc, urmând să reia atacul pe 23 septembrie.

Și pe parcursul acestei zile inamicul a opus o rezistență puternică.

Situația s-a dovedit a fi mai dificilă în dreapta, spre satul Murgești, unde plutonul de legătură din Batalionul 9 Dorobanți a părăsit poziția de luptă. Căpitanul Tomiuc Nicolae a reușit cu greu să oprească ostașii care, atacați cu grenade, fugeau.

În cursul nopții s-au luat măsuri de siguranță, atât la dreapta, cât și la stânga.

Și în următoarele zile inamicul a ripostat energic, în ziua de 26 septembrie respingând incursiunea pe direcția Acățari – cota 462.

În cursul zilei de 26 septembrie comandantul Regimentului 4 Dorobanți, colonelul Stanciu Ștefan, este înștiințat de comandantul Diviziei 3 Infanterie că urma să i se pună la dispoziție Compania de Artilerie 120 mm., care în noaptea de 26/27 septembrie trebuia să intre pe poziție.

Și în această zi inamicul a făcut propagandă la megafon îndemnând ofițerii, subofițerii și trupa să nu mai lupte și să se predea.

În ziua de 27 septembrie și noaptea de 27/28 septembrie patrurile trimise pentru incursiune au fost respinse cu focuri de armă, neputând înainta.

La ora 8, în dimineața zilei de 28 septembrie s-a ajuns pe creastă. S-a primit ordin să se înainteze pe direcția Acățari–Stejeriș–satul Budiul Mic.

Pe parcursul acestor lupte pentru cucerirea crestei Acățari pierderile au fost mari de ambele părți. Din rândurile ostașilor români au căzut în luptă printre alții: locotenentul Elefterescu Vasile, sublocotenentul Mitrescu Gheorghe, sergentul major Pricop Ion.

În ziua de 29 septembrie 1944 au fost înmormântați cu onorurile cuvenite, în curtea bisericii creștine din comuna Acățari, județul Mureș, sublocotenentul Mitrescu Gheorghe, sergentul major Pricop Ion și 34 de grade inferioare, toți din Regimentul 4 Dorobanți. Tot în curtea bisericii au fost înmormântați 3 ostași sovietici și 1 ostaș german¹⁷⁴.

De la Acățari, Batalionul II s-a îndreptat spre Mureș prin comunele Cocoși, Mureșel, trecând râul Mureș în noaptea de 30 septembrie 1944. Terenul a fost cucerit pas cu pas, iar pădurea Berghia ocupată. S-a distins în

¹⁷⁴ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1797, f. 105.

mod deosebit Batalionul II al Regimentului care, realizând un întrând în dispozitivul inamic, a reușit să-l respingă, cauzându-i pierderi umane și materiale însemnate și obligându-i să se retragă.

Pe data de 9 octombrie 1944, ordinul de operații primit de la Divizia 3 Infanterie stabilea continuarea deplasării spre satul Berghia, pentru reorganizare.

A doua zi Regimentul și-a continuat marșul pe direcția Berghia–Band, în ordinea: Regimentul 1 Vânători, Regimentul 30 Dorobanți și Regimentul 4 Dorobanți.

Ordinul de operații primit în cursul aceleiași zile permite continuarea înaintării pe direcția Band–Șeulia, în aceeași ordine. Totuși, înainte de a intra în satul Șeulia, generalul Dumitriu, comandantul Diviziei 3 Infanterie, anunța schimbarea direcției de mers spre Grebenișul de Câmpie.

În asemenea condiții, Regimentul s-a pus în mișcare în ziua de 11 octombrie 1944 pe itinerariul: Grebenișul de Câmpie–Geaca–Sucutard–Gherla.

În cursul nopții inamicul a fost nevoit să se retragă la nord-vest de satul Geaca. Aici a căzut la datorie sublocotenentul Roșu Stan din Compania I.

A doua zi, pe 13 octombrie 1944 ambele batalioane continuau înaintarea după Regimentul 1 Vânători, pe direcția Legii–Petea–Mureșenii de Câmpie, care însă a fost schimbată în timpul marșului pe itinerariul: Sucutard–Ghiolț–Sântioana–Fizeșul Gherlei–Gherla. Informația primită de la ruși, cum că Gherla nu e ocupată și că frontul e aproape, determină luarea hotărârii de a cantona în Fizeșul Gherlei.

Divizia 3 Infanterie și-a continuat înaintarea pe direcția Gherla–Sic–Coasta.

Pe data de 16 octombrie 1944, ordinul de operații stabilea intrarea Diviziei 3 Infanterie sub comanda operativă a Corpului 6 Armată și astfel înaintarea urma să se facă pe direcția Recea–Criștur–Panticeu–Voivodeni–Hida–Racoș–Chendrea–Gâlpâia–Romita. A doua zi, în comuna Chendrea, generalul Dumitriu comunica trecerea Regimentului 4 Dorobanți în rezerva Corpului 6 Armată. Înaintarea se făcea greoi și la orele 20⁰⁰ Regimentul a intrat în cantonament în satul Moigrad, unde a rămas și peste noapte.

În zilele următoare Regimentul a continuat înaintarea, prin atacuri vijelioase, cum au fost cele de la pădurea Secherișul Mare, de la Ciumești și Marna Nouă, urmărirea inamicului, pentru a nu-i da posibilitatea să se fixeze în teren.

Pe data de 25 octombrie 1944 inamicul s-a retras. La ora 3³⁰ noaptea satul Ciumești a fost ocupat de către Batalionul I, pentru ca două ore mai târziu să fie ocupat și satul Foeni.

La ora 8⁰⁰ dimineața înaintarea a fost reluată pe direcția Berea–Ponovosul Nou–Cermei–Bela–Nyirpilis. La ora 17⁰⁰ frontiera între România și Ungaria era trecută.

Pe teritoriul Ungariei Regimentul 4 Dorobanți a întreprins ample acțiuni operative, cum au fost cele pentru lărgirea capului de pod pe Tisa, eliberarea localităților Csobaj și Mezözombor, în urma cărora a cauzat inamicului pierderi serioase în oameni și armament.

În apropiere de Tisa, Batalionul I a trecut în refacere, completându-se cu trupele venite de la partea sedentară, apoi a schimbat Regimentul 1 Vânători pe malul de est al Tisei.

În data de 1 noiembrie 1944, la ora 14⁴⁵ s-a ajuns la Tisa. “*Se fac recunoașteri și se văd ungurii săpând și amplasamentele armelor automate*”¹⁷⁵. Noaptea, Batalionul I se cantona în lunca Tisei, iar Batalionul II la ferma Szabo In.

Timp de câteva zile s-a stat în apărare, pentru ca apoi, schimbați de Divizia 1 Cavalerie, să se îndrepte prin Niregyháza spre Tiszalök.

În seara de 11 spre 12 noiembrie 1944 s-a trecut Tisa, trecerea râului fiind îngreunată din cauza tragerilor de artilerie grea executate de inamic.

Până la ora 7³⁰ s-a executat trecerea cu toată trupa. Armamentul greu a fost trecut mai târziu, întrucât bacul fusese distrus.

După trecere, au început recunoașterile. Regimentul 2 Dorobanți, pe care-l schimba Regimentul 4 Dorobanți, se afla pe dig. După terminarea recunoașterilor, la ora 9³⁰ Batalionul I se instala pe dig, unde se mai aflau și regimentele 3 Dorobanți, 2 Dorobanți și restul efectivului Regimentului 4 Dorobanți.

La ora 9,45 s-a primit ordin de la Divizia 3 Infanterie ca începând cu ora 10⁰⁰ să se treacă la atac, manevrele având loc la est de satul Csobaj¹⁷⁶.

Atacul a început la ora stabilită, dar se înainta greu din cauza focului inamic.

¹⁷⁵ C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr.1025, dosar nr. 2, f. 23.

¹⁷⁶ Ibidem, f. 24.

La ora 14³⁰ s-a primit ordin să se atace cu ambele batalioane “și prin orice mijloace și orice sacrificii să se ocupe satul Csobaj”¹⁷⁷.

În acțiunea de trecere a Tisei, din ziua de 11 noiembrie, Regimentul a avut următoarele pierderi în personal: 14 grade inferioare morți, 1 ofițer, 2 subofițeri răniți, 34 grade inferioare răniți, 8 grade inferioare dispăruți, 1 grad inferior bolnav evacuat, la care s-au mai adăugat și cele din localitatea Csobaj – de pe malul Tisei, înregistrate în ziua de 12 noiembrie 1944: 8 grade inferioare morți, 6 ofițeri răniți, 2 subofițeri răniți, 28 grade inferioare răniți, 21 grade inferioare dispăruți, 1 grad inferior bolnav și evacuat¹⁷⁸.

După câteva zile de lupte, inamicul a fost nevoit să se retragă.

Pe data de 14 noiembrie 1944, în conformitate cu ordinul telegrafic al Direcției Personal din cadrul Ministerului de Război nr. 2846/20 octombrie 1944, comanda Regimentului 4 Dorobanți Argeș a fost luată de locotenent-colonelul Popescu Anton Emil, colonelul Stanciu Ștefan fiind mutat la comanda Cercului Teritorial Dâmbovița.

Vitejia și eroismul dovedite de ostași în luptă au fost elogiare în ordinul de zi pe comandament numărul 195 din 15 noiembrie 1944 dat de colonelul Stanciu Ștefan cu ocazia predării comenzii:

“Am comandat Regimentului 4 Dorobanți “Argeș” puțin timp în garnizoana de pace la Pitești, cea mai mare parte din timp, pe câmpul de luptă din Moldova, în Ardeal pentru dezrobirea lui, în Ungaria pentru distrugerea inamicului de veacuri.

În toate luptele ce ați purtat, dragi ostași v-ați acoperit de glorie.

Șefii voștri, marii comandanți au recunoscut vitejia voastră.

[...]

Vitejia și sacrificiul vostru a fost de admirat; cu sângele și sudoarea voastră, frații noștri în Ardealul de nord sunt astăzi liberi.

Atâtea lupte ați purtat iubiți ostași și în toate ați biruit.

Care inimă nu tresare și care ochi nu se umezesc când aud pomenindu-se numele atâtor lupte glorioase în care camarazi ofițeri, subofițeri, sergenți, caporali și ostași și-au dat viața și vărsat sângele făcându-și datoria.

Slavă, glorie și pomenire eroilor noștri din al 4-lea Regiment de Dorobanți “Argeș”.

Ați fost bravi și viteji iubiți ostași!

¹⁷⁷ Ibidem.

¹⁷⁸ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1797, f. 227-229; 242-244.

Am fost în mijlocul vostru, alături de voi în cele mai grele clipe; sufletul meu a tremurat pentru fiecare din voi.

Acum când sunt chemat la o altă comandă și predau Regimentul bunului meu camarad și prieten Lt. col. Popescu Emil Anton, simt o strângere de inimă că vă las, dar am nădejdea și credința că voi, mergând înainte, veți adăuga noi fapte glorioase, care vor atârna greu în campania de închegare a României Mari.

Dragi ostași, gândul și inima mea va urmări pașii voștri biruitori, grijile și greutatețile voastre le voi împărtăși cu toată ființa mea.

Să trăiască eroicul Regiment 4 Dorobanți “Argeș”,¹⁷⁹.

La rândul său, locotenent-colonelul Popescu Emil a afirmat, atunci când a preluat comanda Regimentului 4 Dorobanți:

“Stăpânit de cele mai frumoase sentimente și încrezător în ofițerii, subofițerii și trupa, sunt sigur că de acum înainte, în operațiunile viitoare, Regimentul nostru va păși în aceeași cadență glorioasă ca și până acum.

Cer din partea tuturor să se gândească că acționăm pe teritoriu străin și de felul cum ne purtăm, atârnă prestigiul Armatei și Neamului Românesc.

Sunt sigur că ostașii mei, vor fi la înălțimea așteptărilor mele și vom merge mereu spre victoria finală”¹⁸⁰.

Înaintarea s-a continuat prin lupte pe direcția Tarczal, pe data de 23 noiembrie fiind cucerit orașul Mezözombor.

Referindu-se la acțiunea Regimentului în luptele pentru eliberarea orașelului Mezözombor, comandantul Diviziei 11 Infanterie (marea unitate în subordinea căreia acționase regimentul în această luptă), generalul Edgar Rădulescu aducea mulțumiri printr-o scrisoare trimisă comandantului regimentului:

“Binevoiți a primi Dumneavoastră personal și a transmite ofițerilor, subofițerilor și trupei Regimentului 4 Dorobanți mulțumirile mele pentru modul cum Regimentul 4 Dorobanți a luptat pe timpul de la 21 noiembrie – 27 noiembrie 1944.

Luptele din zona Mezözomborului, precum și ocuparea acestui oraș, înscriu o nouă pagină de glorie în trecutul acestui brav regiment.

¹⁷⁹ C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr.1025, dosar nr. 2, f. 25-26.

¹⁸⁰ Ibidem, f. 30.

Mă închin în fața celor ce și-au vărsat sângele pentru victoria și gloria neamului”¹⁸¹.

În perioada 1–12 decembrie 1944 Regimentul, reintegrat Diviziei 3 Infanterie, a participat la ultima acțiune de amploare pe teritoriul ungar – eliberarea localității puternic fortificate Halmaj:

“Satul Halmaj, nod important de comunicații dominat la est și vest de înălțimi, călare chiar pe lunca Hernadului, prevăzut cu un canal de 2 m adâncime, obstacol natural în calea atacatorului puternic organizat și apărât de inamic, a constituit bastionul și cheia de boltă a apărării inamice”¹⁸².

Atacurile repetate date de Divizia 3 Infanterie pentru cucerirea satului Halmaj au constituit una din acțiunile cele mai grele, dar și cele mai glorioase ale Diviziei 3 Infanterie.

În atacurile pentru cucerirea satului Halmaj s-a distins în mod deosebit Regimentul 4 Dorobanți, care a înscris cea mai frumoasă pagină de glorie din lungul șir de fapte glorioase ale acestei unități.

De la data de 1 decembrie 1944, dată când Regimentul a luat contact cu inamicul, ce ocupa liziera de sud a satului și până în noaptea de 12/13 decembrie 1944, dată la care a cucerit definitiv satul Halmaj, Regimentul 4 Dorobanți prin atacuri de zi și de noapte, făcând față vitejește contraatacurilor inamice, a măcinat zi de zi apărarea inamică și a produs pierderi serioase inamicului.

Luptele duse de Regiment s-au desfășurat pe ploaie și frig, într-un teren descoperit și mocirlos, dominat de înălțimi și sub vederea și focul permanent al inamicului, făcând imposibilă orice fixare în teren. Într-adevăr, certitudinea comandantului Regimentului 4 Dorobanți “Argeș” “sunt sigur că ostașii mei vor fi la înălțimea așteptărilor mele” a fost confirmată, căci “numai datorită bravurii, tenacității și voinței ferme a ostașilor, atacul pentru cucerirea localității a putut fi dus la bun sfârșit”¹⁸³. Eforturile au fost supraomenești, se menționează într-un document al timpului.

Atacul a fost foarte puternic, prin lupte corp la corp și cu grenada, din casă în casă, sprijiniți de aruncătoare și tunurile anticar, o mână de oameni a izbutit să cucerească până la orele 23 satul Halmaj, înfrângând ultima rezistență inamică.

¹⁸¹ Ibidem, f. 28-29.

¹⁸² C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1794, f. 61.

¹⁸³ Ibidem.

În acest atac vijelios s-au capturat peste 200 prizonieri (ofițeri, subofițeri și trupă), trei tunuri anticar, două aruncătoare de 60 mm, trenul de luptă al unui batalion și multă pradă de război.

La Halmaj s-au dat luptele cele mai grele, lupte care s-au soldat cu foarte mari pierderi proprii, dar care au fost încununate de cele mai răsunătoare succese, căpitanul Tomiuc Nicolae, comandantul Batalionului II, fiind citat la radio și în ziarele românești.

Prin Ordinul de zi al Diviziei 3 Infanterie nr. 120 din 20 decembrie 1944 au fost citați pentru fapte de arme Regimentul, bravul său comandant locotent-colonelul Popescu Emil *“care în tot timpul în linia I, a îmbărbătat, impulsionat și comandat trupa sa”*¹⁸⁴, batalioanele I și II comandate de căpitani Drăguț Dumitru și Tomiuc Nicolae, ofițerii – căpitani Iorga Ilie, Georgescu Florea, sublocotenentul Enăchescu Florea, precum și sergentul-major Ruceanu Gheorghe.

În încheierea ordinului, comandantul Diviziei 3 Infanterie adăuga:

*“În fața morților și răniților mă închin cu smerenie și amintirea lor va rămâne veșnic neștearsă în cartea de aur a Diviziei a 3-a Infanterie și a Neamului”*¹⁸⁵.

După căderea satului, inamicul s-a retras, iar Batalionul II și-a continuat înaintarea până în comuna Detek unde a fost completat cu efective sosite la 15 decembrie 1944.

În aceeași zi Batalionul II a ocupat poziție la liziera N Detek, sub comanda căpitanului Iorga Ilie, căpitanul Tomiuc Nicolae fiind evacuat ca bolnav, a atacat pădurea de la nord-est de satul Detek, pe care a cucerit-o pentru scurt timp deoarece un contraatac inamic i-a provocat mari pierderi – peste 50 de oameni au fost dați dispăruți. Majoritatea pierderilor au fost suferite de companiile 7 și 8.

Înaintarea s-a reluat spre satele Buzica, Branlok și Tarnic, care au fost luate cu asalt de către Compania a 6-a în urma unor lupte foarte grele

Pe data de 19 decembrie 1944 Regimentul *„cu greutate mari, oameni obosiți, prin ger, cu materialul pe ei”*¹⁸⁶ reușește să ajungă în satul Hylveg-Hardo, unde va cantona.

¹⁸⁴ Ibidem.

¹⁸⁵ C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr. 1025, dosar nr. 2, f. 41.

¹⁸⁶ Ibidem, f. 39.

În zilele de 21 și 22 decembrie 1944 Regimentul “*se deparazitează și se reorganizează*”, pentru ca apoi să se pună în mișcare pe direcția Viszlo-Rakacs-Krasznokvajda.

„*Se mășăluiește bine, însă pe un ger de minus 8–10 grade sub zero*”¹⁸⁷.

De Crăciun s-a primit ordin de a schimba pe poziție Regimentul 1 Vânători, care trebuia să plece la Torna, localitatea fiind luată de inamic.

Revelionul s-a sărbătorit într-un cadru restrâns “*simplu, sobru și ostășește*”¹⁸⁸.

În ordinul de zi din 31 decembrie 1944, generalul de Corp de Armată Gheorghe Avramescu le transmitea următoarele cuvinte ostașilor noștri:

“*În pragul Anului Nou 1945, gândul meu se îndreaptă către voi, cari înfrunțați și învingeți greutățile acestor vremuri.*

Țara noastră a cărei soartă este astăzi în mâinile voastre, așteaptă de la voi să-i cucerii prin luptă un loc de frunte în rândul popoarelor libere.

Vă urez, vouă și familiilor voastre, sănătate și noroc.

Să dea Dumnezeu ca Noul An să fie anul victoriei românești”¹⁸⁹.

Pe teritoriul cehoslovac activitatea operativă a Regimentului s-a concretizat printr-un nestăvilit ritm ofensiv, în pofida terenului foarte accidentat și înzăpezit și a înverșunatei rezistențe inamice favorizată de terenul stâncos, presărat la tot pasul cu cazemate și mine.

La sfârșitul lui decembrie 1944 și începutul lui ianuarie 1945 au avut loc o serie de deplasări și organizări de poziții.

Au urmat luptele de la Plešivec, Paskova, Teplica, cota 478, lupte care au durat de la 11 ianuarie până la 24 ianuarie 1945.

În ziua de 10 ianuarie 1945 Batalionul I ocupă poziție în stânga satului Agtelek și sub comanda unui corp rusesc s-a pornit la atac în ziua de 12 ianuarie 1945 pentru a se sparge linia de fortificații inamică bazată pe vechile cazemate cehoslovace.

Atacul reușește, nemții fiind împinși înapoi.

În aprigele lupte desfășurate în intervalul 12–15 ianuarie 1945 Regimentul 4 Dorobanți a fost condus de maiorul Ioanid Alexandru*, “*un om*

¹⁸⁷ Ibidem, f. 41.

¹⁸⁸ Ibidem, f. 44.

¹⁸⁹ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1794, f. 115.

* Maiorul Alexandru Ioanid s-a aflat, provizoriu, la comanda Regimentului în perioada 12–15 ianuarie 1945, înlocuindu-l pe locotenent-colonelul Popescu Emil Anton, acesta fiind bolnav.

distins”, pentru care “îndeplinirea datoriei era un crez”¹⁹⁰. În ziua de 13 ianuarie 1945, prin exemplul său personal, maiorul a antrenat atacul Batalionului 1 asupra înălțimilor Tătarca, pe care le-a cucerit cu mari sacrificii și a ușurat acțiunea Batalionului II, de la stânga, deschizând drumul regimentului și capturându-se pe lângă o mare cantitate de muniții și un tun A.C. german de 75 mm.

În după amiaza zilei de 13 ianuarie 1945 după ce Batalionul I a cucerit cota 325 (vest Ardovo) și un contraatac inamic a fost dirijat în flancul Batalionului I, amenințându-i dreapta, maiorul Ioanid, personal, a tras cu mitraliera în inamic, reușind să oprească și să sfarme contraatacul dușman, iar Batalionul I să rămână pe poziția cucerită.

În noaptea de 13 spre 14 ianuarie în legătură cu Regimentul 1 Vânători este ocupat orașul Plešivec mai înainte ca inamicul să arunce podurile în aer.

A doua zi, pe 15 ianuarie la ora 8 prin ordinul de operații numărul 134 al Diviziei 3 Infanterie se ordona ca Batalionul II să se deplaseze la S-V de Paskova, pentru ca împreună cu Batalionul I, care cobora de la cota 568, să cucerească satul Kunova Teplica.

Atacul începe cu întârziere și se înaintează foarte greu. Batalionul I nu poate avansa decât până la drumul spre cota 694, unde este contraatacat și revine la poziția inițială, în timp ce Batalionul II atacă, însă din cauza “*focului extraordinar de artilerie și a armelor automate*”¹⁹¹ nu poate înainta decât până la înălțimile de sud-vest ale satului Teplica.

În cursul nopții Regimentul 4 Dorobanți a trecut prin momente dificile. Inamicul s-a strecurat prin spate ajungând în poziția de tragere a artileriei Divizionului III al Regimentului 6 Artilerie, unde a produs mari pierderi, apoi a intrat în satul Paskova unde “*era o mare mulțime de oameni români și ruși – căruțe și posturi de comandă și depozite de muniții*”¹⁹².

În lumina satului incendiat și sub focurile trase, în învălmășeala creată s-au produs pierderi, fiind luați prizonieri și de la alte unități.

A doua zi, la ora 4, în timp ce nemții luau prizonieri din satul Paskova, două tancuri inamice au venit din Teplica spre Paskova.

În drum, au trecut prin poziția Batalionului II, care din cauza situației create în sat și a faptului că partea stângă se retrăgea, este nevoit să se replieze.

¹⁹⁰ Ibidem, f. 178.

¹⁹¹ C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr. 1025, dosar nr. 2, f. 51.

¹⁹² Ibidem.

În timp ce urca spre cota 568, este primit cu focuri de armă de către nemți, iar grupul de comandă, printr-o acțiune curajoasă, scapă de capturare.

Totuși, până la ora 14⁰⁰, Regimentul 30 Dorobanți cu cele două batalioane din subordine, reușește să strângă majoritatea oamenilor și să pornească atacul pentru cucerirea satului Teplica. Se înaintează greu, până seara ajungându-se doar până la sud de sat.

În aceste lupte s-au distins în mod deosebit Compania a 3-a de sub comanda locotenentului Olivotto Amelio ce a căzut ca un erou în fruntea subunității sale și Batalionul II comandat de căpitanul Iorga Ilie.

În ciuda pierderilor grele suferite, luptele au fost încununate de succes și inamicul a fost silit să se retragă pe direcția Rozložná–Gocaltovo–Štitník.

Trupele românești au intrat în Slovacia. A fost ocupat orașul Štitník, apoi s-a schimbat direcția ocupându-se localitatea Revúca. A urmat apoi satul Murán (Murán-Dlhá-Lúka), unde inamicul s-a dovedit a fi bine organizat, având rețele de sârmă, șanțuri de tragere și comunicații, adăposturi de arme automate.

Cu toate eforturile făcute nu s-a putut înainta.

Ziua următoare, pe 27 ianuarie 1945, Regimentul a atacat cu ambele batalioane în linie reușind să treacă peste rețelele de sârmă și să ocupe satul Murán-Dlhá-Lúka.

La apropierea de satul Murán, cele două batalioane, respectiv Batalionul – căpitan Drăguț și Batalionul – căpitan Iorga, au fost întâmpinate de focuri de arme automate.

După o luptă destul de serioasă, nemții, în dezordine, s-au retras spre Tisovec.

Pe data de 28 ianuarie 1945 cele două batalioane ale Regimentului, cărora li se alătură și Regimentul 27 Infanterie, intră în Tisovec.

*“Din cauza podurilor aruncate în aer și din cauza câmpurilor de mine, sub zăpadă, cărucioarele cu muniție și căruțele cu mâncare nu pot să urmeze trupa”*¹⁹³.

În Tisovec se stă două zile, după care se continuă deplasarea spre orașul Brezno unde au avut loc lupte grele, cu un inamic dârz și bine organizat în cazemate, lupte care au durat toată luna februarie.

¹⁹³ Ibidem, f. 58.

La data de 1 februarie 1945 s-a continuat înaintarea prin marginea de est a orașului Brezno, ținta fiind cota 583. La comanda Batalionului I a venit căpitanul Tacu Mihai.

Atacul a început în jurul orei 11⁰⁰ dar, din cauza focurilor puternice de arme automate și a ceții, nu s-a putut cuceri cota 583, rămânându-se și peste noapte în aceeași situație.

Ordinul de operații primit în dimineața zilei de 3 februarie 1945 dispunea continuarea atacului pentru cucerirea cotei 583.

După o tragere de artilerie de trei minute, batalioanele încep mișcarea, însă reacția inamicului, printr-un foc viu cu arme automate și brandturi, face ca batalioanele să nu înainteze decât maximum 100 m.

S-a luat hotărârea de a se rămâne pe această poziție, să se eșaloneze dispozitivul mult în adâncime și să se îngroape în teren, lucru ce nu putea fi realizat decât seara, dată fiind apropierea de inamic.

În zilele de 1, 2 și 3 februarie 1945, în acțiunea desfășurată în orașul Brezno Regimentul a suferit următoarele pierderi: 17 morți, 42 de răniți și 2 bolnavi evacuați¹⁹⁴.

Și pe data de 5 februarie 1945 rezistența inamicului s-a dovedit a fi foarte puternică.

Date fiind condițiile, comandantul Diviziei 3 Infanterie, generalul Popescu, a dat ordin *“să se îngroape la teren toată lumea și numai unde este posibil să se facă infiltrări”*¹⁹⁵.

Acțiunea de infiltrare nu a reușit datorită rezistenței și vigilenței inamicului.

Și în a șasea zi de atac asupra cotei 583 situația a rămas aceeași, neputându-se înainta din cauza focului puternic al inamicului. *“Afară ninge, nu se vede nimic, oamenii sunt obosiți, uzi, înghețați”*¹⁹⁶.

Atacul continuă, formându-se echipe din Compania a 2-a din Regimentul 4 Dorobanți și Compania a 5-a din Regimentul 30 Dorobanți, iar în acest atac căpitanul Drăguț este rănit.

În luptele de la cota 583, aflată la 1600 m sud-sud-est de înălțimea Landt Wirt Schule, s-au distins în mod deosebit căpitanul Iancu Mihai, comandantul Batalionului I, precum și Compania a 2-a comandată de

¹⁹⁴ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1797, f. 1080 – 1081.

¹⁹⁵ C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr. 1025, dosar nr. 2, f. 66.

¹⁹⁶ Ibidem, f. 67.

sublocotent Teodorescu Radu și Compania 1 comandată de sublocotenent Ioniță Tăsică.

Prin focul puternic și continuu al armelor automate și al artileriei inamice, pe un teren greu de parcurs și descoperit ostașii acestor companii au atacat cu îndârjire, sfidând moartea ce-i amenința la fiecare pas.

Mărturie a forței și dârzeniei inamice și a hotărârii neștrămutate a ostașilor companiilor 1 și a 2-a de a pune stăpânire pe cotă este numărul mare de morți și răniți al Batalionului, care atinge aproape 1/3 din totalul luptătorilor din linia 1.

Pentru curajul, bărbăția și spiritul de sacrificiu de care au dat dovadă comandantul Batalionului I, precum și ostașii Companiei a 2-a comandată de sublocotenent Teodorescu Radu și Compania 1, comandată de sublocotenent Ioniță Tăsică, pe tot timpul luptelor din intervalul 2–7 februarie 1945, au fost citați prin ordin de zi pe Regiment.

În încheiere, comandantul Regimentului 4 Dorobanți adăuga: *“Morților din Batalionul I din Regimentul 4 Dorobanți aducem prinosul nostru de recunoștință.*

*Numele și faptele lor vor rămâne neșterse din inimile noastre și din Cartea de Aur a Regimentului 4 Dorobanți”*¹⁹⁷.

La 8 februarie 1945 Batalionul I sub comanda căpitanului Georgescu a început înaintarea pe direcția satului Kram.

Aici s-a distins soldatul T. R. Paul Săndulescu, care a executat câteva incursiuni la inamic aducând informații prețioase.

Într-o altă acțiune întreprinsă de patrula de cercetare condusă de soldatul T. R. Săndulescu, pe pantele de vest ale cotei 833, s-a ajuns la un grup de trei cabane în care fuseseră germani. A fost găsit aici un slovac care a comunicat unde sunt amplasate mijloacele de foc ale inamicului.

Ordinul de operații al Diviziei 3 Infanterie din 21 februarie 1945 dispunea gruparea Regimentului la Nowi Kram.

În ziua următoare unitățile ajungeau la Nowi Kram, urmând să se pună în mișcare pe direcția: Nowi Kram–Balog–Lom–Hriňova, excepție făcând Batalionul II, care rămânea pe poziție până în ziua de 23 februarie 1945.

¹⁹⁷ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1794, f. 148.

Marșul s-a executat în condiții foarte grele din cauza drumului care urca și *“din cauză că soldații sunt foarte extenuați, iar caii extrem de slăbiți, din lipsa furajelor în această regiune”*¹⁹⁸.

La data de 23 februarie 1945 Regimentul ajungea în Krivec, unde cantona în condiții foarte grele, mulți soldați dormind afară. Conform instrucțiunilor din ordinul de operații primit, acesta a trecut la efectuarea de recunoașteri în zona Detva și spre front.

Cel ce a plecat în recunoaștere a fost căpitanul Georgescu – șeful Biroului Operații pe itinerariul: Krivec–Detva–Gusova.

Trei zile mai târziu Regimentul 4 Dorobanți se punea în mișcare pe șoseaua Krivec–Kriván–Detva, urmând să staționeze în pădure la un km. vest de Detva.

Înaintarea s-a făcut destul de greu de teama aviației inamice, iar pe timpul marșului trupa nu s-a odihnit.

Regimentul a intrat la adăpost în pădure – 1 km. vest de Detva, unde s-a odihnit deși era frig și ninge.

La ora 13³⁰ s-a primit ordin ca Regimentul să se deplaseze spre poziție. *“Până la ora 23⁰⁰ se face marșul prin pâraie cu apă și bălți până la genunchi. Uzi, obosiți, așa intră pe poziție ostașii care a doua zi trebuiau să atace”*¹⁹⁹.

În ziua de 27 februarie 1945, la ora 5⁰⁰ s-a primit ordinul de operații al Diviziei 3 Infanterie, prin care se ordona: baza de plecare la atac pe înălțimea satului Očová, cota 378, Zvol Slatina, între 500 m sud Očová și cota 378 inclusiv.

La ora 15⁰⁰ a fost ocupat primul obiectiv, malul râului Slatinski. Cu toate încercările făcute de a se trece apa, nu a fost posibil din cauza focului puternic al inamicului. Batalionul a suferit mari pierderi.

S-a dat ordin să se facă treceri peste râul Guciova, cu mijloace de trecere aduse de Compania a 3-a Pionieri a Diviziei.

Și a doua zi s-a încercat trecerea râului Guciova, însă nu a fost posibil.

În cursul dimineții, din ordinul Diviziei, Batalionul I – căpitan Tacu trimitea patrula de cercetare. Acțiunea întreprinsă nu a avut succes, subofițerul comandant al patrulei fiind omorât, iar ostașii răniți.

A urmat apoi pregătirea focului de artilerie pe întreg sectorul, continuată de atacurile aliaților.

¹⁹⁸ C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr. 1025, dosar nr. 2, f. 78.

¹⁹⁹ Ibidem, f. 80.

La ora 20⁰⁰ se comunica de către Divizia 3 Infanterie ca la ora 23⁰⁰ să înceapă acțiunea de forțare a râului.

În cursul nopții, de la ora 23⁰⁵ și până la ora 7⁵⁰ s-au încercat atacuri după atacuri, însă nu s-a putut înainta deloc din cauza focului năprasnic al inamicului.

Pe data de 1 martie 1945 a continuat atacul început la ora 23⁰⁵, însă din cauza rezistențelor inamice nu s-a putut înainta.

La ora 7⁵⁰ s-a primit ordin ca Batalionul I din Regimentul 4 Dorobanți cu compania din dreapta și Batalionul II din Regimentul 30 Dorobanți cu compania din stânga să continue atacul, după o pregătire de artilerie de 5 minute. S-a trecut la atac, însă nu s-a putut progresa din cauza focului inamic foarte intens. S-a primit ordin ca Batalionul II să schimbe Batalionul I și apoi să se înceapă atacul pentru trecerea râului Hucava.

În timp ce mare parte din Batalionul I era schimbat s-a primit ordin telefonic de la Divizia 3 Infanterie ca Regimentul 4 Dorobanți să fie scos din linia întâi, urmând ca Batalionul II să fie pus la dispoziția Regimentului 1 Vânători, care avea misiunea de a ataca la nord-est de Očová, baza de plecare la atac, spre cota 435 – Zolná.

Pe data de 2 martie 1945, Batalionul I din cadrul Regimentului 4 Dorobanți se afla pe pantele de est ale cotei 378, iar Compania de Pionieri în Hriňová, rămânând în rezerva Diviziei.

Artileria inamică a executat trageri masive asupra satului Očová, ocupat în întregime de aliați, precum și pe drumul de la Gor– Hriňová.

Maiorul Alexandru Ioanid, ajutorul comandantului, a căzut grav rănit la 200 m vest de satul Gor, într-un bombardament de artilerie, iar în ziua de 4 martie 1945, cu toate intervențiile medicilor de a-l salva, a murit. În noaptea de 6 spre 7 martie Regimentul 4 Dorobanți a trecut prin Očová de curând cucerită și a schimbat Regimentul 1 Vânători. Fiind pe poziție la cota 435, inamicul, instalat în pădure, a ripostat dur.

Ordinul de operații primit în dimineața zilei de 8 martie 1945 încredința Regimentului 30 Dorobanți și Batalionului II din Regimentul 4 Dorobanți misiunea de a ataca pe direcția grupului de case de la marginea de sud-est a localității Zolná, pentru a cuceri acest grup de case și a pătrunde apoi în Zolná.

Batalionul I din Regimentul 4 Dorobanți și Batalionul II din Regimentul 1 Vânători urmau să atace și să fixeze inamicul de la colțurile de pădure est și vest cota 435 cu scopul de a asigura atacul Regimentului 30 Dorobanți și al Batalionului II din Regimentul 4 Dorobanți.

În această zi căpitanul Tacu Mihail, comandantul Batalionului I din Regimentul 4 Dorobanți, a organizat o grupă de șoc²⁰⁰ compusă din sergentul major Ioan Nache, sergentul Constantin Stancu și soldatul Constantin Vieru pentru asaltarea punctului de sprijin inamic de la 500 m. sud-vest de cota 435. Grupa de șoc a înaintat printr-o viroagă până la 30 m. de punctul de sprijin inamic și la ora 12⁰⁰ l-a asaltat cu grenade reușind să-l cucerească. Inamicul a lăsat pe teren 3 morți, 1 caporal prizonier, 1 mitralieră grea, 1 pistol mitralieră, 1 armă cu tromblon, 1 binoclu, 2 carabine, toate în stare bună. Prin acest succes s-a dezorganizat apărarea inamicului în regiunea cotei 435.

Pentru bravura și curajul excepțional de care au dat dovadă sergentul major Ioan Nache, sergentul Constantin Stancu și soldatul Constantin Vieru au fost decorați cu Medalia “Virtutea Militară” clasa a II-a.

Pe data de 11 martie 1945, prin Ordinul de operații nr. 195 al Diviziei 3 Infanterie se făcea cunoscut faptul că inamicul rezistă cu îndârjire la cota 435, satul Zolná, pârâul Zolná, satul Liescovec.

În ziua de 12 martie 1945 s-a stabilit ca sectorul Regimentului 4 Dorobanți întărit cu Batalionul I/Regimentul 1 Vânători să fie preluat de unități din Divizia 9 Infanterie. După înlocuire, Regimentul 4 Dorobanți urma să se grupeze pe formațiuni de grupe și cel mult de plutoane, pe pantele de la nord de șoseaua Očová–Zolná.

Deplasarea urma să se facă pe itinerariul Očová–Zvol. Slatina–pădure 2 km vest cota 389, în următoarea ordine: Compania Pionieri, Batalionul I, Batalionul II și Compania A.C.

În baza recunoașterilor făcute în ziua de 14 martie 1945, Ordinul de operații din ziua de 15 martie 1945 stabilea ca Batalionul I/Regimentul 4 Dorobanți și Compania Comandă să se instaleze pe baza de plecare la dreapta Regimentului 30 Dorobanți – la nord de pădurea Zolná – astfel ca până la ivirea zorilor mișcarea să fie terminată.

Batalionul II/Regimentul 4 Dorobanți urma să rămână în zonă ca rezervă a Diviziei, gata de a se mișca spre nord la ordinul acesteia.

S-a intrat pe poziție la nord-est de satul Lukové în ziua de 15 martie 1945.

În ziua următoare trupele noastre au pornit la atac.

²⁰⁰ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1794, f. 183.

Până la ora 11⁰⁰ a fost ocupat obiectivul 1, liziera de nord a pădurii. Mai târziu, generalul Popescu, comandantul Diviziei 3 Infanterie a ordonat reluarea înaintării pentru a se ajunge la încrucișarea de drumuri est, cota 487.

Cu toate că a primit ordinul, căpitanul Tacu nu l-a putut îndeplini, din cauza focului intens al inamicului.

În cele din urmă, satul Lukové a fost cucerit și înaintarea a continuat.

La data de 19 martie 1945 au avut loc lupte în sectorul Hron–Breznica și gara Gunda, în care a fost rănit la picior de un glonț inamic locotenent-colonelul Emil Anton Popescu, în timp ce făcea recunoașterea râului Gron (Hron) și a bazelor de foc.

“Regimentul se găsea în ajunul operațiunilor de forțarea râului Gron la vest de orașul Zvolen. Malul opus al râului era străjuit de un munte stâncos în formă de perete puternic apărat de inamic cu numeroase arme automate, grenade și branduri”²⁰¹. Rănit fiind, comanda Regimentului a fost preluată de căpitanul Groșescu, comandantul Batalionului II/Regimentul 4 Dorobanți.*

Din înscrisurile ordinului de zi nr. 653 din 21 martie 1945 aflăm ce le-a spus locotenent-colonelul Anton Emil Popescu, la plecare, ostașilor săi: *“Ofițeri, subofițeri și trupă, caporali și ostași ai Regimentului 4 Dorobanți, am luat comanda acestui Regiment la data de 13 noiembrie 1944 când erați în lupte grele pentru cucerirea localității Csobaj. [...]*

Acum, când pentru îndeplinirea datoriei am fost rănit în prima linie și mă despart de voi cu strângere de inimă, țin să vă mulțumesc ostășește la toți de felul cum prin lupta voastră ați știut să ridicați numele regimentului așa de sus.

Vă las cu bine ofițeri, subofițeri, caporali și ostași ai viteazului Regiment de Argeșeni și Dumnezeu să vă aducă sănătoși la căminurile voastre dragi”²⁰².

În baza ordinului Diviziei 3 Infanterie nr. 12.825 din 21 martie 1945, comanda Regimentului 4 Dorobanți a fost luată de locotenent-colonelul Remus Cornățeanu. La primirea comenzii, acesta a rostit următoarele cuvinte: *“Urez ofițerilor, subofițerilor și trupei acestui brav regiment izbândă și să răzbune suferințele ce încearcă distinsul comandant al acestui Regiment, domnul*

²⁰¹ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., 1974, dosar nr. 3994, f.64.

* A avut comanda provizorie a Regimentului în perioada 20–21 martie.

²⁰² C.S.P.A.M.I., colecții arhivistice, fond nr. 1025, dosar nr. 2, f. 93.

*locotenent-colonel Emil Popescu, rănit în ziua de 21 martie 1945*²⁰³ (19 martie 1945 – n.n.).

Printr-o operație de mare îndrăzneală și energie întreprinsă de Batalionul eroicului căpitan Tacu, din stânga dispozitivului, care s-a cățărat pe ruinele unui pod ce fusese aruncat în aer, Regimentul 4 Dorobanți a reușit să treacă râul, să ocupe stația Dubrova pe data de 23 martie 1945.

Luptele au durat până în ziua de 28 martie 1945, când Batalionul a trecut în rezerva Diviziei, constituindu-se apoi detașamentul căpitanului Mihail Tacu (Batalionul I împreună cu 3 grupe de la Compania a 3-a Pionieri).

În ziua de 30 martie 1945 s-a dat ordin ca la ora 9⁰⁰ detașamentul căpitanului Tacu să atace pe direcția Ladno–Klacioni, pentru a ocupa inițial Ladno, iar ulterior înălțimile de la est de pâraul Igraci. Printr-un foc viu și prin curajul ostașilor, Batalionul a pus pe fugă inamicul reușind să cucerească satul Ladno pe data de 30 martie 1945.

Ziua următoare a continuat înaintarea până aproape de Kremnica.

În urma ordinului primit în timpul zilei de la comandantul Diviziei 3 Infanterie, generalul Ioan Popescu și de la șeful de stat major, atacul a fost dirijat pe direcția Iastraba–Bartosova Lehótka, pentru cucerirea acestor sate, trupele oprindu-se pe înălțimile din partea de nord. Până la căderea serii ambele sate au fost ocupate.

Pe 1 aprilie 1945 s-a primit ordinul de operații care prevedea ca Regimentul 4 Dorobanți să atace pe direcția Bartosova Lehótka, cota 609, marginea sud Kunešov, pentru cucerirea satului Svale, pe la est de obiectivul nr. 1, urmând ca apoi atacul să continue până la ocuparea sectorului nord-est Gron–Kremnica. La sfârșitul zilei cele două obiective erau atinse.

În noaptea de 1 spre 2 aprilie 1945 a fost cucerit satul Horni-Ves de către Batalionul I.

La ora 13⁰⁰, cota 609, poziția cheie a orașului Kremnica a fost cucerită. Ambele batalioane s-au reorganizat, având pierderi.

Aflați în fruntea soldaților, îmbărbătându-i și luptând alături de ei, au fost răniți căpitanul Mihail Tacu, comandantul Batalionului I și sublocotenentul Alexandru Vasile din Compania a 2-a, comanda Batalionului preluând-o locotenentul Mihail Vasilescu.

În ziua de 3 aprilie 1945 a fost ocupată cota 938, unde a căzut eroic căpitan Vasile Grosescu din Batalionul II/Regimentul 4 Dorobanți, comanda

²⁰³ Ibidem, f. 93-94.

Batalionului fiind preluată de căpitanul Iorga Ilie. De asemenea, în aceeași zi a fost ocupată și cota 919.

A doua zi, Regimentul 4 Dorobanți și-a continuat atacul pe direcția: cota 919, cota 928, Sklene, cota 825, după care a continuat înaintarea spre marginea de est a zonei Sklene.

În cursul zilei Batalionul I a ocupat cota 593, precum și liziera nord Sklene, înaintarea fiind reluată în ziua de 6 aprilie 1945 pe direcția crestei cu cotele 862–787–698, Nem Pravno, cu scopul de a cuceri cotele 787 și 810.

Batalionul I trebuia să acționeze spre cota 719 – Ava Gutu, pentru ca a doua zi dimineata să-și reia înaintarea spre Iasenovo. Totul a decurs conform planului, iar satul a fost ocupat pe 7 aprilie 1945.

În perioada 8–11 aprilie 1945, Regimentul 4 Dorobanți a intrat sub ordinele Diviziei 8 Cavalerie. Pe 11 aprilie 1945 dimineata, Regimentul 4 Dorobanți, aflat din nou sub ordinele Diviziei 3 Infanterie, s-a deplasat spre Tužina. În cursul aceleiași zile, Batalionul “*Căpitan Iorga Ilie*” a primit ordinul de a ataca și a cuceri înălțimile de nord-est ale satului Čičmany.

Inamicul a opus rezistență, iar la 12 aprilie 1945 Regimentul a fost oprit cu focuri puternice de pe pantele nordice – cota 974 și de pe înălțimile nord-estice ale satului Čičmany. Batalionul I a reușit să respingă inamicul în timp ce Batalionul II a capturat un prizonier, care informa că s-a făcut împropătarea cu muniții a liniei 1.

Rând pe rând cele două batalioane au atins obiectivul nr. 2, creasta nord-estică a satului Čičmany.

În ziua de 14 aprilie 1945 Regimentul a trecut în apărare. În cursul zilei au fost semnalate o serie de contraatacuri la Compania Pionieri și Batalionul II, soldate cu pierderi mari și capturarea unui inamic.

Atacul a fost reluat pe 15 aprilie 1945: Batalionul I ataca pe înălțimile nord-est Čičmany – cota 737; Batalionul II biserica Čičmany – cota 853, iar Compania Pionieri în sectorul sud-vest Čičmany.

Patrulele de cercetare trimise la sfârșitul zilei de către fiecare batalion au constatat că Batalionul I se confrunta cu mari pierderi, nemaiputând face nicio mișcare și că inamicul era foarte bine organizat și că nu intenționa să se retragă.

În ziua de 16 aprilie 1945 Regimentului 4 Dorobanți a luat în primire și sectorul ocupat de Regimentul 30 Dorobanți. Pe întregul sector “*domnește o*

perioadă de acalmie”²⁰⁴. Ordinul de zi primit a impus Regimentului să păstreze cu orice preț satul Vrhovany și păduricea de la nord-est, cotele 979, 974, 737 și regiunea împădurită de la nord, barând direcțiile Čičmany–Tužina, Čičmany–Gapel, cota 979 și satul Tužina.

În noaptea de 16/17 aprilie 1945, ca urmare a ordinului primit, Regimentul 4 Dorobanți și-a reluat atacul pe direcția stabilită pentru cucerirea satului Čičmany.

S-au remarcat sergentul-major Constantin Iftodeanu care împreună cu plutonul său din Compania a 7-a a contraatacat și a reușit să respingă inamicul în poziția inițială, precum și Compania Pionieri a sublocotenentului Ungureanu care a dat dovadă de bună inițiativă, hotărâre și *“numai datorită acestei companii cota 974 nu a putut fi ocupată”*²⁰⁵.

Inamicul a opus o rezistență puternică pe tot parcursul zilei de 18 aprilie. Spre seară, în baza ordinului telefonic primit de la Divizie, Regimentul ordona Batalionului I, Batalionului II și Companiei Pionieri să execute în cursul acelei nopți o incursiune pentru capturarea de prizonieri pe următoarele direcții: păduricea de la 1200 m. sud-vest cota 974, spre 691; drumul de care imediat nord cota 974; viroaga nord–Vrhovany – podețul 2200 m. nord-est satul Čičmany. Datorită bunei organizări a inamicului, acțiunile întreprinse nu au avut niciun rezultat.

În ziua de 19 aprilie au continuat contraatacurile inamice, iar în cursul nopții de 19/20 aprilie s-au executat din nou incursiuni.

Ordinul telefonic primit în dimineața zilei de 20 aprilie stabilea ca Batalionul II să atace cu 2 companii pe direcția cotei 737, drumul de care spre Čičmany, satul Čičmany, bifurcația 1400 m. nord Čičmany, iar Batalionul I ataca pe direcția înălțimilor nord-est Čičmany. Batalioanele au înaintat foarte greu din cauza focului intens dezlănțuit de inamic.

Batalioanele I și II nu au putut înainta din cauza focului puternic de infanterie și brandt-uri al inamicului, atacul continuând și în ziua următoare. Inamicul a încercat să pătrundă în sectorul Batalionului II și în dreapta Batalionului I, dar fără niciun rezultat.

Pe timpul nopții a fost liniște.

²⁰⁴ Ibidem, f. 108.

²⁰⁵ Ibidem, f. 110.

După lupte extrem de violente, în ziua de 22 aprilie 1945 Regimentul a ocupat înălțimile nord-est Čičmany, silind inamicul să se retragă, abandonându-și pe câmpul de luptă morții și armamentul.

În ziua de 23 aprilie 1945, Regimentul a primit ordin să atace pe direcția cotei 777 apoi în lungul șoselei către Košeca. Pe parcursul zilei inamicul a fost respins, dar înaintarea s-a făcut destul de greu.

În ziua următoare atacul a început, Regimentul înaintând spre obiectivul stabilit: ocuparea cotei 777, apoi a cotei 842, asigurând stânga Regimentului 30 Dorobanți. După lupte violente, Batalionul II a ocupat cota 777. A urmat o serie de contraatacuri ale inamicului, care au fost respinse.

În zilele de 25 și 26 aprilie 1945 Compania Pionieri a cucerit zona de la nord-vest de cota 729, iar Batalionul II cota 925.

Pe 27 aprilie 1945 Regimentul a fost schimbat cu Batalionul 53, urmând să se deplaseze pe itinerariul: Zliechov–Valaska Bela–Čierna Lehota–Slatina–Bos Neporata–Iostrania–Rakolubi–Izbite–Strane–Uhersky Brod–peste Váh.

Regimentul 4 Dorobanți s-a regrupat la Zliechov, de unde a fost transportat la Uherski Brod, iar a doua zi, după odihnirea trupei, a început să facă recunoașterea poziției și a situației inamicului. În cursul zilei s-a primit ordin telefonic de la Divizie să se deplaseze la Legotha, unde urma să schimbe un batalion din Regimentul 34 Dorobanți.

Pe 24 aprilie 1945 ordinul de operații stabilea ca Regimentul să atace pe direcția Lehota–Cestkov, pentru a distruge rezistențele inamice și a pune stăpânire pe cota 338.

Batalionul II a ajuns la cota 329, unde a întâlnit o puternică rezistență inamică, "*cuiburi de arme automate*"²⁰⁶ împotriva cărora Batalionul II cerea ajutorul artileriei. Spre seară inamicul a fost forțat să se predea. Regimentul a ajuns la liziera de nord a pădurii, iar către ora 21⁵⁰ a atins obiectivul nr. 1.

Pe 30 aprilie 1945 Regimentul a reluat atacul. Seara s-a ordonat ca armamentul greu, observatoarele și artileria să fie împinse cât mai aproape de linia 1, în vederea atacului din ziua de 1 mai 1945.

Atacul a continuat și în ziua de 1 mai 1945 pentru a se ajunge pe înălțimile de la sud de pârâul Drevnica. A fost cucerit satul Cestkov, iar Batalionul II se confruntă cu rezistența inamicului în drumul său pentru cucerirea satului Svarov. S-au dat lupte grele pentru cucerirea satului, iar către

²⁰⁶ Ibidem, f. 116.

orele 20⁰⁰ satul a fost cucerit. Batalionul a primit ordin să-și strângă armamentul greu și să rămână pe obiectivul ocupat.

A doua zi a continuat înaintarea spre Salaș, drumul fiind foarte greu. Până la Salaș s-a înaintat fără rezistență, dar regimentul a fost oprit de inamicul ce se afla la nord de Salaș, la marginea pădurii. Dimineața a fost reluată înaintarea pe linia: cota 217 – Ramnice (exclusiv). Batalioanele au trecut râul Ramnice la nord de satul Leuki. Înaintarea s-a făcut greu din cauza flancului stâng descoperit, a timpului ploios și a zăpezii. Au fost făcuți 11 prizonieri, iar Regimentul I-a pierdut pe sergentul major Gheorghe Receanu din Compania Pionieri. La ora 7⁰⁰ dimineața, în ziua de 4 mai 1945 batalioanele au reluat înaintarea către cota 309 pentru a ieși din pădurice și a ajunge la obiectivul fixat – marginea de nord a pădurii, jalonată de localitățile Mislecievik, Lehitile, Rascova.

În pădure batalioanele au întâmpinat o rezistență dublă. La ieșirea din pădure, în fața satului Gostiseva batalioanele sunt întâmpinate cu focuri de brandt-uri și de arme automate. Către ora 14⁰⁰ satul Gostiseva (Gobseva) a fost ocupat și Regimentul a fost oprit în partea de nord a satului cu focuri puternice de arme automate, brandt-uri și artilerie. Cu toate că se depuneau eforturi, înaintarea nu se mai putea realiza și, astfel, Regimentul a rămas pe linia atinsă pe timpul nopții.

Pe parcursul nopții de 4/5 mai 1945 s-a mai încercat înaintarea, însă, cu toate eforturile depuse, aceasta nu s-a putut realiza decât dimineața.

Atacul a fost reluat în ziua de 6 mai 1945. În ajutorul Regimentului a mai venit și Batalionul II/Regimentul 30 Dorobanți neîntâlnind nicio opoziție până la ocuparea obiectivului 2, întrucât adversarul s-a retras în cursul nopții.

Seara, Regimentul a primit ordin să se deplaseze pe itinerariul: Miscovice–Malenovice–Napajedla–Kiri–Golencovice–Nov Dedina–Vezdsko, unde a staționat. În Vezdsko, locul de cantonament, s-a așteptat ordinul de operații.

Marșul până la satul Vezdsko s-a făcut cu greutate din cauză că oamenii erau *“extrem de extenuați, fiind după mai multe zile și nopți de acțiune continuă”*²⁰⁷.

Ziua de 8 mai 1945 a găsit Regimentul la Doloplazy (Vezdsko–Zdenuki–Djino–Morjica–Doloplazy), unde a rămas în cantonament în așteptarea Batalionului de marș, pentru a-și completa efectivul în vederea intrării în

²⁰⁷ Ibidem, f. 121.

acțiune. Odată cu sosirea Batalionului de marș, ce avea un efectiv de 4 ofițeri, 3 subofițeri și 317 trupă, s-a trecut la reorganizarea unităților.

În dimineața zilei de 9 mai 1945 Regimentul a primit ordin să se pună în mișcare, pentru a depăși Regimentul 1 Vânători, care se găsea în linia 1 și să urmărească inamicul, care se retrăsese în cursul nopții, având ca obiectiv satul Raiet. Drumul până la satul Raiet s-a dovedit a fi dificil, regimentul având de străbătut o regiune împădurită și un teren accidentat pe o distanță de 18 km.

Ziua următoare Regimentul s-a pus în mișcare, fiind stabilit ca loc de cantonare satul Krisidla. Înainte de aceasta, comandantul Regimentului 4 Dorobanți, colonelul Dumitrescu, inspectase ținuta Regimentului și dăduse ordin referitor la modul de comportare cu populația civilă.

Marșul spre satul Krisidla s-a executat în condiții foarte grele din cauză că șoseaua era aglomerată de toate marile unități și de materialul german ce fusese distrus în timpul retragerii.

S-a continuat deplasarea spre satul Karlov și satul Ticgai, unde Regimentul își stabilise cantonamentul pentru ziua de 12 mai 1945. În cantonament au fost luate măsuri de siguranță, iar fiecare batalion a constituit câte un detașament de „*tăria*” unui pluton pentru cercetarea pădurii din zona cantonamentului. Cu ocazia aceasta au fost capturați 9 bărbați și 11 femei, toți civili, de origine germană ce se îndreptau spre localitățile natale. În cantonamentul din satul Ticgai s-a făcut deparazitarea, curățirea armamentului și a echipamentului. S-a oficiat și un serviciu religios de către preotul Regimentului, căpitanul Constantin Ionescu, în memoria eroilor căzuți pe câmpul de luptă.

În ziua de 15 mai 1945 Regimentul a fost adunat în pădurea de la sud-vest de satul Ticgai, în vederea oficierei unui serviciu religios de către P.S. Episcopul Nicolae al Oradei.

Generalul Tănăsescu, comandantul Brigăzii 3 Infanterie, din ordinul ministrului de Război, a dăruit câte un ceas de mână ofițerilor, subofițerilor și trupei, care s-au distins pe câmpul de luptă.

În perioada 16–31 mai 1945 Regimentul și-a continuat programul care cuprindea instrucție, activități administrative și de igienă (deparazitare).

Ziua de 27 mai 1945 a debutat cu o serbare cu caracter ostășesc în cadrul Regimentului. După terminarea serbării au urmat dansurile populare ale ostașilor Regimentului,acompaniate de muzica Regimentului 1 Vânători.

Ca o concluzie, putem afirma că de la începutul lunii martie și până la victoria finală, în mai 1945, Regimentul 4 Dorobanți a desfășurat cu tenacitate

acțiuni de luptă variate, a respins și a urmărit inamicul ce încerca să-și prelungească agonia.

Pe data de 8 iunie 1945 preotul Regimentului a efectuat un serviciu religios, cu ocazia sfințirii unei troițe ridicată în satul Ticgai, în memoria ostașilor din Regiment căzuți pe câmpul de luptă.

În cursul zilei a fost primit ordinul prin care trupele urmau să pornească marșul pe itinerariul: Mesto–Jdear–Kionov–Brno–Austerlitz–Godonin–Miava, Glogovetz – Slate-Moravce – Ban Stiavnite – Szecezeni – Eger – Tiszafüred–Békécsaba – Ineu.

Regimentul 4 Dorobanți intra în componența Grupării nr. 2, comandată de generalul Tănăsescu Ioan, alături de cartierul Brigăzii 3 Infanterie, Regimentul 1 Vânători, Compania de asanare, Regimentul 30 Infanterie.

Prin Ordinul de operații nr. 102 din 9 iunie 1945 se stabilea deplasarea către țară a Diviziei. Pe data de 11 iulie 1945 Regimentul a trecut frontiera româno-maghiară pe la punctul de frontieră Vârșand, unde Regimentul a fost primit de populația civilă românească cu mult entuziasm. La data de 15 iulie 1945 Regimentul a trecut prin Ineu, fiind întâmpinat de un număr mare de oameni ce salutau sosirea mult așteptată. În perioada 16–31 iulie 1945 Regimentul a staționat în localitățile Aldești și comuna Buteni.

Pe data de 13 august 1945 Regimentul a trecut prin Sibiu, unde a defilat în fața comandantului Armatei a IV-a și al Corpului 7 Armată, defilare la care a asistat și un număr impresionant de cetățeni ai orașului și din împrejurimi, care au primit unitățile cu urale de bun venit și cu flori.

În ziua de 19 august 1945 Regimentul a revenit în garnizoana sa de reședință, Pitești. Aici a defilat în fața comandantului Diviziei a II-a de voluntari români “*Horea, Cloșca și Crișan*”, a comandantului Garnizoanei Pitești și a unui număr mare de piteșteni “*care așteptau cu nerăbdare reîntoarcerea Regimentului în care au luptat și au învins acoperindu-se de glorie majoritatea din fii acestor meleaguri*”²⁰⁸.

După defilare Compania a 7-a din Regiment, sub comanda sublocotenentului Eugen Popa, a luat parte la o manifestare în grădina publică, unde reprezentanții orașului și ai județului au adresat ostașilor cuvinte de bun venit. Regimentul s-a prezentat “*într-o ținută și atitudine ostășească demnă de toată lauda*”²⁰⁹.

²⁰⁸ Ibidem, f. 136.

²⁰⁹ Ibidem.

Către orele 14³⁰ Regimentul, mai puțin Compania a 7-a, a intrat în zona de staționare: comanda Regimentului și companiile neîmbatalionate în comuna Topoloveni; Batalionul I în comuna Leordeni și Batalionul II în comuna Călinești, unde s-a reorganizat pe trei batalioane, trecând la organizarea de pace, conform instrucțiunilor speciale 56500 / 24 iulie 1945.²¹⁰

La 2 octombrie 1945 se înființa în cadrul regimentului un nou compartiment de activitate Serviciul Educație, Cultură, Propagandă, ce avea ca atribuții conducerea activității educative, culturale și propagandistice din cadrul acestuia, conform Ordinului general nr. 113 din 2 octombrie 1945.²¹¹

Răspлата faptelor de arme săvârșite de eroii regimentului stă înscrisă pe drapelul regimentului, pe care flutură cea mai înaltă distincție de război „*Ordinul Mihai Viteazul*”.

Regimentul 4 Dorobanți a fost desființat la data de 15 iunie 1946, ca urmare a reorganizării armatei, prin Ordinul Cabinetului Ministrului nr. 20057 din 9 aprilie 1946 și Instrucțiunile speciale nr. 50200 din 10 iunie 1946, ale M.St.M., Secția I.²¹²

²¹⁰ C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1929, f. 61.

²¹¹ C.S.P.A.M.I., fond Divizia a 3-a Infanterie, dosar nr. 2684, f. 96.

²¹² Ibidem, dosar nr. 2858, f. 3.

II. COMANDANȚII REGIMENTULUI 4 „ARGEȘ”

1. LISTA COMANDANȚILOR

1. Colonel GORJAN AUGUST (1877; 1884–1887)
2. Locotenent-colonel HERFNER GHEORGHE (1877–1880)
3. Locotenent-colonel ULESCU EFTIMIE (1880–1883)
4. Colonel IVANOVICI MIHAIL (1883)
5. Colonel MĂLDĂRESCU GHEORGHE (1883–1884)
6. Colonel ȘIȘMAN ȘTEFAN (1884)
7. Colonel PAPADOPOLO ALEXANDRU (1887–1894)
8. Colonel BĂDULESCU VASILE (1894–1898)
9. Colonel BUDIȘTEANU IOAN (1898–1902)
10. Colonel VLĂDOIANU LUCA (1902–1908)
11. Colonel NICULESCU MARIN (1908–1911)
12. Colonel BĂBEANU ALEXANDRU (1911–1914)
13. Colonel SCĂRLĂTESCU GHEORGHE (1914–1916)
14. Colonel URDĂREANU NICOLAE (1916)
15. Locotenent-colonel ATANASIU ATANASIE (1916–1917)
16. Colonel CALOTESCU CONSTANTIN (1917–1918)
17. Colonel FILIP IOAN (1918–1920)
18. Locotenent-colonel THEODORU NICOLAE (1920–1921)
19. Colonel FRÖSCHEL RICKARD (1921–1925)
20. Colonel PÂRÂIANU BARBU (1925–1930)
21. Colonel PĂUNESCU GHEORGHE (1930–1934)
22. Colonel CALOTESCU CORNELIU (1934–1936)
23. Colonel GEORGESCU DUMITRU (1936–1938)
24. Colonel GEORGESCU VASILE (1938–1940)
25. Colonel LOCUSTEANU AUREL (1940–1941)
26. Colonel MUȚIU ION (1941–1943)
27. Colonel STANCIU ȘTEFAN (1943–1944)
28. Locotenent-colonel POPESCU A. EMIL (1944–1945)
29. Locotenent-colonel CORNĂȚEANU REMUS (1945)
30. Colonel COLTOFEANU DUMITRU (1945–1946)
31. Locotenent-colonel PRISICEANU N. ION (1945)

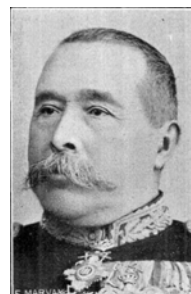
2. REPERE BIOGRAFICE

GORJAN AUGUST²¹³

Născut: la data de 1 august 1837 la Vălenii de Munte, județul Prahova, fiul lui Ioan și al Eufrosinei. A murit la Viena, la 20 mai 1900.

Grade:

- 16 aprilie 1856 – soldat
- 1 mai 1856 – sergent
- 15 noiembrie 1856 – juncăr
- 26 mai 1860 – sublocotenent
- 6 iunie 1862 – locotenent
- 1 august 1864 – căpitan; comandant de companie
- 2 octombrie 1867 – maior
- 1 ianuarie 1872 – locotenent-colonel
- 1 ianuarie 1878 – colonel
- 30 iulie 1895 – general de brigadă

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1856, Regimentul 1 Infanterie;
- 1856 – 1862, Regimentul 3 Infanterie;
- 1862 – 1866, Batalionul 1 Vânători;
- 1866 – 1867, Batalionul 2 Vânători;
- 1867 – 1868, Corpul Grănicerilor;
- 1868 – 1872, Batalionul 4 Vânători;
- 1872, Regimentul 7 Infanterie;
- 1872 – 1875, Regimentul 8 Infanterie;
- 1875, Regimentul 4 Dorobanți*;
- 1875 – 1876, Regimentul 3 Dorobanți;
- 1876 – 1877, Regimentul 6 Infanterie;

²¹³ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Registru foi matricole ofițeri activi infanterie, bătrâni, vol. 1, f. 538.

* Apare și sub denumirea de Regimentul 4 Infanterie.

- 1877 – 1878, Regimentul 3 Dorobanți (creat din nou);
 - 1878, Regimentul 2 Dorobanți;
 - 1878 – 1882, Regimentul 4 Infanterie;
 - 1882 – 1883, Regimentul 7 Dorobanți;
 - 1883 – 1884, Regimentul 7 Dorobanți și Brigada 8 Ploiești,
- comandant;
- 1884 – 1887, Regiment 4 Dorobanți „Argeș” și Brigada 3 Infanterie,
- comandant;
- 1887 – 1889, Regimentul 2 Linie, comandant;
 - 1889 – 1893, Regimentul 21 Dorobanți și Brigada 8 Infanterie,
- comandant;
- 1893 – 1894, Piața București, comandant;
 - 1894, Regiment IV Ilfov nr. 21, comandant;

Decorații:

- Ordinul Imperial „*Medgidie*” clasa a IV-a, cu ocazia vizitei Domnitorului Alexandru la Constantinopol în anul 1860;
- Semnul onorific de argint pentru serviciul de 18 ani în armată;
- Ordinul Regal “*Crucea de Cavaler al Mântuitorului*”, conferit de Majestatea Sa Regele Elenilor;
- Ordinul “*Vulturul Roșu*” clasa a III-a, conferit de Împăratul Germaniei;
- Ordinul “*Coroana de Fier*” clasa a III-a conferit de Împăratul Austro-Ungariei;
- Ofițer al Ordinului “*Steaua României*” – 1878;
- Medalia “*Virtutea Militară*” – 1878;
- Medalia „*Crucea Trecerii Dunării*”;
- Medalia “*Apărătorilor Independenței*”;
- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar de 25 de ani;
- Comandor al Ordinului “*Coroana României*” – 1888;
- Ordinul “*Steaua României*” clasa a III-a – 1891;
- Comandor al Ordinului “*Republica Liberia*” – 1892

Campanii:

A participat la campania din 1877–1878

Născut: la data de 23 februarie 1837 la Iași, fiul lui Joseph și al Anei. A murit la 24 aprilie 1912 la București.

Grade:

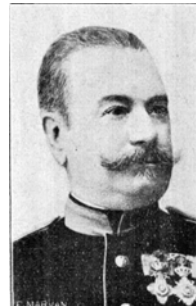
- 31 decembrie 1854 – cadet;
- 25 ianuarie 1856 – sublocotenent;
- 1 octombrie 1858 – locotenent;
- 26 august 1861 – căpitan;
- 26 septembrie 1868 – maior,
- 6 iulie 1872 – locotenent-colonel;
- 1 iulie 1887 – colonel;
- 10 mai 1910 – general de brigadă în retragere.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1858 – 1861, Regimentul 5 Infanterie;
- 1861 – 1868, Batalionul 1 Vânători;
- 1868 – 1869, Regimentul 8 Infanterie;
- 1869 – 1872, Batalionul 1 Vânători;
- 1872 – 1876, Regimentul 3 Infanterie;
- 1876 – 1877, Regimentul 2 Dorobanți;
- 1877 – 1880, Regimentul 4 Dorobanți;
- 1880, Regimentul 7 Dorobanți „*Prahova*”;
- 1880 – 1883, Regimentul 30 Dorobanți „*Muscel*”;
- 1883, Regimentul 12 Dorobanți „*Tutova*”, comandant;
- 1883 – 1887, Regimentul 24 Dorobanți „*Tecuci*”, comandant;
- 1887 – 1889, Regimentul 15 Dorobanți;
- 1889 – 1891, Regimentul 14 Dorobanți;

Decorații:

- Cavaler al Ordinului „*Steaua României*”, Decret 1/1 ianuarie 1881;
- Ofițer al Ordinului „*Steaua României*”, Decret 3314/31 decembrie 1881;
- Ofițer al Ordinului „*Coroana României*”, Decret 1743/14 aprilie 1882;
- Medaliiile „*Crucea trecerii Dunării*” și „*Apărătorii Independenței*”;
- Semnul onorific de argint pentru serviciul militar de 18 ani;

²¹⁴ Ibidem, vol. 1, f. 608.

- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar, de 25 de ani.

Campanii:

A participat la campania din Bulgaria (1877–1878)

ULESCU EFTIMIE²¹⁵

Născut: la data de 10 octombrie 1843 la București, fiul lui Alexandru și al Joiței. A murit la 11 februarie 1883 la Pitești.

Grade:

- 1 ianuarie 1861 – soldat;
- 1 iulie 1861 – sergent;
- 1 aprilie 1863 – sergent adjutant;
- 30 august 1863 – sublocotenent;
- 12 mai 1866 – locotenent;
- 10 martie 1871 – căpitan;
- 1 ianuarie 1875 – maior;
- 1 ianuarie 1880 – locotenent-colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1861, Regimentul 1 Infanterie;
- 1861 – 1863, Batalionul de Geniu;
- 1863, Regimentul 1 Infanterie;
- 1863 – 1871, Regimentul 7 Infanterie;
- 1871 – 1872, la Granița Predeal, căpitan;
- 1872, Piața Gura Ialomiței, maior;
- 1872 – 1875, Regimentul 3 Dorobanți;
- 1875 – 1879, Regimentul 6 Infanterie;
- 1879 – 1880, Batalionul 1 Vânători, comandant;
- 1880, Regimentul 17 Dorobanți;
- 1880 Regimentul 2 Infanterie;
- 1880 – 1883, Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, comandant.

Decorații:

- Semnul onorific de argint pentru serviciul militar de 18 ani – 1879;
- Cavaler al Ordinului „Steaua României” – 1878;
- „Virtutea Militară” – 1878;

²¹⁵ Ibidem, vol. 2, f. 1858.

- Medalia „Crucea Trecerii Dunării”;
- Medalia „Apărătorii Independenței”;
- „Medalia Comemorativă Rusă”;
- Ofițer al Ordinului „Crucea de Tacova”;
- Medalia „Coroana de fier” austriacă.

Campanii:

A participat la campania din Bulgaria – 1877–1878

IVANOVICI MICHAİL²¹⁶

Născut: la data de 23 august 1839 la Iași, fiul lui Gheorghe și al Raliței.

Grade:

- 1 aprilie 1858 – cadet;
- 18 octombrie 1858 – sublocotenent;
- 26 august 1861 – locotenent;
- 16 iulie 1863 – căpitan;
- 16 noiembrie 1870 – maior;
- 8 aprilie 1879 – locotenent-colonel;
- 10 mai 1891 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1858 – 1859, Regimentul 4 Infanterie;
- 1859 – 1866, Regimentul 5 Infanterie;
- 1866 – 1869, Batalionul 1 Vânători;
- 1869 – 1871, Regimentul 6 Infanterie;
- 1871 – 1872, Batalionul 1 Grăniceri;
- 1872 – 1873, Regimentul 4 Dorobanți;
- 1873 – 1879, Batalionul 4 Vânători;
- 1879 – 1880, Regimentul 3 Dorobanți;
- 1880 – 1881, Regimentul 18 Dorobanți „Gorj”;
- 1881 – 1883, Regimentul 9 Dorobanți;
- 1883, Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, comandant;
- 1883 – 1886, Regimentul 2 Dorobanți, comandant;
- 1886, Regimentul 2 Infanterie;
- 1886 – 1888, Regimentul 5 Infanterie;

²¹⁶ Ibidem, vol. 1, f. 681.

- 1888 – 1891, Regimentul 2 Linie;
- 1891, Regimentul 6 Linie, comandant;
- 1891, Regimentul 12 „Cantemir”, comandant;
- 1891, Regimentul 18 Infanterie, comandant;
- 1892 – 1896, Regimentul 2 „Vâlcea”;
- 1896, Regimentul 8 „Dragoș” nr. 29, comandant;

Decorații:

- Semnul onorific de argint pentru serviciul militar – 18 ani – 1876;
- Medalia de aur „*Virtutea Militară*” – pentru fapte de curaj și devotament săvârșite în ziua de 26 aprilie 1877, cu ocazia bombardării Calafatului;
- Cavaler al Ordinului „*Steaua României*” – 1878;
- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar – 25 ani – 1883;
- Medalia „*Crucea Trecerii Dunării*”;
- Medalia „*Apărătorii Independenței*”;
- Ofițer al Ordinului „*Coroana României*” – 1893.

Campanii:

- 3 iulie 1863 – Costanglia;
- 1866 – Argeș;
- 1877–1878 – Bulgaria.

MĂLDĂRESCU GEORGE²¹⁷

(în documente apare și cu prenumele GHEORGHE)

Născut: la data de 20 octombrie 1838 la Măldărești, județul Vâlcea, fiul lui Constantin și al Siței. A murit la 5 martie 1895 la București.

Grade:

- 23 decembrie 1855 – soldat;
- 1 iunie 1856 – sergent;
- 1 noiembrie 1857 – subofițer;
- 10 octombrie 1859 – sublocotenent;
- 24 ianuarie 1861 – locotenent;
- 30 august 1863 – căpitan;
- 10 noiembrie 1868 – maior;

²¹⁷ Ibidem, vol. 2, f. 1087.

- 1 ianuarie 1875 – locotenent-colonel;

- 1 decembrie 1877 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1855 – 1859, Regimentul 2 Infanterie;

- 1859 – 1860, Compania de Grăniceri; la graniță;

- 1860 – 1868, Regimentul 7 Infanterie;

- 1868 – 1874, Batalionul 2 Vânători, comandant;

- 1874 – 1876, Regimentul 8 Infanterie;

- 1876 – 1877, Regimentul 6 Dorobanți;

- 1877, Regimentul 10 Dorobanți;

- 1877 – 1878, Regimentul 4 Infanterie, comandant;

- 1878 – 1883, Regimentul 2 Dorobanți „*Vâlcea*”;

- 1883 – 1884, Regimentul 4 Dorobanți „*Argeș*” și Brigada 3 Pitești, comandant;

- 1884 – 1889, Regimentul 3 Dorobanți și Brigada 4 Infanterie, comandant;

- 1889 – 1891, Regimentul 4 Linie;

- 1891 – Regimentul 18 „*Gorj*”, comandant.

Decorații:

- Semnul onorific de argint pentru serviciul militar de 18 ani – 1874;

- Cavaler al Ordinului „*Steaua României*” – 1877;

- Ofițer al Ordinului „*Steaua României*” – 1878;

- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar de 25 ani;

- „*Virtutea Militară de aur*” – 1877;

- Medalia „*Crucea Trecerii Dunării*”;

- Medalia „*Apărătorii Independenței*”;

- Comandor al Ordinului „*Coroana României*” – 1888;

- „*Sf. Stanislav*” clasa a II-a și „*Sf. Ana*” clasa a II-a – medalii comemorative rusești.

Campanii:

- Argeș – 1866;

- campania din Bulgaria 1877–1878.

ȘIȘMAN ȘTEFAN²¹⁸

Născut: la data de 13 mai 1839 la Ploiești, fiul lui Constantin și al Smarandei.

Grade:

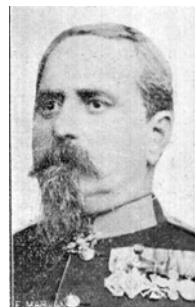
- 10 iulie 1857 – elev Școala Militară;
- 10 iulie 1859 – sublocotenent;
- 24 ianuarie 1861 – locotenent;
- 30 august 1863 – căpitan;
- 26 septembrie 1868 – maior;
- 1 ianuarie 1875 – locotenent-colonel;
- 1 ianuarie 1878 – colonel;

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1859 – 1861, Regimentul 2 Infanterie;
- 1861 – 1863, Batalionul 1 Geniu;
- 1863 – 1867, Regimentul 7 Infanterie;
- 1867 – 1868, Regimentul 5 Infanterie;
- 1868, Regimentul 6 Infanterie, șef de batalion;
- 1868 – 1871, Regimentul 8 Infanterie, șef de batalion;
- 1871 – 1872, Inspectoratul 1 Grăniceri;
- 1872 – 1875, Regimentul 1 Infanterie;
- 1875, Regimentul 3 Dorobanți;
- 1875 – 1876, Regimentul 1 Infanterie;
- 1876 – 1877, Regimentul 8 Dorobanți;
- 1877 – 1880, Regimentul 8 Dorobanți, comandant;
- 1880, Regimentul 30 Dorobanți „*Tulcea*”, creat din nou;
- 1880 – 1882, Regimentul 7 Dorobanți „*Prahova*”;
- 1882, Regimentul 4 Linie;
- 1882 – 1883, Regimentul 8 Dorobanți;
- 1883, Regimentul 22 Dorobanți și Brigada 7 Târgoviște, comandant;
- 1884, Regimentul 4 Dorobanți „*Argeș*” și Brigada 3 Infanterie,

comandant;

- 1884 – 1889, Regimentul 7 Dorobanți, comandant;
- 1889 – 1890, Regimentul 6 Linie;

²¹⁸ Ibidem, vol. 2, f. 1687.

- 1890 – 1894, Regimentul 7 Dorobanți și Brigada 9 Infanterie, comandant.

Decorații:

- Semnul onorific de argint pentru serviciul militar de 18 ani – 1875;
- Ofițer al Ordinului „*Steaua României*” – 1878;
- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar de 25 ani – 1882;
- „*Virtutea Militară de aur*” – 1878;
- „*Sf. Stanislav*” clasa a III-a;
- „*Sf. Vladimir*” clasa a IV-a;
- Medalia „*Crucea Trecerii Dunării*”;
- Medalia „*Apărătorii Independenței*”;
- „*Medalia Comemorativă Rusă*”;
- Comandor al Ordinului „*Steaua României*” – 1893;
- Ofițer al Ordinului „*Coroana României*” – 1910.

Campanii:

Campania din Bulgaria – 1877–1878;

PAPADOPOL ALEXANDRU²¹⁹

Născut: la data de 30 august 1836 la București, fiul lui Ion^{*}. A murit la 6 ianuarie 1902 la Pitești.

Grade:

- 7 aprilie 1854 – elev la Școala Militară;
- 7 aprilie 1856 – sublocotenent;
- 20 februarie 1860 – locotenent;
- 24 ianuarie 1863 – căpitan;
- 2 octombrie 1867 – maior;
- 16 noiembrie 1870 – locotenent-colonel;
- 1 ianuarie 1876 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1856 – 1861, Regimentul 1 Infanterie;
- 1861 – 1862, Regimentul 5 Infanterie;
- 1862 – 1866, Regimentul 4 Infanterie;
- 1866 – 1867, Batalionul 2 Vânători;

²¹⁹ Ibidem, vol. 2, f. 1369.

^{*} Numele mamei nu este precizat în foaia matricolă.

- 1867 – 1869, Regimentul 5 Infanterie;
- 1869 – 1872, Regimentul 6 Infanterie;
- 1872 – 1873, Regimentul 7 Infanterie;
- 1873 – 1878, Regimentul 2 Dorobanți, comandant;
- 1878, Regimentul 14 Dorobanți;
- 1878 – 1880, Regimentul 3 Dorobanți;
- 1880, Regimentul 5 Infanterie;
- 1880, Regimentul 25 Dorobanți „*Vaslui*”;
- 1880 – 1883, Regimentul 23 „*Ialomița*”;
- 1883 – 1884, Regimentul 3 Dorobanți și Brigada 4 „*Slatina*”,
comandant;
- 1884 – 1887, Regimentul 1 Dorobanți și Brigada 2 Infanterie,
comandant;
- 1887 – 1894, Regimentul 4 Dorobanți „*Argeș*” și Brigada 5
Infanterie, comandant.

Decorații:

- Semnul onorific de argint pentru serviciul militar de 18 ani – 1872;
- Ofițer al Ordinului „*Steaua României*” – 1878;
- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar de 25 de ani – 1879;
- Medalia „*Crucea Trecerii Dunării*”;
- Medalia „*Apărătorii Independenței*”;
- Ordinul „*Coroana României*” în grad de comandor – 1889.

Campanii:

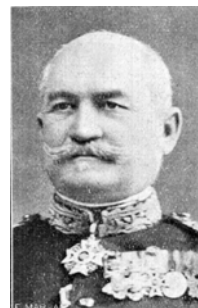
A participat la campania din Bulgaria – 1877 – 1878

BĂDULESCU VASILE²²⁰

Născut: la data de 1 ianuarie 1847 la București, fiul lui Vasile și al Zamfirei. A murit la 25 aprilie 1910 la București.

Grade:

- 12 mai 1864 – elev la Școala Militară;
- 12 mai 1866 – sublocotenent;
- 15 noiembrie 1868 – locotenent;

²²⁰ Ibidem, f. 99.

- 1 ianuarie 1872 – căpitan;
- 1 iulie 1877 – maior;
- 8 aprilie 1886 – locotenent-colonel;
- 1 ianuarie 1894 – colonel;
- 1 ianuarie 1908 – general de brigadă (rez.)

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1866 – 1867, Compania 2 Săpători;
- 1867 – 1871, Batalionul 1 Geniu;
- 1871 – 1873, Justiția Militară, raportor la Consiliul de revizie;
- 1873 – 1877, Comisia Criminală a Diviziunii 2, auditor;
- 1877 – 1881, Regimentul 1 Infanterie;
- 1881, Regimentul 12 Dorobanți „*Tutova*”;
- 1881, Regimentul 10 Dorobanți „*Putna*”;
- 1881 – 1883, Regimentul 8 Dorobanți „*Buzău*”;
- 1883, Divizia 6 Focșani, șef de Stat Major;
- 1883 – 1884, Regimentul 8 Dorobanți „*Buzău*” ;
- 1884 – 1890, Consiliul permanent de revizie, comisar regesc;
- 1890–1893, Regimentul 28 Dorobanți, comandant și adjutant comandant;
- 1893 – 1894, Regimentul 20 „*Teleorman*”, comandant;
- 1894, Regimentul 16 „*Suceava*”, comandant;
- 1894 – 1898, Regimentul 4 „*Argeș*”, comandant;
- 1898 – demisionat și trecut în retragere.

Decorații:

- Cavaler al Ordinului „*Steaua României*” – 1878;
- Semnul onorific de argint pentru serviciul militar de 18 ani – 1881;
- Medaliile „*Crucea Treceerii Dunării*” și „*Apărătorii Independenței*”;
- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar de 25 de ani – 1888;
- Ofițer al Ordinului „*Coroana României*” – 1892;
- Ofițer al Ordinului „*Steaua României*” – 1896;
- Ordinul „*Coroana de fier*” clasa a II-a conferit de Împăratul Franz Iosef – 1896;
- Mare Ofițer al Ordinului „*Coroana României*” – 1909.

Campanii:

A participat la campania din Bulgaria 1877 – 1878.

BUDIȘTEANU IOAN²²¹

Născut: la data de 30 iunie 1852 la Pitești, fiul lui Dimitrie și al Elenei.
A murit la 15 mai 1902 în București.

Grade:

- 1 august 1871 – elev la Școala Militară;
- 1 august 1873 – sublocotenent;
- 16 octombrie 1877 – locotenent;
- 20 ianuarie 1882 – căpitan;
- 1 iulie 1890 – maior;
- 10 mai 1895 – locotenent-colonel;
- 7 aprilie 1900 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1873 – 1875, Batalionul 3 Vânători;
- 1875 – 1877, Regimentul 7 Dorobanți;
- 1877, Regimentul 13 Dorobanți;
- 1877 – 1879, Batalionul 3 Vânători;
- 1879 – 1880, Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”;
- 1880, Regimentul 30 „Muscel”;
- 1880 – 1882, Regimentul 4 „Argeș”;
- 1882 – 1883, Regimentul 30 „Muscel”;
- 1883 – 1885, Divizia 2 „Pitești”;
- 1885 – 1890, Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”;
- 1890 – 1891, Regimentul 16 Dorobanți;
- 1891 – 1895, Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”;
- 1895 – 1897, Școala de Ofițeri;
- 1897- 1898 , Regimentul 31 „Calafat”;
- 1898 – 1902, Regimentul 4 „Argeș”, comandant.

Decorații:

- Cavaler al Ordinului „Steaua României” – 1877;
- „Sf. Stanislav”, clasa a III-a;
- Medalia „Crucea Trecerii Dunării”;
- Medalia „Apărătorii Independenței”;
- Semnul onorific de argint pentru serviciul militar de 18 ani – 1889;

²²¹ Ibidem, vol. 1, f. 202.

- Ordinul „*Coroana României*” în gradul de Ofițer, clasa a IV-a – 1894;
- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar de 25 de ani – 1896.

Campanii:

- A participat la campania din Bulgaria – 1877 – 1878

VLĂDOIANU LUCA²²²

Născut: la data de 22 august 1858 la Pitești, fiul lui Șerban și al Joitei.

Grade:

- 1 iulie 1877 – elev la Școala Militară;
- 1 iulie 1879 – sublocotenent;
- 20 ianuarie 1882 – locotenent;
- 10 mai 1885 – căpitan;
- 1 decembrie 1891 – maior;
- 8 aprilie 1897 – locotenent-colonel;
- 10 mai 1903 – colonel;
- 1 aprilie 1910 – general de brigadă în rezervă.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1879 – 1880, Batalionul 1 Vânători;
- 1880 – 1882, Batalionul 2 Geniu;
- 1882 – 1891, Regimentul 1 Geniu;
- 1891, Școala Subofițerilor;
- 1891 – 1894, Regimentul 2 Dorobanți;
- 1894 – 1897, Regimentul 18 „*Gorj*”;
- 1897 – 1902, Regimentul 2 „*Vâlcea*”;
- 1902 – 1908, Regimentul 4 „*Argeș*”, comandant;
- 1908 – 1910, Brigada 4 Infanterie, comandant.

Decorații:

- Cavaler al Ordinului „*Steaua României*” – 1895;
- Semnul onorific pentru serviciul militar de 25 de ani – 1903;
- Ofițer al Ordinului „*Coroana României*” – 1904;
- Medalia jubiliară „*Carol I*” – 1906.

²²² Ibidem, vol. 2, f. 1952.

Născut: la data de 1 noiembrie 1859 la Craiova, fiul lui Nicolae și al Ștefanei. A murit la 11 februarie 1919 la Târgu Jiu.

Grade:

- 9 mai 1878 – soldat;
- 5 octombrie 1878 – brigadier;
- 1 iunie 1879 – sergent;
- 2 iulie 1882 – sublocotenent;
- 8 aprilie 1886 – locotenent;
- 1 decembrie 1891 – căpitan;
- 16 decembrie 1897 – maior;
- 1904 – locotenent colonel;
- 1908 – colonel;
- 1913 – general de brigadă;

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1878 – 1882, Regimentul 1 Artilerie;
- 1882, Regimentul 1 Geniu;
- 1882, Regimentul 3 Linie;
- 1882 – 1886, Regimentul 2 Linie;
- 1886 – 1887, Regimentul 17 Dorobanți;
- 1887 – 1888, Regimentul 8 Linie;
- 1888 – 1889, Regimentul 17 Dorobanți;
- 1889, Regimentul 20 Dorobanți;
- 1889 – 1890, Regimentul 26 Dorobanți;
- 1890 – 1891, Batalionul 1 Vânători;
- 1891, Batalionul 3 Vânători;
- 1891 – 1894, Comandamentul Corpului III Armată, șef de birou;
- 1894 – 1896, Regimentul 28 „Radu Negru”;
- 1896 – 1897, Statul Major General;
- 1897, Regimentul 16 „Suceava”;
- 1897 – 1898, Regimentul 2 „Vâlcea”;
- 1898, Corpul III Armată, subșef de Stat Major;
- 1898 – 1900, Administrația Centrală a Războiului;
- 1900, Regimentul V „Ialomița” nr. 23;

²²³ Ibidem, f. 1302; (în documente apare și cu numele Niculescu Marin).

- 1900 – 1902, Regimentul 28 „*Radu Negru*”;
- 1902 – 1903, Divizia Activă;
- 1903 – 1904, Divizia 4 Infanterie;
- 1904 – 1905, Regimentul 2 „*Romanați*” nr. 19;
- 1905 – 1907, Marele Stat Major;
- 1907, Regimentul 7 „*Prahova*”;
- 1907, Regimentul 14 „*Roman*”, comandant;
- 1907 – 1908, Corpul 4 Armată, șef de Stat Major;
- 1908 – 1911, Regimentul 4 „*Argeș*”, comandant;
- 1911 – 1913, Brigada 2 Infanterie, comandant;
- 1913 – 1914, Brigada 5 Infanterie, comandant;
- 1914, Corpul 1 Armată;
- 1914, Comandamentul I Teritorial;
- 1914 – 1916, Comandamentul II Teritorial;
- 1916 – 1917, Divizia 3 Infanterie, comandant.

Decorații:

- Ordinul „*Coroana României*” în grad de Cavaler – 1894;
- Ordinul „*Steaua României*” clasa a V-a – 1897;
- Semnul onorific de aur pentru 25 de ani de serviciu militar – 1904;
- Ofițer al Ordinului „*Coroana României*” – 1907;
- Ordinul „*Steaua României*” clasa a IV-a – 1912.

BĂBEANU ALESSANDRU²²⁴

Născut: la data de 6 octombrie 1856 în București, fiul lui Ion și al Elenei. A decedat la 8 mai 1918 în comuna Valea Satului, județul Vaslui.

Studii:

- 1875 – 1880, elev la Școala Militară de Infanterie și Cavalerie Bruxelles.

Grade:

- 20 mai 1882 – sublocotenent;
- 10 mai 1885 – locotenent;
- 28 noiembrie 1890 – căpitan;
- 28 noiembrie 1898 – maior;

²²⁴ Ibidem, vol. 1/2 (3), f. 60.

- 10 mai 1908 – locotenent-colonel;
- 7 aprilie 1911 – colonel;
- 1 aprilie 1916 – general de brigadă (rez.).

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1875 – 1880, Batalionul 1 Geniu, soldat voluntar și elev la Școala Militară de la Bruxelles;

- 1880 – 1882, Batalionul 2 Geniu;
- 1882, Regimentul 1 Geniu;
- 1882, Batalionul 4 Vânători;
- 1882 – 1890, Școala Militară de Infanterie și Cavalerie;
- 1890 – 1898, Regimentul 6 Dorobanți;
- 1898 – 1905, Regimentul „Dâmbovița” nr. 22;
- 1905 – 1908, Regimentul 6 „Mihai Viteazul”;
- 1908 – 1910, Regimentul 2 „Romanași”;
- 1910 – 1911, Regimentul 30 „Muscel”;
- 1911 – 1914, Regimentul 4 „Argeș”, comandant;
- 1914, Serviciul comandamentelor armatei;
- 1914 – 1916, Regimentul 7 „Prahova”.

Decorații:

- Cavaler al Ordinului „Coroana României” – 1892;
- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar de 25 ani – 1905;
- Medalia Jubiliară „Carol I” din 1906;
- Cavaler al Ordinului „Steaua României” – 1909;
- Ordinul „Coroana României” – 1912.

SCĂRLĂTESCU GHEORGHE²²⁵

Născut: la data de 11 februarie 1867 la Giurgiu, fiul lui Vasile și al Elenei.

Grade:

- 1885 – 1887 elev, Școala de Ofițeri
- 1 iulie 1887 – sublocotenent;
- 1 august 1891 – locotenent;
- 8 aprilie 1897 – căpitan;

²²⁵ Ibidem, 4/2/vol. 1, f. 791.

- 11 mai 1907 – maior;
- 1 aprilie 1911 – locotenent-colonel;
- 1 aprilie 1914 – colonel;
- 1 septembrie 1917 – general de brigadă

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1887 – 1889, Batalionul 3 Vânători;
- 1889 – 1892, Regimentul 30 Dorobanți;
- 1892 – 1893, Regimentul 31 „*Calafat*”;
- 1893 – 1896, Marele Stat Major;
- 1896 – 1897, Regimentul 6 „*Mihai Viteazul*”;
- 1897, Regimentul 33 „*Tulcea*”;
- 1897 – 1899, Regimentul 32 „*Mircea*”;
- 1899, Comandamentul Diviziei 5 Infanterie;
- 1899, Școala de Ofițeri;
- 1899 – 1900, Regimentul 16 „*Suceava*”;
- 1900 – 1902, Comandamentul Diviziei 3 Infanterie;
- 1902 – 1903, Regimentul 3 „*Olt*”;
- 1903 – 1904, Divizia 3 Infanterie;
- 1904, Marele Stat Major;
- 1904 – 1905, Regimentul 3 „*Dâmbovița*” nr. 22;
- 1905 – 1907, Marele Stat Major;
- 1907 – 1908, Divizia 6 „*Focșani*”;
- 1908 – 1911, Școala Superioară de Război;
- 1911 – 1913, Batalionul 2 Vânători, comandant;
- 1913 – 1914, Marele Stat Major;
- 1914 – 1916, Regimentul 4 „*Argeș*”, comandant;
- 1916 – 1917, Serviciul Comandamentelor;
- 1917 – 1918, Brigada 18 Infanterie, comandant;
- 1918 – 1921, Școlile Militare de Infanterie și Administrație,

comandant.

Decorații:

- Cavaler al Ordinului „*Coroana României*” – 1906;
- Medalia jubiliară „*Carol I*” – 1906;
- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar de 25 ani – 1910;
- Ordinul „*Steaua României*” clasa a V-a – 1912.

Născut: la data de 21 noiembrie 1864 la Craiova, fiul lui Gheorghe și al Rucsandei. A murit la data de 30 octombrie 1921.

Studii: 1885 – 1887 – Școala de Ofițeri

Grade:

- 1 iulie 1887 – sublocotenent;
- 1 august 1891 – locotenent;
- 8 aprilie 1897 – căpitan;
- 24 ianuarie 1909 – maior;
- 1 aprilie 1914 – locotenent-colonel;
- 15 august 1916 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1887 – 1891, Batalionul 1 Vânători;
- 1891 – 1892, Regimentul 32 „Mircea”;
- 1892 – 1895, Batalionul 1 Vânători;
- 1895 – 1897, Școala fiilor de militari – Craiova;
- 1897 – 1898, Regimentul 3 „Olt”;
- 1898 – 1899, Școala fiilor de militari – Craiova;
- 1899, Regimentul 1 „Dolj”;
- 1899 – 1909, Batalionul 1 Vânători;
- 1909, Corpul Instructoriilor Militari;
- 1909 – 1910, Ministerul de Război;
- 1910 – 1911, Batalionul 9 Vânători;
- 1911 – 1914, Batalionul 6 Vânători;
- 1914 – 1916, Regimentul 6 „Mihai Viteazul”;
- 1916, Regimentul 4 „Argeș”, comandant.

Decorații:

- Cavaler al Ordinului „Coroana României” – 1901;
- Medalia Jubiliară „Carol I” – 1906.

²²⁶ Ibidem, vol. 2, f. 1871.

Născut: la data de 15 decembrie 1874 în Galați, fiul lui State și al Mariei.

Studii: septembrie 1894 – iulie 1895 – Școala de Ofițeri București

Grade:

- 1 iulie 1896 – sublocotenent;
- 10 mai 1899 – locotenent;
- 1 ianuarie 1907 – căpitan;
- 1 iulie 1914 – maior;
- 1 noiembrie 1916 – locotenent colonel;
- 1 octombrie 1930 – colonel în rezervă.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1896 – 1897, Regimentul „*Cantemir*” nr. 12;
- 1897 – 1899, Regimentul „*Siret*” nr. 11;
- 1899, Regimentul V „*Ialomița*” nr. 23;
- 1899 – 1907, Regimentul „*Siret*” nr. 11;
- 1907, Regimentul VI „*Tecuci*” nr. 24;
- 1907 – 1914, Regimentul „*Siret*” nr. 11;
- 1914, Regimentul 51 Infanterie;
- 1914 – 1916, Regimentul „*Călugăreni*” nr. 40;
- 1916, Regimentul „*Siret*” nr. 11;
- 1916 – 1917, Centrul de Instrucție Bacău;
- 1917, Regimentul C, regiment improvizat la Centrul de Instrucție al Armatei a II-a, alături de care a plecat pe frontul de la Mărăști în calitate de comandant;
- 1917 – 1918, Regimentul 4 „*Argeș*”, comandant provizoriu și ajutor de comandant;
- 1918, Regimentul de Marș al Diviziei 1, comandant, Divizia 2 Vânători și la dispoziția Marelui Cartier General; la Regimentul 51 Infanterie;
- 1918 – 1920, Regimentul 64 Infanterie, comandant;
- 1920 – 1921, Regimentul 50/64 Infanterie, comandant;
- 1921, Cercul de Recrutare Tecuci, comandant;
- 1921 – 1923, Regimentul 50/64 Infanterie, comandant;

²²⁷ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Memorii bătrâni, litera A, colonei, dosar nr. 38.

- 1923 – 1 octombrie 1930, Cercul de Recrutare Covurlui, ajutor al comandantului.

Decorații:

- Medalia Jubiliară „*Carol I*”;
- Medalia „*Avântul Țării*”;
- Medalia „*Crucea Comemorativă a Războiului 1916 - 1919*” cu barete: „*Ardeal*”, „*Carpați*”, „*Mărăști*”;
- Semnul onorific de 25 de ani de serviciu;
- Ordinul „*Coroana României*” cu spade clasa a IV-a și panglică de „*Virtute Militară*”.

Campanii:

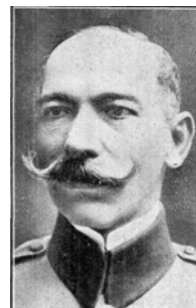
Campania din 1913. În Primul Război Mondial a participat la luptele de la Mărăști, unde i s-a încredințat comanda Regimentului 4 „*Argeș*” pentru zilele de 11 și 12 iulie.

CALOTESCU CONSTANTIN²²⁸

Născut: la data de 26 octombrie 1864 la Brăila, fiul lui Tiberiu și al Sevastiei.

Grade:

- 20 septembrie 1881 – soldat;
- 28 martie 1882 – caporal;
- 7 ianuarie 1883 – sergent;
- 1 noiembrie 1885 – sublocotenent;
- 8 aprilie 1890 – locotenent;
- 8 aprilie 1896 – căpitan;
- 7 aprilie 1909 – maior;
- 1 aprilie 1916 – locotenent-colonel;
- 1 septembrie 1917 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1881 – 1882, Regimentul 4 Linie;
- 1882 – 1883, Regimentul 1 Linie;
- 1883 – 1885, Școala de Subofițeri;
- 1885 – 1888, Regimentul 6 Dorobanți;

²²⁸ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Registru foi matricole ofițeri activi infanterie, bătrâni, vol. 1, f. 978.

- 1888, Regimentul 6 Linie;
- 1888 – 1890, Regimentul 21 Dorobanți;
- 1890 – 1896, Regimentul 28 Dorobanți;
- 1896, Regimentul 4 „Argeș”;
- 1896 – 1910, Regimentul 28 „Radu Negru”;
- 1910 – 1912, Regimentul 30 „Muscel”;
- 1912 – 1916, Regimentul 28 „Radu Negru”;
- 1916 – 1918, Regimentul 68 Infanterie;
- 1918 – 1921, Regimentul 4 Infanterie (1918 - comandant);
- 1921 – 1922, comandant, Brigada 48 Infanterie.

Decorații:

- Semnul onorific de aur pentru serviciul militar de 25 de ani – 1907.

FILIP IOAN²²⁹

Născut: la data de 22 august 1875 în București, fiul lui Ioan și al Aghiftei.

Studii:

- 1895 – 1896 – Școala de Subofițeri – Bistrița;
- 1896 – 1898 – Școala de Ofițeri – București;
- Școala Superioară de Război;
- 1924 – Școala de comandanți de pe lângă Școala Superioară de Război.

Grade:

- 1 octombrie 1892 – soldat;
- 1 iulie 1898 – sublocotenent;
- 10 mai 1902 – locotenent;
- 10 mai 1907 – căpitan;
- 1 noiembrie 1914 – maior;
- 1 noiembrie 1916 – locotenent-colonel;
- 1 septembrie 1917 – colonel;
- 25 martie 1928 – general.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1892 – 1895, Regimentul 10 Artilerie;

²²⁹ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Memorii bătrâni, generali, litera “F”, dosar nr. 13.

- 1898 – 1905, Regimentul 6 „*Mihai Viteazul*”;
- 1905 – 1909, Regimentul 4 „*Argeș*”;
- 1909, Marele Stat Major;
- 1909 – 1911, Regimentul 6 „*Mihai Viteazul*”;
- 1911 – 1913, Corpul IV Armată;
- 1913 – 1914, Divizia a 9-a Infanterie;
- 1914 – 1915, Regimentul 8 „*Buzău*”;
- 1915 – 1916, Regimentul 4 „*Argeș*”;
- 1916 – 1917, Regimentul 3 „*Dâmbovița*” nr. 22, comandant;
- 1917 – 1918, Regimentul 44 Infanterie, comandant;
- 1918 – 1920, Regimentul 4 „*Argeș*”, comandant;
- 1920 – 1927, Comandamentul Teritorial al Corpului II Armată, șef de Stat Major;
- 1928 – 1931, Corpul II Armată;
- 1931 – 1932, Divizia 4;
- 1932, Inspectoratul General al Cavaleriei;
- 1932 – 1934, Comandamentul 2 Teritorial;
- 1934, trecut în rezervă – Corpul 7 Armată.

Decorații:

- Medalia Jubiliară „*Carol I*” – 1906;
- Medalia „*Bărbăție și Credință*”, clasa I – 1913;
- Semnul onorific de aur pentru 25 ani serviciu;
- Medalia „*Avântul Țării*” – 1914;
- Ordinul „*Steaua României*”, clasa a IV-a, cu spade și panglică de Virtute Militară;
- Medalia Crucea Comemorativă cu baretele „*Ardeal și Carpați*” – 1918;
- Ordinul „*Coroana României*” în grad de comandor (de pace) – 1924;
- Ordinul „*Vulturul Alb*”, clasa a III-a – 1923.

Campanii:

- 1913;
- 1916, rănit în luptele de pe V. Râmnicului.

TEODORU NICOLAE²³⁰

Născut: la data de 12 aprilie 1880 la Craiova, fiul lui State și al Mariei.
A decedat la 15 decembrie 1934.

Studii:

- 1896 – 1900, Școala Fiilor de Militari Craiova;
- 1900 – 1902, Școala de Infanterie și Cavalerie;
- Școala Superioară de Război;
- 1908 – 1910 – Stagiul în armata austro-ungară.

Grade:

- 1 iulie 1902 – sublocotenent;
- 10 mai 1907 – locotenent;
- 1 octombrie 1911 – căpitan;
- 1 noiembrie 1916 – maior;
- 1 septembrie 1917 – locotenent-colonel;
- 1 octombrie 1928 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1902 – 1911, Regimentul 4 „Argeș”;
- 1911 – 1913, Regimentul 7 „Rahova” nr. 25;
- 1913 – 1914, Regimentul 4 „Argeș”;
- 1914 – 1915, Comandamentul Diviziei 1;
- 1915 – 1916, Comandamentul Corpului II Armată;
- 1916, Regimentul 4 „Argeș”;
- 1916, Comandamentul Diviziei 16 Infanterie;
- 1916 – 1918, Regimentul 102 „Feldioara”;
- 1918, Regimentul 68 Infanterie;
- 1918 – 1921, Regimentul 4 Infanterie (1920-1921 - comandant);
- 1921, Regimentul 20 Infanterie;
- 1921 – 1922, Cercul de Recrutare Argeș;
- 1922 – 1928, Regimentul 4 Infanterie;
- 1928 – 1931, Cercul de Recrutare Teleorman;
- 1931 – 1932, Comenduirea Pieței Pitești, comandant;
- 1932 – 1934, Regimentul 20 Infanterie, comandant;
- 1932 – 1934, Brigada 4 Infanterie.

²³⁰ Ibidem, colonei, litera “T”, dosar nr. 68.

Decorații:

- Medalia Jubiliară „*Carol I*” – 1906;
- Medalia „*Avântul Țării*” – 1914;
- Medalia Jubiliară de 40 de ani de domnie a împăratului Franz Iosef;
- Ordinul „*Coroana României*”;
- „*Crucea comemorativă a războiului 1916 – 1918*” – 1920;
- „*Semnul onorific de 25 ani*” – 1921;
- Ordinul „*Coroana României*” în grad de Ofițer – 1922;
- Ordinul „*Steaua României*” în grad de Cavaler – 1928;
- Ordinul „*Steaua României*”, clasa a IV-a – 1931.

Campanii

- 1913;
- 1916 – 1918.

FRÖSCHEL RICHARD²³¹

Născut: la data de 31 octombrie 1872 la Cernăuți, fiul lui Franz și al Matildei. A fost primit în armata română la 1 decembrie 1919 din armata austro-ungară. În perioada 1890 – 1919 a făcut parte din armata austro-ungară.

Studii:

- Școala reală superioară cu bacalaureat;
- 2 ani filozofie (matematică) la Universitatea din Cernăuți;
- Școala de Aplicație - în armata austro-ungară;
- Școala de Tragere a Infanteriei - în armata austro-ungară;
- Școala de Conducere Superioară - în armata austro-ungară;
- Școala de Tragere de Artilerie în armata română;
- Cursul de gaze București;
- Cursul de informații la Regimentul Cărelor de luptă –

1930.

Grade:

- 3 august 1893 – sublocotenent;
- 1 septembrie 1897 – locotenent;
- 1 mai 1908 – căpitan;
- 1 noiembrie 1915 – maior;
- 1 noiembrie 1917 – locotenent-colonel;

²³¹ Ibidem, colonei, litera “F”, dosar nr. 22.

- 31 martie 1923 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1919 – 1920 – Marele Cartier General;
- 1920, Regimentul 14 „*Roman*”;
- 1920 – 1921, Regimentul 22 Infanterie;
- 1921 – 1925, Regimentul 4 Infanterie, comandant;
- 1925 – 1930, Regimentul 29 Infanterie;

Decorații:

- Ordinul „*Coroana României*” în grad de Ofițer – 1922;
- Ordinul „*Steaua României*” în grad de Ofițer – 1928.

În armata austro-ungară:

- „*Coroana de fier*”, clasa a III-a, cu săbii – 1918;
- „*Crucea de merit pentru bravură*” – 1916;
- „*Medalia de merit pentru bravură*” – 1917;
- „*Crucea de serviciu pe frontul luptei*” a lui Carol – 1917;
- „*Crucea pentru îngrijirea răniților*” – 1916;
- „*Crucea pentru serviciu militar*” – 25 ani.

Campanii

- 1914 – 1918, în armata austro-ungară;
- (Galiția, Wolhynia, Carpați, Tirol);
- Rănit în luptele de la Ivangorod.

PĂRÂIANU BARBU²³²

Născut: la data de 23 martie 1884 în comuna Andreești, județul Gorj, fiul lui Ioniță și al Floarei.

Studii: Școala Fiilor de Militari din Craiova;

Școala Militară de Ofițeri de Infanterie și
Cavalerie București;

Grade:

- 1898 – 1904, elev la Școala Militară
- 15 februarie 1904 – sublocotenent;
- 28 noiembrie 1907 – locotenent;

²³² C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Memorii bătrâni, jandarmi, litera P, generali, dosar nr. 1.

- 1 aprilie 1913 – căpitan;
- 1 aprilie 1917 – maior;
- 1 aprilie 1919 – locotenent-colonel;
- 1 aprilie 1920 – colonel;
- 15 aprilie 1933 – general de brigadă;

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1904, Regimentul 1 Artilerie
- 1904 – 1905, Regimentul 1 „*Dolj*”
- 1905, Batalionul 1 Vânători
- 1905 – 1907, Regimentul 26 „*Rovine*”
- 1907 – 1908, Batalionul 6 Vânători
- 1908 – 1910, atașat pentru stagiu la Regimentul 14 Infanterie din armata austro – ungară
- 1910 – 1912, Regimentul 5 „*Ialomița*” nr. 23
- 1912 – 1913, Brigada 7 Infanterie
- 1913 – 1914, Regimentul 15 „*Războieni*”
- 1914 – 1917, Regimentul 55 Infanterie
- decembrie 1917 – ianuarie 1918, prizonier și evadat din captivitate
- 1918 – 1920, Corpul 1 Armată
- 1920, Marele Stat Major, Secția 6
- 1920 – 1921, Divizia 18 Infanterie, șef de stat major
- 1921 – 1925, Divizia 21 Infanterie, șef de stat major
- 1925 – 1930, Regimentul 4 Infanterie, comandant
- 1930 – 1932, Divizia 18 Infanterie
- 1932 – 1933, Brigada 3 Grăniceri
- 1933, Subinspectoratul General de Jandarmi „*Vest*”
- 1933 – 1938, Inspectoratul General al Jandarmeriei, inspector

Decorații:

- Medalia Jubiliară „*Carol I*” – Înalt Decret nr. 5384/1905;
- Medalia „*Avântul Țării*”, 1913;
- Ordinul „*Coroana României*” clasa a IV-a – Înalt Decret nr. 5286/1922;
- Ordinul „*Steaua României*” clasa a IV-a cu panglică de „*Virtute Militară*”;
- „*Crucea Comemorativă*” 1916 – 1918 cu baretele „*Ardeal*”, „*Carpați*” și „*București*”;

- Ordinul „*Steaua României*” în grad de Ofițer – Înalt Decret nr. 3781/1924;
- Ordinul „*Coroana României*” în gradul de Comandor - Înalt Decret 109/1929;
- Semnul onorific „*25 de ani de serviciu*” – Înalt Decret nr. 1858/1923.

Campanii:

- 1913;
- 1916 – 1918;
- 1918 – 1921.

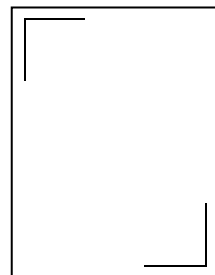
PĂUNESCU GHEORGHE²³³

Născut: la data de 3 octombrie 1882 la Roșiorii de Vede, Teleorman, fiul lui Tache și al Tudorei.

Studii: 1901 – 1903 – Școala Militară de Infanterie și Cavalerie;

Grade:

- 1 iulie 1903 – sublocotenent;
- 1 iulie 1907 – locotenent;
- 1 aprilie 1913 – căpitan;
- 1 aprilie 1917 – maior;
- 1 aprilie 1919 – locotenent - colonel;
- 1 ianuarie 1926 – colonel;
- 9 mai 1947 – general de brigadă în retragere, onorific;

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1903 – 1905, Regimentul 30 „*Muscel*”;
- 1905 – 1907, Gimnaziul Militar – Craiova;
- 1907, Regimentul 1 „*Dolj*”;
- 1907 – 1911, Regimentul 6 „*Tecuci*” nr. 24;
- 1911 – 1913, Statul major General;
- 1913, Comandamentul Brigăzii 10 Infanterie;
- 1913 – 1914, Regimentul 8 „*Buzău*”;
- 1914 – 1927, Regimentul 4 „*Argeș*”;

²³³ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Registrul foi matricole ofițeri activi infanterie, bătrâni, 6/3 vol. 2, f. 1.517.

- 1927 – 1929, Cercul de Recrutare Argeș, comandant;
- 1929 – 1930, Regimentul 20 Infanterie;
- 1930 – 1934, Regimentul 4 „Argeș”, comandant;
- 1934 – 1937, Comandamentul 1 Teritorial, inspector al cercurilor de recrutare;

Decorații:

- Medalia Jubiliară „Carol I” – 1906;
- Semnul onorific de aur pentru 25 de ani de serviciu – 1922;
- Semnul onorific de 40 de ani de serviciu – 1938.

CALOTESCU CORNELIU²³⁴

Născut: la data de 19 noiembrie 1889 la Pitești.

Studii:

- 1908 – 1910 – Școala Militară de Infanterie;
- 1912 – 1913 – Școala de Tragere a Infanteriei;
- 1913 – Școala Specială de Infanterie;
- 1920 – 1922 – Școala Superioară de Război;
- Cursul de formare a maiorilor.

Grade:

- 1 iulie 1910 – sublocotenent;
- 1 octombrie 1913 – locotenent;
- 1 noiembrie 1916 – căpitan;
- 1 septembrie 1917 – maior;
- 1 iulie 1927 – locotenent-colonel;
- 10 mai 1934 – colonel;
- 25 octombrie 1939 – general.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1910 – 1918, Regimentul 30 „Muscel”;
- 1918 – 1919, Divizia 1 Vânători;
- 1919 – 1920, Ministerul de Război, Secretariatul General;
- 1922 – 1929, Marele Stat Major;

²³⁴ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Memorii bătrâni, colonei, litera C, dosar nr. 7.

- 1929 – 1930, Regimentul 21 Infanterie;
- 1930 – 1934, Marele Stat Major;
- 1934 – 1936, Brigada 3 Infanterie, Regimentul 4 Dorobanți, comandant;
- 1936 – 1937, Corpul V Armată, șef de Stat Major;
- 1938 – 1939, Divizia 17 Infanterie, comandant de brigadă;
- 1939 – 1940, Divizia 5 și Armata a IV-a, comandant de brigadă și șef de Stat Major;
- 1940 – 1943, S.S.A.U., Secretariatul General;
- 1941 – 1943, Guvernator al Bucovinei;
- 1942 – 1943, Divizia 3 Infanterie, comandant;
- 1945, Marele Stat Major.

Decorații:

- Medalia comemorativă „Avântul Țării” – 1913;
- Ordinul Militar „Mihai Viteazul” clasa a III-a – 1917;
- Ordinul „Steaua României” clasa a V-a cu panglică de „Virtute Militară” – 1920;
- Ordinul „Crucea de Război” – franceză;
- Ordinul rusesc „Sfânta Ana” cu fundă;
- Medalia comemorativă a războiului cu baretele „Ardeal”, „Carpați”, „Mărăști”, „Mărășești” – 1918 – 1919;
- Medalia „Victoria” a Marelui război – 1921;
- „Semnul onorific de aur” – 1929;
- Ordinul „Steaua României” în grad de Ofițer – 1931.

Campanii:

- 1913;
- 1916 – 1918;
- 1918 – 1919.

GEORGESCU DUMITRU²³⁵

Născut: la data de 14 ianuarie 1891 în Racovița, județul Dâmbovița.

Studii:

- 1909 – 1911 – Școala Militară de Infanterie;
- 1913 – Școala de tragere a Infanteriei;

²³⁵ C.S.P.A.M.I., fond Comisariatul Militar București, generali, dosar nr. 81.

- 1914 – Școala de comandament de pe lângă Școala Superioară de Război;
- 1919 – 1920 – Școala Superioară de Război;

Grade:

- 1 iulie 1911 – sublocotenent;
- 1 noiembrie 1914 – locotenent;
- 1 aprilie 1917 – căpitan;
- 1 ianuarie 1921 – maior;
- 1 octombrie 1929 – locotenent-colonel;
- 1 aprilie 1936 – colonel;
- 6 septembrie 1943 – general de brigadă.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1911 – 1916, Regimentul 7 „Prahova”;
- 1916 – 1917, Comandamentul Etapelor Armatei II;
- 1917 – 1918, Comandamentul Armatei II, Biroul Operații;
- 1918 – 1919, Comandamentul Corpului I Armată;
- 1920 – 1921, Marele Stat Major, Secția Operații;
- 1921, Regimentul 6 „Mihai Viteazul”;
- 1921 – 1927, Marele Stat Major, Secția Operații;
- 1927 – 1928, Regimentul 6 „Mihai Viteazul”;
- 1928 – 1930, Școala Militară de Infanterie nr. 1.
- 1930 – 1932, Corpul V Armată;
- 1932 – 1934, Inspectoratul General Sanitar, șef de Stat Major;
- 1934 – 1936, Inspectoratul General al Jandarmeriei;
- 1936 – 1938, Regimentul 4 Dorobanți, comandant;
- 1938 – 1939, Inspectoratul General al Intendenței, șef de Stat Major;
- 1939 – 1940, Brigada 29 Infanterie, comandant;
- 1940 – 1941, Brigada 31 Infanterie;
- 1941 – 1942, Divizia 5 Infanterie, comandant secund;
- 1942, Ministerul Apărării Naționale, Direcția Pensii Militare;
- 1942 – 1943, Comandamentul 2 Teritorial;
- 1943 – 1944, Marele Stat Major

Decorații:

- Medalia „Avântul Țării” – 1913;
- Medalia „Crucea Comemorativă” din 1916 cu baretele „Ardeal” și „Carpați”;

- Medalia „*Victoria*” – 1923;
- Ordinul „*Steaua României*” cu spade clasa a V-a și panglică de „*Virtute Militară*” – 1919;
- Ordinul „*Coroana României*” clasa a IV-a – 1922;
- Ordinul „*Coroana României*” clasa a V-a;
- Medalia „*Răsplata muncii pentru învățământ*”, clasa I – 1931;
- „*Semnul onorific de aur*” – 1930;
- „*Meritul Sanitar*” clasa I – 1933;
- Ordinul „*Steaua României*” în grad de Cavaler – 1931;
- Medalia „*Bărbăție și credință*” clasa I – 1935;
- Ordinul „*Steaua României*” în grad de Ofițer – 1939;
- Ordinul „*Coroana României*” cu spade clasa a III-a și panglică de „*Virtute Militară*”;
- Ordinul „*Crucea de fier*” clasa a II-a – germană.

Campanii:

- 1913;
- 1916 – 1918;
- 1918 – 1920.

GEORGESCU VASILE²³⁶

Născut: la data de 13 iunie 1889 la Folești, județul Vâlcea, fiul lui Pavel și al Catrinei.

Studii:

- 1914 – Școala Militară de Infanterie;
- 1926 – Școala Superioară de Război.

Grade:

- 1 iulie 1914 – sublocotenent;
- 1 noiembrie 1916 – locotenent;
- 1 septembrie 1917 – căpitan;
- 1 iulie 1924 – maior;
- 10 mai 1934 – locotenent-colonel;
- 1938 – colonel.

²³⁶ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Memorii bătrâni, litera “G”, colonei, dosar nr. 11.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1912 – 1913, Regimentul 2 „Vâlcea”, soldat;
- 1914 – 1916, Regimentul 3 „Olt”;
- 1917 – 1919, Regimentul 26 „Rovine”;
- 1919 – 1921, Regimentul 1 Grăniceri;
- 1921, Regimentul 43/59 Infanterie;
- 1921 – 1922, Cercul de Recrutare Olt;
- 1922, Regimentul 3 „Olt”;
- 1922 – 1924, Școala de Tragere a Infanteriei;
- 1924 – 1926, Regimentul 3 „Olt”;
- 1926 – 1928, Regimentul 21 Artilerie;
- 1928 – 1936, Divizia 11 Infanterie;
- 1936 – 1938, Școala de Ofițeri de Infanterie “Principele Carol”;
- 1938 – 1940, Regimentul 4 Dorobanți, comandant.

Decorații:

- Medalia „Avântul Țării” – 1914;
- Ordinul „Coroana României” în grad de Cavaler – 1922;
- „Crucea Comemorativă a Războiului” 1916 – 1919 cu baretele „Dobrogea”, „București”, „Mărășești”;
- Medalia „Victoria” – 1921;
- Ordinul „Steaua României” în grad de Cavaler – 1928;
- Medalia „Ferdinand I” cu spade – 1932.

Campanii:

- 1913;
- 1916 – 1918.

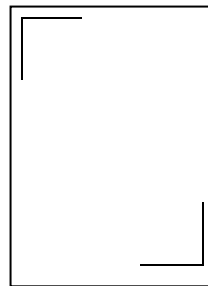
LOCUSTEANU AURELIAN²³⁷

Născut: la data de 28 mai 1894 în Locusteni, Dolj,
fiul lui Constantin și al Mariei.

Studii: 1914 – 1916 - Școala Militară de Infanterie;

Grade:

- 1 iulie 1916 – sublocotenent ;

²³⁷ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Registrul foi matricole ofițeri activi infanterie, bătrâni, dosar 10/7 vol.I, f. 49.

- 1 septembrie 1917 – locotenent;
- 1 aprilie 1920 – căpitan;
- 10 mai 1929 – maior;
- 1 ianuarie 1937 – locotenent-colonel;
- 8 iunie 1940 – colonel;
- 14 iunie 1945 – general de brigadă;

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1916 – 1920, Regimentul 54 Infanterie;
- 1920 – 1922, Regimentul 83 Infanterie;
- 1922 – 1924, Comandamentul Corpului VI Armată;
- 1924 – 1929, Regimentul 83 Infanterie;
- 1929 – 1931, Regimentul 21 infanterie;
- 1931 – 1933, Corpul II Armată;
- 1933 – 1936, Marele Stat Major;
- 1936 – 1938, Regimentul 2 Vânători de Gardă nr.9 „*Regele Alexandru al Iugoslaviei*”;
- 1938 – 1939, Marele Stat Major;
- 1939 – 1940, Inspectoratul General al Infanteriei;
- 1940, Batalionul I Infanterie ușoară, comandant;
- 1940, Regimentul de Gardă „*Mihai Viteazul*”, comandant;
- septembrie 1940 – septembrie 1941, Regimentul 4 „*Argeș*”, comandant;
- 1941 – 1942, Corpul I Armată;
- 1942, Comandamentul General al Teritoriului;
- 1942 – 1944, Direcția Superioară a Infanteriei;
- 1944 – 1945, Școala Superioară de Război;
- 1945 – 1947, Inspectoratul General al Infanteriei, șef de Stat Major;
- 1948 – clasat invalid de război cu procentaj de 80% - rănit pe front.

Decorații:

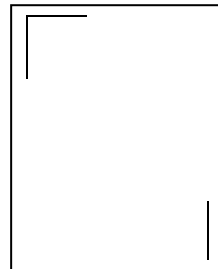
- Semnul onorific pentru 25 de ani de serviciu militar.

Născut: la data de 13 octombrie 1891 la Rășinari, Sibiu, fiul lui Aleman și al Stancăi.

Studii: 2 ani Facultatea de Litere și Filosofie;
1914 – 1916, Școala Pregătitoare de Ofițeri Activi;
Școala de Ofițeri Activi de Infanterie București;

Grade:

- 1 iulie 1916 – sublocotenent;
- 1 aprilie 1921 – căpitan;
- 1 octombrie 1930 – maior;
- 31 martie 1938 – locotenent-colonel;
- 31 octombrie 1941 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1916, Regimentul 83 Infanterie;
- 1916 – 1924, Regimentul 6 Infanterie „Mihai Viteazul”;
- 1924 – 1933, Marele Stat Major;
- 1933 – 1935, Regimentul 30 Dorobanți „Muscel”;
- 1935 – 1937, Inspectoratul de Pregătire Premilitară Tulcea;
- 1937 – 1939, Marele Stat Major (Serviciul Istoric);
- 1939, Regimentul 30 Dorobanți, ajutor comandant;
- 1939, Regimentul 66 Infanterie;
- 1939 – 1940, Regimentul 26 Infanterie, ajutor comandant;
- 1940, Regimentul 30 Dorobanți;
- 1940, Batalionul Mitraliere al Diviziei a 3-a Infanterie, comandant;
- 1940 – 1941, Regimentul 30 Dorobanți, comandant secund;
- 1941 – 1943, Regimentul 4 Dorobanți, comandant;
- 1943 – Corpul I Armată;
- 1943 – 1945 – Comenduirea Pieței București.

Decorații:

- Ordinul „Steaua României” cu spade în grad de Cavaler cu panglică de „Virtute Militară” - 1916
- Ordinul „Coroana României” în grad de Ofițer - 1924

²³⁸ C.S.P.A.M.I., Comisariatul Militar Oraș București, colonei, litera “M”, dosar nr. 494.

- „Crucea Comemorativă” cu baretele „Dunărea”, „Dobrogea”, „Carpați”: 1918 - 1919
- Medalia „Victoria” - 1921
- Medalia „Ferdinand I” - 1931
- Medalia „Apărătorii Galașilor” - 1918
- Insigna pentru 7 ani serviți în Regimentul 6 „Mihai Viteazul” - 1933
- Centenarul „Regele Carol I” - 1929
- Ordinul „Steaua României” în grad de Ofițer cu spade și panglică de „Virtutea Militară” - 1942

Campanii:

- 1916 – 1918
- 1941 – 1943

Rănit, de două ori, în luptele de pe valea Buzăului și valea Prahovei.

STANCIU ȘTEFAN²³⁹

Născut: la data de 28 octombrie 1894 în comuna Cioroiași, sat Trochești, județul Dolj, fiul lui Constantin și al Stanei.

Studii:

- 1916 – 1917 – Școala Militară de Infanterie Botoșani;
- 1924 – 1925 – Școala Specială a Infanteriei la Corpul 1 Armată

Craiova;

- 1943 – Cursul de comandant la Centrul de Instrucție al Infanteriei

Făgăraș.

Grade:

- 1 aprilie 1917 – sublocotenent;
- 1 octombrie 1919 – locotenent;
- 15 februarie 1925 – căpitan;
- 1 martie 1935 – maior;
- 8 iunie 1940 – locotenent-colonel;
- 31 octombrie 1943 – colonel;
- 24 aprilie 1947 – general de brigadă.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1916 – 1919 – Regimentul 5 Vânători;

²³⁹ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., 1974, dosar nr. 14645.

- 1919 – 1922 – Regimentul 17 Vânători;
- 1922 – 1925 – Liceul Militar Craiova;
- 1925 – Cercul de Recrutare Soroca;
- 1925 – 1931 – Regimentul 1 Vânători;
- 1931 – 1934 – Batalionul 1 Infanterie Ușoară;
- 1934 – 1938 – Regimentul 17 Infanterie „Știrbei Vodă”;
- 1938 – 1940 – Divizia 1 Infanterie;
- 1940 – 1943 – Regimentul 5 Vânători;
- 1943 – 1944 – Regimentul 4 Infanterie, comandant;
- 1944 – 1946 – Cercul Teritorial Dâmbovița, comandant.

Decorații:

- Ordinul „*Coroana României*” clasa a V-a, în gradul de Cavaler cu panglică de Virtute Militară pentru fapte de arme în 1917;
- „*Crucea de Război*” cu bareta „*Mărășești*”;
- Medalia „*Victoria*”;
- Ordinul „*Steaua României*”, clasa a V-a în gradul de Cavaler;
- Ordinul „*Coroana României*”, clasa a IV-a în gradul de Ofițer, cu spade și panglică de „*Virtute Militară*”;
- Ordinul „*Coroana României*”, clasa a III-a în gradul de Comandor, cu spade și panglică de „*Virtute Militară*”.

Campanii:

A luat parte la toate acțiunile de luptă din sectoarele Movilița, Muncelul, Mănăstirea, precum și în Basarabia și Transilvania.

În timpul celui de-al doilea război mondial a participat la operațiunile militare din Rusia (septembrie 1941 – aprilie 1943), ca ajutor de comandant și comandant secund la Regimentul 5 Vânători și a condus Regimentul 4 Dorobanți „*Argeș*” în aprigele lupte din anul 1944 din Moldova, de pe Valea Nirajului și Tisei.

POPESCU EMIL ANTON²⁴⁰

Născut: la data de 5 septembrie 1897 în comuna Mihăileni, județul Dorohoi, fiul lui Anton și al Sofiei.

²⁴⁰ Ibidem, dosar nr. 13265.

Studii:

- 1916 – 1917, Școala Militară de Infanterie.

Grade:

- 1 iunie 1917 – sublocotenent
- 1 octombrie 1919 – locotenent
- 15 februarie 1925 – căpitan
- 10 mai 1937 – maior
- 10 mai 1941 – locotenent-colonel
- 1 octombrie 1945 – colonel
- 9 august 1946 – trecut în cadru disponibil

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1917 – 1918, Regimentul 37 Infanterie;
- 1918 – 1920, Brigada 16 Infanterie Botoșani;
- 1920 – 1925, Regimentul 37 Infanterie „Alexandru cel Bun”;
- 1925 – 1928, Cercul de Recrutare Cetatea Albă, șef birou mobilizare;
- 1928 – 1929, Regimentul 35 Infanterie;
- 1929 – 1932, Regimentul 10 Vânători;
- 1932 – 1934, Liceul Militar Chișinău;
- 1934 – 1935, comandant Compania 12 mitraliere și comandant batalion, Regimentul 7 Vânători;
- 1935 – 1936, Cercul de Recrutare Lăpușna;
- 1936 – 1938, Regimentul 7 Vânători, comandant de batalion;
- 1938 – 1939, Tribunalul Militar al Corpului 3 Armată Chișinău;
- 1939 – 1940, Cercul de Recrutare Lăpușna, șef Birou 1 recrutare;
- 1940, Regimentul 64 Infanterie, concentrat în Basarabia, comandant de batalion;
- 1940, Comandamentul Armatei a 3-a, șef Birou adjutantură;
- 1940 – 1941, Comandamentul 5 teritorial, șef Birou adjutantură;
- 1941 – 1944, Institutul Militar de Educație fizică (Colegiul Militar Galați), comandant;
- 1944, Regimentul 33 Dorobanți, comandantul Detașamentului 133 Infanterie;
- 1944, Regimentul 23 Infanterie, comandant provizoriu;
- 1944, Centrul de Instrucție al Diviziei 10 Infanterie, comandant;
- 1944 – 1945, Regimentul 4 Dorobanți, comandant;
- 1945 – 1946, Colegiul Militar Calafat, comandant.

Decorații:

- Ordinul „*Steaua României*” în grad de Ofițer, cu spade și panglică de „*Virtute Militară*” și frunze de stejar clasa a IV-a;
- Ordinul „*Coroana României*” în grad de Comandor cu spade, panglică de „*Virtute Militară*”, frunze de stejar;
- Ordinul „*Steaua României*” în grad de Comandor cu spade și panglică de „*Virtute Militară*”, frunză de stejar;
- Medalia „*Victoria*”;
- „*Crucea de război cehoslovacă*”;
- „*Medalia comemorativă slovacă*”.

Campanii:

Campania din 1916 – 1918, participând la luptele din regiunile Măgura Cașinului, Oituz, Târgu Ocna.

În timpul celui de-al II-lea Război Mondial a fost, începând din octombrie 1944, pe front, în calitate de comandant al Regimentului 4 Dorobanți Argeș. A participat la luptele din Ungaria și Cehoslovacia până la 20 martie 1945, când a fost rănit de un glonț la picior în lupta de la Breznița.

REMUS CORNĂȚEANU²⁴¹

Născut: la data de 5 mai 1898 în comuna Șocariciu, județul Ialomița, fiul lui Ștefan și al Ecaterinei.

Studii:

- Școala Militară de Ofițeri de Infanterie (1915-1916);
- Școala franceză de mitraliere a Corpului V Armată (Brodoc – Vaslui) în perioada decembrie 1916 – februarie 1917;
- Școala de gaze (1925).

Grade:

- 1 octombrie 1916 – sublocotenent;
- 1 octombrie 1919 – locotenent;
- 10 mai 1925 – căpitan;

²⁴¹ Ibidem, dosar nr. 3994.

- 31 octombrie 1936 – maior;
- 25 octombrie 1942 – locotenent-colonel;
- 23 august 1945 – colonel;
- 9 august 1946 – trecut în cadrul disponibil;

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1916, Batalionul 10 Vânători;
- 1917 – 1920, Regimentul 5 Vânători, comandant pluton;
- 1920 – 1922, Cercul de Recrutare Orhei, șef al Biroului adjutantură;
- 1922 – 1925, Regimentul 15 Infanterie;
- 1925, Liceul Militar „*Mănăstirea Dealul*”, ofițer instructor;
- 1925 – 1927, Școala de Subofițeri Oradea, comandant de companie;
- 1927 – 1929, Regimentul 38 Infanterie;
- 1929 – 1931, Regimentul 8 Infanterie, comandant de companie;
- 1931 – 1933, Regimentul 5 Jandarmi, șef al Biroului mobilizare;
- 1933 – 1937, Centrul de Instrucție Jandarmi nr. 5, șef al Biroului mobilizare;
- 1937 – 1939, Regimentul 33 Dorobanți, șef al Biroului mobilizare;
- 1939 – 1943, Subinspectoratul de Pregătire Premilitară Tulcea, subinspector;
- 1942 – 1943, detașat la Cercul de Recrutare Ismail, pentru instrucția basarabenilor;
- 1943 – 1945, Centrul de instrucție nr. 5 Sărata, comandant al Batalionului 1010 Lucru și al Sectorului și Subsectorului Oravița;
- ianuarie – februarie 1945, Regimentul 1 Vânători, comandant;
- 21 martie 1945 – 5 mai 1945, Regimentul 4 Infanterie, comandant;
- 1945 – 1946, Cercul Teritorial Tulcea, ajutor administrativ.

Decorații:

- Ordinul „*Steaua României*” cu spade și panglică de „*Virtute Militară*”, în gradul de Cavaler, 1920;
- Ordinul „*Coroana României*” cu spade și panglică de „*Virtute Militară*” în grad de Cavaler, 1919;
- Medalia „*Ferdinand I*”, 1932;
- Ordinul „*Steaua României*” cu spade și panglică de „*Virtute Militară*” cu frunze de stejar, pentru fapte de arme în campania din 1945;
- „*Crucea comemorativă a războiului*”, 1916 – 1919;
- „*Eliberarea de sub jugul fascist*”, 1954;

- „Crucea de război cehoslovacă”, 1947;
- Medalia „Victoria”, sovietică, 1947.

Campanii:

- 1917;
- 1919;
- 1945.

COLTOFEANU DUMITRU²⁴²

Născut: la data de 26 octombrie 1895 în localitatea Bodești, județul Vaslui, fiul lui Gheorghe și al Eufrosinei.

Grade:

- 1 aprilie 1915 – soldat T.R.;
- 15 septembrie 1915 – elev plutonier;
- 1 aprilie 1916 – administrator sublocotenent (r);
- 1 octombrie 1917 – administrator locotenent;
- 1 mai 1918 – a trecut în rândul cadrelor active ale armatei;
- 29 noiembrie 1919 – locotenent;
- 15 octombrie 1922 – căpitan;
- 15 aprilie 1933 – maior;
- 1 iunie 1938 – locotenent-colonel;
- 18 iulie 1942 – colonel.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1918 – 1919 – Regimentul 14 „Roman”;
- 1919 – 1922 – Regimentul 93 Infanterie;
- 1922 – 1923 – Regimentul 1 „Dolj”;
- 1923 – 1932 – Regimentul 93 Infanterie;
- 1932 – 1933 – Marele Stat Major;
- 1933 – 1935 – Divizia 1 Cavalerie;
- 1935 – 1945 – M.St.M. – Secția a 2-a Informații (Serviciul extern);
- 1945 – 1946 – Regimentul 4 Infanterie, comandant;
- 1946 – 1947 – Cercul Teritorial Argeș.

²⁴² Ibidem, dosar nr. 3127.

Decorații:

- Ordinul „*Steaua României*” clasa a V-a cu spade;
- „*Crucea Comemorativă a războiului*”;
- Medalia „*Victoria*”;
- Medalia „*Ferdinand*” cu panglică – făcând parte și colaborând cu Corpul voluntarilor ardeleni și bucovineni;
- Ordinul „*Coroana României*” clasa a IV-a;
- Medalia „*Centenarul Regelui Carol I*”;
- Medalia „*Virtutea Militară de pace*”.

Campanii:

- A luat parte la luptele din Ardeal în anul 1919 la trecerea munților Apuseni și la luptele de pe Tisa.
- În timpul celui de-al Doilea Război Mondial a condus pe front, pe lângă Comandamentul Armatei a IV-a, Eșalonul I, organul informativ și contrainformativ al Marelui Stat Major, denumit Centrul de Informații “C”, lucrând pentru culegerea de informații în folosul Armatei a IV-a române, Comandamentului grupului de armate rus și Marelui Stat Major român.

PRISICEANU N. ION²⁴³

Născut: la data de 25 noiembrie 1900 în Târgoviște, județul Dâmbovița, fiul lui Nicolae și al Paraschivei.

Studii:

- 1920 – 1922 – Școala Militară de Ofițeri de Infanterie nr. 3 Sibiu;
- 1924 – 1925 – Școala Specială a Infanteriei.

Grade:

- 1 iulie 1922 – sublocotenent
- 1 aprilie 1926 – locotenent

²⁴³ C.S.P.A.M.I., fond Comisariatul Militar al Regiunii Argeș, ofițeri, dosar nr. 2745 și Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, registru control model „G”, ofițeri, dosar nr. 2090, f.14 [Nu a fost comandant titular al Regimentului. A deținut comanda provizorie a acestui Regiment în perioada în care titularul, colonelul Coltofeanu a fost bolnav sau în concediu].

- 8 iunie 1934 – căpitan
- 10 mai 1941 – maior
- 1 aprilie 1945 – locotenent-colonel
- 31 august 1946 – trecut în cadru disponibil
- 22 iulie 1947 – trecut în rezervă.

Unități militare în cadrul cărora a activat:

- 1922 – 1926, Regimentul 22 Infanterie;
- 1926 – 1929, Liceul Militar „*Regele Ferdinand*” din Chișinău;
- 1929 – 1939, Regimentul 22 Infanterie;
- 1939 – 1941, Școala de Ofițeri Infanterie Sibiu;
- 1940, Regimentul 90 Infanterie;
- 1941, Regimentul 3 Dorobanți;
- 1941 – 1944, Colegiul Militar „*Mareșal Ion Antonescu*”;
- 1944, Regimentul 37 Infanterie;
- 1944, Regimentul 14 Dorobanți, ajutor de comandant;
- 1944, Colegiul Militar Curtea de Argeș;
- 1945, Regimentul 4 Dorobanți, comandant secund;
- 1945 – 1946, Cercul Teritorial Argeș;
- 1946, Colegiul Militar Curtea de Argeș.

Decorații:

- „*Crucea de Fier*” germană clasa a II-a în 1942;
- Ordinul „*Steaua României*” clasa a V-a cu spade și panglică de „*Virtute Militară*” în 1942.

Campanii:

A participat pe frontul antisovietic din iulie 1941 cu Regimentul 3 Dorobanți în funcția de comandant de batalion în regiunea Odessa până la Vîgoda. În august a fost evacuat fiind rănit. A participat pe frontul antihitlerist cu Regimentul 14 Dorobanți în funcția de ajutor al comandantului în regiunea Câmpia Turzii până la Zalău, până în noiembrie 1944, când a venit în zona interioară. La 8 mai 1945 a plecat din nou pe front în Cehoslovacia, cu Regimentul 4 Dorobanți, în funcția de comandant secund. Nu a luat parte la lupte deoarece, când a ajuns, operațiunile încetaseră.

III. EROII REGIMENTULUI

1. RĂZBOIUL DIN 1877 – 1878

Nr. crt.	Nr. matricol	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL		Localitatea unde a murit
					Județul	Comuna	
OFİTERII							
	4	Giurescu Dimitrie	Maior		Ilfov	București	Rahova
	13	Bordeanu Pavel	Locotenent		Fălțiceni	Suceava	Rahova
GRADE INFERIOARE							
	1438	Mitu Nicolae	Caporal		Muscel	Poenari	Rahova
	827	Marin Florea	Soldat		Muscel	Valea Mare	Rahova
	111	Mitulescu Toma	Caporal		Muscel	Domnești	Rahova
	84	Grigorescu Ion	Soldat		Muscel	Domnești	Rahova
	1010	Ispas Gheorghe	Soldat		Muscel	Câmpulung	Rahova
	765	Popescu Ștefan	Soldat		Muscel	Glodeni	Rahova
	1395	Aurel Gheorghe	Soldat		Muscel	Aninoasa	Rahova
	221	Copac Ștefan	Soldat		Muscel	Câmpulung	Rahova
	270	Oprea Hera	Soldat		Muscel	Câmpulung	Rahova
	1039	Derian Ion	Caporal		Muscel	Dragoslavele	Rahova
	338	Nițescu Oprea	Soldat		Muscel	Văleni	Rahova
	1162	Butoi Ion	Soldat		Muscel	Voinești	Rahova
	141	Mircea Bucur	Soldat		Muscel	Dragoslavele	Rahova
	310	Chivașcu Ioan	Soldat		Muscel	Rucăr	Rahova
	1206	Gruncea Nicolae	Soldat		Muscel	Rucăr	Rahova
	1052	Simion S. Durdun	Soldat		Muscel	Mațâu	Rahova
	145	Puicuși Josef	Soldat		Muscel	Valea-Foii	Rahova
	1620	Paicu Stoian	Soldat		Mehedinți	Deveselu	Rahova
	366	Ologelu Ion	Soldat		Muscel	Bădeni-Pămînteni	Rahova
	159	Țuțulea Ion	Soldat		Muscel	Rucăru	Rahova
	296	Soceanu Gheorghe	Soldat		Muscel	Lerești	Rahova
	1537	Mitrache Ion	Sergent		Dolj	Segarcea	Rahova
	1104	Stancu Niță	Caporal		Muscel	Valea-Popii	Rahova
	790	Ene Manolache	Soldat		Muscel	Ciumești	Rahova
	800	Vlăsceanu Niță	Soldat		Muscel	Țițești	Rahova
	808	Buga Ene	Soldat		Muscel	Coșești	Rahova
	1100	Niță Șerban	Soldat		Muscel	Valea-Popii	Rahova
	1102	Ion Dumitru	Soldat		Muscel	Hârtiești	Rahova
	1091	Matei Gheorghe	Soldat		Muscel	Mihăești	Rahova
	1378	Micuțu Dumitru	Soldat		Muscel	Hârtiești	Rahova
	1366	Tănăsescu Nicolae	Soldat		Muscel	Corbu	Rahova
	1347	Vasile Mihai	Soldat		Muscel	Coșești	Rahova
	1095	Boteanu Niță	Soldat		Muscel	Băjești	Rahova
		Buda Ion	Soldat		Mehedinți	Burila-Mică	Rahova

Nr. crt.	Nr. matricol	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL		Localitatea unde a murit
					Județul	Comuna	
		Budică Ion	Soldat		Mehedinți	Izimșea	Rahova
		Balboșanu Adam	Soldat		Mehedinți	Bucura	Rahova
		Băluiescu Florea	Soldat		Mehedinți	Jiana-Mare	Rahova
		Marin Ion	Soldat		Muscel	Țițești	Rahova
	1342	Potângu Ion	Soldat		Muscel	Boteni	Rahova
	1759	Panțurescu Ion	Soldat		Argeș	Ungheni	M. lui Omer
	1978	Ivașcu Teodor	Soldat		Muscel	Topoloveni	M. lui Omer

2. RĂZBOIUL DIN 1916 – 1918

Ofițeri:

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Locul unde a decedat
1.	Arsenescu Gheorghe	Locotenent (a)	Găuriciu
2.	Drăghici Ion	Sublocotenent (r)	Inotești
3.	Tane Călin	Sublocotenent (r)	Mărăști
4.	Vasilescu Ion	Sublocotenent (r)	Dealul Poiana Calului
5.	Preotu G. Gheorghe	Sublocotenent (r)	Dealul Porcului
6.	Netzler A. Iosif	Sublocotenent (r)	Zimnicea
7.	Ionescu Emanoil	Sublocotenent (r)	Zimnicea
8.	Dumitrescu I. Nicolaie	Sublocotenent (r)	Zimnicea
9.	Albescu Ioan	Sublocotenent (r)	Zimnicea
10.	Zarvă I. Nicolae	Sublocotenent (r)	Prin înecare în râul Siret

Subofițeri și soldați:

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
1.	Chiriță Constantin	Plutonier	1911	Costești	Argeș	Homorod
2.	Ghemaru Nicolae	Plutonier major	1904	Pitești	Argeș	Spitalul "Regina Elisabeta" Războieni
3.	Dumitrescu Dumitru	Plutonier sanitar	1908	Uda de Sus	Argeș	Dealul Teișului
4.	Roșescu Radu	Plutonier	1913	Dâncei	Argeș	Spitalul Mobil al Corpului 4 Armată
5.	Barbu Ilie	Sergent instrucție	1913	Broșteni	Argeș	Dealul Porcului
6.	Grigore I. Teodor	Plutonier (r)	1912	Pitești	Argeș	Lagăr Ploiești
7.	Postelnicu Marin	Plutonier	1918	Moșoaia	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
8.	Bădescu Nicolae	Sergent instrucție	1910	Vâlcelele	Argeș	Infirmeria Gânești
9.	Enache Gheorghe	Soldat	1907	Drăguseni	Vaslui	Infirmeria Vede
10.	Răducănoiu Ion	Sergent	1908	Vâlcelele	Argeș	Spitalul nr. 251 Vaslui
11.	Negrilă Marin	Soldat	1908	Fălfani	Argeș	Calbor
12.	Nicolescu Marin	Soldat	1908	Băbana	Argeș	Calbor
13.	Râncău Marin	Soldat	1908	Moșoaia	Argeș	Spital Brașov
14.	Bratu Stan	Soldat	1908	Gliganu	Argeș	Mohu
15.	Urseanu Marin	Soldat	1908	Ciomăgești	Argeș	Mohu
16.	Popi Dumitru	Soldat	1908	Tutana	Argeș	Mohu
17.	Dragomir Marin	Soldat	1908	Bradul	Argeș	Mohu
18.	Manea Dumitru	Soldat	1908	Tutulești	Argeș	Mohu
19.	Nicolae Stan	Soldat	1908	Sâpata de Jos	Argeș	Mohu
20.	Păun Ion	Soldat	1908	Albota	Argeș	Mohu
21.	Tufeanu Marin	Soldat	1908	Bascovele	Argeș	Spitalul Militar "Regina Elisabeta"

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
22.	Țiganu Marin	Soldat	1908	Șerbănești	Argeș	Predeluș
23.	Baciu Pandelică	Soldat	1908	Curtea de Argeș	Argeș	Spitalul nr. 3 Etape
24.	Tomescu Ion	Soldat	1908	Olanu	Argeș	Mohu
25.	Baicea Flora	Soldat	1908	Pădureți	Argeș	Spitalul Militar "Regina Elisabeta"
26.	Voicu Marin	Soldat	1908	Bradu	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 3
27.	Boroiu Dumitru	Soldat	1908	Păduroi	Argeș	Spitalul nr. 219 Bacău
28.	Nițu Gheorghe	Soldat	1908	Săpata de Jos	Argeș	Spitalul nr. 264 Strunga
29.	Barbu Stan	Soldat	1908	Gliganu	Argeș	Spitalul nr. 264 Strunga
30.	Turcu Marin	Soldat	1908	Groși	Argeș	Infirmierie Satu Nou
31.	Radu Ilie	Soldat	1908	Țuțulești	Argeș	Inotești
32.	Popa Dumitru	Soldat	1908	Șuici	Argeș	Spitalul Ambulanță al Diviziei I Infanterie
33.	Encuțu Gheorghe	Soldat	1908	Măcăi	Argeș	Centrul de Instrucție al Armatei a 2-a
34.	Petcu Grigore	Soldat	1908	Stoilești	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
35.	Duță Toma	Soldat	1908	Cocu	Argeș	Dealul Porcului
36.	Vlad Marin	Soldat	1908	Bascovele	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
37.	David Vasile	Soldat	1908	Curtea de Argeș	Argeș	Inotești
38.	Ioniță Gheorghe	Caporal	1909	Urluști	Argeș	Predeluș
39.	Stănică Ion	Caporal	1909	Milcoiu	Argeș	Inotești
40.	Diaconescu Constantin	Caporal	1909	Moșoaia	Argeș	Lazaretul nr. 220 Bacău
41.	Iacob Marin	Caporal	1909	Păduroi	Argeș	Marele Triaj Bacău
42.	Soare Dumitru	Soldat	1909	Lăunele de Jos	Argeș	Mohu
43.	Dinu Florea	Soldat	1909	Poiana Lacului	Argeș	Mohu
44.	Părvulescu Marin	Soldat	1909	Galicea	Argeș	Mohu
45.	Preoteasa Savu	Soldat	1909	Tutana	Argeș	Mohu
46.	Marin D. Gheorghe	Soldat	1909	Pitești	Argeș	Mohu
47.	Petre Iancu	Soldat	1909	Poiana Lacului	Argeș	Mohu
48.	Apostol Gheorghe	Soldat	1909	Șuici	Argeș	Mohu
49.	Pătrașcu Paraschiv	Soldat	1909	Albota	Argeș	Mohu
50.	Tafarângă Badea	Soldat	1909	Gliganu	Argeș	Gliganu
51.	Popa Gheorghe	Soldat	1909	Rociu	Argeș	Muntele Țigaia
52.	Duroiu Pătru	Soldat	1909	Boișoara	Argeș	Predeluș
53.	Andrei Simion	Soldat	1909	Groși	Argeș	Spitalul Mobil al Corpului 4 Armată
54.	Simion Ion	Soldat	1909	Ciofrângeni	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
55.	Gheorghe S. Gheorghe	Soldat	1909	Hințești	Argeș	Spitalul nr. 414 Burdujeni
56.	Comănescu Ion	Soldat	1909	Moșoaia	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
57.	Nicolescu Radu	Soldat	1909	Stoilești	Argeș	Infirmieria Părții Sedentare
58.	Ion Dumitru	Soldat	1909	Bascov	Argeș	Spitalul Mobil nr. 1
59.	Duță Nicolae	Soldat	1909	Șuici	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
60.	Paroș Gheorghe	Soldat	1909	Boișoara	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
61.	Ivașcu Marin	Soldat	1909	Oarja	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
62.	Nicolae Constantin	Soldat	1909	Pădureți	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
63.	Checiu Marin	Soldat	1909	Dobrogostea	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 3 Sascut
64.	Albu Florea	Soldat	1909	Săpunari	Argeș	Spitalul nr. 42
65.	Moșteanu Gheorghe	Soldat	1909	Țigveni	Argeș	Dealul Porcului
66.	Petre Ion	Soldat	1909	Corbi	Argeș	Dealul Porcului
67.	Simionescu Gheorghe	Soldat	1909	Jiblea	Argeș	Centru Triaj Gârleni
68.	Brosescu Gheorghe	Soldat	1909	Berislăvești	Argeș	Centru Triaj Gârleni
69.	Enache Mihai	Soldat	1909	Poiana Lacului	Argeș	Spitalul de Evacuare nr.1
70.	Brâncău Marin	Soldat	1909	Moșoaia	Argeș	Bascov
71.	Stanciu Constantin	Soldat	1909	Țigveni	Argeș	Schitu Târnița
72.	Ilinca Florea	Soldat	1909	Șuici	Argeș	-
73.	Văcaru Ion	Soldat	1909	Trepteni	Argeș	Partea Activă
74.	State Marin	Soldat	1909	Bascovele	Argeș	Casa din strada Mănoiu nr. 24

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
75.	Eftimie Constantin	Soldat	1909	Țițești	Argeș	Spitalul Militar "Regina Elisabeta"
76.	Ioniță Ion	Soldat	1909	Bârsoiu	Argeș	Lazaretul de Prizonieri Star Pomerania
77.	Ilinca Constantin	Soldat	1909	Berislăvești	Argeș	Infirmeria Prijedor, Bosnia
78.	Florea Toma	Soldat	1909	Gliganu	Argeș	Baraca Prijedor, Bosnia
79.	Jianu Marin	Sergeant	1910	Pădureji	Argeș	Predeluș
80.	Trandafir Aurel	Caporal	1910	Pitești	Argeș	Mohu
81.	Ene Șerban	Caporal	1910	Câteasca	Argeș	Trenul Sanitar nr. 12
82.	Dumitru Ion	Caporal	1910	Drăganu	Argeș	Spitalul Hălăucești
83.	Popescu D. Constantin	Caporal	1910	Rociu	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
84.	Janță Gheorghe	Caporal	1910	Păduroiu	Argeș	Spitalul Mobil nr. 2
85.	Dinu Marin	Caporal	1910	Gruu	Argeș	Dealul Poiana Calului
86.	Nedelea Gheorghe	Caporal	1910	Cerbu	Argeș	Spitalul Sculeni
87.	Marinică Marin	Caporal	1910	Găvana	Argeș	Inotești
88.	Gheorghe I. Ioan	Caporal	1910	Cocu	Argeș	Lazaretul Șindrilari
89.	Stroe Dumitrache	Caporal	1910	Braduri	Argeș	Comuna Foltești, Covurlui
90.	Draghici Dumitru	Soldat	1910	Jiblea	Argeș	Satu Mândra
91.	Ștefănescu Stan	Soldat	1910	Costești	Argeș	Trecerea Oltului
92.	Badea Constantin	Soldat	1910	Rătești	Argeș	Mohu
93.	Rotărescu I. Nicolae	Soldat	1910	Richițele de Sus	Argeș	Mohu
94.	Ujă Constantin	Soldat	1910	Fedeleșoiu	Argeș	Mohu
95.	Nicolae Constantin	Soldat	1910	Costești	Argeș	Batfolu
96.	Ștefan Gheorghe	Soldat	1910	Gliganu	Argeș	Predeluș
97.	Iliescu Constantin	Soldat	1910	Curtea de Argeș	Argeș	Spitalul Militar "Regina Elisabeta"
98.	Ion Constantin	Soldat	1910	Lăunele de Jos	Argeș	Spitalul nr. 365 Bacău
99.	Dorobanțu Ion	Soldat	1910	Pleşoiu	Argeș	Spitalul nr. 228 Piatra Neamț
100.	Geangavelea Ion	Soldat	1910	Șerboieni	Argeș	Spitalul nr. 42 Râșca
101.	Marin Ion	Soldat	1910	Gruu	Argeș	Spitalul Mobil al Diviziei I Infanterie
102.	Langă Gheorghe	Soldat	1910	Olanu	Argeș	Spitalul Mobil al Diviziei I Infanterie
103.	Călin Stancu	Soldat	1910	Stolnici	Argeș	Infirmeria Satu Nou
104.	Bărbulescu Gheorghe	Soldat	1910	Lăunele de Jos	Argeș	Infirmeria Gânești
105.	Androne Ion	Soldat	1910	Cremenari	Argeș	Spitalul de Covalescenți Bacău
106.	Dumitru Ion	Soldat	1910	Broșteni	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
107.	Cârlea Dumitru	Soldat	1910	Trepteni	Argeș	Spitalul nr. 262 Pașcani
108.	Moloiu Ion	Soldat	1910	Sălătruc	Argeș	Spitalul nr. 222 Piatra Neamț
109.	Vasilescu Aurel	Soldat	1910	Pitești	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
110.	Butuc Ion	Soldat	1910	Milcoiu	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
111.	Ușurelu Ion	Soldat	1910	Curtea de Argeș	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
112.	Căpânoaia Nicolae	Soldat	1910	Curtea de Argeș	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
113.	Grindei Nedelea	Soldat	1910	Țuțulești	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
114.	Vasile Tănase	Soldat	1910	Fălfani	Argeș	Spitalul de Campanie nr. 2
115.	Sima Marin	Soldat	1910	Richițele de Sus	Argeș	Spitalul nr. 425 Iași
116.	Marin Voicu	Soldat	1910	Broșteni	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
117.	Langă Alexandru	Soldat	1910	Olanu	Argeș	Cașin
118.	Sandu Constantin	Soldat	1910	Albota	Argeș	Mărăști
119.	Sanda Constantin	Soldat	1910	Merișani	Argeș	Mărăști
120.	Anghel Gheorghe	Soldat	1910	Suseni	Argeș	Spitalul Ambulanță al Diviziei I Infanterie
121.	Dănac Radu	Soldat	1910	Broșteni	Argeș	Cota 464
122.	Manu Gheorghe	Soldat	1910	Braduri	Argeș	Spitalul Mobil nr. 12
123.	Păduroiu Alexandru	Soldat	1910	Lunca Corbului	Argeș	Dealul Porcului
124.	Stancu Preda	Soldat	1910	Broșteni	Argeș	Dealul Porcului
125.	Badea Ion	Soldat	1910	Mareș	Argeș	Ambulanța Diviziei III

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
						Infanterie
126.	Popa Ilie	Soldat	1910	Săpata de Jos	Argeș	Varnița
127.	Alexandrescu Alexandru	Soldat	1910	Pitești	Argeș	Spitalul nr. 31 Piatra Neamț
128.	Păsat Marin	Soldat	1910	Băbulești	Argeș	Infirmeria Satu Nou
129.	Cuceanu Savu	Soldat	1910	Băbulești	Argeș	Spital Iași
130.	Maria Dumitru	Soldat	1910	Băbulești	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 2
131.	Teșea Ion	Soldat	1910	Perișani	Argeș	Centrul de Tuberculoși Trușești
132.	Panait Ion	Soldat	1910	Trepteni	Argeș	Centrul de Tuberculoși Trușești
133.	Constantin Ion	Soldat	1910	Săpata	Argeș	Partea Activă
134.	Paraschivescu Cristea	Soldat	1910	Pitești	Argeș	Partea Activă
135.	Mihalcea Ion	Soldat	1910	Vâlcele	Argeș	Partea Activă
136.	Florea Nicolae	Soldat	1910	Richișele de Sus	Argeș	Dealul Porcului
137.	Porceanu Gheorghe	Soldat	1910	Tutana	Argeș	Spitalul de Cruce Roșie
138.	Bugan Ion	Soldat	1910	Gruiu	Argeș	Lazaret Bacău
139.	Muşulete Ion	Soldat	1910	Olanu	Argeș	La domiciliul său
140.	Ștefan B. Ion	Soldat	1910	Bercioiu	Argeș	Lagărul de Prizonieri Corabia
141.	Stroe Radu	Soldat	1910	Martalogi	Argeș	Gohor Tutov
142.	Ilie Mihaiu	Soldat	1910	Mareș	Argeș	La casa sa
143.	Galice Grigore	Soldat	1910	Bercioiu	Argeș	La casa sa
144.	Mirea Florea	Soldat	1910	Lăunele de Jos	Argeș	Lazaretul Sîndrilar
145.	Vlășceanu Marin	Soldat	1910	Scheiu	Argeș	Infirmeria Prijeor
146.	Glibă Ion	Soldat	1910	Ciofrângeni	Argeș	Infirmeria Prijeor
147.	Petrică Petre	Soldat	1910	Ionești	Argeș	La domiciliul său
148.	Boboc Gheorghe	Soldat	1910	Budești	Argeș	Lagărul Dellinger
149.	Păunescu Constantin	Soldat	1910	Urși	Argeș	Infermeria Zvornic Prijeor
150.	Anghel Dumitru	Soldat	1910	Suseni	Argeș	Spitalul "Filantropia" București
151.	Radu Constantin	Soldat	1910	Căteasca	Argeș	Homorod
152.	Stoianovici Nicolae	Sergeant	1911	Pitești	Argeș	Sân Petru
153.	Pavelescu Dumitru	Sergeant	1911	Golești	Argeș	Predeluș
154.	Lazăr Petre	Sergeant	1911	Boișoara	Argeș	Inotești
155.	Scarlat Ilie	Sergeant	1911	Pitești	Argeș	Vizantea
156.	Ionescu Gheorghe	Sergeant	1911	Brătieni	Argeș	Bălca
157.	Diaconu Florea	Sergeant	1911	Broșteni	Argeș	La domiciliul său
158.	Anghel Ion	Caporal	1911	Braduri	Argeș	Mândra
159.	Dumitrescu Petre	Caporal	1911	Buzești	Argeș	Predeluș
160.	Zamfir Ion	Caporal	1911	Slătioare	Argeș	Spitalul Comunal Bacău
161.	Gheorghe Cristea	Caporal	1911	Silișteni	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
162.	Rizoiu Ion	Caporal	1911	Budești	Argeș	Spitalul "Carmen Silva"
163.	Diaconu Ion	Soldat	1911	Blidari	Argeș	Mândra
164.	Mănescu Ion	Soldat	1911	Jibele	Argeș	Calbor
165.	Tudose Gheorghe	Soldat	1911	Sălătruc	Argeș	Mohu
166.	Călin Gheorghe	Soldat	1911	Dânghești	Argeș	Muntele Tigăia
167.	Constantin Gheorghe	Soldat	1911	Oarja	Argeș	Predeluș
168.	Văcălie Nicolae	Soldat	1911	Urlești	Argeș	Predeluș
169.	Deaconu Alexandru	Soldat	1911	Tutana	Argeș	Unghia Mare
170.	Bălan Dumitru	Soldat	1911	Bârsou	Argeș	Inotești
171.	Toma Stan	Soldat	1911	Șerbănești	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
172.	Chera Gheorghe	Soldat	1911	Runcu	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
173.	Lungu Ion	Soldat	1911	Stoilești	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
174.	Paraschiv Ion	Soldat	1911	Poiana Lacului	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
175.	Pătrăranu Nicolae	Soldat	1911	Rătești	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
176.	Ghiță Gheorghe	Soldat	1911	Cepari	Argeș	Spitalul nr. 221 Bacău
177.	Modoran Gheorghe	Soldat	1911	Berislăvești	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 3
178.	Burete Radu	Soldat	1911	Pădureți	Argeș	Mărăști
179.	Gheorghe Florea	Soldat	1911	Săpata de Jos	Argeș	Mărăști
180.	Barbu Marin	Soldat	1911	Poiana Lacului	Argeș	Mărăști

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
181.	Stoiculescu Gheorghe	Soldat	1911	Dănicei	Argeș	Mărăști
182.	Oancea Dobre	Soldat	1911	Săpata de Jos	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
183.	Gheorghe Pătru	Soldat	1911	Gruiu	Argeș	Dealul Poiana Calului
184.	Lița Ion	Soldat	1911	Mărghia	Argeș	Răchitiși
185.	Nicola Ion	Soldat	1911	Moșoaia	Argeș	Dealul Porcului
186.	Enache Ion	Soldat	1911	Băbuești	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
187.	Marin Nicolae	Soldat	1911	Moșoaia	Argeș	Spitalul Bisericiani
188.	Mihai Constantin	Soldat	1911	Șuici	Argeș	Doftana
189.	Marmolea Vasile	Soldat	1911	Băbuești	Argeș	D. Candea
190.	Tolbaru Gheorghe	Soldat	1911	Șuici	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 2
191.	Mihalea Ion	Soldat	1911	Vâlcele	Argeș	Partea Activă
192.	Olteanu Petre	Soldat	1911	Cepari	Argeș	Partea Activă
193.	Păsat Marin	Soldat	1911	Băbuești	Argeș	Partea Activă
194.	Ene Moise	Soldat	1911	Ciofrângeni	Argeș	Dealul Porcului
195.	Cosma Nicolae	Soldat	1911	Jiblea	Argeș	Spitalul Militar "Regina Elisabeta"
196.	Ion Marin	Soldat	1911	Bascov	Argeș	La domiciliul său
197.	Iliescu Dumitru	Soldat	1911	Silișteni	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
198.	Burciu Marin	Soldat	1911	Stolnici	Argeș	Spitalul nr. 143
199.	Gogoanță Ion	Soldat	1911	Bascovele	Argeș	Infirmeria Prijedor Bosnia
200.	Nilă Nicolae	Soldat	1911	Lăunele de Sus	Argeș	Bârsoiu Argeș
201.	Toma Gheorghe	Soldat	1911	Ciofrângeni	Argeș	Infirmeria Prijedor Bosnia
202.	Beznea Ion	Soldat	1911	Șuici	Argeș	Spitalul Civil Pitești
203.	Anghel Ion	Soldat	1911	Suseni	Argeș	La domiciliul său
204.	Bănuță Gheorghe	Soldat	1911	Ciofrângeni	Argeș	La domiciliul său
205.	Olaru Dumitru	Sergeant	1912	Bârsoiu	Argeș	Spitalul nr. 3 Etapă
206.	Oprea Marin	Sergeant	1912	Tuțulești	Argeș	Muntele Tigaia
207.	Tudorache Radu	Sergeant	1912	Moșoaia	Argeș	Spitalul nr. 147 Ploiești
208.	Dobrin Florea	Sergeant	1912	Bleici	Argeș	Spitalul nr. 219 Bacău
209.	Oprea Ion	Sergeant	1912	Moșoaia	Argeș	Inotești
210.	Angheloiu Ion	Sergeant	1912	Corbi	Argeș	Dealul Porcului
211.	Cărstoveanu M.	Sergeant	1912	Martalogi	Argeș	Spitalul de Cruce Roșie – (Liceul de Băieți Pitești)
212.	Lăpușanu Ion	Sergeant	1912	Racovița	Argeș	Lazaretul Lagărului nr. 1 Cesis Prusia
213.	Anghel Ion	Caporal	1912	Braduri	Argeș	Mândra
214.	Minciună Ion	Caporal	1912	Tigveni	Argeș	Mohu
215.	Prodănel Gheorghe	Caporal	1912	Richițele de Sus	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
216.	Popescu Nicolae	Caporal	1912	Șerbănești	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
217.	Radu Dumitru	Caporal	1912	Găvana	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
218.	Minciună Nicolae	Caporal	1912	Tigveni	Argeș	Schitul Târnăța
219.	Manea Mihail	Caporal	1912	Căneni	Argeș	Spitalul Militar "Regina Elisabeta"
220.	Răbigan Constantin	Soldat	1912	Hintești	Argeș	Spitalul nr. 80 Câmpulung
221.	Stătică Gheorghe	Soldat	1912	Cepari	Argeș	Mohu
222.	Alexe Ion	Soldat	1912	Broșteni	Argeș	Mohu
223.	Lungu Gheorghe	Soldat	1912	Cepari	Argeș	Mohu
224.	Mihai Ion	Soldat	1912	Lăunele de Jos	Argeș	Mohu
225.	Ilie Gheorghe	Soldat	1912	Gliganu	Argeș	Mohu
226.	Epure Preda	Soldat	1912	Bascovele	Argeș	Batfolu
227.	Ion Toma	Soldat	1912	Borlești	Argeș	Batfolu
228.	Șelăvârtea Toma	Soldat	1912	Lăunele de Jos	Argeș	Batfolu
229.	Slăboiu Dumitru	Soldat	1912	Stoilești	Argeș	Batfolu
230.	Tănase Stancu	Soldat	1912	Gliganu	Argeș	Predeluș
231.	Goarlă Gheorghe	Soldat	1912	Scheiu	Argeș	Spitalul "I.C.Brătianu" Pitești
232.	Velea Dumitru	Soldat	1912	Richițele	Argeș	Spitalul nr. 237 Piatra Neamț
233.	Vaparu Gheorghe	Soldat	1912	Fălfani	Argeș	Partea Activă Verdea
234.	Begheanu Vasile	Soldat	1912	Dănicei	Argeș	Inotești

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
235.	Ion Nicolae	Soldat	1912	Poenari	Argeș	Spitalul nr. 367 Bacău
236.	Marin Grigore	Soldat	1912	Tuțulești	Argeș	Infirmeria Părtii Sedentare
237.	Ion B. Ion	Soldat	1912	Lăunele de Jos	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
238.	Iliina Florea	Soldat	1912	Șuici	Argeș	Spitalul Mobil nr.1
239.	Tănase Ion	Soldat	1912	Giurgiuveni	Argeș	Spitalul Mobil nr.1
240.	Boșoagă Dumitru	Soldat	1912	Jiblea	Argeș	Infirmeria Gânești
241.	Bratu Nicolae	Soldat	1912	Tutana	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
242.	Nopteșeanu Ion	Soldat	1912	Curtea de Argeș	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
243.	Radomir Lepădatu	Soldat	1912	Racovița	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 3
244.	Marin Ion	Soldat	1912	Oarja	Argeș	Roșculeți
245.	Dușu Ion	Soldat	1912	Urși	Argeș	Roșculeți
246.	Luță Toma	Soldat	1912	Gliganu	Argeș	Mărăști
247.	Neguț Dumitru	Soldat	1912	Gliganu	Argeș	Spitalul nr. 221 Bacău
248.	Căpățână Ion	Soldat	1912	Uda de Sus	Argeș	Dealul Poiana Calului
249.	Catrina Mihail	Soldat	1912	Pitești	Argeș	Dealul Poiana Calului
250.	Stanciu Ion	Soldat	1912	Hârsești	Argeș	Dealul Poiana Calului
251.	Călin Constantin	Soldat	1912	Bascov	Argeș	Dealul Porcului
252.	Olaru Vasile	Soldat	1912	Berislăvești	Argeș	Spitalul de Evacuare nr.1
253.	Borțoiu Constantin	Soldat	1912	Berislăvești	Argeș	Șușița
254.	Iatagan Gheorghe	Soldat	1912	Șuici	Argeș	Cireșoia
255.	Nicolae Gheorghe	Soldat	1912	Dedulești	Argeș	Spitalul "Brâncovenesc" nr. 272
256.	Berbecel Gheorghe	Soldat	1912	Fedeleșoiu	Argeș	Spitalul nr. 31 Piatra Neamț
257.	Ene Apostol	Soldat	1912	Slătioare	Argeș	Irești Putna
258.	Milciovu Ion	Soldat	1912	Trepteni	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
259.	Bălțeanu Nicolae	Soldat	1912	Tigveni	Argeș	Inotești
260.	Nicolae M. Alexandru	Soldat	1912	Pitești	Argeș	Partea Activă
261.	Alexe Ion	Soldat	1912	Broșteni	Argeș	Mohu
262.	Lăutaru Nicolae	Soldat	1912	Dobrogostea	Argeș	-
263.	Părvu Dumitru	Soldat	1912	Milciovu	Argeș	-
264.	Constantinescu N.	Soldat	1912	Hârsești	Argeș	Spitalul Rusesc Bicăz
265.	Tantana Gheorghe	Soldat	1912	Titești	Argeș	La domiciliul său
266.	Bujoreanu Ion	Soldat	1912	Găvana	Argeș	Spitalul Kasarasker nr. 2
267.	Vulparu Ion	Soldat	1912	Fedeleșoiu	Argeș	Lăgărul Lansdorf
268.	Croia Ștefan	Soldat	1912	Curtea de Argeș	Argeș	La domiciliul său
269.	Bălășa Florea	Soldat	1912	Stoilești	Argeș	La domiciliul său
270.	Cazacu Nicolae	Soldat	1912	Câineni	Argeș	Infirmerie Prijedor Bosnia
271.	Mircea Neacșu	Soldat	1912	Rătești	Argeș	Spital Bosnia
272.	Mirea Gheorghe	Soldat	1912	Cremenari	Argeș	Spitalul nr. 2 Tuchel
273.	Ungureanu Ion	Soldat	1912	Cremenari	Argeș	Lăgărul de Prizonieri Zvor
274.	Badea Nicolae	Soldat	1912	Valea Danului	Argeș	Lăgărul de Prizonieri Zvor
275.	Neacșu Gheorghe	Soldat	1912	Cepari	Argeș	Lăgărul de Prizonieri Zvor
276.	Tuguriu Ion	Soldat	1912	Valea Danului	Argeș	Lăgărul Prijedor Bosnia
277.	Mandea Nicolae	Soldat	1912	Boișoara	Argeș	Lăgărul Prijedor Bosnia
278.	Tușca Ion	Soldat	1912	Richițele de Sus	Argeș	-
279.	Dumitru Marin	Sergeant	1913	Braduri	Argeș	Inotești
280.	Iliescu Petre	Sergeant	1913	Gliganu	Argeș	Inotești
281.	Călin Nicolae	Sergeant	1913	Richițele de Jos	Argeș	Dealul Poiana Calului
282.	Bădescu Marin	Sergeant	1913	Vâlcelele	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
283.	Petrescu Marin	Sergeant	1913	Săpunari	Argeș	-
284.	Bulacu Marin	Sergeant	1913	Tutana	Argeș	La domiciliul său
285.	Sârbu Constantin	Caporal	1913	Fedeleșoiu	Argeș	Inotești
286.	Mandea Nicolae	Caporal	1913	Boișara	Argeș	Infirmeria Gânești
287.	Diaconu Nicolae	Caporal	1913	Groși	Argeș	Spitalul Regional Burdujeni
288.	Șova Nicolae	Caporal	1913	Ciofrângeni	Argeș	Spitalul nr. 218 Bacău
289.	Duca Constantin	Caporal	1913	Moșoia	Argeș	Spitalul de Campanie nr. 5
290.	Bălan Nicolae	Caporal	1913	Poenari	Argeș	Spitalul Rusesc Sculeni
291.	Minculescu Petre	Caporal	1913	Prundu	Argeș	Unghia Mică
292.	Popa Pătru	Caporal	1913	Perișani	Argeș	Spitalul de Cruce Roșie Stănița Roman
293.	Voicu Dumitru	Soldat	1913	Ciofrângeni	Argeș	Calbor

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
294.	Pleşită Petre	Soldat	1913	Ciofrângeni	Argeș	Mohu
295.	Neferu Florea	Soldat	1913	Dedulești	Argeș	Mohu
296.	Ionită Petre	Soldat	1913	Șuici	Argeș	Satu Lung
297.	Costache Tudor	Soldat	1913	Păduroiu	Argeș	Spitalul Militar "Regina Elisabeta"
298.	Tudorache Nicolae	Soldat	1913	Suseni	Argeș	Muntele Tigăia
299.	Constantin Badea	Soldat	1913	Albota	Argeș	Predeluș
300.	Popa Ion	Soldat	1913	Groși	Argeș	Inotești
301.	Oprea Constantin	Soldat	1913	Albota	Argeș	Spitalul nr. 471 Bărlad
302.	Radu Stan	Soldat	1913	Mărghia	Argeș	Verdea Putna
303.	Neacșu Ion	Soldat	1913	Crucișoara	Argeș	Schitu Târnița
304.	Șelaru Ion	Soldat	1913	Dănești	Argeș	Inotești
305.	Jianu Nicolae	Soldat	1913	Ciofrângeni	Argeș	Orbeni
306.	Dolga A. Gheorghe	Soldat	1913	Găvana	Argeș	Centrul de Instrucție al Armatei a II-a
307.	Sima Nicolae	Soldat	1913	Broșteni	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
308.	Dicu Ion	Soldat	1913	Dănicei	Argeș	Spitalul Mobil nr. 1
309.	Diță Florea	Soldat	1913	Fălfani	Argeș	Verdea Putna
310.	Belicaru Marin	Soldat	1913	Măcăi	Argeș	Centrul de Instrucție al Armatei I
311.	Cârstei Constantin	Soldat	1913	Costești	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
312.	Manea Marin	Soldat	1913	Măcăi	Argeș	Infermeria Părții Active
313.	Chirea Nicolae	Soldat	1913	Boișoara	Argeș	Spitalul nr. 464
314.	Ileana Pătru	Soldat	1913	Fedeleșoiu	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
315.	Dima Ion	Soldat	1913	Groși	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
316.	Stroe Gheorghe	Soldat	1913	Sâmara	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 3
317.	Matei Ion	Soldat	1913	Runcu	Argeș	Spitalul "Sf. Spiridon" nr. 239
318.	Dobrin Ion	Soldat	1913	Albota	Argeș	Mărăști
319.	Șerban Gheorghe	Soldat	1913	Budeasa	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 1
320.	Cornea Petre	Soldat	1913	Boișoara	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 1
321.	Briceag Marin	Soldat	1913	Hințești	Argeș	Dealul Porcului
322.	Ciucă Alexandru	Soldat	1913	Moșoaia	Argeș	Dealul Porcului
323.	Țița Alexandru	Soldat	1913	Slătioare	Argeș	Dealul Porcului
324.	Vochin Marin	Soldat	1913	Braduri	Argeș	Spitalul Mobil nr.1
325.	Sereciu Nicolae	Soldat	1913	Runcu	Argeș	Spitalul Mobil nr. 217 Bacău
326.	Enache Dumitru	Soldat	1913	Drăganu	Argeș	Spitalul de Contagioși Tecuci
327.	Ion Mihail	Soldat	1913	Pitești	Argeș	Spitalul Militar "Regina Elisabeta"
328.	Sandu Marin	Soldat	1913	Dobrogestea	Argeș	Partea Activă
329.	Negescu Marin	Soldat	1913	Bascovele	Argeș	Muntele Râșca
330.	Ciobanu Matei	Soldat	1913	Tutana	Argeș	Alexandria
331.	Truță Ion	Soldat	1913	Săpata de Jos	Argeș	Lazaretul de români Târgoviște
332.	Florea Nicolae	Soldat	1913	Tutana	Argeș	Lazaretul Tuchel
333.	Sima Gheorghe	Soldat	1913	Fedeleșoiu	Argeș	La domiciliul său
334.	Marin Dumitru	Soldat	1913	Silișteni	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
335.	Vuță Ion	Soldat	1913	Titești	Argeș	La domiciliul său
336.	Baicu Gheorghe	Soldat	1913	Fedeleșoiu	Argeș	Lagărul de prizonieri Landsdorf
337.	Pană Vasile	Soldat	1913	Richițele de Jos	Argeș	La domiciliul său
338.	Bulearcă Gheorghe	Soldat	1913	Dănicei	Argeș	Lazaretul Zvornic Prijedor
339.	Iordache Sima	Soldat	1913	Stoicești	Argeș	Lagărul Trofiach
340.	Nodă Ion	Soldat	1913	Cepari	Argeș	Spitalul de Contagioși nr.2 Adjud
341.	Stanca Vasile	Soldat	1913	Șerbănești	Argeș	Lagărul Prijedor Bosnia
342.	Tache Gheorghe	Soldat	1913	Ciofrângeni	Argeș	Lagărul Prijedor Bosnia
343.	Berechet Ion	Sergeant	1914	Moșoaia	Argeș	Verdea Putna
344.	Fețeanu Constantin	Sergeant	1914	Perișani	Argeș	Schitu Târnița
345.	Oprea Nicolae	Sergeant	1914	Tutana	Argeș	Inotești

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
346.	Ion Stan	Sergent	1914	Cerbu	Argeș	Inotești
347.	Bărsan Ștefan	Sergent	1914	Bârșoiu	Argeș	Spitalul nr. 380 Botoșani
348.	Olteanu Petre	Sergent	1914	Drăganu	Argeș	Dealul Poiana Calului
349.	Leonte Cristea	Sergent	1914	Pitești	Argeș	Pe câmpul de luptă
350.	Dobre Radu	Sergent	1914	Săpata de Jos	Argeș	Spital Bacău
351.	Marin Nanu	Caporal	1914	Oarja	Argeș	Satu Lung
352.	Marin Florea	Caporal	1914	Săpata de Jos	Argeș	Vest Vama Bratocea
353.	Iorga Alexandru	Caporal	1914	Costești	Argeș	Inotești
354.	Balasache Constantin	Caporal	1914	Bârșoiu	Argeș	Inotești
355.	Betivu Nicolae	Caporal	1914	Măcăi	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
356.	Sârbu Constantin	Caporal	1914	Fedeleşoiu	Argeș	Inotești
357.	Cârstoiu Ion	Caporal	1914	Șuici	Argeș	Spitalul de Etape nr. 3
358.	Iordache Parasciv	Soldat	1914	Dâncei	Argeș	Calbor
359.	Cârstea Tănase	Soldat	1914	Săpata de Sus	Argeș	Spitalul nr. 151 Ploiești
360.	Bălan Dumitru	Soldat	1914	Budești	Argeș	Mohu
361.	Iordan Constantin	Soldat	1914	Jiblea	Argeș	Homorod
362.	Catrina Toma	Soldat	1914	Vâlcele	Argeș	Sân Petru
363.	Bădoi Gheorghe	Soldat	1914	Rătești	Argeș	Depozitul de Convalescenți
364.	Ștefănescu Nicolae	Soldat	1914	Olanu	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
365.	Martin Nicolae	Soldat	1914	Racovița	Argeș	Inotești
366.	Ghiță Ion	Soldat	1914	Suseni	Argeș	Inotești
367.	Popa Petre	Soldat	1914	Berislăvești	Argeș	Inotești
368.	Dumitru Radu	Soldat	1914	Silișteni	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
369.	Gheorghe Marin	Soldat	1914	Sătioare	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
370.	Văduva Nicolae	Soldat	1914	Olanu	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
371.	Bănică Gheorghe	Soldat	1914	Rătești	Argeș	Infirmeria Diviziei III Infanterie
372.	Nicolae Irimia	Soldat	1914	Gruu	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
373.	Stroe Radu	Soldat	1914	Silișteni	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
374.	Gheorghe Badea	Soldat	1914	Braduri	Argeș	Spitalul de Convalescenți Gârleni
375.	Păduroi Andrei	Soldat	1914	Pădureți	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
376.	Gojgorea Gheorghe	Soldat	1914	Richițele de Sus	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
377.	Ducu Ion	Soldat	1914	Cepari	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
378.	Neagoe Dumitru	Soldat	1914	İonești	Argeș	Pașcani
379.	Niță Tănase	Soldat	1914	Gruu	Argeș	Rosculești
380.	Clipici Nicolae	Soldat	1914	Galicea	Argeș	Rosculești
381.	Angelescu Nicolae	Soldat	1914	Șuici	Argeș	Rosculești
382.	Chirilă Gheorghe	Soldat	1914	Cepari	Argeș	Spitalul nr. 232 Piatra Neamț
383.	Martalog Ioan	Soldat	1914	Bascovele	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 3
384.	Sămăreanu Nicolae	Soldat	1914	Silișteni	Argeș	Dealul Poiana Calului
385.	Vălug Ion	Soldat	1914	Galicea	Argeș	Spitalul Regimentului nr. 120
386.	Dina Constantin	Soldat	1914	Ciutești	Argeș	Depozitul de Convalescenți Bacău
387.	Prepețiță Ion	Soldat	1914	Richițele de Jos	Argeș	Spitalul Diviziei I Infanterie
388.	Barbu Ion	Soldat	1914	Titești	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
389.	Neacșu Ion	Soldat	1914	Fălfani	Argeș	Mărăști
390.	Gigică Grigore	Soldat	1914	Jiblea	Argeș	Spitalul nr. 229 Piatra Neamț
391.	Stan Andrei	Soldat	1914	Valea Danului	Argeș	Infirmeria Satu Nou
392.	Anuțescu Ion	Soldat	1914	Bascovele	Argeș	Calbor
393.	Dușcă Gavrilă	Soldat	1914	Ciofrângeni	Argeș	Schitu Târnița
394.	Bercu Constantin	Soldat	1914	Stoilești	Argeș	S. 31 C. Bălățești
395.	Florian M. Ion	Soldat	1914	Pitești	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
396.	Dulică Calomfir	Soldat	1914		Argeș	Spitalul "I.C. Brătianu"

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
						Pitești
397.	Albu Marin	Soldat	1914	Mareș	Argeș	La domiciliul său
398.	Mihai Dumitru	Soldat	1914	Budești	Argeș	-
399.	Deaconu Mirea	Soldat	1914	Ciomăgești	Argeș	-
400.	Anca Neașu	Soldat	1914	Pădurești	Argeș	-
401.	Florea Constantin	Soldat	1914	Băseni	Argeș	-
402.	Ilie Ion	Soldat	1914	Cocu	Argeș	Spitalul Prijedor Bosnia
403.	Istrate Simion	Soldat	1914	Perișani	Argeș	Infirmeria Spitalului Prijedor Bosnia
404.	Ștefănescu Dumitru	Soldat	1914	Dedulești	Argeș	Spital Râmnicu Sărat
405.	Jianu Ilie	Soldat	1914	Ciofrângeni	Argeș	Lagărul de Prizonieri Lansdorf
406.	Șerban Linu	Soldat	1914	Stolnici	Argeș	Lagărul Feldbach
407.	Trașcă Marin	Soldat	1914	Bălcești	Argeș	Lagărul Ploiești
408.	On Gheorghe	Soldat	1914	Fedeleșoiu	Argeș	Spitalul Zvornic Prijedor
409.	Vasile Ion	Soldat	1914	Poiana Lacului	Argeș	Infirmeria Zvornic
410.	Ciurică Nicolae	Soldat	1914	Bercioiu	Argeș	Lagărul Arad
411.	Ilie Nicolae	Sergeant	1915	Stoiceni	Argeș	Predeleș
412.	Nedelea Ion	Sergeant	1915	Cocu	Argeș	Inotești
413.	Dumitrana Ion	Sergeant	1915	Uda de Sus	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
414.	Iancu Ion	Sergeant	1915	Costești	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
415.	Șimescu Nicolae	Sergeant	1915	Hârșești	Argeș	Dealul Poiana Calului
416.	Popa Ioan	Sergeant	1915	Sălătruc	Argeș	La domiciliul său
417.	Mușat Ion	Caporal	1915	Moșoaia	Argeș	Ungchia Mare
418.	Meculescu Nicolae	Caporal	1915	Vâlcele	Argeș	Vest Vama Bratocea
419.	Minciună Nicolae	Caporal	1915	Tigveni	Argeș	Schitu Târnița
420.	Magraon Gheorghe	Caporal	1915	Curtea de Argeș	Argeș	Inotești
421.	Zincu Alexandru	Caporal	1915	Silișteni	Argeș	Infirmeria Gânești
422.	Rizescu Nicolae	Caporal	1915	Richițele de Jos	Argeș	Spitalul "Regina Maria"
423.	Popa Ion	Caporal	1915	Groși	Argeș	Inotești
424.	Grigore Andrei	Soldat	1915	Țuțulești	Argeș	Calbor
425.	Orjanu Constantin	Soldat	1915	Suseni	Argeș	Mohu
426.	Geambei Nicolae	Soldat	1915	Ciofrângeni	Argeș	Batfolu
427.	Ciolampea Dumitru	Soldat	1915	Tutana	Argeș	Sân Petru
428.	Tudor Nicolae	Soldat	1915	Pitești	Argeș	Sân Petru
429.	Corvaciu Marin	Soldat	1915	Bradurile	Argeș	Predeleș
430.	Păun Nicolae	Soldat	1915	Curtea de Argeș	Argeș	Predeleș
431.	Miroiu Voicu	Soldat	1915	Silișteni	Argeș	Vest Vama Bratocea
432.	Martin Constantin	Soldat	1915	Titești	Argeș	Vest Vama Bratocea
433.	Danciu Ion	Soldat	1915	Hințești	Argeș	Predeleș
434.	Ene Florea	Soldat	1915	Sâmbara	Argeș	Spitalul nr. 114 Cotroceni
435.	Cristea Gheorghe	Soldat	1915	Runcu	Argeș	Centrul de Instrucție al Armatei a II-a
436.	Gârță Stoica	Soldat	1915	Gruiu	Argeș	Inotești
437.	Tudora Stelian	Soldat	1915	Pitești	Argeș	Inotești
438.	Bica Dumitru	Soldat	1915	Tutana	Argeș	Inotești
439.	Răducu Nicolae	Soldat	1915	Măcăi	Argeș	Inotești
440.	Ciobănică Marin	Soldat	1915	Măcăi	Argeș	Inotești
441.	Maria Marin	Soldat	1915	Richițele de Sus	Argeș	Inotești
442.	Zarioiu Nicolae	Soldat	1915	Golești	Argeș	Centrul de Instrucție al Armatei a II-a
443.	Popa Ion	Soldat	1915	Tutana	Argeș	Infirmeria Satu Nou
444.	Popa Constantin	Soldat	1915	Săpata de Sus	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
445.	Gheorghe Marin	Soldat	1915	Hințești	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
446.	Frunțeanu Nicolae	Soldat	1915	Jiblea	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
447.	Dumitrescu Constantin	Soldat	1915	Borlești	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
448.	Andrei Ion	Soldat	1915	Bârsoiu	Argeș	Spitalul de Convalescență nr. 3
449.	Rizoiu Tudor	Soldat	1915	Budești	Argeș	Partea Activă
450.	Nicolescu Ilie	Soldat	1915	Stoilești	Argeș	Spitalul Dumbrava

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
451.	Cârcei Ion	Soldat	1915	Cocu	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
452.	Cristescu Nicolae	Soldat	1915	Vâlcelele	Argeș	Infirmeria Satu Nou
453.	Pătuleanu Dumitru	Soldat	1915	Pitești	Argeș	Trenul de Etape nr. 5
454.	Dina Florea	Soldat	1915	Ciutești	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 3
455.	Mierlă Constantin	Soldat	1915	Hârsești	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 4
456.	Rădoi Ion	Soldat	1915	Urluști	Argeș	Roșculești
457.	Mihai Iordache	Soldat	1915	Ciutești	Argeș	Spitalul "Regina Maria"
458.	Blanca Ion	Soldat	1915	Boișoara	Argeș	Dealul Poiana Calului
459.	Puiu Dumitru	Soldat	1915	Trepteni	Argeș	Dealul Poiana Calului
460.	Neagoe Vasile	Soldat	1915	Valea Danului	Argeș	Dealul Poiana Calului
461.	Curcă Emilian	Soldat	1915	Săpunari	Argeș	Spitalul Mobil nr. 12
462.	Mandea Ion	Soldat	1915	Boișoara	Argeș	Dealul Poiana Calului
463.	David Ștefan	Soldat	1915	Cepari	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
464.	Șuță Constantin	Soldat	1915	Mareș	Argeș	Cireșoia
465.	Pătru Nicolae	Soldat	1915	Urluști	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 4
466.	Cătana Gheorghe	Soldat	1915	Poenari	Argeș	Dealul Periş Putna
467.	Ghenoiu Gheorghe	Soldat	1915	Golești	Argeș	Dealul Periş Putna
468.	Radu Marin	Soldat	1915	Bălcești	Argeș	Spitalul Corpului 4 Armată
469.	Duță Ilie	Soldat	1915	Șuici	Argeș	Partea Activă
470.	Alexe Vasile	Soldat	1915	Rătești	Argeș	Spitalul "I.C. Brătianu" Pitești
471.	Zaharia Ilie	Soldat	1915	Bârsești	Argeș	Dealul Porcului
472.	Ene Ion	Soldat	1915	Boișoara	Argeș	Spitalul Militar nr.210
473.	Cioigianu Ion	Soldat	1915	Ciofrângeni	Argeș	-
474.	Iordache Constantin	Soldat	1915	Lăunele de Sus	Argeș	-
475.	Nedelea Constantin	Soldat	1915	Lăunele de Jos	Argeș	-
476.	Trochiță Constantin	Soldat	1915	Dedulești	Argeș	-
477.	Ion C. Ion	Soldat	1915	Săpata de Jos	Argeș	-
478.	Deaconescu D.	Soldat	1915	Tutana	Argeș	La domiciliul său
479.	Duță Gh. Ion	Soldat	1915	Pitești	Argeș	La domiciliul său
480.	Meleacă Dumitru	Soldat	1915	Tutana	Argeș	Lagărul de Prizonieri Târgoviște
481.	Dumitrescu D.	Soldat	1915	Cocu	Argeș	Lagărul Ostiffiazonofa
482.	Mihalcea S. Fl.	Soldat	1915	Pitești	Argeș	La domiciliul său
483.	Pantelică Ion	Soldat	1915	Fedeleşoiu	Argeș	Infirmeria Prijedor Bosnia
484.	Dumitru Nicolae	Soldat	1915	Solești	Argeș	Spital Timișoara
485.	Oprea Dumitru	Soldat	1915	Valea Danului	Argeș	Lagărul Ostiffiazonofa
486.	Răiculescu Filim.	Soldat	1915	Suseni	Argeș	Lagărul Kiralighida
487.	Mustăța Marin	Soldat	1915	Stoiceni	Argeș	Lagăr Bosnia
488.	Enache Const.	Soldat	1915	Băiculești	Argeș	Spitalul nr. 144 Iași
489.	Alexe Gheorghe	Soldat	1915	Poenari	Argeș	Lagăr Alexandria
490.	Gherghiceanu I.	Soldat	1915	Cremenari	Argeș	Infirmeria Prijedor Bosnia
491.	Sechel Ferentz	Soldat	1915	Pitești	Argeș	Spitalul de Cruce Roșie nr. 267 filiala Iași
492.	Roman Gheorghe	Soldat	1915	Fedeleşoiu	Argeș	Spitalul nr. 271 Iași
493.	Mehedințu Petre	Soldat	1915	Săpunari	Argeș	Spital Mobil
494.	Năstase Constantin	Soldat	1915	Mărghia	Argeș	Lagărul de Prizonieri Prijedor Zvornik
495.	Din Marin	Soldat	1915	Albota	Argeș	Lagărul de Prizonieri Prijedor
496.	Moșteanu Ion	Sergent	1916	Blidari	Argeș	Dealul Porcului
497.	Dumitru Gheorghe	Sergent	1916	Groși	Argeș	Șușița
498.	Olteanu Nicolae	Caporal	1916	Drăganu	Argeș	Inotești
499.	Stoica Marin	Caporal	1916	Fălfani	Argeș	Inotești
500.	Zinca Ion	Caporal	1916	Tutana	Argeș	Infirmeria Satu Nou
501.	Gherghina Stan	Caporal	1916	Poiana Lacului	Argeș	Dealul Varlan
502.	Margă Nicolae	Caporal	1916	Hârsești	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
503.	Voinea Constantin	Caporal	1916	Racovița	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
504.	Nicolae Ene	Caporal	1916	Lunca Corbului	Argeș	Spitalul Mobil nr. 1
505.	Duminică Gheorghe	Caporal	1916	Vâlcele	Argeș	Dealul Porcului
506.	Ceașescu Gheorghe	Caporal	1916	Ciofrângeni	Argeș	Sărata Basarabia
507.	Dumitru Ioan	Caporal	1916	Săpata de Jos	Argeș	-
508.	Ionescu D. Ioan	Caporal	1916	Pitești	Argeș	La domiciliul său

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
509.	Tudor Ion	Caporal	1916	Mareș	Argeș	Cătauți
510.	Ispas Constantin	Soldat	1916	Bârsești	Argeș	Calbor
511.	Anușescu Ion	Soldat	1916	Bascovele	Argeș	Calbor
512.	Stăriceanu Ion	Soldat	1916	Pădureți	Argeș	Spitalul nr. 162 Sinaia
513.	Șchiopu Vasile	Soldat	1916	Tutulăști	Argeș	Mohu
514.	Oprea Marin	Soldat	1916	Sâmara	Argeș	Mohu
515.	Popescu Alexandru	Soldat	1916	Trepteni	Argeș	Mohu
516.	Nicolae Marin	Soldat	1916	Broșteni	Argeș	Mohu
517.	Marin Dumitru	Soldat	1916	Șuici	Argeș	Batfolu
518.	Drăgușin Gheorghe	Soldat	1916	Richițele de Sus	Argeș	Sân Petru
519.	Motaghiu Păun	Soldat	1916	Broșteni	Argeș	Sân Petru
520.	Nicolae Petre	Soldat	1916	Măcăi	Argeș	Sân Petru
521.	Piscotan Nicolae	Soldat	1916	Richițele de Sus	Argeș	Sân Petru
522.	Băran Alexandru	Soldat	1916	Bascovele	Argeș	Sân Petru
523.	Creangă Ion	Soldat	1916	Stoilești	Argeș	Muntele Tigaia
524.	Țău Ion	Soldat	1916	Bârsoiu	Argeș	Predeluș
525.	Matei Dumitru	Soldat	1916	Bălcești	Argeș	Predeluș
526.	Peleaș Nicolae	Soldat	1916	Uda de Sus	Argeș	Predeluș
527.	Dima Gheorghe	Soldat	1916	Runcu	Argeș	Predeluș
528.	Dumitra Vasile	Soldat	1916	Giurgiuveni	Argeș	Predeluș
529.	Negrilă Dumitru	Soldat	1916	Tutana	Argeș	Predeluș
530.	Neașă Constantin	Soldat	1916	Drăganu	Argeș	Mohu
531.	Bujor Dumitru	Soldat	1916	Cepari	Argeș	Unghia Mică
532.	Oprescu Dumitru	Soldat	1916	Păduroi	Argeș	Predeluș
533.	Cârstea Gheorghe	Soldat	1916	Crângurile	Muscel	Piscu Bobului
534.	Dumitrache Ion	Soldat	1916	Sâmara	Argeș	Spitalul nr. 76 Alexandria
535.	Popescu Ion	Soldat	1916	Vâlcele	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
536.	Ion Pătru	Soldat	1916	Bârsoiu	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
537.	Petre Marin	Soldat	1916	Albota	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
538.	Bănică Nicolae	Soldat	1916	Tutana	Argeș	Inotești
539.	Stoicănescu Ion	Soldat	1916	Olanu	Argeș	Inotești
540.	Smaranda Nicolae	Soldat	1916	Golești	Argeș	Inotești
541.	Niță Constantin	Soldat	1916	Pitești	Argeș	Spital Bacău
542.	Melciou Ion	Soldat	1916	Galicea	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
543.	Florea Tudor	Soldat	1916	Pitești	Argeș	Spital Bacău
544.	Neacșu Gheorghe	Soldat	1916	Hârsești	Argeș	Spitalul nr. 223 Bacău
545.	Petroșel Gheorghe	Soldat	1916	Galicea	Argeș	Infirmeria Gănești
546.	Văjă Nicolae	Soldat	1916	Măcăi	Argeș	Spital Bacău
547.	Bobică Constantin	Soldat	1916	Sălătruc	Argeș	Spital nr. 221 Bacău
548.	Drăghici Ion	Soldat	1916	Berislăvești	Argeș	Spitalul Mobil nr.1
549.	Dinu Marin	Soldat	1916	Fedelesoiu	Argeș	Spital Bacău
550.	Tomescu Ilie	Soldat	1916	Scheiu	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
551.	Anuța Gheorghe	Soldat	1916	Jiblea	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
552.	Văduva Constantin	Soldat	1916	Șuici	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
553.	Pișcotan Vasile	Soldat	1916	Richițele de Sus	Argeș	Spitalul Buhoci Bacău
554.	Nicolae M. Alexandru	Soldat	1916	Pitești	Argeș	Depozitul de Contagioși Gârleni
555.	Opincă Gheorghe	Soldat	1916	Stoilești	Argeș	Spitalul Hălăucești
556.	Gușoi Marin	Soldat	1916	Trepteni	Argeș	Spitalul Mobil nr. 1
557.	Marin Călin	Soldat	1916	Gliganu	Argeș	Spitalul de Radiologie nr. 3
558.	Tedot Ignat	Soldat	1916	Aidemir	Silistra	Spital Pângărați
559.	Roman Ion	Soldat	1916	Fedelesoiu	Argeș	Mărăști
560.	Dinu Ioan	Soldat	1916	Șerboeni	Argeș	Mărăști
561.	Pavel Nicolae	Soldat	1916	Runcu	Argeș	Câmpurile
562.	Crețu Ștan	Soldat	1916	Fălfani	Argeș	Spitalul nr. 2 Odessa
563.	Costescu Ioan	Soldat	1916	Săpunari	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
564.	Dumitru Ion	Soldat	1916	Mareș	Argeș	Dealul Poiana Calului
565.	Tănăsioiu Constantin	Soldat	1916	Bârsoiu	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
566.	Ghiță Clement	Soldat	1916	Băseni	Argeș	Dealul Porcului
567.	Radu Ion	Soldat	1916	Richițele de Sus	Argeș	Dealul Vizantea
568.	Triveleanu Marin	Soldat	1916	Săpunari	Argeș	Dealul Vizantea

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
569.	Ceaușescu Nicolae	Soldat	1916	Ciofrângeni	Argeș	Dealul Poiana Calului
570.	Stanca Dumitru	Soldat	1916	Fedelesoiu	Argeș	Spitalul nr. 661 Roman
571.	Florea Nicolae	Soldat	1916	Richițele de Sus	Argeș	Dealul Poiana Calului
572.	Tudorache Florea	Soldat	1916	Mareș	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
573.	Untaru Gheorghe	Soldat	1916	Corbi	Argeș	Ambulanța Diviziei 7
574.	Frujină Gheorghe	Soldat	1916	Ciofrângeni	Argeș	Spitalul nr. 427 Piatra Neamț
575.	Pandelică Grigore	Soldat	1916	Băiculești	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
576.	Ilie Ion	Soldat	1916	Dăncei	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
577.	Marin Dumitru	Soldat	1916	Șerboeni	Argeș	Spitalul Mobil nr. 6
578.	Popescu Ștefan	Soldat	1916	Pădureți	Argeș	Spitalul de Contagioși nr.4
579.	State Constantin	Soldat	1916	Urluști	Argeș	Spitalul nr. 168 Bacău
580.	Flocan Constantin	Soldat	1916	Fedelesoiu	Argeș	Spitalul nr. 168 Bacău
581.	Petre Marin	Soldat	1916	Albota	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
582.	Ioan Pătru	Soldat	1916	Bârsoiu	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
583.	Găju Ioan	Soldat	1916	Lăunele de Sus	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 2
584.	Orășanu Ion	Soldat	1916	Urși	Argeș	Spitalul de Campanie nr. 5
585.	Bădeț Dumitru	Soldat	1916	Săpata de Sus	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 2
586.	Zuduluf Constantin	Soldat	1916	Lăunele de Jos	Argeș	Lăunele de Jos, Argeș
587.	Andrei M. Gheorghe	Soldat	1916	Olanu	Argeș	Trenul Sanitar nr. 27
588.	Neață Florea	Soldat	1916	Ionești	Argeș	-
589.	Rusu Ion	Soldat	1916	Richițele de Sus	Argeș	Spitalul Corpului 4 Armată
590.	Stoica Marin	Soldat	1916	Măcăi	Argeș	La domiciliul său
591.	Popa Gheorghe	Soldat	1916	Milcoiu	Argeș	-
592.	Rusu Ioan	Soldat	1916	Richițele de Sus	Argeș	-
593.	Ion Constantin	Soldat	1916	Poiana Lacului	Argeș	La domiciliul său
594.	Iatagan Ion	Soldat	1916	Șuici	Argeș	La domiciliul său
595.	Sava I. Constantin	Soldat	1916	Aidemir	Durostor	La domiciliul său
596.	Tache Gheorghe	Soldat	1916	Titești	Argeș	La domiciliul său
597.	Alexe Constantin	Soldat	1916	Mareș	Argeș	Lăgărul Ostfiazonofa
598.	Porojan Ion	Soldat	1916	Rătești	Argeș	Infirmeria Prijedor Bosnia
599.	Niculicea Gheorghe	Soldat	1916	Moșoaia	Argeș	Bibicani
600.	Pană Nicolae	Soldat	1916	Richițele de Jos	Argeș	Spital Zvornic Prijedor
601.	Bucuroiu Simion	Soldat	1916	Curtea de Argeș	Argeș	Lăgărul Prijedor Zvornic
602.	Dicu Teodor	Soldat	1916	Pitești	Argeș	Lăgărul Prijedor Zvornic
603.	Dumirescu Ion	Soldat	1916	Braduri	Argeș	Lăgărul Prijedor Zvornic
604.	Nițescu Paul	Soldat	1916	Câmpulung	Muscel	Lăgărul Ostfiazonofa
605.	Mihăescu I. Mihai	Caporal	1916	Pitești	Argeș	Lăgărul Ostfiazonofa
606.	Georgescu G. Gheorghe	Soldat	1916	Pitești	Argeș	Spitalul nr. 31 Bălățești
607.	Tomșeneanu Ion	Soldat	1916	Tutulești	Argeș	Prijedor Bosnia
608.	Neașcu Nicolae	Soldat	1916	Cocu	Argeș	Prijedor Bosnia
609.	Barbu Ion	Soldat	1917	Rătești	Argeș	Infirmeria Gănești
610.	Bumbac Gheorghe	Soldat	1917	Uda de Jos	Argeș	Infirmeria Gănești
611.	Dobra Florea	Soldat	1917	Dedulești	Argeș	Infirmeria Gănești
612.	Drăguț Constantin	Soldat	1917	Milcoiu	Argeș	Infirmeria Gănești
613.	Ion Ion	Soldat	1917	Gruiu	Argeș	Infirmeria Gănești
614.	Pătrașcu Nicolae	Soldat	1917	Oarja	Argeș	Infirmeria Gănești
615.	Smărăndoiu Ion	Soldat	1917	Dăncei	Argeș	Spital Piatra Neamț
616.	Ghebaru Marin	Soldat	1917	Braduri	Argeș	Centrul de Instrucție al Armatei a II-a
617.	Constantin Gheorghe	Soldat	1917	Milcoiu	Argeș	Spitalul nr. 366 Ateneu
618.	Porfire Constantin	Soldat	1917	Jiblea	Argeș	Spitalul nr. 235 Piatra Neamț
619.	Constantin L. Ilie	Soldat	1917	Pitești	Argeș	Infirmeria Gănești
620.	Andrei Gheorghe	Soldat	1917	Cepari	Argeș	Infirmeria Gănești
621.	Șocăral Ion	Soldat	1917	Bleici	Argeș	Infirmeria Gănești
622.	Tutulân Gheorghe	Soldat	1917	Sălătruc	Argeș	Infirmeria Gănești
623.	Săndulescu Ion	Soldat	1917	Băbuești	Argeș	Infirmeria Gănești
624.	Popescu Constantin	Soldat	1917	Bârsoiu	Argeș	Infirmeria Gănești
625.	Oprea Gheorghe	Soldat	1917	Giurgiuveni	Argeș	Infirmeria Gănești
626.	Părcălabelu Ion	Soldat	1917	Stoilești	Argeș	Infirmeria Gănești
627.	Vuță Ion	Soldat	1917	Curtea de Argeș	Argeș	Infirmeria Gănești

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
628.	Ignat Gheorghe	Soldat	1917	Jiblea	Argeș	Infirmeria Gânești
629.	Lazăr Ion	Soldat	1917	Bascov	Argeș	Infirmeria Gânești
630.	Zăduluf Marin	Soldat	1917	Lăunele de Jos	Argeș	Infirmeria Gânești
631.	Zamfirescu Filip	Soldat	1917	Soilești	Argeș	Infirmeria Gânești
632.	Bărzoii Ion	Soldat	1917	Giurgiuveni	Argeș	Infirmeria Gânești
633.	Răpan Gheorghe	Soldat	1917	Gruiu	Argeș	Infirmeria Gânești
634.	Dița Constantin	Soldat	1917	Berislăvești	Argeș	Infirmeria Gânești
635.	Brătulescu Badea	Soldat	1917	Gliganu	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
636.	Vlădescu Gheorghe	Soldat	1917	Vâlcele	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
637.	Toma Ion	Soldat	1917	Sălătruc	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
638.	Ciobanu Constantin	Soldat	1917	Bercioiu	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
639.	Voinea Nicolae	Soldat	1917	Perișani	Argeș	Infirmeria Gânești
640.	Andrei Ion	Soldat	1917	Bleici	Argeș	Infirmeria Gânești
641.	Gheorghijescu Ștefan	Soldat	1917	Urși	Argeș	Infirmeria Gânești
642.	Dobre Ion	Soldat	1917	Richițele	Argeș	Infirmeria Gânești
643.	Berechet Gheorghe	Soldat	1917	Hârsești	Argeș	Infirmeria Gânești
644.	Voicu Lazăr	Soldat	1917	Tutana	Argeș	Infirmeria Gânești
645.	Enache Ilie	Soldat	1917	Cocu	Argeș	Infirmeria Gânești
646.	Negrilă Ilie	Soldat	1917	Tutana	Argeș	Infirmeria Gânești
647.	Boroghină Constantin	Soldat	1917	Golești	Argeș	Infirmeria Gânești
648.	Colțoi Dumitru	Soldat	1917	Bârsioiu	Argeș	Infirmeria Gânești
649.	Zarioiu Constantin	Soldat	1917	Golești	Argeș	Infirmeria Gânești
650.	Micilă Gheorghe	Soldat	1917	Cepari	Argeș	Infirmeria Gânești
651.	Duminiță Ion	Soldat	1917	Sâmara	Argeș	Infirmeria Gânești
652.	Ciomag Anghel	Soldat	1917	Gliganu	Argeș	Infirmeria Gânești
653.	Buliga Dumitru	Soldat	1917	Rătești	Argeș	Infirmeria Gânești
654.	Cocoș Nicolae	Soldat	1917	Jiblea	Argeș	Infirmeria Gânești
655.	Moțatu Nicolae	Soldat	1917	Bradurile	Argeș	Infirmeria Gânești
656.	Petre Constantin	Soldat	1917	Broșteni	Argeș	Infirmeria Gânești
657.	Flocănechi Constantin	Soldat	1917	Fedeleșoii	Argeș	Infirmeria Gânești
658.	Babă Marin	Soldat	1917	Bascovele	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
659.	Bruhuc Nicolae	Soldat	1917	Racovița	Argeș	Lungani, Iași
660.	Dumitrache Ion	Soldat	1917	Ionești	Argeș	Sanatoriu Bărnova
661.	Olteanu Eftimie	Soldat	1917	Pitești	Argeș	Sanatoriu Bărnova
662.	Porojan Constantin	Soldat	1917	Richițele de Jos	Argeș	Spital Bacău
663.	Alexe Stan	Soldat	1917	Tutulești	Argeș	Infirmeria Gânești
664.	Ionescu Dumitru	Soldat	1917	Uda de Sus	Argeș	Infirmeria Gânești
665.	Stancu Alexandru	Soldat	1917	Ciomăgești	Argeș	Infirmeria Gânești
666.	Țopan Florea	Soldat	1917	Broșteni	Argeș	Infirmeria Gânești
667.	Procopie Florea	Soldat	1917	Runcu	Argeș	Infirmeria Gânești
668.	Duțan Vasile	Soldat	1917	Măcăi	Argeș	Infirmeria Gânești
669.	Anghel Gheorghe	Soldat	1917	Oarja	Argeș	Infirmeria Gânești
670.	Baciu Gheorghe	Soldat	1917	Girgiuveni	Argeș	Infirmeria Gânești
671.	Despina Gheorghe	Soldat	1917	Trepteni	Argeș	Infirmeria Gânești
672.	Jordana Ion	Soldat	1917	Tigveni	Argeș	Infirmeria Gânești
673.	Ciovână Grigore	Soldat	1917	Berislăvești	Argeș	Infirmeria Gânești
674.	Gădoișu Barbu	Soldat	1917	Bârsești	Argeș	Infirmeria Gânești
675.	Romete Tudor	Soldat	1917	Curtea de Argeș	Argeș	Infirmeria Gânești
676.	Grigore Gheorghe	Soldat	1917	Lăunele de Sus	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
677.	Ioniță Nicolae	Soldat	1917	Câteasca	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
678.	Teodorescu Petre	Soldat	1917	Boișoara	Argeș	Infirmeria Gânești
679.	Tănase Cristea	Soldat	1917	Bascov	Argeș	Spitalul de Campanie nr.3
680.	Oprîțescu Dumitru	Soldat	1917	Bercioiu	Argeș	Infirmeria Gânești
681.	Stan Nicolae	Soldat	1917	Oarja	Argeș	Infirmeria Gânești
682.	Vlad Ion	Soldat	1917	Lăunele de Jos	Argeș	Infirmeria Gânești
683.	Lungu Constantin	Soldat	1917	Cepari	Argeș	Infirmeria Gânești
684.	Ion Ștefan	Soldat	1917	Pitești	Argeș	Infirmeria Gânești
685.	Bărâscu Florea	Soldat	1917	Trepteni	Argeș	Infirmeria Gânești
686.	Ștefănescu Vasile	Soldat	1917	Cepari	Argeș	Infirmeria Gânești
687.	Cârlea Florea	Soldat	1917	Măcăi	Argeș	Infirmeria Gânești
688.	Florescu Gheorghe	Soldat	1917	Bascov	Argeș	Infirmeria Gânești
689.	Șandru Ion	Soldat	1917	Câineni	Argeș	Infirmeria Gânești
690.	Onete Gheorghe	Soldat	1917	Perișani	Argeș	Infirmeria Gânești
691.	Popescu Ion	Soldat	1917	Milcoiu	Argeș	Infirmeria Gânești

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
692.	Sima Dumitru	Soldat	1917	Păduroi	Argeș	Spitalul nr. 232 Piatra Neamț
693.	Ioniță Nicolae	Soldat	1917	Uda de Sus	Argeș	Spitalul Veniamin Costache
694.	Mihai Constantin	Soldat	1917	Mareș	Argeș	Infirmeria Gânești
695.	Popa Ion	Soldat	1917	Stoiceni	Argeș	Infirmeria Gânești
696.	Ciupăgică Dumitru	Soldat	1917	Dedulești	Argeș	Infirmeria Gânești
697.	Rizea Voicu	Soldat	1917	Albota	Argeș	Infirmeria Satu Nou
698.	Giura Ion	Soldat	1917	Boisoara	Argeș	Infirmeria Satu Nou
699.	Iancu Năstase	Soldat	1917	Sămara	Argeș	Depozitul de Convalescenți Bacău
700.	Niță Ion	Soldat	1917	Fălfani	Argeș	Infirmeria Gânești
701.	Oprea Preda	Soldat	1917	Prundu	Argeș	Infirmeria Gânești
702.	Sârbeanu Ion	Soldat	1917	Boisoara	Argeș	Infirmeria Gânești
703.	Bunescu Constantin	Soldat	1917	Șuici	Argeș	Infirmeria Gânești
704.	Lixandru Ilie	Soldat	1917	Șuici	Argeș	Infirmeria Gânești
705.	Tudor Costache	Soldat	1917	Săpata de Jos	Argeș	Infirmeria Gânești
706.	Dinu Ion	Soldat	1917	Hințești	Argeș	Infirmeria Gânești
707.	Dițoiu Ion	Soldat	1917	Galicea	Argeș	Infirmeria Gânești
708.	Stan Oprea	Soldat	1917	Vâlcele	Argeș	Infirmeria Gânești
709.	Nică Neculae	Soldat	1917	Olanu	Argeș	Infirmeria Gânești
710.	Constantin Dumitru	Soldat	1917	Ciutești	Argeș	Infirmeria Gânești
711.	Rușet Dumitru	Soldat	1917	Cocu	Argeș	Spitalul nr. 423 Iași
712.	Mandi Gheorghe	Soldat	1917	Golești	Argeș	Spitalul nr. 423 Iași
713.	Predoi Oprea	Soldat	1917	Curtea de Argeș	Argeș	Spitalul nr. 4 Bacău
714.	Negoitță Ion	Soldat	1917	Perișani	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
715.	Țicu Ștefan	Soldat	1917	Bascov	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
716.	Trașcă Neculae	Soldat	1917	Stoilești	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
717.	Zamfir Ion	Soldat	1917	Sămara	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
718.	Constantin Florea	Soldat	1917	Stoilești	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
719.	Colțea Dumitru	Soldat	1917	Fedeleșoiu	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
720.	Tudor Constantin	Soldat	1917	Corbi	Argeș	Infirmeria Gânești
721.	Sgârță Marin	Soldat	1917	Tigveni	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
722.	Ciucă Gheorghe	Soldat	1917	Pădureți	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 3
723.	Popescu Gheorghe	Soldat	1917	Stoilești	Argeș	Sanatoriu Bisericiani
724.	Valciou Gheorghe	Soldat	1917	Tutana	Argeș	Sanatoriu Bisericiani
725.	Enculescu Virgil	Soldat	1917	Pitești	Argeș	Spital Gârleni
726.	Iacob Mihăilă	Soldat	1917	Racovița	Argeș	Spital Târgu Frumos
727.	Brătuțescu Nicolae	Soldat	1917	Pitești	Argeș	Spital Târgu Frumos
728.	Anghel Ion	Soldat	1917	Golești	Argeș	Spital Târgu Frumos
729.	Șerban Ion	Soldat	1917	Gliganu	Argeș	Spital Târgu Frumos
730.	Călin Dumitru	Soldat	1917	Dâncei	Argeș	Spital Târgu Frumos
731.	Drăghici Nicolae	Soldat	1917	Câteasca	Argeș	Spital Târgu Frumos
732.	Duminică Toader	Soldat	1917	Groși	Argeș	Spital Târgu Frumos
733.	Stancu Constantin	Soldat	1917	Corbi	Argeș	Spital Târgu Frumos
734.	Dulică Marin	Soldat	1917	Drăganu	Argeș	Spital Târgu Frumos
735.	Leca Gheorghe	Soldat	1917	Cepari	Argeș	Spital Târgu Frumos
736.	Mihăiță Petre	Soldat	1917	Rociu	Argeș	Spital Târgu Frumos
737.	Poenaru Nicolae	Soldat	1917	Runcu	Argeș	Spital Târgu Frumos
738.	Diaconu Gheorghe	Soldat	1917	Cocu	Argeș	Spital Târgu Frumos
739.	Lincă Marin	Soldat	1917	Stoilești	Argeș	Spital Târgu Frumos
740.	Rizea Florea	Soldat	1917	Urși	Argeș	Spital Târgu Frumos
741.	Pirou Constantin	Soldat	1917	Găvana	Argeș	Spital Târgu Frumos
742.	Mischinu Gheorghe	Soldat	1917	Trepteni	Argeș	Spital Târgu Frumos
743.	Simeanu Gheorghe	Soldat	1917	Ciofrângeni	Argeș	Spital Târgu Frumos
744.	Stanciu Badea	Soldat	1917	Tuțulești	Argeș	Spital Târgu Frumos
745.	Petrescu Ion	Soldat	1917	Săpunari	Argeș	Spital Târgu Frumos
746.	Bratu Stancu	Soldat	1917	Gliganu	Argeș	Spital Târgu Frumos
747.	Raicu Nicolae	Soldat	1917	Pădureți	Argeș	Spital Târgu Frumos
748.	Constantin Constantin	Soldat	1917	Runcu	Argeș	Spital Târgu Frumos
749.	Eva Dumitru	Soldat	1917	Șuici	Argeș	Spital Târgu Frumos
750.	Voicea Dumitru	Soldat	1917	Richițele de Sus	Argeș	Spital Târgu Frumos
751.	Pleşa Alexandru	Soldat	1917	Groși	Argeș	Spital Târgu Frumos
752.	Dina Stan	Soldat	1917	Câteasca	Argeș	Spital Târgu Frumos

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
753.	Olaru Gheorghe	Soldat	1917	Bârsiou	Argeș	Spital Târgu Frumos
754.	Stanca Marin	Soldat	1917	Oarja	Argeș	Spital Târgu Frumos
755.	Anca Gheorghe	Soldat	1917	Tutana	Argeș	Spital Târgu Frumos
756.	Zinca Constantin	Soldat	1917	Curtea de Argeș	Argeș	Spital Târgu Frumos
757.	Martin Gheorghe	Soldat	1917	Richițele de Sus	Argeș	Spital Târgu Frumos
758.	Rădulescu Marin	Soldat	1917	Richițele de Sus	Argeș	Spital Târgu Frumos
759.	Ciuculete Alexandru	Soldat	1917	Olanu	Argeș	Spital Târgu Frumos
760.	Bulearcă Dumitru	Soldat	1917	Dâncei	Argeș	Spital Târgu Frumos
761.	Bondoc Ion	Soldat	1917	Stoiceni	Argeș	Spital Târgu Frumos
762.	Cilipan Tudor	Soldat	1917	Drăganu	Argeș	Spital Târgu Frumos
763.	Stan Radu	Soldat	1917	Costești	Argeș	Spital Târgu Frumos
764.	Căldăraru Constantin	Soldat	1917	Bercioiu	Argeș	Spitalul Mobil nr.3
765.	Părvu Constantin	Soldat	1917	Bălcești	Argeș	Spital Târgu Frumos
766.	Mănescu Ion	Soldat	1917	Drăganu	Argeș	Spital Târgu Frumos
767.	Giurcă Gheorghe	Soldat	1917	Milcoiu	Argeș	Spital Târgu Frumos
768.	Andrei Ion	Soldat	1917	Tutana	Argeș	Spital Târgu Frumos
769.	Linte Constantin	Soldat	1917	Bascov	Argeș	Spital Târgu Frumos
770.	Țiulete Neculae	Soldat	1917	Trepteni	Argeș	Spital Târgu Frumos
771.	Trăistăroaia David	Soldat	1917	Sălătruc	Argeș	Spital Târgu Frumos
772.	Graur Anghel	Soldat	1917	Uda de Jos	Argeș	Spital Târgu Frumos
773.	Gheorghe Marin	Soldat	1917	Mareș	Argeș	Spital Târgu Frumos
774.	Pițigoi Andrei	Soldat	1917	Câineni	Argeș	Spitalul nr. 155 Bistrița
775.	Popa Neculae	Soldat	1917	Sălătruc	Argeș	Spitalul nr. 155 Bistrița
776.	Neagu Constantin	Soldat	1917	Bascov	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
777.	Sima Ion	Soldat	1917	Suici	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 4
778.	Baciu Ion	Soldat	1917	Curtea de Argeș	Argeș	Mărăști
779.	Mustătea Ion	Soldat	1917	Blidari	Argeș	Mărăști
780.	Durdui Gheorghe	Soldat	1917	Groși	Argeș	Mărăști
781.	Stan Savu	Soldat	1917	Săpunari	Argeș	Mărăști
782.	Apostu Constantin	Soldat	1917	Dâncei	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 1
783.	Lăzăroiu Nicolae	Soldat	1917	Săpunari	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
784.	Lazăr Constantin	Soldat	1917	Măcăi	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 4
785.	Ionescu Alexandru	Soldat	1917	Drăganu	Argeș	Dealul Poiana Calului
786.	Viziru Marin	Soldat	1917	Moșoaia	Argeș	Dealul Poiana Calului
787.	Costache Florea	Soldat	1917	Milcoiu	Argeș	Dealul Poiana Calului
788.	Voicu Constantin	Soldat	1917	Bercioiu	Argeș	Dealul Poiana Calului
789.	Pandelică Ion	Soldat	1917	Pitești	Argeș	Dealul Poiana Calului
790.	Oprea Gheorghe	Soldat	1917	Bascov	Argeș	Dealul Poiana Calului
791.	Rădulescu Marin	Soldat	1917	Drăganu	Argeș	Dealul Poiana Calului
792.	Vișan Ion	Soldat	1917	Țuțulești	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
793.	Rădulescu Ștefan	Soldat	1917	Pitești	Argeș	Dealul Poiana Calului
794.	Mirea Gheorghe	Soldat	1917	Tigveni	Argeș	Dealul Poiana Calului
795.	Gogorici Ion	Soldat	1917	Ciomăgești	Argeș	Dealul Poiana Calului
796.	Labă Anghel	Soldat	1917	Poiana Lacului	Argeș	Bălca
797.	Pisică Dumitru	Soldat	1917	Drăganu	Argeș	Vizantea
798.	Ene Moise	Soldat	1917	Ciofrângeni	Argeș	Dealul Porcului
799.	Cercel Nicolae	Soldat	1917	Galicea	Argeș	Dealul Poiana Calului
800.	Roșu Tudose	Soldat	1917	Rătești	Argeș	Spitalul nr. 235 Piatra Neamț
801.	Buzescu Ion	Soldat	1917	Moșoaia	Argeș	Sanatoriu Bisericiani
802.	Duțu Florea	Soldat	1917	Urși	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
803.	Matache Ion	Soldat	1917	Ciofrângeni	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
804.	Jerdel Neculae	Soldat	1917	Jiblea	Argeș	Spitalul nr. 8 Bacău
805.	Radu Constantin	Soldat	1917	Bascov	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
806.	Oprea Ilie	Soldat	1917	Poiana Lacului	Argeș	Spitalul de Cruce Roșie nr. 257
807.	Dobra Neculae	Soldat	1917	Ciomăgești	Argeș	Varnița
808.	Toma Barbu	Soldat	1917	Stoilești	Argeș	Spitalul "Regina Maria"
809.	Luca Marin	Soldat	1917	Bascov	Argeș	Spitalul "Regina Maria"
810.	Mustață Dumitru	Soldat	1917	Blidari	Argeș	Spitalul nr. 42 Roșca
811.	Căță Tudorache	Soldat	1917	Urși	Argeș	Spitalul de Contagioși

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
						nr.220
812.	Pandelică Nicolae	Soldat	1917	Stoilești	Argeș	Spitalul nr. 31 Piatra Neamț
813.	Cătrinescu Nicolae	Soldat	1917	Cepari	Argeș	Spitalul nr. 31 Piatra Neamț
814.	Titescu Ion	Soldat	1917	Bercioiu	Argeș	Spitalul nr. 216 Bacău
815.	Neguț Teodor	Soldat	1917	Gliganu	Argeș	Spitalul Târgu Frumos
816.	Guță Ion	Soldat	1917	Stoiceni	Argeș	Spitalul Târgu Frumos
817.	Trască Gheorghe	Soldat	1917	Bleici	Argeș	Spitalul Târgu Frumos
818.	Iorga Gheorghe	Soldat	1917	Berislăvești	Argeș	Dealul Bălan
819.	Badea Constantin	Soldat	1917	Groși	Argeș	Spitalul Iași 264
820.	Puiu Nicolae	Soldat	1917	Tigveni	Argeș	Spitalul Regimentului 13 Infanterie
821.	Ștefan Gheorghe	Soldat	1917	Ciofrângeni	Argeș	Spitalul Băltașești
822.	Popa Florea	Soldat	1917	Bârsoui	Argeș	Spitalul Bacău 220
823.	Bărăgan Ilie	Soldat	1917	Hârsești	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 2
824.	Nodea Ion	Soldat	1917	Cepari	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 2
825.	Nicolae Vasile	Soldat	1917	Pitești	Argeș	Spitalul 168 Piatra Neamț
826.	Tache Vasile	Soldat	1917	Borlești	Argeș	Spitalul nr. 42 Râșca
827.	Matei Dumitru	Soldat	1917	Ciofrângeni	Argeș	Centru Triaj Gârleni
828.	Mărgineanu Cristea	Soldat	1917	Tutana	Argeș	Spitalul Regimentului 13 Infanterie
829.	Bica Marin	Soldat	1917	Lunca Corbului	Argeș	Giurgiu
830.	Ciobanu Radu	Soldat	1917	Șerboeni	Argeș	Spitalul Lazaret Bacău
831.	Tănase Ion	Soldat	1917	Milcoiu	Argeș	
832.	Ion Mihai	Soldat	1917	Cocu	Argeș	Ambulanța Diviziei III Infanterie
833.	Anghelescu Ion	Soldat	1917	Bascovele	Argeș	La domiciliul său
834.	Groșanu Dumitru	Soldat	1917	Slătioare	Argeș	Spitalul de Cruce Roșie nr. 227 filiala Iași
835.	Ilie Constantin	Soldat	1917	Racovița	Argeș	Spitalul de Cruce Roșie nr. 227 filiala Iași
836.	Arsene Neculae	Soldat	1917	Tutana	Argeș	Spitalul Strunga Roman
837.	Lăcureanu Ion	Soldat	1917	Ciofrângeni	Argeș	Spitalul de Izolare nr. 270
838.	Constantin Marin	Caporal	1918	Săpata de Sus	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 2
839.	Băcu Ion	Soldat	1918	Budești	Argeș	Infirmeria Gânești
840.	Drăghici Marin	Soldat	1918	Richițele de Sus	Argeș	Infirmeria Gânești
841.	Dinu Dumitru	Soldat	1918	Oarja	Argeș	Infirmeria Gânești
842.	Ghiță Năstase	Soldat	1918	Dângești	Argeș	Infirmeria Gânești
843.	Olaru Petre	Soldat	1918	Berislăvești	Argeș	Infirmeria Gânești
844.	Burciu Radu	Soldat	1918	Fălfani	Argeș	Infirmeria Gânești
845.	Popa Nicolae	Soldat	1918	Valea Danului	Argeș	Infirmeria Gânești
846.	Barbu Alexandru	Soldat	1918	Bascov	Argeș	Infirmeria Gânești
847.	Popescu Emilian	Soldat	1918	Săpunari	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
848.	Botea Ion	Soldat	1918	Silișteni	Argeș	Spitalul Brâncovenesc nr. 272
849.	Grigorescu Radu	Soldat	1918	Găvana	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
850.	Ștefan Constantin	Soldat	1918	Racovița	Argeș	Infirmeria Gânești
851.	Tănase Alexandru	Soldat	1918	Costești	Argeș	Infirmeria Gânești
852.	Chițulescu Constantin	Soldat	1918	Șuici	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
853.	Bărboi Ion	Soldat	1918	Olanu	Argeș	Infirmeria Gânești
854.	Pescaru Ion	Soldat	1918	Sălătruc	Argeș	Spitalul Regina Elisabeta nr. 106
855.	Safta Gheorghe	Soldat	1918	Tițești	Argeș	Infirmeria Gânești
856.	Ghiță Florea	Soldat	1918	Costești	Argeș	Infirmeria Gânești
857.	Brizianu Constantin	Soldat	1918	Pitești	Argeș	Infirmeria Gânești
858.	Cojocaru Florea	Soldat	1918	Ciomăgești	Argeș	Infirmeria Gânești
859.	Dobrică Traian	Soldat	1918	Fedeleșoiu	Argeș	Spitalul nr. 263 Iași
860.	Sandu Marin	Soldat	1918	Brătieni	Argeș	Infirmeria Gânești
861.	Ștefan Brandi	Soldat	1918	Turnu Severin	Mehedinți	Infirmeria Gânești
862.	Georgescu Gheorghe	Soldat	1918	Dănicei	Argeș	Infirmeria Gânești

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
863.	Rizea Ion	Soldat	1918	Broșteni	Argeș	Infirmeria Gănești
864.	Cireasă Marin	Soldat	1918	Dănicei	Argeș	Infirmeria Gănești
865.	Ion Alexandru	Soldat	1918	Pădureți	Argeș	Infirmeria Gănești
866.	Anghel Marin	Soldat	1918	Suseni	Argeș	Infirmeria Gănești
867.	Bănică Ion	Soldat	1918	Milcoiu	Argeș	Infirmeria Gănești
868.	Guliman Ion	Soldat	1918	Bascovele	Argeș	Infirmeria Gănești
869.	Marin Ion	Soldat	1918	Racovița	Argeș	Infirmeria Gănești
870.	Drăghici Mihai	Soldat	1918	Groși	Argeș	Infirmeria Gănești
871.	Predescu Ion	Soldat	1918	Sâmbara	Argeș	Spital Bacău
872.	Grigore Nicolae	Soldat	1918	Pădureți	Argeș	Infirmeria Gănești
873.	Jianu Dumitru	Soldat	1918	Cocu	Argeș	Infirmeria Gănești
874.	Ghencea Gheorghe	Soldat	1918	Trepteni	Argeș	Infirmeria Gănești
875.	Horici Dumitru	Soldat	1918	Pitești	Argeș	Infirmeria Gănești
876.	Croitoru Gheorghe	Soldat	1918	Ciofrângeni	Argeș	Infirmeria Gănești
877.	Sanda Constantin	Soldat	1918	Merșani	Argeș	Infirmeria Gănești
878.	Popa Nicolae	Soldat	1918	Valea Danului	Argeș	Infirmeria Gănești
879.	Țurlescu Constantin	Soldat	1918	Dedulești	Argeș	Infirmeria Gănești
880.	Albină Gheorghe	Soldat	1918	Lăunele de Jos	Argeș	Infirmeria Gănești
881.	Făiniță Nicolae	Soldat	1918	Berislăvești	Argeș	Infirmeria Gănești
882.	Barbu Griogore	Soldat	1918	Valea Danului	Argeș	Infirmeria Gănești
883.	Sămăreanu Tudor	Soldat	1918	Sâmbara	Argeș	Infirmeria Gănești
884.	Creangă Ion	Soldat	1918	Ciutești	Argeș	Spitalul nr. 224 Iași
885.	Mușulete Florea	Soldat	1918	Olanu	Argeș	Spitalul nr. 264 Iași
886.	Nicolae Dumitru	Soldat	1918	Ciofrângeni	Argeș	Infirmeria Gănești
887.	Despa Ion	Soldat	1918	Mărghia	Argeș	Infirmeria Gănești
888.	Stan Gheorghe	Soldat	1918	Suseni	Argeș	Infirmeria Gănești
889.	Țița Nicolae	Soldat	1918	Vâlcele	Argeș	Infirmeria Gănești
890.	Ivașcu Ion	Soldat	1918	Suseni	Argeș	Spital Târgu Frumos
891.	Baiarac Stan	Soldat	1918	Moșoaia	Argeș	Spital Târgu Frumos
892.	Zdiarschi Anton	Soldat	1918	Găvana	Argeș	Spital Târgu Frumos
893.	Andrei Ilie	Soldat	1918	Broșteni	Argeș	Spital Târgu Frumos
894.	Dincă Florea	Soldat	1918	Poiana Lacului	Argeș	Spital Târgu Frumos
895.	Mihalache Tudor	Soldat	1918	Borlești	Argeș	Spital Târgu Frumos
896.	Ionită Dumitru	Soldat	1918	Bârsești	Argeș	Spital Târgu Frumos
897.	Crăcan Iancu	Soldat	1918	Fălfani	Argeș	Spital Târgu Frumos
898.	Enișor Gheorghe	Soldat	1918	Olanu	Argeș	Spital Târgu Frumos
899.	Popian Filip	Soldat	1918	Galicea	Argeș	Spital Târgu Frumos
900.	Florea Gheorghe	Soldat	1918	Ionești	Argeș	Spital Târgu Frumos
901.	Stan Ion	Soldat	1918	Săpata de Jos	Argeș	Spital Târgu Frumos
902.	Călin Dumitru	Soldat	1918	Tutana	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
903.	Țițirigă Constantin	Soldat	1918	Richițele de Jos	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
904.	Dina Ion	Soldat	1918	Valea Danului	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
905.	Popescu Gheorghe	Soldat	1918	Șuici	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
906.	Micu Vasile	Soldat	1918	Șuici	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
907.	Limpezoiu Ilie	Soldat	1918	Lăunele de Jos	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
908.	Popescu Toma	Soldat	1918	Pădureți	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
909.	Sandu Drăghici	Soldat	1918	Tuțulești	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
910.	Dumitru Ristea	Soldat	1918	Bascov	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
911.	Proslopeanu Constantin	Soldat	1918	Drăganu	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
912.	Anghel Gheorghe	Soldat	1918	Prundu	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
913.	Barbu Ștefan	Soldat	1918	Vâlcele	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
914.	Șchiopu Dumitru	Soldat	1918	Jiblea	Argeș	Spitalul nr. 424 Iași
915.	Bigan Constantin	Soldat	1918	Sâmbara	Argeș	Spital Gârleni
916.	Iordan Ion	Soldat	1918	Șuici	Argeș	Spital Târgu Frumos
917.	Mocanu Gheorghe	Soldat	1918	Pădureți	Argeș	Spitalul nr. 242 Roman
918.	Răbăcel Florea	Soldat	1918	Fedelesoiu	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 4
919.	Țurlea Marin	Soldat	1918	Tutana	Argeș	Spital Târgu Frumos
920.	Ioan Ion	Soldat	1918	Băseni	Argeș	Spitalul de Chirurgie Roman
921.	Petrică Ilie	Soldat	1918	Tuțulești	Argeș	Spital Târgu Frumos
922.	Magraon Marin	Soldat	1918	Bârsoiu	Argeș	Spitalul nr. 4 Sanitar
923.	Vlăsceanu Nicolae	Soldat	1918	Băiculești	Argeș	Spitalul Brâncovenesc nr. 272
924.	Neașu Ștefan	Soldat	1918	Stoilești	Argeș	Dealul Budiașului
925.	Dumitru Ion	Soldat	1918	Mărghia	Argeș	Cota 464
926.	Dogaru Gheorghe	Soldat	1918	Cremenari	Argeș	Dealul Porcului

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
927.	Drăghici Mihai	Soldat	1918	Groși	Argeș	Dealul Porcului
928.	Constantin Marin	Soldat	1918	Corbi	Argeș	Lazaretul nr. 220 Bacău
929.	Melchior Dumitru	Soldat	1918	Richițele	Argeș	Lazaretul nr. 220 Bacău
930.	Nițu Constantin	Soldat	1918	Suseni	Argeș	Spitalul Regina Maria
931.	Ciucă Marin	Soldat	1918	Bleici	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 4
932.	Ilie Șerban	Soldat	1918	Săpata de Sus	Argeș	Dealul Porcului
933.	Gin Ion	Soldat	1918	Bleici	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 4
934.	Merleş Constantin	Soldat	1918	Fedeleşoiu	Argeș	Sanatoriu Bisericiani
935.	Marin Ion	Soldat	1918	Oarja	Argeș	Spitalul nr. 168 Piatra Neamț
936.	Toma Gheorghe	Soldat	1918	Dâncei	Argeș	Spitalul nr. 31 Piatra Neamț
937.	Loșeanu Marin	Soldat	1918	Ionești	Argeș	Lazaretul Bacău
938.	Logofeteasa Florea	Soldat	1918	Hârsești	Argeș	Spitalul nr. 221 Bacău
939.	Călinescu Nicolae	Soldat	1918	Groși	Argeș	Dealul Bălan
940.	Frântu Mihail	Soldat	1918	Căineni	Argeș	Spitalul Regimentului 13 Infanterie
941.	Ciocânel Marin	Soldat	1918	Merișani	Argeș	Lazaretul nr. 220 Bacău
942.	Dinu Gheorghe	Soldat	1918	Hințești	Argeș	Spitalul nr. 260 Iași
943.	Șerban Nicolae	Soldat	1918	Slătioare	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 2
944.	Dorobanțu Ion	Soldat	1918	Pleşoiu	Argeș	Spitalul Piatra Neamț
945.	Radu Ion	Soldat	1918	Slătioare	Argeș	Spitalul Mobil nr. 3
946.	Grădinaru Florea	Soldat	1918	Bascov	Argeș	Spitalul de Cruce Roșie filiala Iași
947.	Tache Vasile	Soldat	1918	Borlești	Argeș	Spitalul nr. 42 Râșca
948.	Constantin Anghel	Soldat	1918	Ionești	Argeș	Sanatoriul Militar Acherman
949.	Duță Constantin	Soldat	1918	Jiblea	Argeș	Spital Târgu Frumos
950.	Pungoci Ion	Soldat	1918	Băiculești	Argeș	Spitalul Sf. Spiridon Iași
951.	Stanciu Oprea	Soldat	1918	Moșoia	Argeș	La domiciliul său
952.	Aldescu Ion	Soldat	1918	Dedulești	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
953.	Păcu Ion	Soldat	1918	Budești	Argeș	Infirmeria Gănești
954.	Vlădoiu Ion	Soldat	1918	Richițele de Sus	Argeș	Spitalul de Contagioși Roman
955.	Mitu Mihail	Soldat	1918	Titești	Argeș	Spitalul de Cruce Roșie nr. 267 filia Iași
956.	Oprea Marin	Soldat	1918	Albota	Argeș	Spitalul de Chirurgie nr. 242 Roman
957.	Dumitrescu C.	Soldat	1918	Păduroi	Argeș	Spitalul Depozit de Convalescenți Bacău
958.	Nistor Dumitru	Soldat	1918	Uda de Jos	Argeș	Spitalul nr. 220 Bacău
959.	Coman Constantin	Soldat	1918	Ciomăgești	Argeș	Spitalul nr. 221 Bacău
960.	Trică Ilie	Soldat	1918	Oarja	Argeș	Spitalul Militar nr. 271 Iași
961.	Sălcescu Victor	Soldat	1918	Bascovele	Argeș	Spitalul nr. 375
962.	Dogaru Gh. Ion	Soldat	1919	Tițești	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
963.	Pleşan Gheorghe	Soldat	1919	Cocu	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
964.	Gheorghe Constantin	Soldat	1919	Sămara	Argeș	Spitalul Hălăucești
965.	Ion R. Gheorghe	Soldat	1919	Drăganu	Argeș	Spitalul Hălăucești
966.	Prodan Ion	Soldat	1919	Suseni	Argeș	Spitalul Hălăucești
967.	Florea Florea	Soldat	1919	Drăganu	Argeș	Spitalul Hălăucești
968.	Stănculescu Ion	Soldat	1919	Drăganu	Argeș	Spitalul Cuza Vodă Roman
969.	Tromocia Ion	Soldat	1919	Lăunele de Jos	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
970.	Barbu Gheorghe	Soldat	1919	Albota	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
971.	Tudor Dumitru	Soldat	1919	Mărghia	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
972.	Stan Florea	Soldat	1919	Urși	Argeș	Centrul de Instrucție Bacău
973.	Dobrin Gheorghe	Soldat	1919	Suseni	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
974.	Tomescu Petre	Soldat	1919	Dâncei	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
975.	Paraschivescu Ion	Soldat	1919	Albota	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
976.	Popescu Constantin	Soldat	1919	Uda de sus	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
977.	Tudor Constantin	Soldat	1919	Lăunele de Jos	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
978.	Clenci Nicolae	Soldat	1919	Băiculești	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
979.	Doncea Marin	Soldat	1919	Pădureți	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
980.	Albu Ilie	Soldat	1919	Mareș	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
981.	Stan Dumitru	Soldat	1919	Șerboeni	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
982.	Țicu Tănase	Soldat	1919	Hințești	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
983.	Catrinescu Constantin	Soldat	1919	Uda de Jos	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
984.	Mojoc Gheorghe	Soldat	1919	Câneni	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
985.	Dumitru Ion	Soldat	1919	Broșteni	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
986.	Bubuliță M. Alexandru	Soldat	1919	Trepteni	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
987.	Fumuru Grigore	Soldat	1919	Galicea	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
988.	Niță Ion	Soldat	1919	Țițești	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
989.	Martalogu Toma	Soldat	1919	Bârsoiu	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
990.	Dragomir Anghel	Soldat	1919	Mărghia	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
991.	Tănase Ion	Soldat	1919	Sâmara	Argeș	Infirmeria Părții Sedentare
992.	Dobrin Ion	Soldat	1919	Perișani	Argeș	Spitalul Podu Iloaei
993.	Zidaru Florea	Soldat	1919	Dobrogestea	Argeș	Spitalul Hălăucești
994.	Trandafir Marin	Soldat	1919	Silișteni	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
995.	Duță Dumitru	Soldat	1919	Țițești	Argeș	Infirmeria Corpului Părții Sedentare
996.	Diaconu Ion	Soldat	1919	Ciutești	Argeș	Spital Târgu Frumos
997.	Biban Gheorghe	Soldat	1919	Silișteni	Argeș	Spital Târgu Frumos
998.	Nedelea Trandafir	Soldat	1919	Suseni	Argeș	Spital Târgu Frumos
999.	Ion Marin	Soldat	1919	Silișteni	Argeș	Spitalul Hălăucești
1000.	Neașcu Constantin	Soldat	1919	Mărghia	Argeș	Centrul Sanitar Negri
1001.	Simțion Mihai	Soldat	1919	Pitești	Argeș	Spital Târgu Frumos
1002.	Toma Dumitru	Soldat	1919	Groși	Argeș	Spitalul de Contagioși nr. 3 Roman
1003.	Părvulescu Gheorghe	Soldat	1919	Drăganu	Argeș	Ambulanta Diviziei a 13-a
1004.	Chirilă Ion	Soldat	1919	Cepari	Argeș	Spitalul nr. 81 Câmpulug
1005.	Roman Duminică	Soldat	1919	Fălăni	Argeș	Spitalul Podul Iloaei
1006.	Filimon Vasile	Soldat	1919	Pitești	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
1007.	Rizea Ion	Soldat	1919	Urși	Argeș	Spitalul nr. 464 Strunga
1008.	Duminică Ioan	Soldat	1919	Groși	Argeș	Spitalul nr. 422
1009.	Mihai Petre	Soldat	1919	Hârșești	Argeș	Spitalul de Evacuare nr. 13
1010.	Tudor V. Ghica	Soldat	1919	Tutana	Argeș	Spitalul Barăci Roman
1011.	Burtan Radu	Soldat	1919	Șerboeni	Argeș	Spitalul I.C. Brătianu Pitești
1012.	Hristea N. Hristea	Soldat	1920	Tutana	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
1013.	Dinu Ion	Soldat	1920	Silișteni	Argeș	Trenul Sanitar nr. 9
1014.	Iliescu Gheorghe	Soldat	1920	Slătioare	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
1015.	Manea Florea	Soldat	1920	Slătioare	Argeș	Trenul Sanitar nr.9
1016.	Nedelea Dumitru	Soldat	1920	Cocu	Argeș	Infirmeria Corpului
1017.	Popescu Nicolae	Soldat	1920	Galicea	Argeș	Spitalul Hălăucești
1018.	Vasilescu Radu	Soldat	1920	Pitești	Argeș	Spitalul Hălăucești
1019.	Luca Marin	Soldat	1920	Groși	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
1020.	Gheorghe Petre	Soldat	1920	Slătioare	Argeș	Trenul Sanitar nr. 11
1021.	Merlea Ion	Soldat	1920	Uda de Sus	Argeș	Spitalul Cuza Vodă Roman
1022.	Zugravu Dumitru	Soldat	1920	Lăunele de Jos	Argeș	Lazaretul 220 Bacău
1023.	Chițan Ștefan	Soldat	1920	Pădureți	Argeș	Infirmeria Corpului
1024.	Ionescu Paraschiv	Soldat	1920	Mareș	Argeș	Infirmeria Corpului
1025.	Stancu Ion	Soldat	1920	Pădureți	Argeș	Infirmeria Corpului
1026.	Neagoe Florea	Soldat	1920	Șerbănești	Argeș	Infirmeria Corpului
1027.	Nedelcu Gheorghe	Soldat	1920	Pădureți	Argeș	Infirmeria Corpului
1028.	Stănescu Gheorghe	Soldat	1920	Tutana	Argeș	Infirmeria Corpului
1029.	Leanca Polifron	Soldat	1920	Uda de Jos	Argeș	Infirmeria Corpului
1030.	Mardele Nicolae	Soldat	1920	Titești	Argeș	Infirmeria Corpului
1031.	Piuaru David	Soldat	1920	Câneni	Argeș	Infirmeria Corpului
1032.	Vlăscianu Marin	Soldat	1920	Pădureți	Argeș	Infirmeria Corpului
1033.	Giurcă Ion	Soldat	1920	Tutana	Argeș	Infirmeria Corpului
1034.	Dumitrescu Vasile	Soldat	1920	Pădureți	Argeș	Infirmeria Corpului
1035.	Dumitru Dumitru	Soldat	1920	Uda de Jos	Argeș	Infirmeria Corpului
1036.	Bădiță Florea	Soldat	1920	Martalogi	Argeș	Infirmeria Corpului
1037.	Manea Dumitru	Soldat	1920	Pitești	Argeș	Infirmeria Corpului
1038.	Anghel Gheorghe	Soldat	1920	Groși	Argeș	Infirmeria Corpului
1039.	Stănescu Ion	Soldat	1920	Pădureți	Argeș	Infirmeria Corpului
1040.	Rădulescu Ion	Soldat	1920	Țuțulești	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
1041.	Lungu M. Dumitru	Soldat	1920	Pitești	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău

Nr. crt.	NUMELE ȘI PRENUMELE	GRADUL	Contingent	DOMICILIUL decedatului		Locul unde a decedat
				Comuna	Județul	
1042.	Mihalache Florea	Soldat	1920	Suseni	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
1043.	Stănescu Șerban	Soldat	1920	Martalogi	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
1044.	Grigore Cristea	Soldat	1920	Pădureți	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
1045.	Tudor Ion	Soldat	1920	Mareș	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
1046.	Ena Ilie	Soldat	1920	Pădureți	Argeș	Spitalul de Convalescenți Bacău
1047.	Matei Gheorghe	Soldat	1920	Slătioare	Argeș	Spitalul nr. 218 Bacău
1048.	Paraschivescu Ion	Soldat	1920	Pitești	Argeș	Spital Târgu Frumos
1049.	Varfolea Ștefan	Soldat	1920	Pitești	Argeș	Spitalul Buhoci Bacău
1050.	Paraschiv Vasile	Soldat	1920	Suseni	Argeș	Spitalul nr. 366 Botoșani
1051.	Olaru Ion	Soldat	1920	Bârsoiu	Argeș	Spital Târgu Frumos
1052.	Pavel Ene	Soldat	1920	Găvana	Argeș	Spital Târgu Frumos
1053.	Marin I. Constantin	Soldat	1920	Golești	Argeș	Spitalul Cuza Vodă Roman
1054.	Mihai Ilie	Soldat	1920	Lăunele de Jos	Argeș	Spitalul Hălăucești
1055.	Beu M. Ion	Soldat	1920	Poenari	Argeș	Spitalul Militar Târgu Frumos
1056.	Mihăescu Nicolae	Soldat	1920	Perișani	Argeș	Spitalul nr. 264 Roman
1057.	Ion Sebastian	Soldat	1920	Pitești	Argeș	Spital Târgu Frumos
1058.	Nica Marin	Soldat	1920	Urși	Argeș	Spital Târgu Frumos
1059.	Dumitru S. Ion	Soldat	1920	Mareș	Argeș	Infirmeria Corpului

3. RĂZBOIUL DIN 1941 – 1944

Nr. crt.	Gradul	Numele și prenumele	Locul și data nașterii		Localitatea și data unde a căzut	
			Locul nașterii	Data nașterii	Localitatea	Data
1.	Maior	Cocioceanu Gh.	Topoloveni	1898	Vigoda	25.08.1941
2.	Locotenent	Săvulescu Atanasie	Vloșcani	17.11.1909	Spitalul Campanie Chișinău	10.08.1941
3.	Sublocotenent	Dumitrescu Marius	Ploești	12.08.1920	Cota 102	14.08.1941
4.	Căpitan	Dumitrescu Ștefan	Suica	31.03.1905	Vigoda	25.08.1941
5.	Căpitan rez.	Olteanu Vasile	Bascov	14.11.1898	Vigoda	24.08.1941
6.	Sublocotenent	Răducanu Ilie	Vâlcele	02.09.1914	Cota 102	14.08.1941
7.	Sublocotenent	Săbiescu Ion	-	-	Cota 102	14.08.1941
8.	Sublocotenent	Florea Ștefan	Curtea de Argeș	03.01.1914	Vigoda	24.08.1941
9.	Maior	Crudu G. Ion	Bascov	08.06.1900	Octiabri	03.09.1941
10.	Medic căpitan	Petrovici Teodor	-	-	Perniciania-Lenina	30.08.1941
11.	Locotenent	Jacotă Vasile	Sârbi	05.11.1909	Vigoda	03.09.1941
12.	Sublocotenent	Popescu Marin	Martalogi	26.02.1914	Octiabri	03.09.1941
13.	Sublocotenent	Zamfir Petre	-	02.03.1912	Octiabri	03.09.1941
14.	Sublocotenent	Crăciun Mihalache	București	09.09.1916	Vigoda	04.09.1941
15.	Sublocotenent	Dumitru Marin	Sâmara	24.04.1913	Vigoda	04.09.1941
16.	Căpitan	Anton Vasile	Târgu Neamț	19.12.1903	Bostânaia	23.09.1941
17.	Căpitan	Rădulescu Pompiliu	-	-	Octiabri	20.09.1941
18.	Căpitan	Fulea Eremia	București	25.03.1908	-	14.08.1941

C.S.P.A.M.I., fond Marele Stat Major (în continuare se va cita M.St.M), Serviciul Statistic, dosar nr. 526, f. 86.

Nr. crt.	Gradul	Numele și prenumele	Data la care a căzut
1.	Căpitan	Stamin F. Marin	26.04.1944
2.	Căpitan	Gheorghiu Aurel	29.06.1944
3.	Locotenent (r)	Camen Iulian	26.04.1944
4.	Sublocotenent (r)	Ionescu Stan	26.04.1944
5.	Sublocotenent	Dumitru Vasile	26.04.1944
6.	Sublocotenent (r)	Cârlea C. Ioan	26.04.1944
7.	Sublocotenent (r)	Nisipeanu N. Constantin	26.04.1944
8.	Sublocotenent (r)	Nicolescu C. Aurel	29.04.1944
9.	Sublocotenent	Nicolescu Gheorghe	03.06.1944
10.	Sublocotenent (r)	Munteanu Ion	01.06.1944
11.	Sublocotenent	Iliescu Traian	05.06.1944

C.S.P.A.M.I., fond Divizia 3 Infanterie, dosar nr. 2286, f. 47, 150 și dosar nr. 2470, f. 17v.

TABEL NOMINAL

De pierderile în morți trupa pe frontul de Est ale Regimentului 4 Dorobanți.-

Nr.	Numele și	Gradul	Ctg.	Data și locul nașterii		Numele părinților	Data și locul morții	
				Anul	Luna și ziua		Anul	Luna și ziua
1.	Botor Gheorghe	Sold.	1941	1919	5 21	Buia Tr.Mare	Ion	Ana 1941 8 14
2.	Bucăș Victor	"	1940	1916	2 24	Giurgiu Vlașca	"	Rada
3.	Zăbava Ioan	"	1937	1915	6 18	Pădurești Argeș	"	Gherghina
4.	Ilie Gheorghe	Serg.	1939	1917	1 27	Păfani	"	Rada
5.	Dăci Gheorghe	"	1937	1913	3 23	Clujești	"	Gherghina
6.	Anghelescu Petre	"	"	1915	9 10	Serbănești	"	Sten
7.	Grigorescu Marin	TR.	1931	1906	9 24	Răseni	"	Ion
8.	Daicu Ion	Cap.	1939	1917	1 26	Stărbel R-ți	"	Pauna
9.	Olteanu C-tin	"	"	1919	5 3	Clujești Argeș	"	Radu
10.	Vimulescu Ioan	"	1934	1912	11 20	Mareș	"	Grigore
11.	Gherasie Manole	Prt.	1939	1919	10 31	Brănești	"	Tudose
12.	Petrache Gheorghe	Sold.	1938	1914	4 18	Poenari	"	Flora
13.	Dănică Ilie	"	1936	"	4 17	Stoilești	"	Alexandrina
14.	Mariniță Ion	"	"	"	10 27	Cocu	"	Ioana
15.	Ruță Gheorghe	"	"	"	6 7	Berislăvești	"	Nicolas
16.	Dănică P.Nicolae	"	1935	1912	5 2	Păfani	"	Flora
17.	Comanescu Gheorghe	"	"	"	5 2	Săpunari	"	Ion
18.	Stoenescu Nicolae	"	1934	1911	11 24	V-lea Mărlui	"	Gh.+
19.	Voican Ilie	"	1932	1910	2 6	Cotești Muscel	"	Nicolae
20.	Ilie V.Dumitru	"	1936	1914	10 12	Valceale Argeș	"	Ion
21.	Coman A.Dăscă	"	1933	1912	-	Ivorul	"	Alex.
22.	Roua G.Gheorghe	"	"	"	2 23	Stănești	"	Petre
23.	Ivan Florea	S.	1936	1912	9 1	Carja	"	Serban +
24.	Pătru Gheorghe	Serg.	1938	1916	4 22	Hârțiești Muscel	"	Gheorghe
25.	Bănică Ion	"	1934	1912	11 20	Zărnești Argeș	"	Ion
26.	Menciu Ion	Cap.	1932	1910	1 10	Vănești Muscel	"	D-tru
27.	Flora C-tin	Sold.	1936	1914	10 30	V.Danului Argeș	"	Ion
28.	Rotaru Ion	"	1935	1913	7 13	Muștești	"	Gheorghe
29.	Popovici Victor	"	1941	1919	9 19	Goșkvaș R-ți	"	Dumitru
30.	Popa Vasile	"	1936	1914	8 19	Corbeni Argeș	"	Ion
31.	Bogdan Ion	"	1941	1919	6 28	Slăbozia	"	Volos
32.	Nemțu C-tin	"	1937	1915	4 6	Galicea	"	Flora +
33.	Serban Ion	"	1931	1908	5 31	Stoiceni	"	D-tru
34.	Niculescu D-tru	"	1933	1911	5 15	Olanu	"	Rada
35.	Radu I.Nicolae	"	1941	1919	3 14	Bucești	"	Flora
36.	Zăvoianu Gh.	"	1936	1914	9 26	Pedeleșciu	"	"
37.	Tudorache Gheorghe	Prt.	1936	"	1 24	L.Corbului	"	Alex.
38.	Duță Mihail	Sold.	1933	1911	5 19	Malureni	"	C-tin
39.	Pile Ioan	"	1941	1919	8 15	Selgul Mare Tr.Mare	"	Ion +
40.	Bondoc Mihail	"	"	"	12 19	Stănești R-ți	"	Dumitru
41.	Barbărie Nicolae	"	1932	1910	10 27	Leardeni Muscel	"	C-tin
42.	Popescu Nicolae	Serg.	1936	1914	8 14	Malureni Argeș	"	D-tru
43.	Mucenic D-tru	Cap.	1935	1913	3 1	Răcoșia	"	Ilina
44.	Băden F.Gheorghe	Sold.	1938	1916	8 1	Băcovele	"	Flora +
45.	Tuță Florea	"	1937	1915	10 19	Trepteni	"	Gheorghe
46.	Lungă Ilie	"	1936	1914	6 17	Olanu	"	Flora
47.	Grigore Nic.	"	1936	1914	5 11	Runcu	"	C-tin
48.	Musat D. Ion	"	"	1913	7 27	Săpata	"	Dragomir
49.	Ion M. Oprea	"	1932	1909	6 12	Mozăceni	"	Marin +
50.	Zink Martin	"	1936	1910	11 8	Zibert	"	Mihail
51.	Păloiu Chirilă	"	"	1914	5 13	Boisocara Argeș	"	Chirilă
52.	Strie Florea	Cap.	1934	1912	10 16	Șmaru	"	Ion
53.	Marie Gh.	Sold.	1941	1919	11 2	Olteanu	"	Petre
54.	Căpăna Gh.	"	1935	1914	8 6	Boisocara	"	Ilina
55.	Nedelcu C-tin	"	"	1913	1 4	C.Argeș	"	Tudor +
56.	Iordan Florea	Cap.	1934	1912	7 8	Stoilești Argeș	"	Radu
57.	Telegan Ion	Sold.	1941	1919	7 12	Trepteni	"	Nic.
58.	Apostol Anton	"	1940	1916	8 18	Lăunele Jos	"	Ion
59.	Olteanu Stefan	"	1935	1913	1 14	Hîrtiești	"	D-tru
60.	Petrescu Ioan	"	1931	1909	11 11	Băiculești	"	Haralamb
61.	Tăru Ion	"	1937	1915	9 20	Pădurești	"	Sten
62.	Tăru Ion	"	1937	1915	9 20	Pădurești	"	Sten
63.	Tăru Ion	"	1937	1915	9 20	Pădurești	"	Sten
64.	Șorlat Inghel	Cap.	1931	1909	6 26	"	"	Marin
65.	Grigore Ioan	Sold.	1936	1914	2 26	Căteasca	"	Ion
66.	Radu Marin	"	1934	1912	11 12	"	"	Radu
67.	Chiriță Gh.	"	1938	1916	8 9	Malureni	"	Gh.
68.	Șorlat Alex.	"	1935	1913	5 23	Albești	"	Petre
69.	Vlașescu D-tru	"	"	"	23	Albești	"	Nicolae
70.	Opriș G. Ion	"	1940	1921	4 5	Bucinișu R-ți	"	Gh.
71.	Popa Mucenic	"	1935	1913	10 5	Corbeni Argeș	"	Ion +
72.	Dăscă Ion	Cap.	1938	1919	6 27	Șoiana L.	"	C-tin
73.	Constantin Gh.	Sold.	1941	"	5 5	Stoilești	"	D-tru
74.	Chiriac Ion	"	1938	1916	3 15	Slătioarele	"	Ilie
75.	Dăscă Vasile	"	"	"	4 8	Malureni Muscel	"	Grigore
76.	Stancu Alex.	Prt.	1941	1919	7 -	Ivoru	"	C-tin
77.	Marinescu D-tru	Sold.	1938	1916	12 18	Dărmănești Muscel	"	Gh.+
78.	Tudor Matei	"	1935	1913	9 30	Ungheni Argeș	"	Alex.+
79.	Răduț Florea	"	1941	1919	6 1	Băicoiu	"	Ion +
80.	Porică C-tin	"	1936	1913	2 22	Dobruștea	"	Gh.
81.	Momete Mareș	"	1941	1919	3 21	Deleni	"	Ion
82.	Constantin Gh.	Prt.	"	"	5 5	Stoilești Argeș	"	D-tru
83.	Șerădu Alex.	Serg.	1939	1917	3 8	Băiculești	"	Nic.
84.	Pantelie Ioan	Sold.	1941	1919	2 10	Malureni	"	Sten
85.	Miron G. Alex.	Serg.	TR 939	1916	3 24	Pitești Argeș	"	Vasile
86.	Bocoi I. Florea	Cap.	1933	1911	10 4	Gușărești R-ți	"	Flora

131

Nr. Crt.	Numele și Prenumele	Gradul	Ctg.	Data și locul nașterii				Numele părinților		Data morții și loc
				Anul	Luna	Ziua	Comuna	Nașterea	Mama	
289.	Daneș I. Nicolae	Serg.	1935	1913	3	18	Căineni	Argeș	Floarea	1941.IX. 4 S.W. Vigoda
290.	Sora I. Petre	Sold.	1940	1916	4	16	G.L. Sărat	Buzău	C-tina	1941.IX. 4 Octabrie U
291.	Dăia C. Ion	"	1931	1909	10	27	Malureni	Argeș	C-tin	Chirșița
292.	Trandafir St. Marian	"	1936	1914	8	1	Broteni	"	Natural	Stana
293.	Negeș Gh. Ioan	"	1931	1909	8	12	C. d. Argeș	"	Gh.	Maria +
294.	Or. - ciu N. Ioan	"	"	"	10	23	Ogști	"	N-lae	"
295.	Popescu N. Iulian	Serg. TR.	1937	1915	1	11	Humele	"	Paraschiva	"
296.	Răcoare C. Ioan	Frt.	1941	1922	2	9	Cepari	"	C-tin	Elisabeta
297.	Bălan C. C-tin	"	"	1919	4	19	Diești	"	"	Gheorghia
298.	Maheș I. Petre	Serg.	1928	1907	4	26	Zigoni	"	Ioan	Elena
299.	Olteanu I. Ioan	Frt.	1937	1915	4	4	Draganul	"	"	"
300.	Gheorghe P. Ilia	Serg. TR.	1930	1908	1	5	Cerbul	"	Petre	Ileana
301.	Stoica C. C-tin	Serg.	1939	1919	9	20	Cătesse	"	C-tin	Gherghina
302.	Ohai D. Ioan	Cap.	1936	1914	9	25	Golești	"	D-tra	Ileana
303.	Rog T. Ioan	"	"	"	7	11	Bericioiu	"	Floarea +	Gherghina +
304.	Banu Gr. C-tin	Sold.	"	1913	4	"	Milociu	"	Ion +	"
305.	Răduș P. Gh.	"	1941	1919	4	26	Albești	Olt	Petre	Leana
306.	Baboi C. Ioan	"	1933	1911	13	25	Bârlogul	Argeș	C-tin	Tudora
307.	Chilincău A. Ioan	"	1938	1916	3	18	Pucheni	Muscel	Alex.	Joița
308.	Coama I. Vasile	"	1931	1909	8	16	Siloiu	Tr. Mare	Ioan	Teodora
309.	Popa M. Ioan	"	1931	1911	7	17	Budești	Argeș	Maria	Bontorina
310.	Crudu I. N-lae	"	1934	1912	9	"	V. Danului	Argeș	Ion	Vădănă Maria
311.	Vladanau P. Gh.	"	1928	1905	3	5	Bunești	"	Pandele	Ioana
312.	Hedeg Gh. Ioan	"	1941	1919	4	4	Aref	"	Gh.	Elisabeta
313.	Șașir C. Fănuș	"	1935	1913	11	5	Sămară	"	C-tin	Ioana
314.	Grădina G. Ioan	"	1928	1905	12	12	Sămară	"	"	Elisabeta
315.	Radu M. Maria	"	1937	1913	6	"	Orșia	"	Maria +	Maria
316.	Comănescu V. Florea	"	1941	1919	3	"	Vlaici	Olt	Vasile	Veta
317.	Iliescu N. Gh.	Serg.	1935	1913	4	3	Răcoșia	Argeș	Nicolae	Ioana
318.	Tavă C. Ioan	Cap.	1936	1914	5	31	Bărești	"	C-tin +	Maria
319.	Proce I. C-tin	Sold.	1935	1913	2	22	Malureni	"	Ioan	Ioana
320.	Dumitru T. Ilia	"	1940	1918	6	24	Felci	"	Petru	"
321.	Mihăilescu T. Ilie	"	1936	1914	2	16	Iănele	Sus	Toma +	"
322.	Spătaru S. Măstase	"	"	"	8	3	Recea	"	Stan	Dobra
323.	Stefan Gh. Dumitru	"	"	"	11	7	Orșia	"	Gh.	Gherghina
324.	Țătaru P. Vasile	"	1941	1919	1	24	Humele	"	Florea	Joița
325.	Goleș I. Ioan	"	1931	1909	7	3	Rucăr	"	Ioan	Maria
326.	Goiană N. C-tin	Cap.	1933	1911	7	22	Pădurciu	Argeș	N-lae	C-tina
327.	Pătruș D. Ioan	"	1936	1914	5	2	V. Danului	"	Danila	Maria
328.	Pelican S. Valeriu	"	1930	1908	9	6	Veneția	Sus Păgura	Sofran	"
329.	Popa P. Gh.	"	1936	1914	4	29	Sulci	Argeș	Florea +	Floarea
330.	Bordianu G. Petre	Cap.	1928	1906	11	28	Bughia	Muscel	Gh.	Maria
331.	Chiriac D. Ioan	Sold.	1931	1909	2	26	Bârlogul	Argeș	Dumitru	Ioana
332.	Bulf M. Gh.	"	1934	1912	4	13	Sămară	"	Maria	Maria
333.	Tănasoiu St. Ioan	"	1935	1913	1	5	Slobozia	"	Stan +	Pena
334.	Iordache N. Ioan	"	1929	1907	10	12	V. Măneștirii	Muscel	N-lae	Ileana
335.	Pănușanu N. Spiridon	"	1935	1912	3	8	Cerbureni	Argeș	"	Elisabeta
336.	Popescu I. Maria	"	1934	1912	5	17	Groiș	"	Ioana	"
337.	Bălescu Gh. N-lae	"	1928	1904	12	14	Teiul Vale	"	Gh.	Elena
338.	Gogoneș Gh. Ioan	"	1934	1912	4	3	Sămară	"	Gh.	Tudora
339.	Belișcă I. Nicolae	"	1931	1909	10	22	Budești	"	Ion +	Maria
340.	Spina I. Ioan	"	"	"	6	26	Lădoi	"	Ioan	Victoria
341.	Țușă P. Ioan	Cap.	1929	1907	7	18	Hințești	Argeș	Petre	Paraschiva
342.	Olteanu I. Ioan	Sold.	1934	1912	5	26	Deulești	"	Ioan	Floarea +
343.	Pevel M. Ioan	"	1933	1911	1	3	Prumosea	Teleorm.	Mănele	Tinca
344.	Popescu Gh. N-lae	Frt.	1931	1909	4	24	Aref	Argeș	Gh.	Gheorghia
345.	Florea Gh. Ioan	"	1929	1907	6	10	Găleşti	"	Gh.	Maria
346.	Florea N. Maria	Cap.	1928	1905	7	15	C. de Argeș	"	Nae	Alexandrina
347.	Fumeș S. Petre	Sold.	1930	1908	3	1	Slobozia	"	Stan +	Lixandra
348.	Vișan I. Mihai	"	1939	1920	5	3	Moșoaia	"	Ilia	Dumitra
349.	Fredescu Sebastian	Cap.	1936	1914	11	29	Pădurciu	"	Maria	Floarea
350.	Miu N. C-tin	Sold.	1937	1915	6	8	Poiana Lacului	"	Nicolae	Ana
351.	Banu B. Petre	"	1936	1914	3	8	Albești	"	Bucur +	Anioa
352.	Antonescu N. Anton	Serg.	1939	1920	1	30	Copești	Muscel	N-lae	Păloftela
353.	Petruscu N. Blăniș	"	1928	1905	3	19	Tutana	Argeș	"	Petria
354.	Barbutu E. Maria	Sold.	1937	1915	6	12	Mosaceni	"	Ene	Ioana
355.	Zenat Nicolae	"	1936	1914	8	14	Tufulești	"	Stăncilă +	Maria +
356.	Lăzăreț M. Ioan	"	"	"	7	10	Corbeni	"	"	"
357.	C-tin N. Stan	"	1933	1911	9	23	Albota	"	Maria	C-tina
358.	Patel N. Gh.	"	1935	1913	1	1	Milociu	"	Gh. +	Ioana
359.	Șăpănu Gh. Badea	"	1928	1906	2	21	Clotfrăngeni	"	"	"
360.	Stănilă D. Nănaș	"	"	"	10	5	Albești	"	D. tru	Leana
361.	Gheorghe P. Andrei	"	"	"	9	15	Pântănele	Constanța	Floarea	Voica
362.	Petre B. Ioan	"	1931	1909	3	20	Slobozia	Argeș	Badea	Păuna
363.	Olteanu N. Ștefan	"	1930	1908	3	23	Brăția	"	N-lae	Maria
364.	Maria P. C-tin	"	1935	1913	5	26	Drăgoștea	"	Florea	"
365.	Anton B. Gh.	"	1930	1908	5	23	Humele	"	"	Barbu
366.	Rădoi I. Vasile	"	1936	1914	9	18	Dobrești	Muscel	Lăviu	Lina
367.	Gheorghe G. C-tin	"	"	"	6	13	Tufulești	Argeș	Gh.	D-tra +
368.	Ioan H. Ion	"	1938	1915	8	28	Malureni	"	Crîstea	Busa
369.	Păgaru I. Ilie	"	"	1916	3	6	Malăești	Dolj	Ilie	Dumitra
370.	Drăgan Ioan	"	1933	1911	5	5	Deulești	Argeș	C-tin	Maria
371.	Rizea C. Ion	"	1936	1912	9	10	Zărnești	"	"	Ioana
372.	Coman Ștefan	Cap.	"	1914	9	23	Bârlogul	"	Gh.	C-tina
373.	Văcăru Gh.	Sold.	"	1912	5	27	Bericioiu	"	Gh. +	Maria +
374.	Popa Ioan	"	1933	1911	7	17	Budești	"	Maria	Bontorina
375.	Militaru C-tin	Serg.	1934	1912	7	23	Corbeni	"	Ion	Petru
376.	Obăgăli Șpiridon	Sold.	1937	1913	5	8	Albești	"	Andrei	Floarea
377.	Petre Maria	"	1933	1911	8	3	Găvâna	"	Favel	Petria
378.	Ioan Gh.	"	1941	1919	3	4	Milociu	"	Gh.	Gherghina
379.	Nicolae R. Ilie	"	1937	1915	8	8	Cerbu	"	Radu	Maria

212

568. Dobrin Dumitru	Cap.	1943	1921	2	3	Slobozia	Argeş	Petre	Arghiş	1944.IV.27	M. Iul	8
569. Duşa Oprea	"	"	"	1	4	Cornăţel	"	Stefan	Frusina	"	Cota	19
570. Bărdăciu C-tin	"	"	"	4	3	Galeşul	"	Toma +	Maria	"	"	"
571. Rădulescu M. Ioan	Sold.	"	"	5	3	Băicoieşti	"	M-lae	"	"	M. Samoil	"
572. Dumitru C-tin	Cap.	"	"	4	23	L-lea Popii	"	C-tin	"	1944.IV.26	Bălăneş	"
573. Ispas Aurel	"	"	"	3	17	Lăiceşti	Muscel	Gh.	Maria +	"	"	"
574. Bion Ioan	Serg.	"	"	9	16	L. Corbului	Argeş	Ion	C-tina	"	"	"
575. Stoian Marin	"	"	"	5	11	Slăvujă	Dolj	M-lae	"	"	Cota 154	"
576. Stoian Dobre	"	"	"	8	18	Mozăcieni	Argeş	Ion+Gh.	Floarea	"	"	"
577. Iordache Gh. Ioan	Sold.	1942	1920	9	77	Bereleştii	"	"	"	1944.IV.27	Cota 157	"
578. Manafu Grigore	"	1919	3	14	Bodeşti	Valcea	"	Ion	Alexandra	1944.IV.28	"	"
579. Ivaşcu D-tru	Cap.	"	1920	9	16	Bărlugul	Argeş	C-tin	Dragomira	"	-26 Bălăneş	"
580. Mălaescu Achim	Serg.	"	1919	11	30	Brătieni	"	Maria	"	"	Cota 154	"
581. Piteleşte M-lae	"	1943	1921	2	2	Pălăni	"	Ion	"	1944.V. 8	Uriaş	"
582. Reicu Ioan	Sold.	1941	1919	4	30	Donca	R-ji	"	Floarea	1944.IV.27	M. Samoil	"
583. C-tin I.G-tin	"	"	"	-	-	Bereleştii	Argeş	Rada	"	-29 D. Iupui	"	"
584. Popescu Spiridon	Frt.	"	1919	8	26	Brastavăţ	R-ji	C-tin	Oprica	"	-27 Cota 157	"
585. Buzăş C-tin	Sold.	1939	1917	11	5	Drăganul	Argeş	Toma +	Maria	"	-29 D. Iupui	"
586. Gh. Ioan	Serg.	1943	1920	3	11	Bucureşti	Ilfov	Natural	D-tre	"	-27 Bălăneş	"
587. Moraru Gh.	Sold.	1936	1914	9	24	Ianca	R-ji	Starş	Ioana	"	-26	"
588. Gembăş C-tin	"	1935	1913	4	7	Coşeghi	Muscel	Ion	Ana	"	-29	"
589. Gheorghie I.Gh.	"	"	"	7	26	B. Negreşti	"	"	Ioana	"	-26	"
590. Ruşat Gh.	"	1938	1916	7	11	Albeşti	"	Gh.	Elisabeta	"	-29 D. Iupui	"
591. Căpăş Gh.	"	"	"	-	-	Scăria	C-ta	M-lae	Gherghia	"	"	"
592. Dobre Alex.	"	1937	1915	2	8	Bara	Argeş	Ion	Gherghina	"	"	"
593. Popescu Marin	Cap.	1936	1914	11	22	Runcu	"	"	Floarea	"	-28	"
594. Jupaş Floarea	Sold.	1935	1913	6	19	Bărlugul	"	M-lae	Badea	"	-26 D. Iupui	"
595. Neagoe M. Mihai	Serg.	1938	1916	11	8	Pucheni	Muscel	D-tru	Filofteia	"	-26 D. Iupui	"
596. Pău Gh.	Sold.	1937	1915	4	23	Răchilele	SusArgeş	Natural	Saşa	"	"	"
597. Costin Gh.	"	1936	1914	8	7	Săpata	Argeş	C-tin	Ioana	"	"	"
598. Brăneş M-lae	"	1935	1913	6	42	Menculeşti	Valcea	Stan	Dobrija	"	"	"
599. Bănu D-tru	Serg.	"	"	10	1	Găvane	Argeş	Ion	Maria	1944.V. 3	Cota 157	"
600. Găvruta Stefan	Sold.	"	"	2	18	Aghighiol	Valcea	Stefan	Stanca	1944.IV.30	"	"
601. Ionescu Stefan	"	"	"	7	2	Siliştii	Argeş	Alex.	Stolana	"	-26	"
602. Diaconescu C-tin	Sr. FR.	1932	1910	11	11	Teul Deal	"	Ion+Gh.	Maria	"	-8	"
603. Sălan Gh.	Sold.	1937	1915	12	22	Căpăş	"	"	"	"	-27	"
604. Văluş Alex.	"	1935	1913	1	5	Perişani	"	Pătru	Ioana	1944.V. 1	Bălăneş	"
605. Iliu Gh.	"	1933	1911	3	25	Domneşti	Muscel	Alex.	Filofteia	1944.V. 4	Pt. Vici	"
606. Vidraş Gh.	"	"	"	10	3	Sapte Sate	Lăpuşna	Ion	Maria	"	-8	"
607. Ciolan Nicolae	"	1932	1910	10	8	Streşti	Argeş	"	Ana	1944.IV.29	Cota 159	"
608. Răpeanu P. Ioan	"	1934	1912	4	13	Bărbăteşti	"	Floarea	Filofteia	"	-26	"
609. Răduş Gh.	"	1932	1910	10	23	Guca	"	"	Petria	"	-30 Cota 157	"
610. Mălaescu Ioan	Cap.	"	"	10	20	Bărbăteşti	Valcea	D-tru	Maria	1944.V. 26	Bălăneş	"
611. Cornău I. Gh.	Sold.	1944	1919	3	12	Brăstean	Valcea	Ion	Ioana	"	2.1.1952	"
612. Căpăş C-tin	"	1909	-	-	-	Băneşti	Lăpuşna	Ion	Eosterina	"	17.30 D. Iupui	"
613. Mănu D-tru	Serg.	1935	1913	4	17	Bărciu	Argeş	"	Maria	1944.IV.30	"	"
614. Dumitru C-tin	Sold.	1934	1912	27	27	Glorfăngeni	"	Luşar	Floarea	"	V.30 Cota 157	"
615. Răpeanu P. Ioan	"	1934	1912	4	13	Bărbăteşti	"	"	Filofteia	"	-26 Cota 157	"
616. Stăniş 2 Trifon	"	"	"	7	4	Moruzani	Orhei	Trifon	Bucureşti	"	-17.29	"
617. Maria Nicolae	Cap.	"	"	3	20	Rădăşti	Muscel	Petre	Elisabeta	"	-26 Cota 157	"
618. Găgo I. Băden	Sold.	1933	1911	5	29	Rocia	D-tru	Ion	D-tre	"	27.8.1950	"
619. Diaconu C-tin	"	"	"	8	20	Boldureşti	Lăpuşna	Carp	Igărlia	"	-V. 5.6.1951	"
620. Văduş Gh.	"	"	"	10	3	Sapte Sate	"	Maria	"	"	-3.9.1951	"
621. Stefan Floarea	"	1943	1921	8	7	Bărciu	Argeş	Floarea	Gheorghita	"	-11.3.57	"
622. Bănuş Rusală	"	1944	1920	10	24	V. Lungă	Severin	Ion +	Paraschiva	1944.V.25	Spit. M.	"
623. Dumitrescu Ioan	"	1943	1921	5	-	Dăeşti	Argeş	Nicolae	"	1944.V.5	amb. D.	"
624. Băles Teofil	"	1936	1914	2	6	Făraş	Făgăraş	"	Elisabeta	1944.V.4	"	"
625. Nicolae I. Manole	"	1932	1910	-	-	Amboşeni	Muscel	Ion +	Ioana	"	17.12.	"
626. Proteasa Gh.	Serg.	1939	1917	1	24	Bucureşti	Argeş	Ion	Paraschiva	"	V.15.8.V.8	"
627. Lucan Maria	Cap.	1943	1921	9	1	Găjuani	"	Stan	Floarea	"	-12.2.	"
628. Miş Ioan	Sold.	1944	1912	16	2	Humele	"	Ion	Paraschiva	"	V.15.	"
629. Popescu Ioan	Frt.	"	1921	1	6	Moşeni	"	Gh.	Nastasia	"	17.29. amb. D.	"
630. Dumitru P. Gh.	Sold.	"	1919	10	26	Cerbu	"	Nico	C-tina	"	17.30.	"
631. Titu Urgan	"	1936	1914	11	3	Uşa Jos	"	Grigore	Gherghina	"	V.28. Satu	"
632. Nicolae C-tin	"	1944	1922	3	26	Gordăneşti	Valcea	Ion	Ana	1944.V.28	"	"
633. Sica Aurel	"	1941	1919	10	26	Barlogu	Argeş	D-tru	"	1944.V.24	amb. D.	"
634. Costea I. Gh.	Cap.	1944	1922	10	22	Blidari	"	Ion	Maria	"	V.6. amb. D.	"
635. Olaru C. Petru	Sold.	"	"	3	23	Recea	"	C-tin	Gherghina	"	V.26. Valtura	"
636. Hăbeş Emil	"	"	1920	6	8	Silinteni	Severin	Ion	Ana	"	V.26. Cota 157	"
637. Găvruta Răduş	Cap.	"	1922	10	11	Găvruta	Valcea	Maria	Elisabeta	"	V.30. Pd. 781m	"
638. Sica I. Nica	Sold.	"	1922	9	12	Căpăş	"	"	Nicolae	"	V.30. Cota 16	"
639. Buturu Mihai	Cap.	"	"	3	14	Săici	Argeş	Gh.	Ana	"	-16	"
640. Făneş I. D-tru	Sold.	1943	1921	11	3	Smăruţ	Valcea	I. N	"	V.29. Cota 157	"	"
641. Petru C. Tudor	"	"	"	4	15	Fărbăneşti	Muscel	Gheorghie	Maria	"	-Valturul	"
642. Petru C. Tudor	"	"	"	9	8	Bucureşti	Ilfov	Natural	Gheorghita	"	V.30. D. Iupui	"
643. Ionescu Ioan	Frt.	"	"	9	8	Bucureşti	Ilfov	"	"	"	"	"
644. Burdăş Gh.	"	"	"	8	13	Corbeni	Argeş	Vasile	Joia	"	-Cota 163	"
645. Ionescu C. Ion	Sold.	"	"	10	27	C. Treian	Dolj	C-tin	Elisabeta	"	"	"
646. Măteş Gh.	"	"	"	7	10	Volteşti	Muscel	"	Filofteia	"	V.31.	"
647. Stăniş I. Gh.	"	"	"	4	20	Bărbăteşti	Argeş	Ion	Petria	"	V.30. Valtura	"
648. Grădinar Mari	Serg. TR.	1942	1920	10	15	Brăduţ de Sus	"	Radu	Alexandrina	"	-Cota 162	"
649. Oprea Romulus	Sold.	1944	1922	9	2	Moşeni	Severin	Romulus	Ioana	"	V.31. Cota 157	"
650. Iuga Ion	"	"	"	12	26	Căpăş	Argeş	Mihail	Floarea	"	V.31.	"
651. Pavel Vasile	"	1921	1	11	Băneşti	"	"	C-tin	Paraschiva	"	V.31. Cota 157	"
652. Gheorghie I. Iliu	Cap.	1944	1922	7	8	Lăgeşti	Valcea	Alexandra	Maria	"	"	"
653. Mănuş I. Iliu	Sold.	"	"	2	20	Moşeni	Argeş	Iliu	Ioana	"	"	"
654. Petru C. Tudor	"	"	"	1	29	Fărbăneşti	Severin	Petru	Ioana	"	V.30.	"

C.S.P.A.M.I., fond M.St.M., Serviciul Statistic, dosar nr.526, f. 114-117.

4. RĂZBOIUL DIN 1944 - 1945

1944-1945. Tabel. Numinal

Se Ofiteri Subofiteri si Trupa mortii dela data de 23.VIII 1944 pînă la 10.10.1945 in Comandul din Vest.

No. sîr.	Numele	Gradi.	Unitate din care fac parte.	Locul Nașterii	Senta Nașterii	Reputații în pregătire	Secara de
No.	Provinele.	Comuna	Județul	anul	nașterii	nașterii	nașterii
X1	Josor Alexandru	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X2	Gravosa Vasile	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X3	Cleștari Vasile	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X4	Suma P. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X5	Olivette Amelie	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X6	Mitrea George	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X7	Constantin J. Gh.	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X8	Rau P. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X9	Nicolescu Nicolae	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X10	Rădulescu Ștef.	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X11	Broșescu Petre	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X12	Ivoda Ion	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X13	Grădaru Marin	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X14	Văduș. Dumitru	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X15	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X16	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X17	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X18	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X19	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X20	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X21	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X22	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X23	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X24	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X25	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X26	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X27	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X28	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X29	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X30	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X31	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X32	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X33	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X34	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X35	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X36	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X37	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X38	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X39	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X40	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X41	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X42	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X43	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X44	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X45	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X46	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X47	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X48	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X49	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-
X50	Ștef. Ioan	1944	C. Lung	Mural	-	-	-

Nr. aj.	Numele Pronumele	Locul Unității de Cerc. Loc.	Locul Nașterii				Data Nașterii	Rezultatul papetului de armă	Ingrinime morte	Incarab de Păzire
			Comuna	Județ	Școli	Școli				
1	Mihail I. Nicolae	Județ. R. 40.	Orniș	Argeș	1902	-	pusc.	Gabdi. 1902	-	-
2	Bordea P. Ioan	"	Tufan	Argeș	"	-	pusc.	Reșter. 1902	-	-
3	Măter Ioan	"	Albă	Argeș	"	-	pusc.	Reșter. 1902	-	-
4	Mihail I. Dumitru	Cap. "	Văleni	Argeș	1906	-	pusc.	"	-	Buc. 1902
5	Căpățâna Spătar	Th. "	Calu	Argeș	1911	-	pusc.	"	-	-
6	Stancu St. Ion	Județ. "	Mănești	Vâlcea	1902	-	pusc.	"	-	-
7	Năstase Constantin	Județ. "	București	Județ. "	1903	-	pusc.	"	-	-
8	Predea Gheorghe	"	Frăsăre	Vâlcea	"	-	pusc.	"	-	-
9	Stancu Marin	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
10	Locob. Dumitru	"	Filă	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
11	Căpățâna Ghe.	"	Jerăca	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
12	Căpățâna Ioan	"	Văleni	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
13	Mănești St. Ion	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
14	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
15	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
16	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
17	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
18	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
19	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
20	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
21	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
22	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
23	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
24	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
25	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
26	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
27	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
28	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
29	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
30	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
31	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
32	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
33	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
34	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
35	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
36	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
37	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
38	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
39	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
40	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
41	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
42	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
43	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
44	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
45	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
46	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-
47	Căpățâna Gheorghe	"	Calu	Argeș	"	-	pusc.	"	-	-

Nr. 62.	Numele Pronumele.	Gratuit în taxa de construcție	Local. Noșter.	Data Noșter.	Populația la 1.1.1970	Progr. inițiale	Secara de Pășuni
X 41	Colicui Loan	Sold. 240	Săbăuș	1913	1	procur	Secara de Pășuni
X 42	Lăduș Corb.	Sold.	Gând. Tighina	"	1	procur	"
X 43	Maria Lăduș	"	Măruș	1913	1	telecom	Secara de Pășuni
X 44	Anghel Gh. Victor	"	Lăduș	"	1	procur	"
X 45	Măndă Maria	"	Santa Vlasca	"	1	telecom	"
X 46	Rudeanu Pătr.	"	Lăduș	"	1	telecom	"
X 47	Dogomir Ilie	"	Comănești	1913	1	telecom	"
X 48	Nădăreț Chiriac	"	Antohi Lăduș	"	1	procur	"
X 49	Ionuț Gh. Florin	"	Trăiești	1913	1	procur	"
X 50	Lăduș Pătr.	"	Măruș	1913	1	procur	"
X 51	Ionuț Nicolae	"	Măruș	1913	1	procur	"
X 52	Bodila Dumitru	"	Măruș	1913	1	procur	"
X 53	Nădăreț Victor	"	Turana	1913	1	procur	"
X 54	Mihaila Lăduș	"	Ost.	1913	1	procur	"
X 55	Lăduș Iulian	"	Măruș	1913	1	procur	"
X 56	Stefan Maria	"	Măruș	1913	1	procur	"
X 57	Lăduș C. Ioan	"	Rădăuți	1913	1	procur	"
X 58	Ilie Ilie	"	Măruș	1913	1	procur	"
X 59	Crăduț Ghe.	"	Iulian	"	1	procur	"
X 60	Măruș Gh.	"	Cluj	1913	1	procur	"
X 61	Ilie Gh. Ioan	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 62	Tudor Rodu	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 63	Lăduș Ioan	"	Pătr.	1913	1	procur	"
X 64	Stefan Lăduș	"	Pătr.	1913	1	procur	"
X 65	Stefan Constantin	"	Pătr.	1913	1	procur	"
X 66	Zăduș Ilie	"	București	1913	1	procur	"
X 67	Ghe. Dumitru	"	Ghe. Dumitru	1913	1	procur	"
X 68	Lăduș Gh. Maria	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 69	Stefan Pătr.	"	Măruș	1913	1	procur	"
X 70	Agache Pătr.	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 71	Lăduș C. Ioan	"	București	1913	1	procur	"
X 72	Lăduș L. Vasile	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 73	Rădu Nicolae	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 74	Turcu Ioan	"	București	1913	1	procur	"
X 75	Tudorache Petre	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 76	Măruș Ilie	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 77	Văduș M. Ioan	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 78	Băduș Loan	"	Măruș	1913	1	procur	"
X 79	Nicola Ilie	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 80	Stefanica Tama	"	Pătr.	1913	1	procur	"
X 81	Turcu Carol	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 82	Măruș Vasile	"	Lăduș	1913	1	procur	"
X 83	Căduș Dumitru	"	Lăduș	1913	1	procur	"

Nr. Ord.	Numele	Grad	Unitate	Loc. Nostri	Loc. Nostri	Rezult.	In prezent	Loc. Nostri
	Prunumele							
1X 90	Neagu Maria	Soldat	1923			pusca	Geaca-Chi.	Ne an
1X 91	Popa Florea	Fl.	"	Orta. R. 1917		pusca	"	"
1X 92	Phdra Emanuel	Fl.	"	"		pusca	"	"
1X 93	Bocdea Ploar Cap	"	"	"		pusca	Supraf. de	Ne an
1X 94	Petre R. Ioan	Sold.	"	"	1923	telef.	"	Ne an
1X 95	Drutu Florea	Sold.	"	Moldova R. 1917		pusca	Supraf. de	Ne an
1X 96	Jordanche Clitila	"	"	"	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 97	Tac Augustin	"	"	"	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 98	Rodulca Ioan	"	"	"	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 99	Oprescu Mihail	"	"	"	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 100	Neagu Har.	"	"	"	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 101	Eni. P. Ioan	"	"	"	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 102	Jordanche Vorita	"	"	"	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 103	Paran. R. Florea	Sold.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 104	Gheorghe Gh. Ghe. Sold.	"	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 105	Eni. Mihail	Cap.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 106	Nitu. I. Alexandru	Sold.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 107	Corjoku Marin	Sold.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 108	Tebecea C. R.	"	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 109	Bocdea. C.	Fl.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 110	Vălcănuș Nicolae	Sold.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 111	Neagu Marin	"	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 112	Prejoranu Ghe.	"	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 113	Vălcănuș. Alex.	"	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 114	Stata M. Marin	Sold.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 115	Mina Dumitru	Fl.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 116	Anca M. Constantin	Sold.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 117	Seacanu Nicolae	"	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 118	Podeanu. Iordan	"	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 119	Mihail Ioan	"	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 120	Stama Alexandru	Cap.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 121	Jordanche Gheorghe	Sold.	"	"	1923	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 122	Moldova Ioan	Fl.	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 123	Părlagea Mihail	Sold.	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 124	Ioan. Stefan	Sold.	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 125	Jordanche Ghe.	"	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 126	Căpănuș. Alex.	"	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 127	Corjoku. Fl.	Sold.	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 128	Brădeanu. Alex.	"	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 129	Vălcănuș. C.	Sold.	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 130	Nitu. Tac	"	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an
1X 131	Bocdea. R. Mihail	"	"	Amara Voita	"	pusca	Supraf. de	Ne an

Nr. or.	Numele si Prenumele.	C. R. a. d. n. e. C. R. a. d. n. e. C. R. a. d. n. e.	Locul. Nașterii	Data Nașterii	Raportul de Lăsat de moștenire	Inscripția în carta de naștere	Data de naștere	Locul de naștere
132	Stoic. Ioan.	Sold. R. u.	Solih. Buz. 1922.	-	pusc. Căpățânaș, 10. 11.			
133	Păunescu. Ghe.	Sold. "	Colmeș. 1913.	-	Tr. P. M. b.			
134	Petre Ioan.	"	Engureni. 1918.	-	pusc.			
135	Jimenez. C. R.	"	Coșoveni. Buz. 1913.	-	pusc.			
136	Avram. Burdă.	"	Buz. 1913.	-	pusc.			
137	Ionescu. Alex.	"	Silistea. Buz. 1913.	-	pusc.			
138	Alexandru. Ghe.	Cop.	Vălcuș. Buz. 1912.	-	pusc.			
139	Draga. Constantin.	Sold.	Ștef. Buz. 1913.	-	pusc.			
140	Sim. M. Ioan.	"	Corb. Buz. 1913.	-	pusc.			
141	Mih. Iulian.	"	Silistea. Buz. 1913.	-	pusc.			
142	Tudora. Nădăc.	Serg.	Olteni. 1912.	-	pusc.			
143	Bălan. Gheorghe. P.	"	Hoșova. 1912.	-	pusc.			
144	Păpău. Ghe.	Sold.	Solih. Buz. 1913.	-	pusc.			
145	Nădăc. Nicolae.	Sold.	Olteni. Buz. 1913.	-	pusc.			
146	Gheorghe. C. R.	"	Dragodina. 1913.	-	pusc.			
147	Mădăra. Ioan.	"	Teș. 1913.	-	pusc.			
148	Coman. Petre.	Serg.	- 1913.	-	pusc.			
149	Șentorau. Mihail. Sold.	"	Hoșova. 1913.	-	pusc.			
150	Creangă. M. Marin.	"	Hoșova. Buz. 1913.	-	pusc.			
151	Păcuraru. A. Nicolae.	"	Vălcuș. Buz. 1912.	-	pusc.			
152	Anghel. Ioan.	Cop.	- 1913.	-	pusc.			
153	Grigoreanu. Mihail.	"	Moșova. Buz. 1913.	-	pusc.			
154	Radu. Ioan.	R.	Hoșova. 1912.	-	pusc.			
155	Băria. Apostol.	Cop.	- 1913.	-	pusc.			
156	Simu. Florin.	Sold.	- 1913.	-	pusc.			
157	Ștef. F. Ioan.	"	Gligan. Buz. 1912.	-	pusc.			
158	Hrețiu. Nicolae.	"	Silistea. Buz. 1913.	-	pusc.			
159	Nico. S. Dumitru.	"	Capraru. 1913.	-	pusc.			
160	Tăbăraș. C. R.	"	Reșea. Buz. 1912.	-	pusc.			
161	Ștef. I. Gheorghe.	"	Buz. 1913.	-	pusc.			
162	Păpău. Preda.	Serg.	Srănești. Vot. 1912.	-	pusc.			
163	Simu. Gheorghe. P.	"	Solih. Buz. 1913.	-	pusc.			
164	Lungu. Ioan.	Sold.	- 1913.	-	pusc.			
165	Ștef. Gheorghe.	Cop.	- 1912.	-	pusc.			
166	Rădu. Oprea.	Sold.	- 1913.	-	pusc.			
167	Băia. Andrei.	"	- 1912.	-	pusc.			
168	Băia. M. Alexandru.	"	Silistea. Vot. 1913.	-	pusc.			
169	Vălcuș. C. R.	Cop.	Corb. Buz. 1913.	-	pusc.			
170	Olari. Gheorghe.	Sold.	Solih. 1913.	-	pusc.			
171	Ștef. Ioan.	Cop.	Corb. Buz. 1913.	-	pusc.			
172	Păpău. Gheorghe.	Sold.	Silistea. Buz. 1912.	-	pusc.			
173	Mădăra. I. Constantin.	"	Olteni. Vot. 1913.	-	pusc.			

No.	Name	Grade	Unit	Loc.	Notes	Date	Remarks	Remarks	Remarks
144	Potter, James	Sold.	Rus.	Huachu	1920	-	puerto	Mayaguez	1920
145	Crivet, John	"	"	"	1921	-	puerto	Mayaguez	1921
146	Jove, Flores	Serg.	"	Cicero	1922	-	puerto	Mayaguez	1922
147	Papa, I. Povel	Al.	"	Bernardo	1923	-	puerto	Mayaguez	1923
148	Manelache, John	Capt.	"	Jokis	1924	-	puerto	Mayaguez	1924
149	Totom, I. Ghe	Serg.	"	"	1925	-	puerto	Mayaguez	1925
150	Melendez, Juan	Capt.	"	B. B. B. B.	1926	-	puerto	Mayaguez	1926
151	Aspica, Pete	Serg.	"	Amirco	1927	-	puerto	Mayaguez	1927
152	Papa, I. Povel	Capt.	"	Cicero	1928	-	puerto	Mayaguez	1928
153	Belon, George	Capt.	"	B. B. B. B.	1929	-	puerto	Mayaguez	1929
154	Papa, I. Povel	"	"	B. B. B. B.	1930	-	puerto	Mayaguez	1930
155	Marguez, Jhe	Sold.	"	Tenon	1931	-	puerto	Mayaguez	1931
156	Enche, Juan	"	"	M. B. B. B.	1932	-	puerto	Mayaguez	1932
157	Mica, Pete	"	"	W. B. B. B.	1933	-	puerto	Mayaguez	1933
158	Melendez, Juan	Serg.	"	B. B. B. B.	1934	-	puerto	Mayaguez	1934
159	Calderon, John	Sold.	"	Camp. B. B. B.	1935	-	puerto	Mayaguez	1935
160	Papa, I. Povel	"	"	B. B. B. B.	1936	-	puerto	Mayaguez	1936
161	Talor, J. M.	"	"	B. B. B. B.	1937	-	puerto	Mayaguez	1937
162	Papa, I. Povel	"	"	"	1938	-	puerto	Mayaguez	1938
163	Coco, V. B.	"	"	B. B. B. B.	1939	-	puerto	Mayaguez	1939
164	C. B. B. B.	"	"	H. B. B. B.	1940	-	puerto	Mayaguez	1940
165	Cicero, Pete	Capt.	"	"	1941	-	puerto	Mayaguez	1941
166	Sumner, N. B.	Sold.	"	C. B. B. B.	1942	-	puerto	Mayaguez	1942
167	Trinidad, Flores	Al.	"	B. B. B. B.	1943	-	puerto	Mayaguez	1943
168	Trinidad, Flores	Serg.	"	B. B. B. B.	1944	-	puerto	Mayaguez	1944
169	Trinidad, Flores	Capt.	"	"	1945	-	puerto	Mayaguez	1945
170	Morales, John	Serg.	"	J. B. B. B.	1946	-	puerto	Mayaguez	1946
171	B. B. B. B.	Sold.	"	H. B. B. B.	1947	-	puerto	Mayaguez	1947
172	B. B. B. B.	"	"	"	1948	-	puerto	Mayaguez	1948
173	N. B. B. B.	Capt.	"	J. B. B. B.	1949	-	puerto	Mayaguez	1949
174	H. B. B. B.	Sold.	"	B. B. B. B.	1950	-	puerto	Mayaguez	1950
175	H. B. B. B.	"	"	"	1951	-	puerto	Mayaguez	1951
176	H. B. B. B.	"	"	"	1952	-	puerto	Mayaguez	1952
177	H. B. B. B.	"	"	"	1953	-	puerto	Mayaguez	1953
178	H. B. B. B.	"	"	"	1954	-	puerto	Mayaguez	1954
179	H. B. B. B.	"	"	"	1955	-	puerto	Mayaguez	1955
180	H. B. B. B.	"	"	"	1956	-	puerto	Mayaguez	1956
181	H. B. B. B.	"	"	"	1957	-	puerto	Mayaguez	1957
182	H. B. B. B.	"	"	"	1958	-	puerto	Mayaguez	1958
183	H. B. B. B.	"	"	"	1959	-	puerto	Mayaguez	1959
184	H. B. B. B.	"	"	"	1960	-	puerto	Mayaguez	1960
185	H. B. B. B.	"	"	"	1961	-	puerto	Mayaguez	1961
186	H. B. B. B.	"	"	"	1962	-	puerto	Mayaguez	1962
187	H. B. B. B.	"	"	"	1963	-	puerto		

Nr. crt.	Numele si Prenumele	Model	Inscripsiuni civice	Local. Nașterii		Data Nașterii	Rezultatul pasivitatii	Inregistrare marci	Inscripsiuni si Raisoa
				Comuna	Județul				
X 215	Ciorășeu, Ghe.	Sold.	248	Seclăreț	Argheș	1923.	Log. g. 1.	pentru 16.000	St. un.
X 216	Foricon, Petre	"	"	Marin	Argheș	"	puscas	"	St. un.
X 217	Neanu, B. Nicolae	Sold.	"	Berevoană	Mureș	1921.	puscas	"	"
X 218	Bociu, Gheorghe	Sold.	"	"	"	1925	puscas	"	"
X 219	Ureche, G. H.	Sold.	"	Topoloveni	Mureș	1923.	telegrafist	"	"
X 220	Boru, Aurel	Sold.	"	"	"	1929.	ing. 188.16.	St. un.	"
X 221	Țele, Ștefan	Sold.	"	"	"	1922.	ing. 188.16.	"	"
X 222	Breșcovici, Nicolae	"	"	"	"	1921.	"	"	"
X 223	Popescu, Constantin	"	"	"	"	"	"	"	"
X 224	Maria, Constantin	"	"	"	"	"	"	"	"
X 225	Lăgar, Nicolae	"	"	"	"	1920.	puscas	"	"
X 226	Nitu, Nicolae	"	"	"	"	1924	puscas	"	"
X 227	Păuș, Ioan	"	"	"	"	1922.	puscas	"	"
X 228	Borș, Mihail	Sold.	"	"	"	1916.	Radia. Tel.	"	"
X 229	Radu, Teodor	Cop.	"	"	"	1910.	St. un.	"	"
X 230	Stroescu, Alex.	Sold.	"	"	"	1920	puscas	"	"
X 231	Berăscu, Dumitru	"	"	"	"	1923.	puscas	pentru 16.000	St. un.
X 232	Țăgărtă, Ioan	"	"	"	"	1924.	puscas	"	St. un.
X 233	Costache, Ioan	"	"	"	"	1921.	Log. g. 1.	"	"
X 234	Lungu, Alexandru	Cop.	"	"	"	1921	Telef.	"	"
X 235	Nitu, Ștefan	Sold.	"	"	"	1923.	col. g. 1.	"	"
X 236	Horea, Gheorghe	"	"	"	"	"	puscas	"	St. un.
X 237	Horea, Constantin	"	"	Topoloveni	Mureș	1919	puscas	pentru 16.000	St. un.
X 238	Simuș, Maria	Sold.	"	Topoloveni	Mureș	1921	puscas	"	St. un.
X 239	Leacăn, Teodor	Sold.	"	Crăciun	Argheș	1924.	puscas	"	"
X 240	Ureche, Gheorghe	Sold.	"	Carpeni	Argheș	1924	col. g. 1.	"	"
X 241	Păuș, Ștefan	Sold.	"	Topoloveni	Argheș	1922	puscas	pentru 16.000	St. un.
X 242	Moș, Ioan	Cop.	"	Topoloveni	Argheș	1919.	ing. 188.16.	"	St. un.
X 243	Bolodici, Ștef.	Sold.	"	Botoloveni	Vâlcea	1922.	puscas	"	"
X 244	Ștefănescu, Ghe.	"	"	Topoloveni	Argheș	1923.	puscas	"	"
X 245	Dragomir, Maria	"	"	Chiriac	Argheș	1922.	puscas	"	"
X 246	Radu, H. Mihail	"	"	Topoloveni	Argheș	"	puscas	pentru 16.000	"
X 247	Boru, Ioan	Cop.	"	"	"	1921.	ing. 188.16.	"	"
X 248	Ștefănescu, Petre	Sold.	"	Lugoj	Arad	1916.	col. g. 1.	"	St. un.
X 249	Mădăruș, Ioan	"	"	Topoloveni	Argheș	1919	col. g. 1.	"	"
X 250	Bociu, Ștefan	Sold.	"	Topoloveni	Argheș	1923	"	"	"
X 251	Popescu, Nicolae	Sold.	"	Topoloveni	Mureș	"	puscas	"	"
X 252	Nitu, Teodor	Sold.	"	"	"	1924	puscas	"	"
X 253	Ștefănescu, Vasile	Sold.	"	"	"	1919	puscas	"	"
X 254	Ștefănescu, Ioan	Sold.	"	"	"	1923	Log. g. 1.	"	"
X 255	Bociu, Victor	Cop.	"	Topoloveni	Argheș	1921	puscas	"	"
X 256	Bociu, Ștefan	"	"	Topoloveni	Argheș	1919	puscas	"	"

Nr. R.	Numele si Prenumele	Credință	Locul Nașterii	Data Nașterii	Reputația faptelor de crime	În preajma de incertă	Totul de Război
157	Fabă, Pate	Jerg. R.	Căminu	Județul I. I. 1915	pușc.	Pol. T. T. T.	Război.
158	Măndruș N. I.	Jald.	Soet	T. G. 1914	pușc.	"	"
159	Bolai, Ioan.	"	Soet, Cluj	T. G. 1919	pușc.	"	"
160	Ioan, Ioan.	"	Șipani	Severin 1922	pușc.	"	"
161	Tănuș, George	"	Hinș	Brașov 1921	"	"	"
162	Flora, Hefan.	"	"	1922	pușc.	"	"
163	Grigori, Mihai	"	București	1920	pușc.	"	"
164	George, Ioan.	Jerg.	Văleni, Buzău	1914	col. T. T.	"	Moart.
165	Ștefan, Dumitru	Jald.	Hinș	Văleni 1922	pușc.	"	"
166	Hefan, Nicolae	Jerg.	Șipani	Buzău 1921	col. T. T.	"	Război.
167	Bolai, Iosif	Cap.	Cornu	Brașov 1919	pușc.	"	"
168	București, Ștefan	Jald.	Suce	Buzău 1923	pușc.	"	"
169	Lăpăș, Petre	"	"	1920	pușc.	"	Moart.
170	București, Ștefan	J.	București	Hinș	col. T. T.	Moart.	Război.
171	Tănuș, I. Dumitru	Jald.	Hinș	Buzău 1915	pușc.	Moart.	Război.
172	Bolai, Iosif	Jerg.	Văleni	Buzău 1921	col. T. T.	"	Război.
173	Bolai, Florin	Cap.	B. Păun	Brașov 1923	sup. T. T.	Pol. T. T.	"
174	Grigori, Ștefan	J.	Pitești	Buzău 1922	sup. T. T.	"	"
175	Doștin, Vasile	Jald.	Hinș	" 1921	pușc.	"	"
176	Mihail, Nicolae	Jald.	Volci	Moscol	pușc.	S. K. T. T.	Moart.
177	Cașu, Nicolae	"	București	"	pușc.	"	Război.
178	Mihail, N. I.	"	Căminu	Buzău	pușc.	"	Moart.
179	Bolai, Marin	"	Suce	" 1920	pușc.	"	Război.
180	Văleni, Ștefan	Jerg.	Pitești	" 1922	col. T. T.	"	"
181	Măndruș, Ioan	Cap.	Hinș	Buzău	pușc.	"	Moart.
182	Tănuș, George	Jald.	Suce	Buzău 1914	pușc.	Moart.	Război.
183	Grigori, George	Jald.	Căminu	Buzău 1923	pușc.	"	"
184	Ștefan, Nicolae	Jerg.	Hinș	Brașov 1921	pușc.	"	Război.
185	Grigori, Ștefan	Jald.	Văleni	Săbău 1922	pușc.	"	Război.
186	Hinș, Ștefan	"	"	"	pușc.	"	"
187	Ștefan, Ioan	"	Udău	Buzău	col. T. T.	"	"
188	Măndruș, Vasile	"	Pitești	Buzău 1923	pușc.	"	"
189	Grigori, George	Cap.	"	1922	sup. T. T.	"	"
190	Rădu, Ioan	"	"	1921	sup. T. T.	"	"
191	Trăduș, Vasile	Jald.	"	"	pușc.	Război.	Moart.
192	Bolai, Nicolae	"	Hinș	Buzău 1923	pușc.	"	"
193	Ștefan, Vasile	Jerg.	Pitești	" 1921	pușc.	"	Război.
194	Grigori, Marin	"	Pitești	Buzău 1922	pușc.	"	"
195	Nicolae, Ștefan	Jald.	Căminu	Buzău 1923	pușc.	"	"
196	Grigori, Ștefan	"	Hinș	Văleni	col. T. T.	"	"
197	Petruș, Nicolae	"	Suce	"	sup. T. T.	"	"
198	Bolai, Monica	"	Hinș	Buzău	"	"	"

No.	Numele	Gradi	Local. Noster	Satz. Noster	Reputat. laudat. de omne	Impugnatio	Securitate
189	Zorin Petre	✓ R.	1898	Albani	1902	puscas	Braun. Ch.
190	Ninban. Nicolae	✓ Jd.	"	Balan	1923	puscas	"
191	Paul. Constantin	✓ Jt	"	Calbas	1902	puscas	Na on
192	Honacu. George	✓ Jd.	"	Racan	1902	puscas	Na on
193	Solca. Ioan	✓ Jt	"	Carlast	1902	puscas	"
194	Gege. Ioan	✓ R.	"	Amor	1902	puscas	"
195	Monea Ioan	✓ Jt	"	Caracu	1902	puscas	"
196	Niculicaru. Ioan	✓ Jd.	"	Trancu	1902	puscas	"
197	Gruta. Virg. C.	✓ " "	"	"	1902	puscas	"
198	Sandu. Nicolae	✓ " "	"	Noboru	1902	puscas	"
199	Yecoru. Petre	✓ " "	"	Cibutu	1902	puscas	"
200	Belyacu. George	✓ " "	"	Podaru	1902	puscas	"
201	Melencu. C.	✓ " "	"	Trancu	1902	puscas	"
202	Ruger. Florica	✓ " "	"	Trigaru	1902	puscas	"
203	Trigaru. C.	✓ " "	"	Trancu	1902	puscas	"
204	Floru. Filip	✓ R.	"	Trigaru	1902	puscas	"
205	Raru. Mar.	✓ Jt	"	Trigaru	1902	puscas	"
206	Todor. 1902	✓ Jd.	"	Trigaru	1902	puscas	"
207	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
208	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
209	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
210	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
211	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
212	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
213	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
214	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
215	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
216	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
217	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
218	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
219	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"
220	Caracu. C.	✓ Jt	"	"	1902	puscas	"

Nr. at.	Num. de " " Prospec.	Gradi Utilitate deose deose deose	Loc. N. N. N.		Data N. N. N.		Reputata		Repart de Zona
			Comuna	Localitate	An	Loc.	Reputata	Repart	
360	Nedelea I. Dumitru	Sold.	De. Sucea	Ch.	1915	puscas	Breino	Repart	
361	Costa. Marin	"	Maroua	Maroua	1917	puscas	"	Repart	
362	Antan. Gheorghe	"	Proscu	Maroua	1917	puscas	"	Repart	
363	Maroua. Marin	"	Proscu	Maroua	1917	puscas	Orsova	Repart	
364	Mila. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	"	"	Repart	
365	J. C. Stan	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
366	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
367	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
368	L. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
369	Mila. J. Nicolae	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	Orsova	Repart	
370	J. C. Stan	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
371	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
372	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
373	Vasile. Nicolae	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
374	Biseric. Ioan	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
375	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
376	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
377	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
378	Vasile. Nicolae	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
379	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
380	Ghita. B. Ios	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
381	Mila. M. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
382	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
383	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
384	Vasile. Nicolae	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
385	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
386	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
387	Vasile. Nicolae	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
388	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
389	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
390	Vasile. Nicolae	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
391	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
392	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
393	Vasile. Nicolae	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
394	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
395	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
396	Vasile. Nicolae	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
397	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
398	Maroua. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
399	Vasile. Nicolae	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	
400	Proscu. Vasile	"	Maroua	Proscu	1917	puscas	"	Repart	

No.	Numele - si	Gradul	Local.	Nedre	Nedre	Data	Repartitie	Proportie	Decorati
Al.	Pronumele								
384.	Loone. Maria	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
385.	Luta. Maria	✓ Cap.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
386.	Vasile H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
387.	Vasile H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
388.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
389.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
390.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
391.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
392.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
393.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
394.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
395.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
396.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
397.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
398.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
399.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati
400.	George H. George	✓ sold.	148.	Torone	192.		procur	192.	Decorati

Nr. Ct.	Numele Pronomek.	Credință Religie la 10.10.1947	Local. Nașterii	Data Nașterii	Populație la 10.10.1947	Ingrășinare muncă	Decorate de stat
121	Travei Constanta	Ortodox	Bolova	J. Vâlcea	1911	-	mușor
122	Stefan Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1913	-	mușor
123	Ștefan Dumitru	"	Ștefan	J. Brașov	1914	-	țig. P. 19
124	Ștefan Dumitru	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	mușor
125	Ștefan Ghe.	"	Bolova	J. Vâlcea	1912	-	mușor
126	Necula Andre.	"	Trisova	J. Vaslui	1913	-	cal. g. 19
127	Trisova N. 1914	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	mușor
128	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
129	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
130	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
131	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
132	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
133	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
134	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
135	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
136	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
137	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
138	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
139	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
140	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
141	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
142	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
143	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
144	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
145	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
146	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
147	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
148	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
149	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
150	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
151	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19
152	Trisova Ștefan	"	Trisova	J. Vaslui	1914	-	țig. P. 19

Se certifica de noi președintele

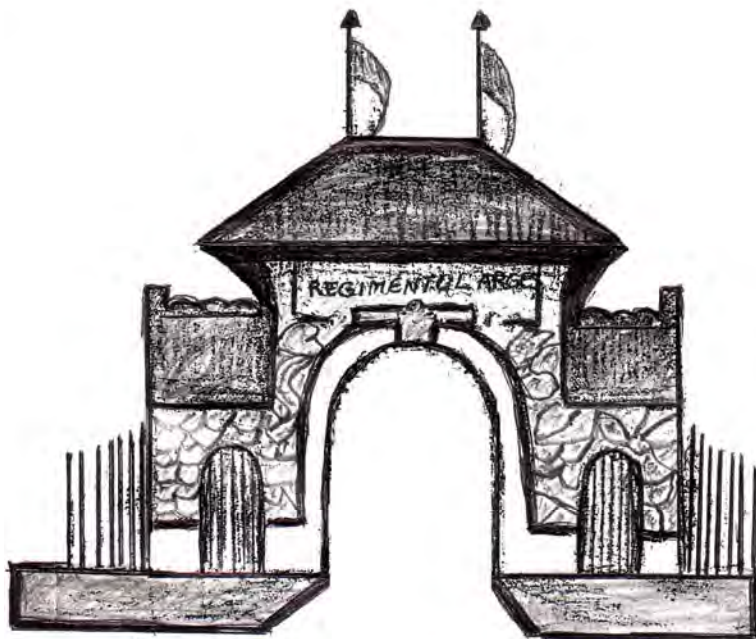
Ștefan Ștefan

*Poarta Eroilor la 9 mai 1976
- veteranii de război 1916-1918, 1941-1945 -*

IV. IN MEMORIAM

1. POARTA EROILOR

Monumentul Regimentului Argeș

Poporul român și-a cinstit întotdeauna eroii care-și dorm somnul de veci pe teritoriul țării sau în cimitirele străine. Fii acestui popor au mers la război cu entuziasm și au murit conștienți că se jertfesc pentru o cauză dreaptă, așa cum reiese din scrisoarea unuia dintre acești eroi, trimisă celor dragi cu doar câteva zile înainte de a cădea vitejește în luptă: „De-o fi să mor ...mor pentru Patria unde m-am născut și unde știu că are să trăiască în pace și fericire copiii, părinții și familia mea ...Moartea pentru țară este o mare cinste, fiindcă pecetluim imn de veci României cu moartea noastră”.

În amintirea celor care, pentru îndeplinirea datoriei față de patrie, și-au dat ce aveau mai scump - viața – au fost ridicate o serie de complexe monumentale, monumente, obeliscuri, statui, plăci comemorative. Acestea au devenit un simbol sacru al respectului pe care, dintotdeauna, am știut să-l purtăm eroilor, un adevărat loc de reculegere, de pioșenie și rugăciune. Multe dintre ele poartă pecetea talentului unor maeștri ai sculpturii românești: Constantin Brâncuși, Cornel Medrea, Ion Irimescu, Vida Gheza etc. Cele mai multe, însă, sunt creația unor meșteri anonimi.

Indiferent de dimensiuni sau de cei care le-au creat, toate poartă recunoștința și mândria față de izbânda înaintașilor, de la care am moștenit o țară liberă, unită, independentă și suverană.

Legând trecutul de viitor, eternizând vitejia ostașilor regimentelor 4 și 44 dorobanți, a fost construită, în Pitești, “*Poarta Eroilor*”, la inițiativa colonelului Barbu Pârâianu, comandantul Regimentului 4 Dorobanți “*Argeș*”, secondat de ajutorul său, locotenent-colonelul Constantin Bengliu. Veritabil arc de triumf care străjuiește intrarea în fosta cazarmă a Regimentului 4 Dorobanți, monumentul a fost construit în anul 1926 din fondurile muzicii și din cele de întreținere alocate regimentului și cu concursul ofițerilor și trupeii.

Lucrare monumentală, “*Poarta Eroilor*” este ridicată sub forma unui arc simplu susținut de stâlpi masivi. Pe plăci mari de marmură, sus, de o parte și de alta a porții, s-au înscris pentru veșnicie, cu litere de aur, numele celor 20 de ofițeri din cele două regimente (4 și 44 dorobanți), toți argeșeni, morți pe frontul sfânt al reîntregirii naționale²⁴⁴. Mai jos, pe plăci mari de tablă de oțel zidite în poartă și acoperite cu sticlă, au fost inscripționate numele celor 2300 de ostași care au murit, alături de ofițerii lor, pentru împlinirea aceluiași ideal. În partea de jos a stâlpilor porții erau “*înfipte două șipote, din care [...] curgea o apă limpede ca lacrima – care să [a]stâmpere întotdeauna setea trecătorilor osteniți*”. În interiorul stâlpilor porții a fost amenajat un mic muzeu militar, unde erau expuse trofee de război luate de ostașii Regimentului 4 Dorobanți în luptele de la Mărăști: “*aruncătoare de bombe, puști și carabine, săbii și grenade [...] care erau înfipte în picioarele porții [...]*”. Pe peretele din interior, deasupra acestor exponate, erau rânduite tablouri cu chipurile ofițerilor morți în lupte. Pe frontispiciul monumentului erau inscripționate următoarele: “*Regimentul Argeș nr. 4. Poarta Eroilor 1918. Morți pentru țară, pentru Rege*

²⁴⁴ Col. dr. Florian Tucă, Mircea Cociu, *Monumente ale anilor de luptă și jertfă*, Editura Militară, București, 1983, p. 302.

și *Drapel*”, [...], cuvinte pentru care eroii înscriși pe această monumentală poartă “și-au sacrificat ce au avut mai scump”. Mai erau înscrise cuvintele: “*Ei n-au murit, trăiesc în noi, că sunt eroi*”, pentru ca generațiile ce se vor perinda pe sub acest monument să învețe cultul eroilor, care este însuși “*cultul patriei*”.

Pe stâlpii “*Porții Eroilor*” erau dăltuite denumirile unor localități sau zone în care s-au desfășurat luptele din anii 1916–1917 (Bran, Dragoslavele, Mărăști, Mohu, ș.a.).

Inaugurarea monumentului a avut loc în ziua de 26 septembrie 1926 – o zi frumoasă de toamnă – într-un cadru festiv deosebit. Așa cum consemna un ziar al vremii – “*s-a adunat lume multă ca să sfințească acest monument și să pomenească numele celor înscriși pe el [...]. S-au adunat, cu zgomot de sărbătoare școli, armată multă, văduve și orfani de război, pururea cu ochii înlăcrimați și lume multă piteșteană*”²⁴⁵.

La această solemnă manifestație au asistat înalte personalități militare, oficialități ale orașului, demnitari, ofițeri pensionari, reprezentanți ai clerului, invitați.

Dintre aceștia îi amintim pe: generalul Dumitrescu Constantin, comandantul Corpului 1 Armată, generalul Stambulescu Gheorghe, comandantul Diviziei a 3-a Infanterie și subșeful său de stat major, Spiroiu Mișu, comandantul Regimentului 6 Artilerie, Ștefănescu Alexandru, comandantul Brigăzii a 2-a Artilerie, medicul șef al Diviziei a 3-a, Negoescu Budeanu, comandantul Cercului de Recrutare Argeș, Ovid Bădulescu, prefectul de Argeș, Mișu Păunescu, subprefectul județului, primarul urbei, Ștefan Martinescu, senatorii: Iancu Purcăreanu și inginerul Baranga, deputații: general Iancovescu, Ion Posescu, Honoriu Bănescu, colonel Homoriceanu; inspectorul general sanitar Vasile Teodorescu, primul președinte al “*Tribunalului Argeș*” Zenovie Damian, director al poliției, Manole Dumitrescu, director de bancă, Episcopul de Argeș, protopopul Vintilescu, preotul Mateescu, confesorul garnizoanei, ofițeri activi și de rezervă din cadrul regimentului, întregul corp ofițeresc din garnizoana Pitești, locotenentul Nicolae Copaciu, delegatul Societății “*Mormintele Eroilor*” din București ș.a.²⁴⁶.

Începând cu orele 9⁰⁰ mulți localnici au început să se îndrepte spre monument, pentru a-și ocupa locurile la tribună și pe trotuare. Au început apoi

²⁴⁵ C.S.P.A.M.I., Biblioteca arhivistică, Registrul Istoric al Regimentului 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 720 bis, f. 20.

²⁴⁶ „România Eroică”, nr. 1, anul 1927, p. 7-8.

să sosească delegațiile societăților, ale școlilor, văduvele și orfanii de război și lume foarte multă, din toate clasele sociale. Foarte bine primită a fost sosirea Societății “*Munții Coți*”, a demobilizaților din Argeș, “*care au venit în formație ostășească, cu drapel și trompeți militari*”²⁴⁷.

La orele 11 comandantul Corpului 1 Armată, generalul Constantin Dumitrescu, cu statul său major, a trecut în revistă trupele din garnizoana locală, care erau dispuse pe trotuare în fața monumentului. S-a făcut prezentarea oficialităților, a ofițerilor superiori și a invitaților²⁴⁸.

La orele 11²⁰ a început solemnitatea printr-o slujbă religioasă oficiată de I.P.S. Episcopul Argeșului, însoțit de clerul din Pitești, care s-au rugat “*pentru cei morți și pentru cei vii, stropind cu apă sfințită monumentul și tablourile ce cuprind numele eroilor adormiți întru Domnul, cum și peste capetele drept-credincioșilor adunați la marea sărbătoare*”²⁴⁹.

Acest moment a fost urmat de discursul de deschidere rostit de colonelul Barbu Pârâianu, comandantul Regimentului 4 Dorobanți, care, deși nu a luptat în război cu acest regiment ci cu Regimentul 55 Infanterie, “[...] *a simțit ca o sfântă datorie să-și amintească de vitejii argeșeni și în amintirea lor, să ridice această poartă monumentală a eroilor*”. Vocea sa, când liniștită și duioasă când zbuciumată și puternică, evocă, pe rând, faptele de vitejie pe care le-au făcut în urmă cu zece ani, ostașii argeșeni la Bethlen, Calbor, Cincu Mare, Mohu și Homorod și la Sânpetru în Transilvania, la Predeluș, pe muntele Ștevia, la Inotești, pe Valea Buzăului, la Schitul Târnița, și la Mărăști²⁵⁰.

Redăm, mai jos, câteva pasaje din cuvântarea colonelului Pârâianu²⁵¹:

“*În războiul dezrobirii neamului, județul Argeș dând jertfă pe altarul Patriei 20 de ofițeri și 2300 de soldați, am căutat să eternizez această vitejie, ridicând acest monument, acest arc de triumf, la poarta Regimentului 4 Argeș. Pentru ca toți să cunoască faptele de glorie ale regimentelor 4 și 44 infanterie [...]. Fiți mândri de regimentele ce au luptat atât de brav. Prin jertfa a 20 de ofițeri și 2300 soldați, v-ați deschis loc de cinste în cartea de aur a neamului nostru. Eu, comandantul Regimentului 4 Argeș, convins fiind că războiul de mâine este războiul sufletului, că cinstea eroilor de ieri făurește pe eroii de mâine, am ridicat cu modestele mijloace ale corpului acest portal monument,*

²⁴⁷ Ibidem, p.8.

²⁴⁸ Ibidem.

²⁴⁹ Ibidem.

²⁵⁰ Ibidem.

²⁵¹ Ibidem.

dându-i numele de “Poarta Eroilor”, pentru a eterniza vitejia fără seamăn a eroilor acestor două regimente din Argeș.

Pe sub poarta aceasta copiii, bătrânii, soldații, concentrații, femeile care își vor căuta feciorii se vor opri o clipă, își vor înălța gândul către Cel de Sus și vor aduce o lacrimă ca prinos de recunoștință în fața acestor pomelnice de eroi, realizând astfel prin pilde și fapte, educația ostășească și națională. Am ținut ca pe bolta acestui monument să scriu crezul nostru ostășesc prin cuvintele: “Pentru Țară, Pentru Regi și Drapel” [...] cuvinte pentru care eroii ce-i priviți și-au sacrificat ce au avut mai scump.

Aceste cuvinte să vă fie și vouă crezul de mâine, spre a fi demni urmași ai celor care s-au luptat la Bran, Calbor, la Homorod – Iztleter, Mărăști, ori la Boița, Șelimberg, Tâlmaci și Mormântul.

Ostași,

Frumoasă moștenire ne-au lăsat părinții și frații noștri care au luptat pentru întregirea neamului.

Fiți mândri, voi argeșeni, de gloria înscrisă de ei în cartea de aur. Dar o datorie sfântă vă leagă: Este datoria de a păstra neatinsă moștenirea ce ne-au lăsat. Dușmani mulți ne pândesc de la hotare, dornici de a ne rupe din sfântul pământ al Patriei. În sufletul vostru curat și în brațul vostru de oțel, se reazemă siguranța zilei de mâine. Fiți demni de cei 2300 de eroi; fiți demni de numele de Români.

În aceste momente înălțătoare mai avem o scumpă datorie, este aceea de a ne îndrepta gândul către Acela care a fost simbolul vitejiei fără seamăn, către Marele nostru Căpitan, către Majestatea Sa Regele Ferdinand, făuritorul României Mari și rugăm pe bunul Dumnezeu, să-i dea zile multe, pentru a duce mai departe pe căile înțelepte destinele acestui neam.”

Cuvântarea a fost încununată de “urale nesfârșite, pornite cu toată puterea din pieptul tuturor”.

A urmat expunerea protoiereului Vintilescu care, în cuvinte emoționante, a evidențiat faptele de arme ale eroilor argeșeni²⁵²:

“Cine dintre noi nu știe, frați români, drept-credincioși, că sunt unele clipe, unele ceasuri ale vieții, când tăcerea, lacrimile, amintirea și speranța mută sunt tot ceea ce poate să exprime inima. Așa încât trebuie să mărturisesc că cuvântul nu mi se pare tocmai potrivit în acest moment și în acest loc. Singure două vorbe ar forma cea mai frumoasă cuvântare panegirică și

²⁵² Ibidem, p. 9.

patriotică: 1916-1918! Să dăm drumul amintirii să cutreiere toate direcțiile în întinsul patriei noastre, prin văile Dunării, Tisei, Jiului, Oltului, Argeșului, Buzăului, peste dealuri și crestele munților, prin trecătoarele lor și peste șesuri. Să ne întoarcem apoi aici și să lăsăm inimile să se reverse în sentimente de admirațiune pentru eroii noștri în rugăciuni pentru odihna sufletelor lor în fericirea eternă și în urări patriotice pentru propășirea viitoarei României Mari”.

În încheiere, după un exemplu frumos din Biblie, potrivit cu situația, Sfinția Sa încheie cuvântarea în modul următor:

“Mântuitorul a zis: Rămâneți întru mine și Eu întru voi, căci fără mine nu puteți face nimic. Eu sunt ușa, prin mine, de va intra și va ieși și pășune va afla.

Fie ca această poartă monumentală să însemne învierea tuturor virtuților ostășești, de-a lungul generațiilor care vor intra și vor ieși printr-însa”.

Momentul festiv dedicat inaugurării porții monumentale a “Eroilor” s-a încheiat prin tăierea panglicii tricolore din jurul monumentului și defilarea trupelor și școlilor pe șoseaua care ducea spre parcul Trivale²⁵³.

La banchetul care a avut loc, după-amiază, în saloanele Cercului Comercial și Industrial au luat parte Episcopul de Argeș, generalii Constantin Dumitrescu, Gheorghe Stambulescu, Lișcu, Iancovescu, Ștefănescu Alexandru, parlamentarii, tot corpul ofițeresc al garnizoanei “în mare ținută” și invitații²⁵⁴.

Un emoționant cuvânt de încheiere a ținut avocatul Velicu Athanasie, ofițer de rezervă în Regimentul 4 Dorobanți²⁵⁵:

“Ca argeșean mândru de regimentele argeșene și ca fost ofițer al Regimentului 4 Argeș, țin să felicit din toată inima, pentru inițiativa frumoasă a d-lui colonel Pârâianu și pentru hotărârea cu care a știut să ducă la bun sfârșit, monumentul pentru comemorarea eroilor argeșeni.

I se cuvine cu atât mai multă laudă, cu cât fără să fi comandat Regimentul vreodată, a avut toată delicatețea sufletească să-și ia asupra sa o sarcină care incumba altora. Se simțea de multă vreme nevoie de omagiul adus Regimentului 4 Argeș, care în momentele de restriște când înghețase orice speranțe românimii, a făcut pentru prima oară să încolțească o rază de

²⁵³ Ibidem.

²⁵⁴ Ibidem.

²⁵⁵ Ibidem, p. 9-10.

nădejde în sufletele tuturor, și a încununat drapelul județului de o glorie eternă.

Numai cine a trăit ziua de 11 iunie 1917, în Moldova, care a prins pe chipurile copiilor și ale bătrânilor lacrimile de bucurie la vestea victoriei de la Mărășești, și care a călcat la urmă pe urmele eroilor pe acolo pe unde s-a desfășurat gigantica sforțare a trupelor argeșene, numai aceia pot să înțeleagă ce mare datorie de recunoștință au contractat urmașii, pentru acești eroi.

De aceea, înaintea d-lui colonel Pârâianu, județul întreg trebuia să ia această inițiativă, ca să lase urmașilor în mijlocul orașului, monumentul care să comemoreze pentru eternitate gloria fiilor județului,

I-a fost dat d-lui colonel Pârâianu să risipească cel dintâi cenușa uitării, care prea de timpuriu începuse să se aștearnă peste amintirea acelor care își dorm somnul veșniciei, risipiți de-a lungul țării.

Numai așa se pot întări sufletele, și numai așa sacrificiile celor 2300 de soldați morți, nu vor rămâne zadarnice.

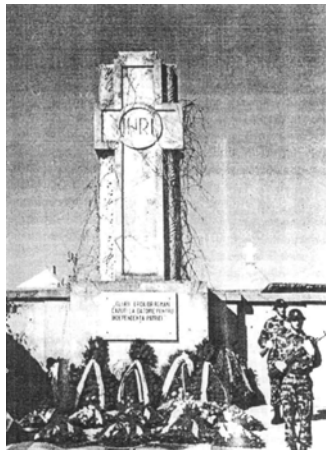
De azi înainte tânărul care vine să-și facă datoria către patrie va trebui să treacă pe sub poarta eroilor și sigur că va ajunge la regiment mai bun, să urmeze pilda lor. Dar monumentul așezat acolo unde este așezat, pe drumul spre minunata noastră Trivale, va aminti și trecătorilor, care se duc să respire aerul ei curat, că fără sacrificiul celor 2300 eroi, România Mare n-ar fi fost făcută și ei nu s-ar mai fi putut bucura de frumusețile Trivalei ca liberi cetățeni. De aceea închin paharul meu, în sănătatea d-lui colonel Pârâianu, urându-i să ajungă cât mai sus în cariera sa, pentru a dovedi că are un suflet mare”.

“Poarta Eroilor” a fost restaurată în anul 1971, prin grija edililor municipiului Pitești, suferind unele mici modificări, păstrându-se însă măreția și frumusețea din anul inaugurării.

2. CIMITIRUL EROILOR

După Marele Război pentru Reîntregirea Neamului, Societatea “*Mormintele Eroilor căzuți în război*” a fost una dintre organizațiile și asociațiile care și-au propus și în mare măsură chiar au reușit să pună piatră de temelie la construirea și afirmarea spiritului civic în societatea românească. Dacă ne gândim la drama cotidiană din anii de război, la realitățile postbelice

care, nu de puține ori, au mai stăvilit entuziasmul regăsirii între aceleași hotare, în societatea românească erau mai mult decât necesare astfel de inițiative.

Monumentul de la Cimitirul Eroilor

ocupăției.²⁵⁷

Într-un interval de timp relativ scurt, de aproape trei ani (1918–1921), vremea și vremurile au făcut ca paragina să fie atotstăpânitoare, așa cum arăta la 7 iunie 1921 sublocotenentul Ionescu Eftimie, fost secretar al Societății “*Mormintele Eroilor*” filiala Pitești.²⁵⁸ Cu excepția celor câtorva morminte individuale de la intrarea principală, reamenajate în grabă cu ocazia inaugurării la 9 iunie 1920, în restul cimitirului nu s-a făcut nimic, astfel că pe mormintele comune și pe alei iarba crescuse în voie, fiind numai bună de cosit. Mai mult decât atât, din cauza ploilor și a greutății pământului mormintele își pierduseră forma, aducând mai mult a gropi. Peste acest cimitir domneau pălămida, pirul și scaieții ce nu putuseră fi cosiți.

În anul următor, 1921, odată cu numirea sublocotenentului Ionescu Eftimie ca administrator la 17 aprilie, s-a purces la reamenajarea și îngrijirea cimitirului. În primul rând s-au făcut demersurile necesare pentru aplicarea ordinelor în vigoare, și anume s-a convocat o adunare cu comandanții unităților

²⁵⁶ Înalțul Decret 4106 din 12.09.1919 și Înalțul Decret 5833 din 08.12.1923.

²⁵⁷ C.S.P.A.M.I., fond Garnizoana Pitești, dosar nr. 32, f. 7.

²⁵⁸ Ibidem, dosar nr. 6, f. 122-126.

din garnizoană, de la care s-a obținut promisiunea detașării unor militari în termen pentru organizarea unui detașament de lucru. Astfel, Regimentul de Obuziere dorea să participe cu 3 oameni, partea sedentară a Regimentului 28 Infanterie cu 1 om, la fel și partea sedentară a Regimentului 4 Infanterie și Batalionul 2 al Regimentului 44/68. Cei mai mulți oameni, 40 la număr, i-a dat Batalionul 2 Jandarmi. Deci, în total 46 de militari. Am putea spune că era un detașament destul de numeros cu care se putea face treabă serioasă însă, așa cum arăta sublocotenentul administrator, greu de adunat: în fiecare dimineață mergea la unități ca să obțină acești oameni și nu de puține ori i se spunea că nu se poate deoarece sunt inspecții, sau zi de îmbăiere etc. Ba mai mult, în scurta perioadă cât a administrat cimitirul, până la 14 mai 1921, s-a întâmplat să fie și Sfintele Sărbători de Paște, astfel că nu a mai primit nici un om, toți plecând în permisii. După Paște, Batalionul de Jandarmi, care avea cea mai consistentă contribuție, nu a mai dat nici un militar deoarece trebuiau supliniți cei plecați la școala de cadre.

Cu toate astea, cu puținii oameni avuți la dispoziție, s-a trecut la lucru: cu sapa și cu lopețile Linemman a fost tăiată iarba până la adâncimea de un lat de palmă. Astfel, după deștelenire au rezultat zeci de căruțe de iarbă și pământ, cantitate cărată de soldați cu mantalele și cu brațele în afara zidurilor și în râpa din fața cimitirului căci, dacă s-ar fi folosit căruțele pentru cărat, s-ar fi stricat aleile și poate chiar unele morminte. După aceea s-a trecut la amenajarea mormintelor. Mormintele comune au fost umplute cu pământul care s-a luat prin săparea potecilor dintre ele și au fost aranjate la linie. Locul de unde s-a luat pământul s-a amenajat în formă de alee, peste care s-a turnat nisip. Aleea din mijloc, singura care se mai cunoștea puțin, a fost dusă până la fund, la mausoleu. La fel au fost amenajate și cele de pe margine. Bazinul din mijlocul cimitirului a fost împărțit în patru părți egale, însă numai trei au fost curățate, deoarece a patra parte era o groapă mare, care a fost astupată. Acest bazin a fost împărțit și amenajat pentru plantarea florilor. După ce au fost săpate 400 de gropi și după vreo 2–3 drumuri la ocolul silvic s-au obținut brazii ce au fost plantați punându-li-se la rădăcină pământ amestecat cu nisip. Ceea ce trebuia udat se făcea cu o stropitoare, cu apa dintr-o groapă din cimitirul civil și dintr-o fântână din apropiere. Iarba crescută pe brazdele vechi, la care nu s-a umblat, lemnul câinesc și iarba din cele două ronduri de la intrare au fost tăiate cu foarfeca și greblate. Lunea, miercurea și vinerea se aducea nisip din albia Argeșului, care era folosit la amenajarea aleilor. Pentru refacerea crucilor a fost

angajat un sculptor, care a și gravat numele militarilor înmormântați, regăsite în registrul de evidență al administrației cimitirului Sfântul Gheorghe.

Reamenajarea a continuat și în următorii ani însă lipsa unei constante activități și lipsa fondurilor au făcut ca toate eforturile să nu fie suficiente pentru a aduce cimitirul la starea care i se cuvenea. În acest sens stă mărturie raportul din 22 noiembrie 1923 al comandantului Cercului de Recrutare Argeș, colonelul Burleanu, către comandantul garnizoanei, totodată și președinte al Societății *“Mormintele Eroilor”* din Pitești, unde sunt prezentate neajunsurile cu care încă se mai confrunta administrația cimitirului: zidul de împrejmuire, crucile, plantațiile impuneau o neîntârziată reparație. Cu această ocazie făcea și o serie de propuneri pentru remedierea situației, mai ales pentru găsirea fondurilor necesare. Prin urmare propunea implicarea Primăriei și Prefecturii, care să prevadă în bugete sumele de bani pentru plata unui îngrijitor, a unui grădinar, întreținerea anuală cu lemne și iluminat și mai ales pentru aducerea conductei de apă până la cimitir, deoarece toate solicitările ca apa să fie adusă cu sacalele de la pompieri fuseseră refuzate.²⁵⁹

Cu puținii bani agonisiți în anii 1922–1923 de către Comitetul Județean al Societății *“Mormintele Eroilor”* s-a reușit ca în vara lui 1923 să se ridice zidul de împrejmuire pe o lungime de 350 de metri, renovarea capelei cimitirului și construirea unui corp de gardă la intrarea cimitirului. Totodată s-au mai plantat brazi și merișor în tot cimitirul, aleile și mormintele au fost curățate de iarbă. Ceea ce mai rămânea de făcut era completarea zidului de împrejmuire pe o porțiune de 35 de metri și tencuirea întregii zidării.²⁶⁰

Pentru adunarea sumelor necesare s-a trecut la încasarea cu regularitate a cotizațiilor membrilor societății care, așa cum se lasă de înțeles, a fost o soluție extremă, căci nu se prea înghesuiau la plata acesteia. O altă sursă a fost organizarea balurilor în diferite localități din județ cu ocazia acțiunilor de recrutare. În felul acesta, la 3 ianuarie 1924 societatea dispunea de 12.526,60 lei, sumă cu care, luându-se în calcul și cotizațiile pe 1924, se spera a se *“readuce cimitirul la splendoarea și mândria ce i se cuvenea”*.²⁶¹

Considerăm pe cât de interesantă, pe atât de importantă prezentarea acestor demersuri pentru a readuce în atenția concitadinilor o clipă din istoria urbei noastre. Moștenire a efemerei ocupații germane, preluat și înnobilit cu

²⁵⁹ Ibidem, dosar nr. 32, f. 16.

²⁶⁰ Ibidem, f. 7.

²⁶¹ Ibidem, f. 3.

noi valențe, transformarea acestui cimitir într-un spațiu al identității locale denotă spiritul civic caracteristic comunității piteștene, în eforturile de a depăși trauma anilor de ocupație și regăsirea normalității cotidiene în România Reîntregită.

3. TROIȚA EROILOR REGIMENTULUI 4 „ARGEȘ”

Ordin de Zi pe Unitate nr. 62/26.10.2007.

“Întru pomenirea jertfelor aduse de ostașii Regimentului 4 Argeș în războaiele purtate de neamul românesc pentru menținerea ființei naționale, de la a cărui înființare se împlinesc 130 de ani și drept mulțumire pentru ajutorul bunului Dumnezeu, personalul Centrului de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice a ridicat prin contribuție proprie o troiță amplasată în fața clădirii de comandament. Troița a fost sculptată din lemn de stejar masiv de către Rodoș Ion, meșter popular din comuna Nucșoara, județul Argeș, iar postamentul a fost realizat prin contribuția firmei S.C. Construct ECI Company 2000 S.R.L. Pitești. Slujba de Sfînțire s-a făcut în ziua de 26

octombrie 2007 de Sărbătoarea Sfântului Dumitru izvorătorul de Mir, care a devenit cu acest prilej patronul spiritual al unității noastre.

Semnează comandantul Centrului de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice, colonel dr. Cornel Carp”.

Cu aceste cuvinte, înscrise în ordinul de zi al unității, a început locuitorul comandantului, locotenent-colonel Petrișor Florea, festivitatea de Sfințire a Troiței și pomenire a eroilor fostului Regiment 4 Dorobanți “Argeș”.

Dacă Poarta Eroilor a fost ridicată în cinstea celor căzuți în Războiul de Independență și în cel de Reîntregire a neamului românesc, Troița are menirea de a completa acest ansamblu monumental, fiind dedicată vitejilor care și-au sacrificat viața pe altarul patriei în cel de-al Doilea Război Mondial, ea reprezentând nu numai un reper sacru, religios, ci o deschidere către o altă dimensiune, locul de veșnicie al nemuritorilor eroi.

Troița își găsește justificarea, în primul rând, în rațiunea istorică și morală pentru care a fost ridicată, de cinstire a eroilor Regimentului 4 Dorobanți Argeș și comemorare perpetuă a faptelor lor de vitejie.

În asentimentul celor spuse de unul dintre comandanții Regimentului 4 Argeș, colonelul Barbu Pârâianu, cu ocazia înălțării Porții Eroilor, că: *“cinstirea eroilor de ieri făurește pe eroii de mâine”* s-a ridicat această Troiță pentru a eterniza faptele de arme și sacrificiul de sine, fără seamăn, al soldaților acestui istoric Regiment al armatei române. Troița a fost realizată în urma inițiativei comandantului Centrului, colonel dr. Cornel Carp și prin contribuția financiară benevolă a angajaților Centrului și a firmelor S.C. Marcotrans S.R.L. Pitești și S.C. Construct ECI Company 2000 S.R.L. Pitești, care au sponsorizat și au ajutat la înprejmuirea troiței, punerea plăcii de marmură și turnarea postamentului.

Data de 26 octombrie nu a fost aleasă întâmplător, sărbătoarea Sfântului Dumitru amintindu-ne în fiecare an că eroii Regimentului 4 Dorobanți din Războiul de Independență, din Primul și din al Doilea Război Mondial nu au fost și nu vor fi niciodată dați uitării.

Sculptată în lemn de meșterul popular Rodoș Ion din comuna Nucșoara, județul Argeș, troița eroilor regimentului, având o înălțime de 3 m, este o îmbinare de elemente florale și motive populare specifice zonei de nord a Argeșului. Amplasată în fața Comandamentului, pe un postament din beton placat cu mozaic spălat, troița este înprejmuită de piloni de ciment legați între ei prin lanțuri metalice, iar pe placa de marmură se găsește gravat: „26

octombrie 2007/ Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice „General Radu Rosetti” - 130 de ani de la înființarea Regimentului 4 Argeș”.

La solemna manifestare au luat parte angajații Centrului, precum și foștii comandanți ai acestuia, începând cu anul 1973, an în care Depozitul de arhivă al Ministerului Apărării a fost dislocat din garnizoana Râmnicu-Sărat în garnizoana Pitești.

Foștii comandanți ai Centrului: colonelul (r) Gică Pintilie (1969-1988), colonelul (r) Gheorghe Nicolescu (1988-2001) și colonelul (r) Puiu Diță (2001-2002) împreună cu actualul comandant al acestuia, colonelul dr. Cornel Carp, au fost, ca de altfel toți cei prezenți, marcați de însemnătatea momentului.

Un sobor format din 4 preoți din localitate împreună cu preotul garnizoanei, părintele Matei, au ținut o frumoasă slujbă de sfințire a monumentului și de pomenire a eroilor. Cu această ocazie, întru cinstirea celor ce și-au jertfit viața pentru apărarea patriei, au fost împărțite elevilor de la Școala Specială – Valea Mare pachete cu alimente, procurate prin contribuția întregului personal militar și civil al unității.

Mândria de a fi argeșean și onoarea de a păși zi de zi pe acest loc încărcat de istorie, unitatea noastră fiind în cazarma Regimentului 4 Argeș, ne obligă să păstrăm vie și neîntinată frumoasa și valoroasa moștenire pe care ne-au lăsat-o înaintașii noștri, care au luptat pentru independența, întregirea și apărarea neamului. Numele acestor eroi vor rămâne veșnic înscrise în cartea de aur a neamului românesc, iar sângele vărsat de ei va sfinți pe veci pământul patriei.

Generațiile ce se vor perinda pe lângă acest sfânt monument vor învăța cultul eroilor, care este însuși cultul neamului nostru.

Societatea modernă și viața de zi cu zi ne fac ca, de cele mai multe ori, de eroi să ne aducem aminte doar la momente festive. Nu trebuie să se uite niciodată că: *“Ei n-au murit trăiesc în noi, că sunt eroi”.*

V. ÎN SLUJBA REGIMENTULUI

1. DISCIPOLII LUI HYPOCRAT

Chiar dacă, prin natura profesiei, medicii militari nu acționează în prima linie a frontului, un rol important în Primul Război Mondial l-au avut și aceștia.

Bolile datorate războiului (tifosul exantematic, febra recurentă, icterul infecțios, bolile venerice, etc.), nu au făcut deosebirea dintre general și soldatul de rând și, de asemenea nu au ocolit personalul medical aflat în permanență în mijlocul bolnavilor.²⁶² În noaptea de 14/27-15/28 august 1916, alături de trupele combatante, a fost mobilizat și Serviciul sanitar al armatei, cu 120 de formațiuni, 42 de trenuri sanitare, 500 de spitale interioare și zeci de ambulanțe, spitale mobile, puncte de prim-ajutor, centre de triaj etc., în care au lucrat aproximativ 2400 de ofițeri sanitari și alte câteva mii de persoane, alcătuind personalul sanitar mediu și inferior (un sistem care a redus numărul pierderilor de vieți omenești în armata română și în rândul civililor.²⁶³)

La regimentele de infanterie, deci și la Regimentul 4 Argeș, Serviciul sanitar avea mijloace sanitare repartizate pe oameni, la companii și batalioane, pentru a putea satisface numeroasele necesități sanitare ale regimentului în marș, în staționare și în luptă.²⁶⁴ Medicul șef al Serviciului sanitar regimentar avea îndatorirea de a asigura bunul mers al Serviciului, fiind subordonat în mod direct comandantului. Era subordonat, de asemenea, pe linie de specialitate medicului șef al diviziei.

Medicii batalioanelor mergeau în timpul marșului în urma acestora, la trenul de luptă, fiind însoțiți de sanitari și brancardieri companiilor, precum și de trăsura sanitară batalionară și samarul cu pansamente de la trenul de luptă al Batalionului.²⁶⁵

²⁶² Petre Tudose, *Medici argeșeni în cel De-al Doilea Război Balcanic și Războiul pentru Întregirea Neamului*, Editura Tiparg, 2007.

²⁶³ *Istoria Militară a Poporului Român*, volumul V, Editura Militară, București, 1988, p.375.

²⁶⁴ Medic colonel dr. Vasile Popovici, locotenent-colonel Gheorghe-Popovici, *Cunoștințe elementare despre serviciul sanitar în companie*, Tipografia "Gheorghe Vlădescu și fiul", Câmpulung, 1926, p.73.

²⁶⁵ *Ibidem*, p.79.

În timpul marșurilor, Serviciul sanitar regimentar dispunea lăsarea bolnavilor și invalizilor ce nu puteau însoți unitatea, la posturile înființate de divizie și de corpul de armată de-a lungul drumului urmat de acestea. Pe durata luptei, serviciul sanitar al Regimentului avea misiunea de a ridica răniții de pe câmpul de luptă și de a-i adăposti de focul inamic, de a le acorda primul ajutor, precum și de a-i transporta spre a fi evacuați. De asemenea, medicul șef stătea în apropierea comandantului de regiment pentru a primi sau a transmite subordonaților ordine privind funcționarea serviciului sanitar.²⁶⁶

Dintre medicii militari din cadrul Regimentului 4 Argeș îi prezentăm în continuare „așa cum au fost văzuți de comandanți sau camarazi de arme” pe următorii: colonel medic **Constantinescu Nicolae**, locotenent-colonel medic **Grigoriu Amedeu**, căpitan medic **Blidescu Ioan**, colonel medic **Faur I. Constantin**.

Primul dintre aceștia, colonelul medic **Constantinescu Nicolae**, s-a născut la 17 martie 1870, la Pitești, județul Argeș. A fost fiul lui Nae Constantinescu și al Elisabetei. S-a căsătorit la 22 iunie 1906 cu Elena Roșianu.

„Era un om robust și rezistent. Se prezenta bine, ținută îngrijită și aspect fizic mulțumitor. Avea bună înțelegere și judecată, bun simț și spirit de ordine. Foarte disciplinat și supus. Pătruns de simțul datoriei. Bun camarad. Inteligent, având judecată și concepții bune. Posedă curajul răspunderii, al opiniei și expunerii personale”²⁶⁷.

A absolvit cursurile Institutului Medico-Militar și ale Facultății de Medicină din București, obținând titlul de doctor în medicină și chirurgie; bun cunoscător al limbii franceze. În timpul facultății s-a dedicat în totalitate studiului. La 1 aprilie 1898 a fost repartizat la Regimentul 4 „Dorobanți” Argeș cu gradul de locotenent, ca medic al Batalionului II, unde a rămas până la 1 august 1899.

Până în anul 1914, când a fost încadrat din nou la Regimentul 4 „Dorobanți” Argeș, medicul Constantinescu Nicolae și-a desfășurat activitatea și la alte unități.

Mutat din Regimentul 28 „Radu Negru” în Regimentul 4 „Dorobanți” Argeș pe 1 aprilie 1914, acum maiorul Constantinescu Nicolae avea să se familiarizeze cu noii camarazi cu ocazia manevrelor, dovedind profesionalism și achitându-se cu onoare de serviciile încredințate. Aptitudinile au fost

²⁶⁶ *Ibidem*, p.86.

²⁶⁷ C.S.P.A.M.I., fond D.C.I., Memorii bătrâni, colonei, litera „C”, dosar nr.141, f.26, 34.

remarcate de toată lumea și consemnate de comandanții săi. Astfel, comandantul Regimentului, colonelul Scărlătescu îl aprecia drept „*un foarte bun medic militar. Se ocupă îndeaproape și cu tragere de inimă de starea sanitară a corpului și de bolnavii săi. A urmat corpul în toate marșurile. S-a ocupat de brancardieri și a executat practica serviciului sanitar în campanie în aplicațiunile tactice ale unui batalion și ale Regimentului. Pe timpul concentrărilor excepționale din acest an a dat dovadă de un zel deosebit, utilizând cu pricepere pe medicii concentrați și aflați la dispoziția sa și îngrijind de starea sanitară a corpului cu efectivul său sporit. În vederea mobilizării și-a aprovizionat la vreme materialul trebuincios și se ocupă de buna lui conservare*”.²⁶⁸

După concentrarea din anul 1915 același comandant avea să constate că: „*medicul maior Constantinescu Nicolae continuă a-și îndeplini serviciul și a se ocupa îndeaproape de sănătatea oamenilor și instrucția subalternilor săi, cu același zel, devotament și tragere de inimă ca în trecut. Pe timpul concentrărilor a condus o manevră sanitară, cu profit. E un foarte bun și harnic medic militar*”.²⁶⁹ Cu mai multă exigență avea să-l caracterizeze, însă, medicul șef al Regimentului, locotenent-colonelul Ionescu: „*Foarte bun ofițer sanitar își îndeplinește serviciul exact și conștiincios; pune mult interes pentru sănătatea oamenilor. Este în curent cu problemele științei medicale. A pus deosebită sollicitudine pentru completarea și conservarea materialului sanitar al companiei. A instruit destul de bine brancardierii pe care personal i-am inspectat și m-am convins că posedau toate cunoștințele necesare la îngrijirea unui rănit*”²⁷⁰. Notă pe care avea să o păstreze și cu ocazia acordării calificativului după concentrarea din 1915: „*acest ofițer sanitar își îndeplinește serviciul în mod destul de mulțumitor, fiind cu totul devotat profesiei sale de medic militar. Își dă destulă silință în aplicarea măsurilor igienice și îngrijirea sănătății oamenilor. Nu a avut boli contagioase în campanie. Este în curent cu progresul științei medicale*”.²⁷¹

²⁶⁸ Ibidem, f.49.

²⁶⁹ Ibidem, f.50.

²⁷⁰ Ibidem, f.49.

²⁷¹ Ibidem, f.50.

La 15 august 1916 a intrat în campanie, ca șef al ambulanței regimentare. La toate acțiunile militare la care a luat parte regimentul în Transilvania, a dat *„tot concursul pentru ajutorarea răniților”*.²⁷²

A rămas la Regiment până în februarie 1917, când a fost avansat la gradul de locotenent-colonel și mutat la Spitalul Diviziei a 9-a Infanterie.

Grigoriu Amedeu, născut la 20 noiembrie 1883 în București, avea să devină medicul Regimentului 4

Grigoriu Amedeu

„Dorobanți” Argeș începând cu 1 ianuarie 1913 când, prin Înaltul Decret 5294, a fost repartizat la acest Regiment. Aici a fost bine primit, calitățile sale permițându-i să se integreze rapid și să fie apreciat de colegi, dovadă fiind frumoasele cuvinte pe care comandantul Regimentului le consemna în foaia calificativă anuală: *„Se prezintă bine. Ținuta regulamentară. Este sănătos și rezistent. Inteligent. Judecă drept și cu bun simț. Ca medic concentrat, de la 1 la 20 iunie a secondat prea bine pe medicul corpului. Are o cultură generală foarte dezvoltată. În curent cu știința profesională, a asistat pe profesorii Hutinel și Vidal din Paris. Elev al Institutului Pasteur, se aplică foarte mult studiului profesional. Îndeplinește prea bine și cu multă pricepere serviciul său. Temperament blând, a arătat întotdeauna bunăvoință și zel. Are simțul datoriei foarte dezvoltat. Devotat serviciului, a obținut foarte bune referințe de la medicul corpului de modul cum l-a secondat. Atât în concentrare, cât mai ales în campanie, a adus reale servicii corpului. Are ștafeta unui eminent medic”*.²⁷³

Tânărul medic sublocotenent avea să primească botezul focului pe frontul din Balcani, fiind mobilizat pe 23 iunie 1913 la Batalionul II al Regimentului, mobilizare ce a durat 65 de zile, perioadă în care și-a făcut datoria cu prisosință. Mărturie pentru modul cum și-a servit patria pe frontul din Balcani stau calificativele primite de la comandanții săi. Maiorul Dumitrescu, comandantul Batalionului II din Regimentul 4 Argeș, spunea: *„Și-a îndeplinit serviciul cu un devotament și cu un spirit de sacrificiu demne de toată lauda, împingându-l până la expunerea vieții sale la pericol.*

Am admirat dragostea nețârmurită ce-o avea pentru ostași, precum și activitatea neobosită de a îngriji de cei care prezentau simptome de holeră, cu

²⁷² Ibidem ,f.53.

²⁷³ Ibidem, locotenenți colonei, litera „G”, dosar nr.38, f.4.

un curaj ce rar am văzut, îi asculta punând capul său pe pieptul bolnavilor, și-i injecta nu numai ziua, dar și noaptea. Într-un cuvânt, un foarte conștiincios medic, pe care se poate conta în toate împrejurările, fie ele cât de grele. Rezultatele date în starea sanitară a Batalionului al-II-lea, unde a făcut serviciul, au fost bune. Merită a înainta prin excepțiune, iar pentru devotamentul, curajul și munca ce a depus, îl propun de a fi decorat cu Ordinul „Coroana României” în grad de cavaler. Răsplată bine meritată și care ar servi ca o frumoasă pildă”.²⁷⁴ Decorația nu avea să o primească atunci, ci peste aproximativ patru ani, fiind răsplătit cu Medalia Comemorativă „Avântul Țării”.

După campania din Bulgaria a fost trecut în rezervă. Până la izbucnirea Primului Război Mondial, contactul său cu militarii argeșeni s-a rezumat doar la perioadele de concentrare executate în anii 1914-1915 la Regimentul 44 Infanterie, regimentul de dublură organizat de Regimentul 4 Dorobanți. Pentru modul cum și-a făcut datoria în timpul concentrării din 1914, a câștigat stima și respectul comandantului Regimentului 44 Infanterie, locotenent-colonelul Lișcu, care-l caracteriza drept „[...] foarte activ, cu multă inițiativă, prevedere și putere de lucru. Bolnavii constatați în corp au fost cu seriozitate tratați și mai toți vindecați. Pătruns de simțul disciplinei și al datoriei, autoritar, foarte devotat pentru binele serviciului. Demn și moral. În scopul de a preveni provocarea vreunei maladii contagioase în corp, a luat toate măsurile preventive și a reușit, căci în efectivul de peste 2000 trupă nu s-a ivit timp de 60 de zile nici un caz. Eminent medic”.²⁷⁵

Aceleași gânduri de bine le împărtășea și comandantul Regimentului 4 Dorobanți, colonelul Scărlătescu: „mi-a dat dovezi că sunt bine meritate frumoasele aprecieri ale comandantului său de Regiment. Cunoaște foarte bine regulamentele serviciului sanitar. Pătruns de simțul datoriei s-a îngrijit de aproape de oameni. [...] Este un foarte bun medic militar, foarte activ în serviciu. Când va îndeplini vechimea cerută de lege, cu distincțiune se va propune: merită a înainta”.²⁷⁶

Pe timpul războiului, locotenentul Grigoriu Amedeu a continuat să-și îngrijească răniții cu aceeași dăruire dând dovadă, ca și până atunci de bună pregătire profesională, fapte ce au atras numai cuvinte de laudă de la

²⁷⁴ Ibidem, f.5.

²⁷⁵ Ibidem, f.6.

²⁷⁶ Ibidem, f.7.

comandantul regimentului care afirma: „[...] în campanie a îndeplinit serviciul de medic de batalion, serviciu care l-a îndeplinit cu priceperea și râvna unui adevărat erou. Sub focul dușman, în ploaia de proiectile a alinat suferințele celor răniți îmbărbătându-i în durerea lor. În rezumat doctorul Grigoriu este cea mai frumoasă chezășie a bărbatului pătruns de datorie, a sufletului care înțelege sacrificiul. Propun să fie înaintat la gradul de locotenent în rezervă și decorat cu ordinul „Steaua României” clasa a-V-a pentru purtarea bravă sub focul dușman”²⁷⁷. Frumosele aprecieri ale comandantului regimentului și le-a însușit și comandantul Batalionului III, care a apreciat bunăvoința medicului locotenent Grigoriu Amedeu în îndeplinirea datoriei sale: „Medicul locotenent de rezervă Grigoriu Amedeu, la decretarea mobilizării a fost numit medic al Batalionului III. A luat parte la toate luptele regimentului în Transilvania, unde a dat dovadă de sânge rece, devotament pentru răniți, stând în continuu în spatele liniei de foc. La luptele de la Cincul Mare, Baranicuț, Sf.Petru, a depus cel mai mare devotament pentru ajutorarea grabnică a răniților sub focul omorâtor al artileriei. [...]Cunoaște meseria sa mai presus de orice laudă. Pentru capacitatea sa și pentru modul cum s-a condus în timpul campaniei, îl propun la avansare la gradul de medic, căpitan de rezervă”.²⁷⁸

Notele de campanie îi sunt favorabile, respectarea jurământului lui Hipocrat nefiind numai o datorie, ci un crez, fapt subliniat și de comandantul părții active a Regimentului 31 Calafat P.C.: „Rezistent și sănătos, a suportat cu ușurință greutățile campaniei. A intrat în campanie cu Batalionul III din Regimentul 4 Argeș, îngrijind cu multă bunăvoință și devotament de răniți, în ofensiva din Transilvania, în jurul orașelor Brașov și Făgăraș. În timpul retragerii, a îngrijit de răniți în toate luptele de la Râmnicu-Sărat, până la Cota 1001 (podgoriile Odobeștilor) tot cu acea unitate. Pe timpul refacerii, combătând febra recurentă la Regimentul 4 Argeș, cade bolnav de această boală, fiind evacuat la Spitalul 235 Piatra Neamț. Ieșind din spital la 20 martie 1917, renunță la convalescența de 45 de zile ce i se dase și face serviciul de medic al Școlii Militare Dorohoi, până la 25 mai 1917, unde a depus același mult zel și devotament”.²⁷⁹

²⁷⁷ Ibidem, f.8.

²⁷⁸ Ibidem, f.9.

²⁷⁹ Ibidem, f.11.

Un alt medic care și-a adus o contribuție importantă în îngrijirea militarilor argeșeni și nu numai a fost **Blidescu Ioan**, născut la Bacău pe 16 aprilie 1890.

S-a distins încă de când a fost mobilizat ca elev plutonier în campania din Bulgaria din 1913, în urma căreia, pentru activitatea sa a fost decorat cu medalia „*Avântul Țării*”, întărind astfel spusele directorului Institutului Medico-Militar „*va deveni un medic militar bun*”²⁸⁰. Sosit pentru prima dată la Regimentul 4 Argeș, într-o concentrare de aproape trei luni (19 iulie – 1 octombrie 1914), prin zelul și devotamentul de care a dat dovadă a reușit să câștige respectul camarazilor și comandanților săi. Stau mărturie consemnările medicului șef al Regimentului, maiorul Constantinescu, ce nota astfel în foaia personală a acestuia: „*Dotat cu bună judecată și înțelegere. Este disciplinat, supus, promite a deveni un bun medic militar. Își cunoaște datoria, îndeplinind-o foarte conștiincios. [...] Are foarte bună conduită. Foarte activ. Posedă o putere de muncă mare. A căutat a-și completa instrucția medicală cât a fost concentrat, consultând diferiți autori la diferite cazuri ce s-au ivit în serviciu*”.²⁸¹

Doi ani mai târziu, medicul locotenent Blidescu Ioan a primit însărcinarea de medic al Batalionului III, din Regimentul 4 Dorobanți, după cum reiese din declarația sa: „*La 16 august 1916 – eram medic sublocotenent elev în ultimul an la Institutul Medico-Militar din București, de unde, prin ordinea de bătaie, fiind repartizat la Regimentul Argeș nr.4, cu reședința în Pitești, m-am prezentat aceluia corp, primind însărcinarea de medic al Batalionului III. Cu acest Batalion am luat parte atât la înaintare cât și la retragere până la 1 martie 1917*”.²⁸² Primele luni ale campaniei militare pentru reîntregirea neamului avea să le petreacă îngrijind cu bunăvoință și devotament răniții Regimentului 4 Argeș. Efort apreciat pe măsură de comandantul Batalionului III, care spunea despre medicul locotenent Blidescu Ioan: „*[...]*

Blidescu Ioan *activ, conștiincios în îndeplinirea misiunii sale. În lupte a dat probe de mult curaj și abnegație, pansând în locurile cele mai critice. Este*

²⁸⁰ Ibidem, căpitani, litera “B”, dosar nr.306, f.4.

²⁸¹ Ibidem, f.5.

²⁸² Ibidem, f.9.

stăpân pe meseria sa. [...] Merită a face obiectul unei propuneri speciale de decorare și înaintare în grad”.²⁸³

Faur I. Constantin – născut la 16 ianuarie 1884 în Odobești, județul Prahova.

A fost medic căpitan la Regimentul 4 Infanterie pentru o perioadă scurtă de timp, din 20 februarie 1917 până în 14 aprilie 1917, îngrijindu-și camarazii cu profesionalism, pricepere și râvna unui adevărat erou, întărind astfel, prin atitudinea sa, spusele comandantului Batalionului 1 Artilerie Cetate : „Nu am destule cuvinte de laudă pentru acest distins medic militar, la care priceperea și mai ales îngrijirea de soldat nu cunoaște limită”²⁸⁴, dar și pe cele ale comandantului Regimentului 10 Putna: „Medicul maior Faur Constantin este de un caracter cum rar se întâlnește, o educație aleasă, moral în toată puterea cuvântului, disciplinat”.²⁸⁵

Chiar dacă împrejurările au făcut ca tânărul medic să fie alături de ostașii Regimentului 4 Infanterie aproximativ 2 luni, devotamentul și calitățile lui profesionale i-au dat prilejul să se remarce în orice împrejurare, mărturie pentru prețuirea cu care a îngrijit ostașii fiind și medaliile primite: *Medalia Bărbăție și Credință*, clasa I în anul 1911, *Medalia „Avântul Țării”*, 1913; *Ordinul Coroana României* clasa a-IV-a, *Medalia Crucea Comemorativă*.

Aceștia au fost doar o parte din medicii Regimentului 4 Argeș, care, sub focul dușman, în ploaia de proiectile au alinat suferințele celor răniți în campania din Bulgaria și pe frontul reîntregirii naționale, îmbărbătându-i în durerea lor.

2. CALVARUL PRIZONIERILOR ARGEȘENI

Gloria s-a obținut, din nefericire, prin inimaginabile suferințe, căci războiul înainte de toate înseamnă durere, distrugeri și nenorociri. Așa că, în cele ce urmează, încercăm să prezentăm cealaltă față a zeului Marte, dând cuvântul unor altfel de eroi.

Pentru argeșenii Regimentului 4 Infanterie și nu numai pentru ei, drama tranșeeilor nu avea să fie singura încercare la care avea să-i supună soarta.

²⁸³ Ibidem, f.7.

²⁸⁴ Ibidem, colonei, litera “F”, dosar nr.17, f.8.

²⁸⁵ Ibidem, f.16.

Calvarul prizonieratului s-a dovedit a fi o grea cumpănă pentru cei pe care destinul îi cruțase de obuz, glonț, baionetă sau gaze asfixiante.

Mulți, chiar prea mulți au fost izbăviți de deflagrația vreunui obuz, şuierul glonțului, străpunși de baionete sau doborâți de necruțătorul bacil tifotic. Cei care au scăpat aveau să-și poarte mai departe crucea grea a vieții, fie pe fronturile Moldovei, fie departe, departe printre străini. Astfel, drama prizonieratului s-a dovedit o cumpănă la fel de mare pentru cei cărora destinul le mai dăduse o șansă. Din nefericire, nu prea mare și nici măcar egală pentru toți, așa că mulți, chiar prea mulți nu s-au mai întors, pierzându-li-se urma pe alte meleaguri.

Când cei pentru care viața s-a îndurat, dându-le zile de trăit, au ajuns acasă, parcă au găsit o altă lume. Multe, chiar prea multe se schimbaseră. Au trecut și peste asta și au luat totul de la capăt, însă nu mică le-a fost surpriza când, după război s-au trezit cu fel de fel de comisii militare, venite să-i chestioneze asupra momentului când au căzut prizonieri, prin ce lagăre au fost și cum au dus-o pe acolo. Dintre aceste întrebări, prima interesa cel mai mult, fiindcă autoritățile militare aflate încă sub nefericita impresie a dramaticei prăbușiri din toamna anului 1916, căutau să stabilească vinovații. Vinovați pe care sperau să-i găsească printre bieții prizonieri, asupra cărora plana bănuiala că s-ar fi dat prinși, numai să scape de urgia frontului. Amarnice gânduri! Chiar dacă au mai existat cazuri de noncombat, numeroase sunt mărturiile care dovedesc că tăvălugul dușmanului și incompetența unor comandanți au făcut ca multe unități să fie făcute prizoniere, fără a avea nici cele mai mici șanse de salvare.

Iată numai două dintre miile de declarații, în care, în câteva fraze laconice sunt surprinse toată durerea și suferința din anii prizonieratului resimțite de doi săteni din Sămara, județul Argeș.

Marin Nicolae, soldat în Regimentul 44 Infanterie, a luptat sub comanda căpitanului Ștefănescu până la 9 septembrie, când a fost rănit, așa cum avea să declare: *“Am fost rănit la Gusterița la 9 septembrie 1916, după prânz. (exact după cunoștința mea proprie). M-a dus într-o zonă în sat și de aici m-au dus nemții în spital la Iugolstadt (Bavaria). Eu am fost rănit la mână stângă, clavicula dreaptă, la cap și picior. Am stat până la 28 februarie 1918 când am venit acasă. Sunt reformat definitiv”*²⁸⁶.

²⁸⁶ C.S.P.A.M.I., fond Cercul de Recrutare Argeș, dosar nr. 12, f. 24–27.

Mărturie ce avea să convingă comisia de anchetă, care l-a declarat “*prizonier de război, rănit, invalid*”.

Cel de-al doilea, Stănilă Tudor, contingent 1901, a luptat sub comanda căpitanului Nicolescu Florea din Regimentul 4 Infanterie până când a căzut prizonier, după cum avea să declare: “*Am căzut prizonier la Sălătruc, la 4 noiembrie 1916. Fusesem pus pe un deal la apus de Sălătruc și mi s-a rupt linia pe vale în sat. Nu am putut lupta cu baioneta, dar am luptat cu focuri de armă. M-a dus la Sibiu, la Tukol, la Sedan (Alsacia) 4 zile, la Fabrica de cherestea, unde am stat până la 15 zile înainte de Paști și am fost dus la Constanța la tranșee la Mamaia și am stat până la 20 iulie 1918 și la 22 iulie 1918 am fost acasă*”²⁸⁷.

Și pe el comisia l-a declarat prizonier de război.

Miile de pagini de declarații și dovezi, rodul activității acestor comisii, devin astăzi neprețuite documente, căci numai așa dramele celor “*mici*”, ale celor mulți și neînsemnați, care au trecut prin viață fără a lăsa prea multe urme, în afara unor vagi amintiri printre urmași, demonstrează că și ei au făcut istoria.

Mergând din sat în sat, asemenea comisii aveau misiunea de a constata modul cum foștii mobilizați au căzut prizonieri pentru ca, în felul acesta, să hotărască dacă poate fi declarat prizonier sau dezertor. Clasare ce se dovedea foarte importantă, căci pe lângă răsplata morală în fața satului, se întrezăreau și oarece compensații materiale din partea statului, vorbe despre reforma agrară auzindu-se tot mai des. Supuși, așteptau în tăcere verdictul domnilor ofițeri. Însă anii grei de război i-au făcut ceva mai curajoși, așa că greșita cumpănire i-a determinat să-și pledeze cauza.

Și așa ne vom opri tot la Sămara anului 1919, când mulți dintre consătenii celor doi au fost nevoiți să îndure necazurile anatemei de “*prizonier de voie*” sau “*dezertor*”. Întăriți de sentimentul datoriei împlinite, au reușit să obțină dreptatea. Printre ei, soldatul Niță Ilie, cel care declara următoarele:

“*Am căzut prizonier la Valea Slănicului la 25 noiembrie 1916. Eram două grupe în avanposturi, în susținerea coloanei Regimentului spre Teșila. Și retrăgându-se, noi n-am știut și am plecat dimineața și pe drum ne-a ieșit o patrulă inamică de cavalerie, 7–10 oameni. Noi am tras focuri, dar cu baioneta n-am luptat. M-a dus la Ploiești și am stat în lagărul cazărmii trei zile, apoi în Târgoviște. De aici ne-a dus în lagăr la Pitești, la Regimentul 28 Infanterie. Și am fugit seara (nu știu ziua), sărind pe la armurărie. În comună*

²⁸⁷ Ibidem, f. 30–31.

am fost în ziua de 4 decembrie. Efectele le-am ținut pitit și mi le-a luat astă iarnă în lagăr”.

Deliberând, comisia l-a declarat prizonier de voie. Verdict care mult l-a mai mâhnit pe bietul soldat Niță Ilie, așa că nu i-a mai rămas decât să facă recurs, spunându-și năduful într-o patetică petiție²⁸⁸:

„Domnule Comandant

Subsemnatul Niță Ilie, soldat contingentul 1909, domiciliat în comuna Sămara, acest județ, am luptat cu drag sub cutele drapelului nostru național în Regimentul Argeș nr. 4, în luptele date pentru întregirea neamului și desrobirea fraților subjugăți. Am comptat (sic!) de la mobilizare ca combatant(sic!) în Batalionul 2, Compania 5, comandată de domnul locotenent Stamatiu. Am luat parte în luptele de la Bran, Valea Mărului, Mohu, la Homorod, la Satul Lung-Brașov. Ordonându-se retragerea, am venit luptând până la Muntele Unghia Mare, Prahova. În retragerea trupelor am venit încadrat în companie până la Teșila. Aici am fost puși în serviciul de avanposturi. De aici am venit la Valea Slănicului. În drumul spre Valea Slănicului am fost întâlniți de un domn sublocotenent, comandant al unei companii din alt regiment, pe care nu mi-l amintesc, întrucât am fost încadrați noaptea. Atacați în cursul nopții de nemți, am fost prinși în noaptea zilei de 25 noiembrie 1916. De aici ne-a adus în lagărul Ploiești, apoi la Pitești, de acolo am fugit la domiciliul meu. În anul 1917 am fost reluat în lagăr, rămânând până la demobilizarea ostașilor noștri. Am căzut cu caporalul Zaharia Alexandru, din același regiment, de fel din Pitești, cu Mirica Ion, soldat, cu Stancu Ion din Giurgiu. Fiind cercetat de Onor Comisiunea trimisă spre a ne cerceta și clarifica situația, am fost dat ca prizonier de voie. Sunt nemulțumit de această clasare, căci am servit în conștiință Țara și Drapelul.

Solicit Onor Dumneavoastră binevoitoarea dispozițiune de a ordona să fiu cerut în fața unei alte comisiuni ce cred că se va constitui la Cercul ce cu onoare comandați, spre a fi apreciat ca prizonier de război. Orice alte deslușiri voi fi la ordinele Dumneavoastră a le adăuga când voi fi întrebat.

Primiți vă rog Domnule Comandant asigurarea respectului meu.

/ss/ Niță Ilie

Soldat Regimentul 44 Infanterie, domiciliat Sămara

Domniei Sale, Domnului Comandant al Cercului de Recrutare Argeș”.

²⁸⁸ Ibidem, f. 35–37.

Punând rezoluția pe această petiție, locotenent-colonelul Nițescu a ordonat revenirea asupra cazului, solicitându-se relații de la foștii comandanți ai soldatului Niță Ilie, adică de la comandantul plutonului, sergentul instructor Gheorghe Ion, comandantul companiei, locotenentul Stamatiu și de la comandantul batalionului, maiorul Niculescu Alexandru.

La dosarul cazului nu există nicio depoziție a celor trei de mai sus. În schimb există declarația locotenentului de rezervă Vasile Marinescu din Regimentul 4 „Argeș”, domiciliat în Pitești, care, pe 2 februarie 1920, mărturisea următoarele:

«Declarație

Subsemnatul, Vasile Marinescu, locotenent de rezervă din Regimentul „Argeș” nr. 4, fost comandant al Companiei a 5-a din sus-zisul regiment, în privința căderii ca prizonier a soldatului Niță Ilie însumat în compania mea declar următoarele:

Subsemnatul am avut ordin să fac avanposturi deasupra satului Teșila, cu fața spre Comarnic, iar cu ordin să mă încolonez la o oră după scurgerea regimentului formând avangarda regimentului.

Oricum, în acel moment toate sondele din Prahova ardeau, cum timpul era supraomenește greu și cum oamenii erau complet dezbrăcați, și mai ales cum marșurile erau peste măsură de lungi și grele, o bună parte din oamenii debili au rămas în urmă.

Dintre aceștia, după cum și fața l-arată, face parte și acest Sold., pe care îl cunosc ca om al datoriei, și cum împrejurările le cunosc, am credință nestrămutată că este prizonier din forță majoră”²⁸⁹.

Locotenent de rezervă

/ss / Vasile Marinescu

Din Regimentul „Argeș” nr. 4».

Mărturie întărită de declarația sublocotenentul Țițirigă Ioan, astfel:

«Declarație

Astăzi 21.II.1920

Subsemnatul adjutant sublocotenent Țițirigă Ioan din Școalele Militare de Infanterie, Geniu și Administrație, declar următoarele:

În campania din 916 am fost plutonier major al Companiei a 5-a din Regimentul „Argeș” 4. Soldatul Niță Ilie, contingentul 1909 din comuna Sămara, județul Argeș, a fost în Compania a 5-a și a luat parte în luptele din

²⁸⁹ Ibidem, f. 40.

Transilvania și Carpați, la retragere a fost trimis în avanposturi și spre Slănic a fost făcut prizonier.

Soldatul a fost un element foarte bun, în toate luptele avute a luat parte, fiind trimis în nenumărate rânduri în patrulă, unde și-a făcut datoria pe deplin. Dacă a căzut prizonier, vina nu este a lui ci a împrejurărilor în care ne găseam, retragerea grăbită pe timp rău și în munți²⁹⁰.

Aceasta este declarațiunea.

Adjutant sublocotenent.

/ss/ Țîțirigă Ion»

Atât aceste două depoziții, cât și certificatul de bună purtare pe timpul ocupației eliberat de Primăria Comunei Sămara cu nr. 1196 din 27 octombrie 1920, în care se consemna că Niță Ilie “fiind făcut prizonier s-a înapoiat în comună prin decembrie 1916. Numitul a avut și are frumoasă purtare în societate, n-a fost în serviciul inamicului și nu a favorizat întreprinderile sale”, toate acestea au făcut ca “Onor Comisiunea” să rectifice verdictul din „dezertor” în „prizonier de forță majoră”.

Aceeași soartă au avut-o și alți consăteni ai săi și numai insistența cu care și-au cerut dreptatea i-a făcut să scape de anatema pusă de “onor comisia” de cercetare.

Căci iată ce declara Diaconu Vasile, născut în decembrie 1885, rezervist al Regimentului “Argeș” nr. 4, plecat pe front cu Compania a 4-a a Regimentului 44 Infanterie: “Am căzut prizonier în dimineața de 16 septembrie 1916 la Tălmaci. Noi, Batalionul I luptasem în stânga pantei pe deal și noaptea am trecut înapoi pe o frunte. Am fost duși din ordin sub malul gârlei. Am mers pe aici până ni s-a semnalat inamicul în sat, care se apropia de noi. Am fost opriți de domnii ofițeri și am stat la sfat ce să facem. Domnul locotenent Popescu D. Ion a fost de idee să luptăm la baionetă. Domnul sublocotenent Eftimescu a început a plânge de necaz, iar domnul căpitan Hagi a spus că nu mai este posibil să luptăm și știm când dumnealui a zis să se ridice batiste albe. Am văzut și eu vreo trei batiste, nu știu cine le-a ridicat. Noi stam strânși în picioare grămadă cam 400 oameni, în neregulă. Nu s-a tras un singur foc de armă, ca semnal și în toată dimineața aceia nu s-a luptat cu focuri, căci n-am avut ordin. Nici la baionetă nu s-a luptat. M-a dus la Orlat, și Arad, Cluj, la Ostffaguszoruffa până la 18 noiembrie 1916. apoi la o lucrare la Presberry la ianuarie 1917, la Ostffaguszoruffa pe la 15 iunie 1917, la muncă

²⁹⁰ Ibidem, f. 50–52.

la civili două săptămâni, apoi la un spital la Miskoltz două săptămâni, apoi la lagărul Cascha (Ungaria) două, trei săptămâni, apoi iar la lagăr pe la 15 septembrie 19, la o fabrică de zahăr în Maghiarfaló trei săptămâni, apoi iar la lagăr până la 14 octombrie 1917, apoi trei săptămâni iar în lagărul O. ne-a pornit în Dalmația (Igolo, Melenic, Zelenic) două săptămâni, zece zile în spitalul vapor în Golful Zelenic, apoi la Bosniabrod zece zile, apoi la un lagăr Ostergon (Austria) trei săptămâni, apoi iar la lagăr două săptămâni și la 5-6 mai 1918 am plecat, și la 13 mai am sosit acasă”²⁹¹.

Iată o adevărată odisee trăită de caporalul rezervist Diaconu Vasile prin zona balcanică a Imperiului austro-ungar, care însă nu avea să convingă membrii comisiei, clasându-l “*prizonier de voie*”.

Nedreptatea l-a revoltat.

Știindu-se nevinovat, Diaconu Vasile a avut puterea să adreseze o suplică comandantului Cercului de Recrutare Argeș, în care scria: «[...] *supun prea plecat la cunoștința Dumneavoastră următoarele: deși am fost mobilizat cu acel Regiment (44 infanterie n.n.) în captivitate, mă văd astăzi, când timpurile sunt atât de grele, tocmai în toiul muncilor, că sunt concentrat pentru a fi trimis la munci agricole cu un batalion de exploatare, alcătuit numai de oameni a căror situațiune cu ocazia revizuirii situației mobilizaților este aceea de prizonieri de voie. Cum mi-am făcut cu prisosință datoria către țară, și chiar mai mult, am servit și chinurile prizonieratului în țară inamică, vă rog umil să binevoiți a dispune ca să se cerceteze din nou cu deamănuntul cazul meu de cădere în prizonierat și în urmă să se aplice orice pedeapsă, în cazul că aș fi vinovat.*

Situația mea de fost prizonier se prezintă astfel. Am căzut prizonier în dimineața zilei de 16 septembrie, la satul Tălmaci, făcând parte din Batalionul I, însărcinat cu susținerea retragerii prin defileul Oltului. Contam în Compania a 4-a, comandată de domnul locotenent, până în ziua de 15 septembrie, care fiind bolnav a lăsat comanda companiei domnului sublocotenent Nicolescu Eugeniu și domnului sublocotenent Popescu, ca înlocuitor al său, care au căzut prizonieri odată cu mine, împreună și cu ceilalți domni ofițeri de la companiile 1, 2 și 3, anume: domnul locotenent Popescu D. Ioan, comandantul Companiei 1, domnul căpitan Hagi, comandantul Companiei a 2-a, sublocotenentul Eftimescu Angeliu Alexandru, și alt domni sublocotenenți de la companiile 2 și 3 care nu-i mai țin minte.

²⁹¹ Ibidem, f. 60.

Domnii ofițeri aceștia au fost judecați și avansați ca fiind găsiți nevinovați. Cu atât mai mult mă miră faptul că am fost clasat ca prizonier de voie. Situația mea a fost revizuită la comuna Sămara de către domnul locotenent rezervă Ion Dumitru, care necercetându-mi bine cazul de fost prizonier, m-a clasat “prizonier de voie”.

Cu respect și supus la ordine,

/ss/ Cap. Diaconu Vasile, Regimentul 44 Infanterie»

Domniei Sale,

Domnului Comandant al Regimentului 44 Infanterie”»

Petiție căreia i s-a dat curs, obținându-se referințe de la un fost ofițer al acelei subunități, sublocotenentul de rezervă Nicolescu Luca Eugeniu, domiciliat pe strada Poștei Vechi nr. 14 din București, care, în a sa declarație, avea să spună că *“acest caporal în tot timpul campaniei s-a achitat cu prisosință de ordinele date (sic!) și căderea sa ca prizonier a fost forțată, iar nicidecum de bună voie”.*

Petiție și declarație care au convins *“onor comisiunea”* să schimbe încadrarea, astfel că noul șef al comisiei, sublocotenentul rezervă Ion Sămărescu, învățător de profesie, în cele din urmă a pus rezoluția *“suntem de părere că Diaconu Vasile este prizonier de război”.*

Soartă împărțită și de Bulf Florea, născut la 20 martie 1884, care în declarația dată în fața comisiei povestea cum s-au întâmplat faptele de a căzut prizonier tot în luptele de la Tâlmaci: *“[...] Am venit cu batalionul pe partea stângă a Oltului, până în dreptul Tâlmaciului. Am trecut unii pe punte, alții prin râu și am fost așezați în partea stângă a gării, parte în trăgători, parte sub mal. Am luptat și cu focuri de armă, dar cu baioneta nu. Se dăduse ordin de domnul locotenent Popescu, dar domnul căpitan Hagi a ordonat să nu luptăm. Am auzit pe domnul căpitan Hagi zicând să se ridice batiste. Ne-am predat. Am fost dus la Orlat, Arad, Cluj, Ostffz – o lună jumătate, Zarengkeszi, la Schörönneck – o lună, Osffalösyi o lună, apoi pe frontul italian, la zăpadă o lună jumătate, în spitalul Innsbruck o lună, lagăr o lună [...]. La 23 mai 1918 am sosit acasă”²⁹².*

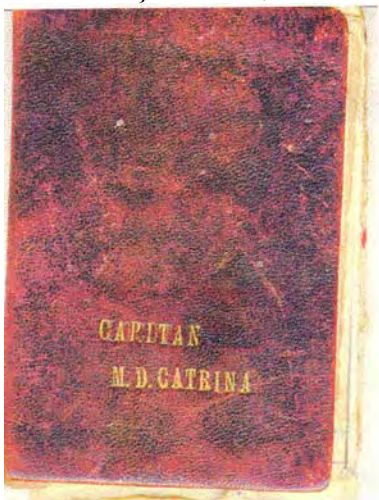
Aventură care nu a reușit să convingă comisia, clasându-l *“prizonier de voie”.*

Numai declarația căpitanului (rez.) Petre Simion , sub comanda căruia luptase Bulf Florea avea să schimbe încadrarea comisiei, ofițerul rezervist

²⁹² Ibidem, f. 60–62.

mărturisind că “după contraatacul de la Tâlmaci, având sector de pază de la fabrica de cherestea la râul Cibin, pe o noapte întunecoasă am trimis pe caporalul Bulf Florea, ca om de încredere, ca post înaintat înaintea fabricii. Regimentul încă de cu seară, primind ordin de retragere, detașamentul subsemnatului n-a fost anunțat, probabil că oamenii de legătură nu și-au făcut datoria. Ne-am trezit la miezul nopții fără nicio legătură și ne-am retras fără ordin, anunțând și posturile înaintate, dar era cam târziu căci inamicul deja ocupase satul Tâlmaci în spatele nostru, și la apropiere am fost primiți cu focuri de salvă. S-a produs învălmășeală, deoarece era o surprindere, noi crezând că satul e ocupat de ai noștri. S-a încercat o luptă de stradă, dar n-a reușit din cauza întinericului, iar inamicul era numeros. Am trecut râul prin apă ca să nu cădem prizonieri, dar parte din oameni, printre care și sus-numitul caporal, fortamente s-au răslețit de companie în timpul atacului pe toate ulițele satului”.

Ne oprim aici cu sentimentul că cele prezentate mai sus au reușit să schițeze tabloul deloc glorios al războiului, război care, înainte de toate, înseamnă dezastru și mizerie, într-un cuvânt drama ființei umane.

**Jurnalul de prizonierat al căpitanului Catrina D. Marin,
Erou al Regimentului 4 „Argeș”**

3. ION TRIVALE

Numele de Iosif Netzler, cunoscut sub pseudonimul literar de Ion Trivale, este înscris la loc de cinste în *“Cartea eroilor”* dedicată argeșenilor și muscelenilor ce s-au jertfit pentru recucerirea independenței de stat și realizarea unității naționale.

Documentele păstrate în arhivă ne ajută să conturăm imaginea drumului străbătut de către Ion Trivale de la încorporarea sa ca soldat cu termen redus în Regimentul 4 Dorobanți *“Argeș”* până în ziua de 10 noiembrie 1916, când ploaia de gloanțe și obuze inamice frângea brutal firul vieții unui talent literar incontestabil. Despre acesta, George Călinescu scria în a sa capodoperă *“Istoria Literaturii Române”*: *“Dacă Ion Trivale n-ar fi murit tânăr, critica română ar fi avut astăzi un alt aspect, căci nu e greu de ghicit în fireasca stângăcie a începuturilor lui pătrunderea unui viitor remarcabil critic (...). Cronicile lui reprezintă, pentru anii când au fost scrise (1912, 1913), cele mai serioase și mai substanțiale foiletoane critice”*²⁹³.

Iosif A. Netzler

Nașterea fiului lui Adolf Netzler, care avea în acel moment vârsta de 31 de ani și al Șarlotei, de 23 de ani, este consemnată în registrul actelor de naștere al comunei urbane Pitești pe ziua de 13 mai 1889, evenimentul având loc în casa cu numărul 13 din strada Crinului (numită pe atunci București). Tatăl său, *“de profesiune comerciant”*, domicilia aici din anul 1887. Dintr-o adeverință eliberată de direcția Liceului *“I.C. Brătianu”* din Pitești reiese că Ion Trivale a absolvit cursurile acestei școli în anul 1907, eliberându-i-se, la 10 iulie același an, certificatul de absolvire nr. 323.

Ajuns la vârsta îndeplinirii obligațiilor militare, tânărul este chemat în fața Comisiei de revizie în primăvara anului 1910. Acesta, fiind student la Facultatea de Litere și Filozofie, este reprezentat de către tatăl său. Pe baza certificatului eliberat de facultate, Ion Trivale este admis pentru serviciul militar, arma infanterie, ca soldat cu termen redus la un an.

²⁹³ Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1941.

Printre cei care se prezentau pentru încorporare, la 5 noiembrie 1910, la Regimentul 4 Dorobanți “Argeș”, se afla și un tânăr cu părul castaniu, fața roșcovană, ochi căprui, fruntea potrivită, cu talia de 1,77 m. Era Ion Trivale, proaspăt absolvent al Facultății de Litere și Filozofie, după cum consemnează foaia sa matricolă. Conform prevederilor legilor specifice acelor vremi, rămâne ca soldat cu termen redus până la 1 noiembrie 1911, când este trecut în completare, urmând ca după efectuarea unui stagiu la trupă, să fie avansat plutonier și, ulterior, sublocotenent în rezervă.

Mobilizat la partea operativă a Regimentului 4 Dorobanți “Argeș”, în vara anului 1913 participă la campania din acest an – între 23 iunie și 27 august – când a fost demobilizat. Referindu-se la această perioadă, comandantul Companiei 1, din care făcuse parte Ion Trivale, consemna: *“soldatul cu termen redus Netzler Iosif a făcut campania din anul trecut sub comanda mea și în tot timpul a dat dovadă de cea mai mare dragoste de serviciu, îndurând toate greutățile și dând probe de multă pricepere. S-a prezentat bine sub toate raporturile și nu am avut decât cuvinte de laudă pentru purtarea sa, căci cu toate titlurile academice, nu s-a dat înapoi de la îndeplinirea datoriei de simplu soldat.”*

Dovada calităților necesare unui ofițer în rezervă fiind făcută, la 1 august 1914 este avansat la gradul de plutonier în rezervă. Peste 10 zile, la 11 august, Ion Trivale se adresa, printr-un raport, comandantului Regimentului 4 Dorobanți “Argeș”, solicitându-i să înainteze Ministerului de Război cererea sa de a i se acorda gradul de sublocotenent declarând, totodată, că își procura singur echipamentul de ofițer, fără a mai solicita prima de echipare. În vederea avansării în grad i s-a întocmit o caracterizare de către comandantul de companie, în care erau consemnate calitățile sale. Se sublinia faptul că are o constituție robustă, un fizic plăcut, o educație aleasă – studiile sale constituind și ele o garanție a unei conduite ireproșabile – dovedind multă voință, fiind foarte inteligent, meritând cu prisosință gradul de sublocotenent în rezervă. Acesta îi este acordat la 16 octombrie 1914.

Pregătirea intrării României în războiul pentru realizarea dezideratului său național determină și concentrarea Batalionului IV, din cadrul Regimentului 4 Dorobanți “Argeș”, la data de 24 iulie 1916.

Ion Trivale, care în momentul concentrării sale primește funcția de comandant al Plutonului 1 din Compania a 4-a a Batalionului IV, rămâne în garnizoana Pitești până la 31 iulie 1916 când, conform ordinului Corpului II

Armată, Batalionul IV a fost dislocat la Smârdioasa, în rezerva de sector a zonei de acoperire Alexandria.

Din momentul decretării mobilizării și declanșării ostilităților de către armata română, plutonul comandat de Ion Trivale, împreună cu întreg batalionul din care făcea parte, se deplasează la Zimnicea, cu misiunea de a asigura paza graniței și de a împiedica o eventuală forțare a trecerii Dunării prin această zonă de către forțele inamicului dislocate la sud de fluviu.

Lunile septembrie și octombrie se scurg fără acțiuni de luptă importante, trupele participând la amenajarea genistică a terenului din jurul orașului Zimnicea, ostilitățile limitându-se la dueluri de artilerie. Această liniște relativă este întreruptă brutal la 10 noiembrie 1916, când inamicul declanșează operațiunea de trecere a Dunării. Încă de dimineață, bateriile de artilerie de pe malul bulgăresc dezlănțuie, împreună cu cele de pe monitoarele ce navigau pe fluviu, un foc violent, atât asupra orașului, cât și asupra zonei de la nord de acesta. Sub protecția tăvălugului de foc are loc debarcarea unor importante forțe inamice ce se îndreaptă spre partea de nord-vest a orașului Zimnicea.

Comandamentul român ia măsuri de contracarare a acțiunilor inamice. Printre unitățile destinate să intervină se afla și Batalionul IV din Regimentul 4 Dorobanți. Compania din care făcea parte Ion Trivale se deplasează, odată cu întreg batalionul, la sud de Gara Ulmuțu. Alte trupe inamice debarcă la est de insula Bujorescu și înaintează spre Zimnicea și Zimnicelele, reușind să pătrundă în oraș la orele 14. Batalionul argeșean primește ordin să se dispună în linie de coloane și plutoane și să pătrundă în oraș pentru a respinge inamicul. Lupta a durat neconținut până la orele 18. Cu toate eforturile depuse, cu toată vitejia și spiritul de sacrificiu dovedite de ofițerii și trupa batalionului, inamicul, mult superior în efective și dotat cu numeroase mitraliere, pune stăpânire pe oraș. Argeșenii reușesc să-i stăvilească înaintarea, capturând doi prizonieri și trei mitraliere. După miezul nopții, atacurile și contraatacurile se reiau. În această luptă înverșunată cade la datorie și comandantul Plutonului 1 din Compania a 4-a, sublocotenentul de rezervă Ion Trivale.

Cu câteva zile înainte de această înclăștare cu inamicul, comandantul de Batalion înainta Brigăzii 43 Infanterie propunerea de acordare a gradului de locotenent tânărului Ion Trivale. Ca o recunoaștere a meritelor sale deosebite și jertfei supreme făcute pentru apărarea pământului românesc i se acordă acest grad *“Post Mortem”*, la 26 ianuarie 1917, cu vechimea de la 1 noiembrie 1916 și este decorat cu Medalia *“Crucea Comemorativă”* cu bareta *“Dunărea”*.

Amintindu-și de prezența lui Ion Trivale în campanie și de împrejurările morții acestuia, unul dintre camarazii săi de arme, Onicescu spunea: *“În ziua de 31 iulie (13 august) 1916, Batalionul 4 din Regimentul Argeș pleacă din Pitești la Găuriciu (Teleorman), unde stă până la declararea mobilizării, 15 (28) august 1916, când, din cauza unui atac provocat de monitoarele austriece la Zimnicea, trimite pe Iosif Netzler acolo cu Plutonul 1 din Compania a 4-a, al cărui comandant era, fiind primul care intră în foc.*

De atunci Batalionul 4/4 a făcut neconținut paza sectorului Zimnicea; Iosif Netzler, ofițerul datoriei, era însărcinat întotdeauna cu misiunile cele mai grele. Muncind încordat zi și noapte alături de soldații săi, fie la întărirea acestui sector, fie la paza lui, reușise să facă din ostași oameni mândri de misiunea lor, ca ei să-l urmeze până la moarte.

Când Batalionul hotărăște ca și unități de ale sale să calce țărnul bulgăresc, ca răspuns la desele incursiuni provocate de inamic pe malul nostru, destinează tot pe sublocotenentul Netzler ca, cu unitatea sa, să treacă în bărci pe țărnul opus, să prade și să se înapoieze. Netzler se achită de această sarcină în noaptea de 23 octombrie (5 noiembrie) 1916.

Deși convins de slaba noastră putere de rezistență în cazul unui atac serios din partea inamicului, totuși nu a ezitat să-și facă datoria. Mitralierele, grenadele și armele trăncănesc din toate părțile. Nouă ne era speranța în baionetă, deoarece tunuri și mitraliere nu aveam, iar armele nu funcționau. Până acolo rămân puține de tot, batalionul este pus în cea mai groaznică derută, soldații se retrag cu sufletul sfâșiat pe unde pot, unitate de conducere nu mai există, ordine nu se mai primesc.

Și în acest haos groaznic în care puținii scăpați căutau să-și apere viața cum pot, unul singur se ridică deasupra acestei întregi frământări, liniștit, imperturbabil la ceea ce se petrece înapoia lui, veșnic cu gândul la datorie, fără a concepe puțința unei retrageri din fața inamicului până ce nu se va primi ordin de la comandanți. Era Netzler! Stăpânind cu arma soldații ce-i rămăsese și îndemnându-i să tragă fără șovăire în inamicul ce înainta victorios, el era convins că dacă prin sacrificiul vieții lui va putea să întârzie o secundă pe dușman, va aduce un mare serviciu patriei. Din ce în ce mai singur și mai apropiat de inamicul ce înainta dâr, rezistența lui se frânge și este copleșit de rândul nesfârșit al germanilor care îl doboară.

Târziu spre seară, când batalionul și-a adunat din nou resturile risipite, s-a văzut că din mijlocul lui lipsește Iosif Netzler. Soldații care putuseră scăpa

de lângă el în ultimul moment au povestit ardoarea cu care a luptat până ce a fost omorât, iar ofițerii s-au descoperit în fața eroului lor Iosif Netzler.”

La 17 noiembrie 1933, osemintele locotenentului Iosif Netzler-Ion Trivale au fost aduse și reînhumate cu onorurile cuvenite în București. Legat de acest moment, Sașa Pană nota: *“17 noiembrie 1933. Criticul literar Ion Trivale (alias profesorul de liceu Iosif Netzler) a căzut cu fața spre inamic în luptele de la Zimnicea, la 10 noiembrie 1916. Anul acesta, în iulie, au fost descoperite și identificate rămășițele sale pământești. Azi, prin grija asociației Cultul Eroilor, a fost adus în Gara de Nord și de acolo transportat la Cimitirul Filantropia unde a fost reînhumat în mod solemn. Erau de față reprezentanții autorităților românești și ai Comunității evreilor precum și numeroși foști prieteni, colegi de învățământ, elevi. Dar în după-amiaza asta nu eram în București. Îl comemorez recitindu-i **Cronicile literare**, care au apărut cu un an înainte de moartea sa. Oarecum dogmatice. E doar unul din elevii lui Mihail Dragomirescu. În anii care au precedat războiul, Ion Trivale a fost cronicarul literar la **Noua Revistă Română**, de sub direcția filozofului C. Rădulescu Motru. În această revistă, la care tata era abonat, elev de gimnaziu fiind, m-am întâlnit prima dată cu semnătura Ion Trivale. Mai târziu am aflat că Trivale e un minunat parc cu aleile în serpentină, din Pitești de unde criticul era originar.”*

Literatura română pierdea un critic de valoare, România câștiga încă un erou!

VI. ANEXE

1. DOCUMENTE

REZUMATUL DOCUMENTELOR

1. *București, 26 noiembrie 1876.* Raportul colonelului George Slăniceanu, ministru de Război, și Decretul privind crearea a încă 8 regimente de dorobanți.

2. *București, 9 mai 1877.* Înalt Decret nr. 1098 / 1977 referitor la fixarea culorilor jaloanelor celor 8 regimente de Dorobanți create în anul 1876.

3. *10 noiembrie 1877.* Ordin de zi al colonelului George Slăniceanu, comandantul Corpului dintre Vid și Isker, prin care evidențiază comportarea vitejească a trupelor de sub comanda sa cu ocazia cuceririi Rahovei.

4. Act de mulțumire adresat Prefecturii Argeș de către soldații români răniți și internați în diferite spitale temporare din Pitești.

5. Brevet de decorare a drapelului Regimentului 4 Argeș cu Ordinul „Mihai Viteazul” clasa a III-a, pentru vitejia de care au dat dovadă ostașii regimentului în luptele din iulie 1917.

6. Telegrama nr. 97 901 din 5 iunie 1944 a Corpului 4 Armată către Grupul de Armate Wöhler, Grupul de Corpuri Mieth și Armata a IV-a, privitoare la acțiunile militare desfășurate de Divizia 3 Infanterie sprijinită de alte unități, printre care și Regimentul 4 Dorobanți în perioada 29 mai-5 iunie 1944.

7. *P.C. Tarczal, 26 noiembrie 1944.* Comandantul Diviziei 11 Infanterie, generalul Edgar Rădulescu adresează Regimentului 4 Dorobanți mulțumirile sale pentru modul strălucit cum a luptat pe timpul de la 21 septembrie – 27 noiembrie 1944.

8. *Szemere, 20 decembrie 1944.* Ordinul de zi nr. 120 din 20 decembrie 1944 dat de comandantul Diviziei 3 Infanterie, prin care își manifestă recunoștința și certitudinea că amintirea bravilor ostași ai Regimentului 4 Dorobanți ce și-au pierdut viața în luptele de la Halmaj va rămâne veșnic înscrisă în cartea de aur a Diviziei 3 Infanterie.

9. *Szemere, 22 decembrie 1944.* Adresa de mulțumire a comandantului Corpului 6 Armată – generalul Gh. R. Gheorghiu, către

comandantul Regimentului 4 Dorobanți – colonel Popescu Emil Anton, pentru ajutorul prețios dat în bătălia Hernadului (13 – 18 decembrie 1944).

10. Ordinul de zi nr. 568 din 4 februarie 1945 al comandantului Armatei a 4-a în care citează pe armată pentru vitejia dovedită pe câmpul de luptă pe cei ce s-au distins în luptele pentru cucerirea orașelor Plesiveč și Paskova.

11. Ordin de zi pe regiment nr. 531 prin care sunt citați pentru faptele de arme și spiritul de sacrificiu de care au dat dovadă pe tot timpul luptelor de la 2 – 7 februarie 1945 (comandantul Batalionului I și ostașii Companiilor 1 și 2).

12. Ordinul de zi nr. 24 din 8 aprilie 1945 prin care se aduc mulțumiri celor ce s-au distins în operațiunile duse de trupele române în Valea Gronului până în regiunea Kremnica.

13. *1 mai 1945.* Raport al comandantului Regimentului 4 Dorobanți referitor la propunerea pentru decorare cu „*Ordinul Mihai Viteazul*”, clasa a III-a, cu spade, „*post mortem*” a sublocotenentului Popțeanu T. Gheorghe, comandantul Companiei 1.

1

București, 26 noiembrie 1876

Raportul colonelului George Slăniceanu, ministrul de Război, și Decretul pentru crearea a încă opt regimente de dorobanți aflate în compunerea diviziilor teritoriale

Prea Înalte Doamne,

[...] Organizația actuală a dorobanților reprezintă inconveniente ce în mare parte au întârziat dezvoltarea acestei arme. În adevăr teritoriul unui regiment cuprinzând astăzi patru județe, din cauza acestei mari întinderi de teritoriu, administrația și comandamentul acestor regimente nu se poate exercita cu toată vigoarea și prin urmare rezultatele unei asemenea organizațiuni nu pot fi mulțumitoare.

Subsemnatul, fiind preocupat de a pregăti și grăbi organizația infanteriei teritoriale într-un mod care să ne garanteze mai bine o mai grabnică mobilizare și un număr mai considerabil de forțe, ceea ce nu se poate obține decât

urmărind numărul regimentelor și dându-le mai multe mijloace pentru instrucția și organizația lor.

Pentru aceste motive, și până când resursele noastre financiare ne vor permite ca fiecare județ al țării să reprezinte un regiment de dorobanți, am onorul a supune la aprobarea Măriei Voastre alăturatul proiect de decret, care cuprinde organizația teritorială a dorobanților în 16 regimente și care este a se pune în aplicare de la 1 ianuarie viitor 1877.

Mai târziu, voi avea onoare de a supune la aprobarea Măriei Voastre, atât numirea comandaților acestor regimente, cât și pe ofițerii superiori și inferiori trebuincioși organizației de față.

[...] Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Rezbel,
Colonel SLĂNICEANU

No. 10.162

Asupra raportului Ministrului nostru Secretar de Stat la Departamentul de Rezbel, sub no. 10.162.

Am decretat și decretăm:

Art. I. Se creează opt regimente de dorobanți, peste cele opt care există astăzi.

Art. II. Organizația teritorială a acestor 16 regimente în batalioane și companii, va fi după cum urmează:

A I-a DIVIZIE TERITORIALĂ MILITARĂ

1-iul Regiment Dorobanți

Reședința Craiova

Cuprinde județele Mehedinți și Dolj

1-iul Batalion Mehedinți

Reședința Turnu-Severin

1-a Companie Vârciorova, (cu reședința la Vârciorova) se compune din plaiul Cloșani și plasa Motru de Sus.

2-a Companie Turnu-Severin, (cu reședința la Turnu-Severin) se compune din oraș cu plășile Ocolul și Motru de Jos.

3-a Companie Gruia, (cu reședința Gruia) se compune din plășile Blahnița și Câmpul.

4-a Companie Dumbrava, (cu reședința la Guardinița) se compune din plasa Dumbrava.

2-lea Batalion Dolj

Reședința Craiova

5-a Companie Craiova, (reședința Craiova) se compune din orașul Craiova și plășile Amaradia, Jiul de Sus, Dumbrava și Ocolul.

6-a Companie Calafat, (reședința Calafat) se compune din plasa Câmpul.

7-a Companie Balta, (reședința la Bistrețu) se compune din plasa Balta.

8-a Companie Bechet, (reședința Bechet) se compune din plasa Jiul de Jos.

2-lea Regiment Dorobanți

Reședința Râmnicu Vâlcea

Cuprinde județele Gorj și Vâlcea

1-iul Batalion Gorj

Reședința Târgu-Jiu

1-a Companie Vulcan, (reședința la Buliga) se compune din plaiul Vulcan.

2-a Companie Novaci, (reședința la Drăgoești) se compune din plaiul Novaci.

3-a Companie Târgu-Jiu, (reședința Târgu-Jiu) se compune din orașul Târgu-Jiu și plășile Ocolu și Jiului.

4-a Companie Amaradia, (reședința la Cărbunești) se compune din plasa Amaradia și Gilortul.

2-lea Batalionul Vâlcea

Reședința Râmnicu-Vâlcea

5-a Companie Cozia, (reședința Râu-Vadului) se compune din plaiul Cozia.

6-a Companie Râmnicu Vâlcea, (reședința Râmnicu-Vâlcea) se compune din plășile Horez, Otăsău, Ocol și orașul Râmnicu Vâlcea.

7-a Companie Oltețu de Sus, (reședința Pleșoiu) se compune din plasa Oltețu de Sus.

8-a Companie Drăgășani, (reședința Drăgășani) se compune din plășile Oltețu de Jos și Oltu.

3-lea Regiment Dorobanți

Reședința la Slatina

Cuprinde județele Romanați și Olt.

1-iul Batalion Romanați

Reședința Caracal

1-a Companie Balș, (cu reședința Balș) se compune din plășile Oltețu și Oltu de Sus.

2-a Companie Caracal, (reședința Caracal) se compune din plasa Ocolu și orașul Caracal.

3-a Companie Balta, (reședința Grojdibod) se compune din plasa Balta.

4-a Companie Izlaz, (reședința Izlaz) se compune din plasa Oltețu de Jos.

2-lea Batalion Oltu

Reședința Slatina

5-a Companie Oltu, (reședința Câmpu-Mare) se compune din plasa Oltu.

6-a Companie Vedea, (reședința Negreni), se compune din plasa Vedea.

7-a Companie Slatina (reședința Slatina) se compune din plasa Mijlocu și orașul Slatina.

8-a Companie Șerbănești, (reședința Drăgănești) se compune din plasa Șerbănești.

4-lea Regiment Dorobanți

Reședința la Pitești

Cuprinde județele Argeș și Muscel

1-iul Batalion Argeș

Reședința Pitești

1-a Companie Loviștea, (reședința Șuici) se compune din plasa Loviștea.

2-a Companie Curtea de Argeș, (reședința Curtea de Argeș) se compune din plășile Argeș și Topologu.

3-a Companie Pitești, (reședința Pitești) se compune din plasa Oltu, plasa Pitești și orașul Pitești.

4-a Companie Cotmeana, (reședința Costești) se compune din plășile Cotmeana și Gălășești.

2-lea Batalionul Muscel

Reședința Câmpu-Lung

5-a Companie Câmpu-Lung, (reședința Câmpu-Lung) se compune din plaiul Nucșoara și orașul Câmpu-Lung.

6-a Companie Giuvala, (reședința Podu Dâmboviței) se compune din plaiul Dâmboviței.

7-a Companie Râurile, (reședința Micești) se compune din plasa Râurile.

8-a Companie Argeșul, (reședința Bârsești) se compune din plășile Argeșul și Podgoria.

„Monitorul Oastei”, nr. 35 din 9 decembrie 1876 – Partea Oficială, p. 810 – 814.

2

„No. 1098. Înalt decret, relativ la fixarea jaloanelor celor opt regimente de dorobanți create nou, în anul 1876.

Prea Înălțate Domne,

Prin Înaltul decret no. 2195, din 26 noiembrie 1876, numărul regimentelor de dorobanți s'a ficsat la 16.

Înaltul decret no. 1467, din 21 august 1873, ficseză colorile jalonelor numai a opt regimente de infanterie teritoriale, esistând atunci.

Trebuind a se ficsa acum colorile jalonelor și pentru nouile regimente, supun respectuos Măriei-Vostre, alăturatul project de decret, prin care se mențin jalonele decretate pentru vechile opt regimente de dorobanți, și totodată fanioanele regimentelor teritoriale de infanterie înființate din nou, conservându-se același principiu stabilit prin Înaltul Măriei-Vostre decret no. 1467, din 21 august 1873.

Dacă Măria-Voastră încuviințedă aceste dispozițiuni, O rog plecat a subsemna alăturatul project de decret.

Sunt cu cel mai profund respect,

Prea Înălțate Domne,

al Măriei-Vostre,

Prea plecat și prea supus servitor,

Ministru secretar de Stat la departamentul de resbel,

General de brigadă CERNAT.

No. 5012.

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la departamentul de resbel, No. 5012;

Am decretat și decretăm:

Art. I. Jalonele a 16 regimente de dorobanți și dispoziția culorilor acestor jalone, avându-se în vedere bazele stabilite prin decretul nostru no. 1467, din 21 august 1873, vor fi următoarele:

Regimentele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 conform decretului sus citat.

Regimentul 9. Galben la mijloc în diagonală (lățime 17 centimetre), albastru lângă lemn în colțul inferior și alb în colțul superior al pânzei jalonului.

Regimentul 10. Roșu la mijloc în diagonală (lățime 17 centimetre), albastru în colțul inferior și alb în colțul superior al pânzei jalonului.

Regimentul 11. Albastru la mijloc în diagonală (lățime 17 centimetre), alb în colțul inferior și roșu în colțul superior al pânzei jalonului.

Regimentul 12. Alb la mijloc în diagonală (lățime 17 centimetre), albastru în colțul inferior și galben în colțul superior al pânzei jalonului.

Regimentul 13. Roșu la mijloc în diagonală (lățime 17 centimetre), alb în colțul inferior și albastru în colțul superior al pânzei jalonului.

Regimentul 14. Albastru la mijloc în diagonală (lățime 17 centimetre), galben în colțul inferior și alb în colțul superior al pânzei jalonului.

Regimentul 15. Galben la mijloc în diagonală (lățime 17 centimetre), alb în colțul inferior și albastru în colțul superior al pânzei jalonului.

Regimentul 16. Alb la mijloc în diagonală (lățime 17 centimetre), galben în colțul inferior și albastru în colțul superior al pânzei jalonului.

Art. II. Fanioanele acestor regimente teritoriale de infanterie sunt ca acelea ale regimentelor permanente de infanterie, având cele trei culori naționale dispuse paralel cu lemnul, conform cu legea promulgată la 11 martie 1872.

Art. III. Ministru nostru, secretar de Stat la departamentul de resbel, este însărcinat cu executarea decretului de față.

Dat în București, la 9 mai 1877.

CAROL.

Ministru de resbel, General de brigadă CERNAT.

„Monitorul Oastei”, nr. 14/31 iulie 1877, p. 505 – 507.

10 noiembrie 1877

**Ordin de zi al colonelului George Slăniceanu, comandantul Corpului
dintre Vid și Isker, prin care evidențiază comportarea vitejească a
trupelor de sub comanda sa
cu prilejul cuceririi Rahovei**

Ofițeri, subofițeri, caporali și soldați ai corpului dintre Vid și Isker, creat în scopul de a executa operațiunile militare al căror scop erau luarea Rahovei, și-a îndeplinit misiunea sa cu cea mai mare onoare și patriotism, mulțumită bravurei, abnegațiunei și devotamentului vostru.

Luptele de la 18 octombrie și 7 și 9 noiembrie la care ați luat parte cu atâta avânt și curaj, dovedesc până la evidență că România poate conta pe vitejia voastră.

Exprim mulțumirile și recunoștința mea regimentelor 1 și 4, 10 și 15 de dorobanți, 2, 8 și 9 de călărași, bateriilor 3, 4 și 5 din Regimentul 2 artilerie, Bateriei teritoriale, Companiei de geniu și Corpului medical.

Înainte de a mă despărți de voi, iubiții mei camarazi cu care am împărtășit toate privațiunile și primejdiile războiului, îmi fac cea de pe urmă datorie a vă conjura să persistați în a vă îndeplini și pe viitor tot cu atâta sfințenie datoriile voastre către patrie, fără de a uita de a aduce omagiile noastre și a perpetua în inimile noastre suvenirul bravilor noștri camarazi, care și-au dat viața pentru consacrarea gloriei dobândite.

Maior Giurescu, maior Ene, locotenent Bordeanu, locotenent Radovici și toți bravii soldați morți și răniți pe câmpul de onoare, modul de eroism și abnegațiune trebuie să devină pentru voi un obiect de cult veșnic, singura răsplată demnă la care trebuie să aspire aceia pe care se sprijină existența și onoarea patriei.

Colonel Slăniceanu

Dr. Dan Berindei, colonel Leonida Loghin, locotenent-colonel Gheorghe Stoean, *Războiul pentru independența națională. 1877–1878*, Documente militare, Editura Militară, București, 1971, p. 463.

ACT DE MULȚUMIRE

Adresat Prefecturii de Argeș de către soldații români răniți

Nu voim a arăta aici caritatea și sufletul cel nobil ce caracterizează pe damele române, ale căror nume le cunoașteți foarte bine dumneavoastră, căci totdeauna nu au lipsit de a ne consola în suferințele ce aveam pe patul durerilor, și este de prisos a mai aminti că au aceleași merite de mărinimie ca și străbunele matroane române, și pe a căror nobilă față au avut fericirea de a vedea înșine de multe ori lacrimi de compătimire la suferințele și durerile noastre; pentru aceste mult stimate doamne vom avea a vă arăta separat mulțumirile noastre de recunoștință, care vor fi ca și acestea pura și dreapta noastră expresiune.

Suntem convinși că cunoașteți din experiență, domnule prefect, că nimeni nu poate ști mai bine persoanele ce cu deosebire ne îngrijesc pe patul suferințelor, decât noi, care suntem obiectul îngrijirilor lor.

Astfel dară, domnule prefect, fiindcă domnii medici au fost aceia, care ne-au măsurat minut cu minut gravitățile suferințelor noastre, și fiindcă cu drept cuvânt, putem zice că prin stăruința domnilor cea incomparabilă și prin ajutorul înaltei științe ce posedă, puturăm constata prin noi înșine, cât și prin cealaltă parte a camarazilor noștri deja concediați, care și o parte din noi au fost supuși la diferite operațiuni chirurgicale și tratamente medicale, și care ca și noi într-adevăr n-au putut face decât a le admira măiestria științifică și frumoasele reușite ce le-au putut obține cu noi. Prin urmare dară, stimabile domnule prefect, vă rugăm pe de o parte a arăta adâncă și via noastră recunoștință domnilor doctori prusieni Peiper și Striker, pe care îi rugăm a fi deplini convinși că Patria noastră și fiii săi, le exprimă prin vocea noastră adâncă și eternă recunoștință; iar pe de alta, binevoiți a comunica domnului dr. Striker profundele noastre regrete, căci a devenit victima unei îndelungate boli, ce a fost derivată din sânul nenumăratelor boli pe când se afla încă în mijlocul nostru.

Asemenea avem profund respect și recunoștință pentru D.I.I. Rădulescu sub-chirurg-ajutor și asistent al domnilor doctori Peiper și Streiker, care ne-au încurajat asupra operațiunilor ce trebuia a le suporta, și care ne-au arătat întotdeauna cel mai patriotic, conștiincios și cel mai sincer tratament, precum și neîntreruptul și neobositul concurs ce a dat domnilor doctori, atât în cazurile de

operațiuni, cât și în pansamentele lister's pe care continuă încă a ni le aplica singur și asta după plecarea domnilor doctori Peiper și Striker de la spitalul nostru, putem a vă spune, domnule prefect, că dumnealui în privința oricărui tratament în favorul nostru, a ținut locul celei mai apropiate a noastre rude.

Mulțumirile noastre arătăm și domnului D. Georgescu, sub-chirurg-ajutor în secția domnului doctor Striker.

Afară de acestea, domnule prefect, vă rugăm să binevoiți a arăta și domnului locotenent Vlădescu, administratorul spitalelor temporare din Pitești, pentru managiul administrativ, care neobosit ziua și noaptea ne supraveghea neîncetat, adâncă noastră recunoștință.

Pe lângă acestea, domnule prefect, veți binevoi a primi, de asemenea, adâncul respect și recunoștință ce avem pentru neobositul preot Iancu Brădeanu, care a fost singurul sprijin al nostru spiritual în tot timpul de când suntem internați aici; acest venerabil preot, domnule prefect, a fost singurul în acest oraș, care și-a luat sarcina de la sine a face toate serviciile divine în spitalele noastre temporare de la înființarea lor, și este într-adevăr unicul care le-a făcut.

Acestea fiind, respectabile domnule prefect, adevăratele noastre expresiuni de mulțumire, vă rugăm să binevoiți a face să se dea publicității, ca să putem și noi vedea înșine dreapta noastră recunoștință, și pe de o parte vă rugăm a comunica prezenta noastră mulțumire domnilor doctori și tuturor celorlalte persoane, iar pe de alta am fi mândri când ați binevoi a intermedia unde veți crede de cuviință, pentru a le încuviința fiecăruia din dumnealor distincțiile ce noi atestăm că le binemerită.

Sperăm, domnule prefect, în deosebitul dumneavoastră sentiment de patriotism și adevăr că veți binevoi a lua act de această a noastră adevărată și dreaptă declarațiune.

Semnați: Blănaru Haralambie, Regimentul 10 Dorobanți, Compania a 6-a, soldat, cu brațul drept tăiat (amputat).

Cazacu Milea, Regimentul 8 Linie, 5 (rezeecție la umăr), soldat.

Roman Dumitru, Regimentul 13 Dorobanți, Compania 1, soldat.

Sandu George, Batalionul 4 Vânători, Compania 2, soldat.

Aldea Badea, Regimentul 7 Linie, Compania 1, soldat.

Matei Ștefan, Regimentul 5 Linie, Compania 6, soldat.

Mincu George, Regimentul 2 Linie, Compania 4, soldat.

George Culea, Regimentul 8 Dorobanți, Compania 8, soldat.

Damian Nicolae, Regimentul 4 Artilerie, Bateria 5, soldat.

Dascălu Ioan, Regimentul 15 Dorobanți, Compania 6, soldat.
Peptănaru Iacob, Regimentul 4 Dorobanți, Compania 5, soldat.
Țăbu Tudorache, Regimentul 16 Dorobanți, Compania 4, soldat.
Prisecaru Nicolae, Regimentul 13 Dorobanți, Compania 3, soldat.
Dobre Marin, Regimentul 5 Dorobanți, Compania 1, soldat.
Thoma Radu, Regimentul 10 Dorobanți, Compania 8, caporal.
Popa Ion, regimentul 10 Dorobanți, Compania 8, caporal.
Mustață Nicolae, Regimentul 10 Dorobanți, Compania 5, soldat.
Ghenez Vasile, Regimentul 5 Linie, Compania 5, soldat.
Roman Ioan, Regimentul 6 Călărași, Escadronul 4, soldat.
Constantin Alexandru, Regimentul 2 Linie, Compania 8, soldat.
Șchiopu Constantin, Batalionul 1 Vânători, Compania 2, soldat.
Creangă Ioan, Regimentul 1 Artilerie, Bateria 2, soldat.
Nicolae Ioan, Batalionul 1 Geniu, Compania 3, soldat.
Iordan Nicolae, Regimentul 4 Dorobanți, Compania 5, soldat.
Stan Neacșu, Regimentul 1 Linie, Compania 4, soldat.
Chicoș Ion, Regimentul 6 Linie, Compania 3, soldat.
Boșilă Constantin, Regimentul 8 Dorobanți, Compania 1, soldat.
Melinte George, Regimentul 8 Linie, Compania 3, soldat.
Carp Dumitru, Regimentul 15 Dorobanți, Compania 6, soldat.

„Monitorul Oastei”, nr. 3 din 5 martie 1878 – Partea Neoficială, p. 68-70.

REGIMENTUL ARGEȘ Nr. 4
Decorat la 31 august 1917
de către Majestatea Sa Regele
pe Poiana Țigăncii de pe Dealul
Curmătura

„Mihai Viteazul”, cls.a-III-a
 Înalt Decret nr.928 din 21.VIII.1917

Pentru vitejia și avântul extraordinar, cu care au luptat ofițerii, subofițerii și soldații regimentului, în aprigile lupte din iulie 1917. Primind ordinul de a străpunge puternicul front german, de pe dealul Mărăști, au plecat la atac în dimineața zilei de 11 iulie și pătrunzând în tranșeele inamice, după o luptă înverșunată corp la corp, au continuat înaintarea către Valea Dracea Mare, iar în zilele următoare, acțiunea pentru ocuparea poziției Roșculeț, spre Câmpurile. S-au capturat 3 ofițeri, 360 trupă, 1 tun ungar de 105mm, 4 tunuri de 57 mm, 12 mortiere de tranșee, un mortier de 117mm, 7 aruncătoare de grenade, 14 chesoane, mitraliere, 700 arme infanterie, precum și o enormă cantitate de muniții și material de război.

Anuarul Ordinului „Mihai Viteazul” anii 1916-1920, p.161-162.

Telegrama nr. 97 901
din 5 iunie 1944

CORPUL 4 ARMATĂ
Către
Grupul de Armate Wöhler
Grupul de Corpuri Mieth
Armata a-IV-a

La ordinul dvs. telefonic transmis prin dl. general Mieth raportează:

Divizia 3 Infanterie în acțiunea care a dus-o de la 29 mai la 5 iunie [anul curent] a luptat fără nici un alt sprijin decât acel al artileriei sale, întrucât Brigada de tunuri de asalt (6 tunuri) a acționat foarte timid.

Acțiunea s-a dus contra unui inamic puternic organizat în teren. După declarațiile ofițerilor superiori români aceste organizații sunt similare celor de la Sevastopol și foarte numeroase în adâncime.

Din această cauză operațiunile duse în regiunea Horlești, Zahorna, Moimești chiar de Marile Unități blindate, nu au reușit să realizeze rezultate mult diferite.

Cu toată această rezistență a inamicului unitățile din Divizia 3 Infanterie au concurat totuși efectiv la ocuparea satelor Zahorna, Moimești și Pădurea Ciritei Mici și a înălțimilor cota 161 și 163.

Pentru acțiunea din satul Zahorna, comandantul Diviziei 24 Blindate a mulțumit pentru felul cum Regimentul 30 Infanterie a luptat.

Misiunea de curățire care i-a revenit în cursul zilei de astăzi nu s-a putut îndeplini într-un ritm rapid, deoarece terenul de curățit avea o formă unghiulară cu baza de circa 2 Km pe adâncime de circa 12 Km, extrem de frământat cu organizații numeroase care nu erau părăsite de inamic și deci care trebuiau atacate succesiv.

În plus, acțiunea Diviziei 3 Infanterie avea un caracter de legătură între Corpul 4 Armată german și Corpul 57 Blindat și nu influența în nici un fel înaintarea aripilor interioare a acestor Mari Unități.

La sfârșitul zilei de azi, aflându-se la nord de cota 129 (12 km est Moimești) misiunea Diviziei 3 Infanterie se poate considera terminată. Ea nu a mers mai încet decât vecina sa din dreapta.

Pentru a face dovadă de efortul făcut de Divizia 3 Infanterie vă raportează că pierderile în aceste 6 zile de luptă sunt de 50 ofițeri, 32 subofițeri și 1653 trupă.

Țin să adaug în fine că în operațiunile de ieri și azi Divizia 3 Infanterie sub ordinele directe ale Diviziei 24 Blindate, iar pentru operațiunile de azi și Regimentul 4 Dorobanți (2 batalioane) a fost subordonat Diviziei 14 Blindate, ambele comandamente având răspunderea integrală utilizării lor.

COMANDANTUL CORPULUI 4 ARMATĂ
General de Divizie

Nicolae STOENESCU

C.S.P.A.M.I., Colecții arhivistice, fond nr. 339, dosar nr.145.

Divizia XI-a Infanterie
Comandantul
Nr. 30.311

P.C. Tarczal
26 noiembrie 1944

Către
Regimentul 4 Dorobanți

Binevoiți a primi dvs. personal și a transmite ofițerilor, subofițerilor și trupei Regimentului 4 Dorobanți mulțumirile mele pentru modul strălucit cum Regimentul 4 Dorobanți a luptat pe timpul de la 21.XI – 27.XI.1944.

Luptele din zona Mezözömborului, precum și ocuparea acestui oraș, înscriu o nouă pagină de glorie în trecutul acestui brav Regiment.

Mă închin în fața celor ce și-au vărsat sângele pentru victoria și gloria neamului.

Comandantul Diviziei XI-a Infanterie
General,
Edgar Rădulescu

C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1794, f. 41.

8

**ORDIN DE ZI nr. 120
din 20 decembrie 1944**

Valea Hernadului prin sistemul său de comunicații, căi ferate și șosele, prin acoperirile și localitățile sale constituie o mare cale de pătrundere în interiorul teatrului de operații cehoslovac și deci într-unul din punctele cele mai sensibile ale apărării inamice.

Satul Halmay, nod important de comunicații, dominat la Est și Vest de înălțimi, călare chiar pe lunca Hernadului, prevăzut cu un canal de 2 m adâncime, obstacol natural, în calea atacatorului, puternic organizat și apărat de inamic, a constituit bastionul și cheia de boltă a apărării inamice.

Atacurile repetate date de Divizia a 3-a Infanterie pentru cucerirea satului Halmay, au constituit una din operațiunile cele mai grele, dar și cele mai glorioase ale Diviziei a 3-a Infanterie.

În atacurile pentru cucerirea satului Halmay, s-a distins în mod deosebit Regimentul 4 Dorobanți, care a înscris cea mai frumoasă pagină de glorie din lungul șir de fapte glorioase ale acestei unități.

De la 1 decembrie 1944, data când Regimentul a luat contact cu inamicul, ce ocupa liziera de sud a satului și până în noaptea de 12/13 decembrie 1944, dată la care a cucerit definitiv satul Halmay, Regimentul 4 Dorobanți, prin atacuri de zi și de noapte, făcând față vitejește contraatacurilor inamice, a măcinat zi de zi apărarea inamică, a produs pierderi serioase inamicului și l-a dislocat.

Un dispozitiv al infanteriei și artileriei amplasat într-un teren complet descoperit, dominat și învăluit de înălțimi adiacente, sub vederile și focul în continuu ale inamicului, într-un teren mocirlos, cu bălți și mlaștini în care la 20-30 cm sub nivel mustește apa, făcând imposibilă orice îngropare în adâncime a dispozitivului, pe ploaie și frig, numai datorită bravurii, tenacității și voinței ferme a ofițerilor, subofițerilor și trupei, atacul pentru cucerirea localității a putut fi dus la bun sfârșit.

Sforțările făcute au fost supraomenești.

Având caracterul de atacul unei localități întărite, regimentul a cucerit mai întâi gara și colțurile de SV și SE ale satului, care în urma contraatacurilor și atacurilor au trecut dintr-o mână într-alta.

În ziua de 12 decembrie 1944 Regimentul 4 Dorobanți întărit cu un batalion din Regimentul 1 Vânători a dat asaltul final pentru cucerirea bastionului Halmay.

Fixând cu Batalionul II/Regimentul 4 Dorobanți satul Halmay de front, îl ataca cu Batalionul I/Regimentul 4 Dorobanți dinspre Vest spre Est și cu Batalionul I/Regimentul 1 Vânători dinspre NV spre SE.

Atacul a fost foarte vijelios, prin lupte corp la corp, la baionetă și cu grenada, din casă în casă, sprijiniți de aruncătoare și tunurile anticar, o mână de oameni a izbutit să cucerească până la orele 23⁰⁰ satul Halmay, înfrângând ultima rezistență inamică.

În acest atac vijelios s-au capturat peste 200 prizonieri/ofițeri, subofițeri și trupă/, trei tunuri anticar, 2 aruncătoare de 60 mm, trenul de luptă al unui batalion și multă pradă de război.

Cucerirea satului Halmay constituie una din cele mai frumoase fapte de arme ale Regimentului 4 Dorobanți și ale Diviziei a 3-a Infanterie.

Pentru faptele de arme de mai sus, citez prin ordin de zi pe Divizie:

- Regimentul 4 Dorobanți și bravul său comandant, lt. col. Popescu Emil, care tot timpul în linia I-a a îmbărbătat, impulsionat și comandat trupa sa.
- Batalionul I și II/Regimentul 4 Dorobanți și pe comandanții acestor batalioane, căpitan Drăguț Dumitru și căpitan Tomiuc Nicolae.
- Batalionul I/Regimentul 1 Vânători și maiorul Elian Petre, comandantul Regimentului 1 Vânători, care a condus personal batalionul.
- Căpitanul Iorga Ilie, căpitan Georgescu Florea, sublocotenent Enăchescu Ioan și serg. maj. Roceanu Gheorghe toți din Regimentul 4 Dorobanți, care prin curajul lor, prin voința neînfricăată au ajutat și impulsionat atacul în interiorul localității.

În fața morților și răniților mă închin cu smerenie și amintirea lor va rămâne veșnic neștearsă în cartea de aur a Diviziei a 3-a Infanterie și a neamului.

Prezentul ordin de zi se va citi ofițerilor, subofițerilor și trupei de sub arme.

Dat astăzi 20 decembrie 1944 la Comandamentul Diviziei a 3-a Infanterie la Szemere.

Comandantul Diviziei a 3-a Infanterie

General

/ss/ I. Popescu

C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr.1794, f. 61-62.

Corpul 6 Armată
Comandantul
Nr. 37.911

Szemere 22.XII.1944

Domnului Colonel Popescu Anton
Comandantul Regimentului 4 Dorobanți

Mulțumesc comandantului, ofițerilor, subofițerilor și trupei Regimentului 4 Dorobanți, pentru prețiosul concurs dat Corpului VI Armată, în executarea misiunii de la 13 – 18.XII.1944.

Numele dvs. a fost comunicat la radio București și Londra și publicat în presa română, pentru felul cum ați luptat în bătălia Hernadului, cu Regimentul 4 Dorobanți.

Comandantul Corpului VI Armată
General
/ss/Gh. R. Gheorghiu

C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”, dosar nr. 1794, f. 69.

10

ORDIN DE ZI nr. 568 din 4.II.1945, al Armatei a IV-a

În ofensiva începută la 12.I.1945, Divizia a 3-a Infanterie comandată de generalul Popescu Ioan, având ca șef de Stat Major pe lt.col. Constantinescu Alexandru și șef al Biroului 3 Operații pe cpt. Ștefănescu Aurel, luptând în subordinea Corpului 51 Armată aliat, s-a bătut vitejește ajungând cea dintâi pe obiectivul ordonat, după lupte crâncene și mari jertfe de sânge.

Astfel:

După 2 zile de luptă, printr-un atac dat în prima jumătate a nopții de 13/14.I.1945, Regimentul 1 Vânători, de sub comanda colonelului Pambucol Ioan, Regimentul 4 Dorobanți comandat de lt.col. Popescu E. Anton și Regimentul 30 Dorobanți de sub comanda lt.col. Ocraîn Gheorghe reușesc să

cucerească orașul Pleviseč, important nod de comunicații, surprinzând podurile de la N. și V. de oraș, care erau pregătite de inamic pentru a fi distruse. Străbătând înălțimile stâncoase și împădurite ale văii Stitnik și atacând vijelios inamicul ce rezistă pas cu pas, Divizia a 3-a reușește în a 3-a zi de luptă să cucerească satul Pascova, deschizând defileul de la N. de Pleviseč și ușurând astfel desfășurarea operațiunilor ulterioare. În fața puternicelor contraatacuri inamice începute în ziua de 15.I.1945, Divizia rezistă pe linia atinsă, iar când în dimineața de 16.I.1945, ora 2, când un grup dintr-un regiment de asalt inamic, ce reușise să se infiltreze prin frontul Marii Unități din stânga, ca să debușeze în poziția Divizionului III/R.6.Art., comandat de cpt. Miron Stoica, artileristii se bat vitejește cu toată surprinderea de inamic și reușesc să constituie un front de apărare pe linia materialului de artilerie al Divizionului II/R.6.Art., de sub comanda maiorului Ioanid Nicolae, și să stăvilească înaintarea inamicului spre Pleviseč.

Batalioanele Regimentului 30 Dorobanți comandate de maiorul Colaescu și cpt. Popescu Nicolae și Bat. II din Regimentul 4 Dorobanți comandat de cpt. Iorga Ilie, întoarse prin acțiunea inamicului din spatele lor au rezistat eroic atacurilor inamice, din față și din spate, date cu infanteria însoțită de tunuri de asalt, producând astfel mari pierderi dușmanului. Prin acțiunea hotărâtă a artileristilor Regimentului 6 Artilerie, comandat de col. Petrescu Ghe. și prin rezistența dâră a celor trei batalioane încercuite, Divizia face față strălucit inamicului și restabilește prin grele jertfe de sânge situația Marii Unități în subordinea căreia lupta. S-au mai distins următorii ofițeri, subofițeri și soldați: cpt. Barbu Gh., lt. Tătaru Gh., slt. Păunescu David, slt. Tăune C., slt. Dobre Gh., slt. Ioanițiu S., plt. Miron St., serg. maj. Lădaru Gh., Dogaru D., Vicereac T., Sava Șt., Bruma Gh., serg. Badea I., Iorgulescu C., caporalii Mărculescu, Ionescu I., Almăjanu N., și sold. Floroiu V., Lăcătușu I., Marin T., Pleșa V., Păunescu Gh. și Ducan V.

Având în vedere faptele mai sus arătate, jertfele, nezdruccinată voință de luptă și vitejia dovedită pe câmpul de bătălie, citez prin ORDIN DE ZI pe armată DIVIZIA A 3-A INFANTERIE de sub comanda generalului Popescu Ioan, împreună cu unitățile, comandanții, ofițerii și subofițerii mai sus arătați, ca exemplu de bravură și vitejie pe întreaga armată.

Comandantul Armatei a IV-a

General de Corp de Armată/ss/Nicolae Dăscălescu

C.S.P.A.M.I., Colectii arhivistice, fond nr. 1025, dosar nr. 1, f.156.

**ORDIN DE ZI nr. 531
din 16 februarie 1945**

În luptele de la cota 583, aflată la 1600 m S – SE de Landweschule, în repetatele atacuri date de Batalionul I/Regimentul 4 Dorobanți, începând din dimineața zilei de 2 februarie 1945 și până la 7 februarie 1945, atacuri date de companii cu efective foarte mici contra unui inamic foarte bine dotat și hotărât ca să păstreze cota, s-au distins în mod deosebit căpitan Tacu M., comandantul Batalionului I, cum și compania 2-a comandată de sublocotenent Teodorescu Radu și compania I, comandată de sublocotenent Ioniță Tasică.

Prin focul puternic al armelor automate ale inamicului și focul continuu al artileriei și brandt-urilor inamice, pe un teren greu de parcurs și descoperit, ostașii acestor companii au atacat cu îndârjire, sfidând moartea ce-i amenința la fiecare pas.

Prin curajul și tăria lor au ajuns prin foc la primele rezistențe ale inamicului, capturând în ziua de 2 februarie 1945 un subofițer și doi soldați germani, precum și o mitralieră și un pistol mitralieră german, cu muniția respectivă; iar pe data de 4 februarie 1945 încă un soldat german cu arma respectivă.

Mărturia forței și dârzeniei inamice și a hotărârii nestrămutate de a pune stăpânire pe cotă a ostașilor companiei a 2-a și 1-a, este numărul mare de morți și răniți al batalionului, care atinge aproape 1/3 din totalul luptătorilor din linia I-a.

Pentru curajul, bărbăția și spiritul de sacrificiu de care au dat dovadă comandantul Batalionului I, cum și ostașii companiei a 2-a comandată de slt. Teodorescu Radu și Compania 1 comandată de slt. Ioniță Tasică, pe tot timpul luptelor de la 2 – 7 februarie 1945.

CITEZ PRIN ORDIN DE ZI PE REGIMENT

Comandantul Batalionului I, căpitan Tacu, compania a 2-a și compania 1, împreună cu comandanții companiilor, printre care în mod special:

Compania a 2-a

Frt. Iosif Constantin, ctg. 1945, mort;

Sold. Burtilă Nicolae ctg. 1937, sold. Mătușa Gheorghe, ctg. 1943, ambii grav răniți în piept deasupra amplasamentelor inamice;

Serg. Trușcă Oprea, ctg. 1942;
Cap. Duță Constantin, ctg. 1938;
Cap. Popescu Emil, ctg. 1945;
Cap. Stoian Anghel, ctg. 1944;
Sold. Gaciu Andrei, ctg. 1943;
Sold. Drăghici Constantin, ctg. 1943

Compania 1

Sold. Nisiparu Nicoale, ctg. 1944, mort în fața rezistențelor inamice;
Serg. Neacșu Alexandru, ctg. 1942;
Serg. Bolan Marin, ctg. 1942;
Sold. Anton Ion, ctg. 1943, toți trei au intrat în poziția inamică, capturând doi prizonieri și o mitralieră;

Serg. Pușcă Ilie, ctg. 1938;
Sold. Ilinca Nicolae, ctg. 1942;
Sold. Ghiță Ioan, ctg. 1938;
Sold. Marinescu Nicolae, ctg. 1943;
Sold. Băbeanu Ioan, ctg. 1944.

S-au mai distins următorii ostași din compania a 3-a:

Sold. Sofica Ion, ctg. 1942;
Frt. Crefea Ion, ctg. 1937;
Sold. Belivoacă Gh., ctg. 1945;
Frt. Fulger Florea, ctg. 1941, morți;
Serg. maj. Pieptea Victor, rănit;
Serg. Cârstoiu Nicolae, ctg. 1943;
Serg. Proca Nicolae, ctg. 1943;
Frt. Florea Nicolae, ctg. 1944.

Din compania a 4-a s-au distins următorii mitralieriști:

Serg. Manea Ioan, ctg. 1942, care ca voluntar a atacat cu pușcașii prinzând singur un prizonier, după care este omorât la mitralieră de un brandt inamic.

Sold. Niculcioiu Ioan, ctg. 1943 mort la mitralieră;
Serg. Șerban Gh., ctg. 1941.

Morților din Batalionul I din Regimentul 4 Dorobanți aducem prinosul nostru de recunoștință.

Numele și faptele lor vor rămâne neșterse din inimile noastre și din Cartea de Aur a Regimentului 4 Dorobanți.

Prezentul ordin de zi va fi citit la raportul unităților sub arme.

Comandantul Regimentului 4 Argeş
Lt. col. Emil Popescu.

C.S.P.A.M.I., fond Regimentul 4 Dorobanţi „Argeş”, dosar nr. 1794, f. 147-148.

12

ORDIN DE ZI nr. 24 din 8 aprilie 1945

În operaţiunile duse de trupele române în Valea Gronului până în regiunea Kremnica, Divizia 3-a Infanterie s-a distins în mod excepţional dintre toate unităţile române şi aliate ce au acţionat în această regiune şi s-a acoperit din nou de glorie nemuritoare, prin strălucitele fapte de arme pe care le-a săvârşit.

Începând din noaptea de 21/22 martie, Divizia forţează râul Gron în regiunea Gunda, după care bravii dorobanţi musceleni şi vânători piteşteni străbătând numeroase câmpuri de mine şi reţele de sârmă, se caţăără cu unghiile pe pantele abrupte de la nord, de unde alungă pe inamic.

Continuând apoi atacul fără odihnă într-un teren foarte accidentat, împădurit şi baricadat, cucereşte succesiv localităţile Kasova, Budiska, Dubrava, Zelenza, Bresnică, Ladno, traversează valea Igraşului, pune stăpânire pe înălţimile dominate de la sud de oraşul Kremnică, pe care îl asaltează şi ocupă în noaptea de 2/3 aprilie 1945.

Pentru aceste fapte de arme excepţionale, care au atras mulţumiri speciale din partea Comandamentului superior aliat;

SE CITEAZĂ PRIN ORDIN DE ZI PE ARMATĂ:

- a) Ofiţerii, subofiţerii şi ostaşii infanterişti, artilerişti, pionieri, transmisionişti din Divizia 3-a Infanterie, de sub comanda energicului şi bravului general Popescu D. Ioan;
- b) Lt. colonel Popescu E. Anton, comandantul Regimentului 4 Dorobanţi şi căpitanul Tacu Mihail, comandant de batalion, care au căzut răniţi în fruntea unităţilor respective;

- c) Căpitanul Groșescu Vasile, brav comandant de batalion din Regimentul 4 Dorobanți, căzut la datorie în prima linie a pușcașilor săi, lovit în cap, în timp ce inamicul contraataca pe cota 938;
- d) Statul Major al Diviziei 3-a Infanterie, care prin glorioasele fapte de arme și jertfa eroilor căzuți la datorie, a înscris o nouă pagină de lumină în drumul spre victorie al Armatei a IV-a.

Comandantul Armatei a IV-a

General de Corp de Armată /ss/ Nicolae Dăscălescu

C.S.P.A.M.I., fond Direcția Cadre și Învățământ, 1974, dosar nr. 13.265, f. 29.

13

Nr. 1739

1945 1 mai

Regimentul 4 Dorobanți

către

BRIGADA A 3-A INFANTERIE

Am onoarea a propune pentru decorare, cu Ordinul „Mihai Viteazul” cls. a III-a, cu spade, „post mortem”, pe sublocotenentul Popțeanu T. Gheorghe, comandantul Companiei 1 pentru fapte de arme săvârșite pe câmpul de luptă, pe timpul de la 15-22 aprilie 1945.

Sublocotenentul Popțeanu T. Gheorghe a luat parte la acțiunile duse de Regiment în calitate de comandant al Companiei 1 pușcași, dând dovadă de mult curaj și spirit de sacrificiu.

În noaptea de 17/18 aprilie 1945 se ordona o incursiune pentru a se captura prizonieri. Sublocotenentul Popțeanu T. Gheorghe deși comandant de companie, este primul care se oferă voluntar a executa incursiunea asupra înălțimilor 700 m. N. cota 974, S.E. satul Căcimany, punct foarte puternic apărat de inamic.

Prin exemplul și curajul său personal, ofițerul și-a antrenat și condus grupa de incursiune în condițiuni atât de bune încât inamicul nu a putut descoperi acțiunea întreprinsă decât în momentul când a căzut în spatele unui cuib de arme automate.

Deși inamicul era bine amplasat și organizat la teren, fiind surprins cu foc din spate este pus pe fugă lăsând pe teren doi morți.

Se capturează: 1 mitralieră și 2 pistoale automate.

Patrula se înapoiază fără nici o pierdere.

Prin această acțiune îndrăzneată și plină de succes puterea de rezistență a inamicului din fața companiei sale este redusă.

În atacul din ziua de 21 aprilie 1945, dat pentru cucerirea înălțimilor N.E. satul Čičimany, cu tot focul puternic al inamicului, în fruntea companiei sale, cucerește rezistență cu rezistență și este primul care ajunge pe obiectiv.

În acest atac, sublocotenentul Popțeanu Gheorghe este serios rănit, însă refuză cu toate insistențele medicului și a camarazilor săi să se evacueze și rămâne mai departe în mijlocul ostașilor săi dragi.

A doua zi rana neîngrijită se infectează producându-i febră.

La sfaturile date de medic, de data aceasta, făgăduiește că se va evacua, după ce, mai întâi, va lua parte la atacul ce se ordonase pentru ora 8 dimineața.

În acest atac, în ziua de 22 aprilie, dat pentru cucerirea înălțimilor N.E. satul Čičimany, ia sub comanda sa și compania 2-a pușcași, al cărei comandant căzuse rănit.

În fruntea ambelor companii pornește la atac și prin lupte dârze cu grenada reușește să ajungă primul la creastă. În timp ce își îmbărbăta ostașii la atac cade ca un erou lovit mortal de un glonte inamic.

Pentru faptele sale de arme săvârșite pe câmpul de luptă, îl propun la decorare cu Ordinul „Mihai Viteazul” cl. a III-a, cu spade, „post mortem”, pe sublocotenentul Popțeanu T. Gheorghe, ca o dreaptă recompensă a meritelor sale excepționale săvârșite în contact cu inamicul.

Comandantul Regimentului 4 Dorobanți

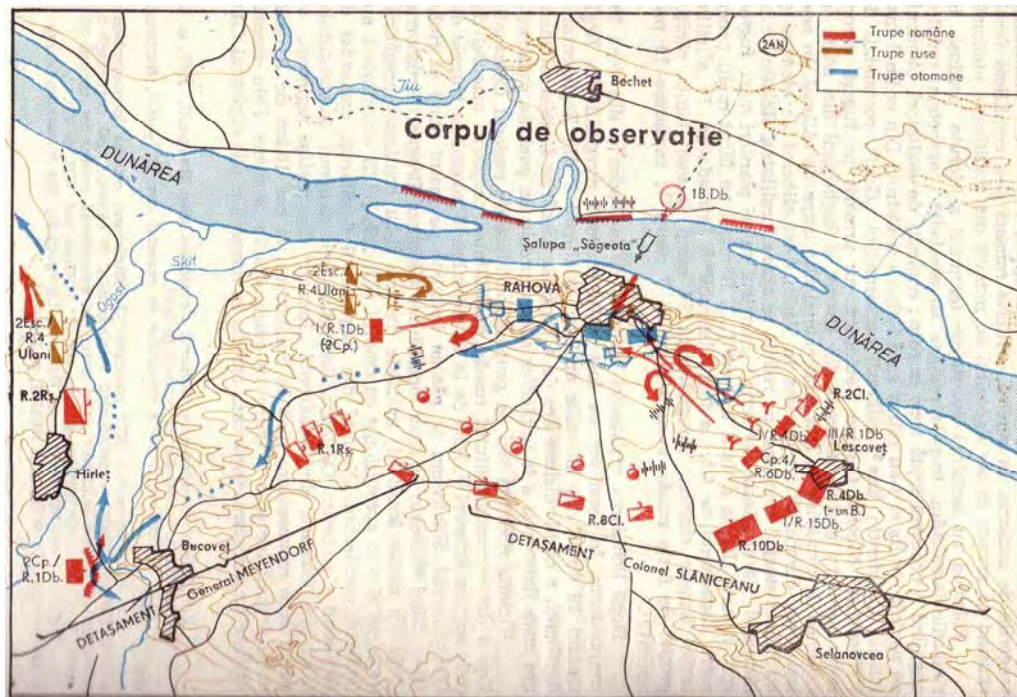
Lt. colonel,

Remus Cornățeanu

C.S.P.A.M.I., Colecții arhivistice, fond nr. 1025, dosar nr. 1, f.53.

2. HĂRTI

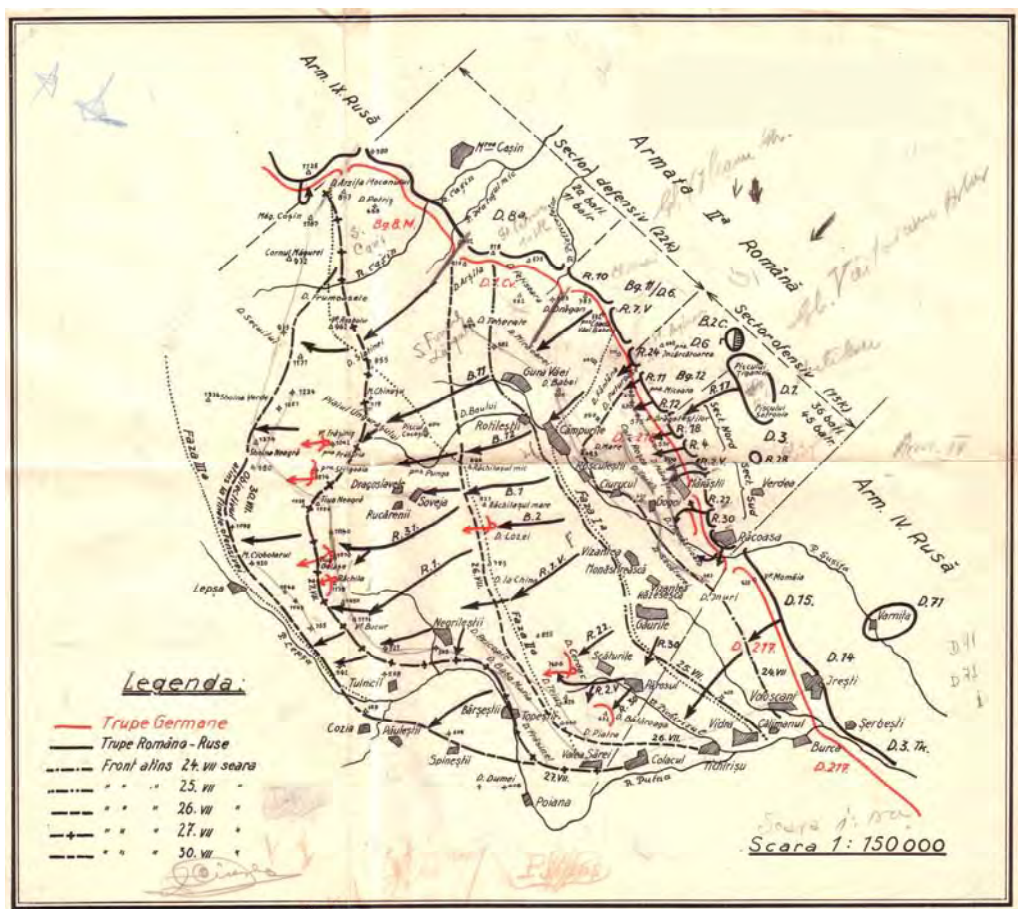
Bătălia de la Rahova, 7/19 – 9/21 noiembrie 1877

Bătălia din zona Vidin. Luptele din 12/24 – 13/25 ianuarie 1878

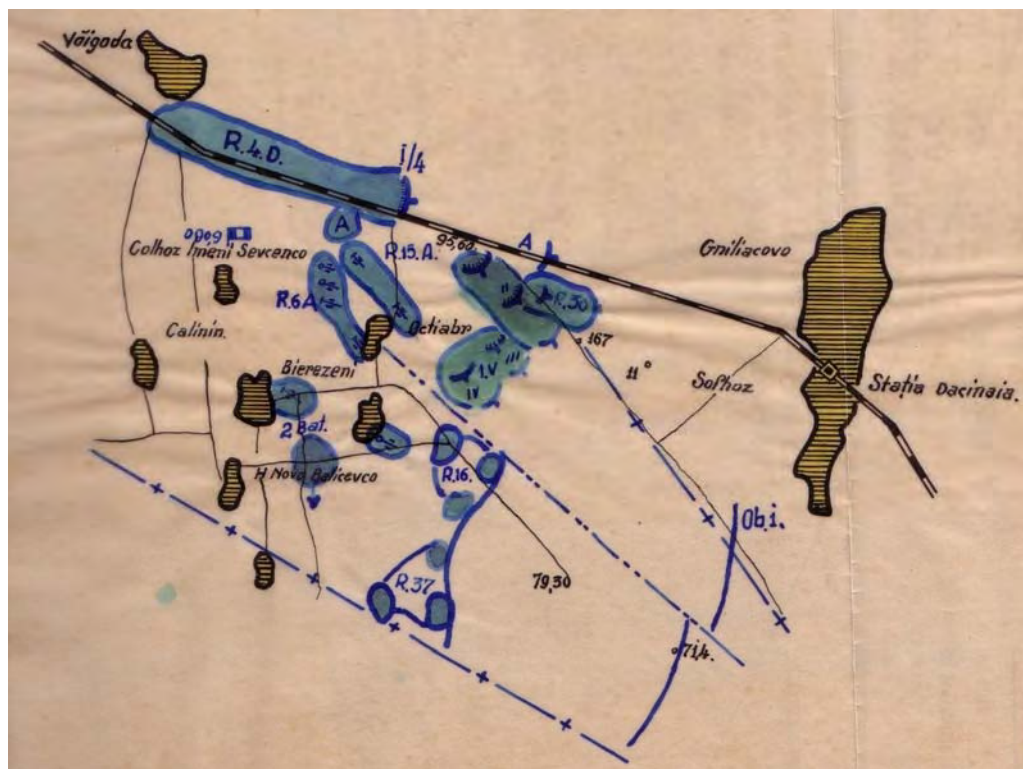
Crochiul bătăliei de la Mărăști (24 – 30 iulie 1917)

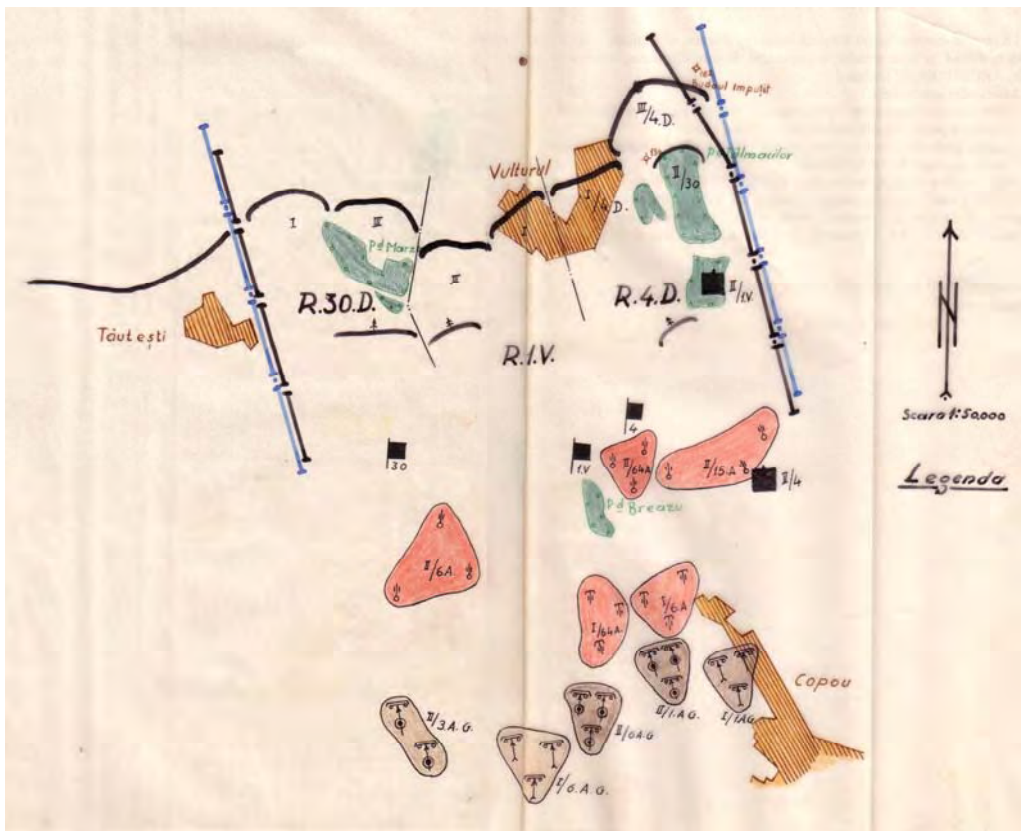
Acțiunea operativă din 18 august 1941

Dispozitivul și situația în ziua de 1 septembrie 1941, ora 9⁰⁰
 Situația de depășire

Situația operativă la 1 iunie 1944

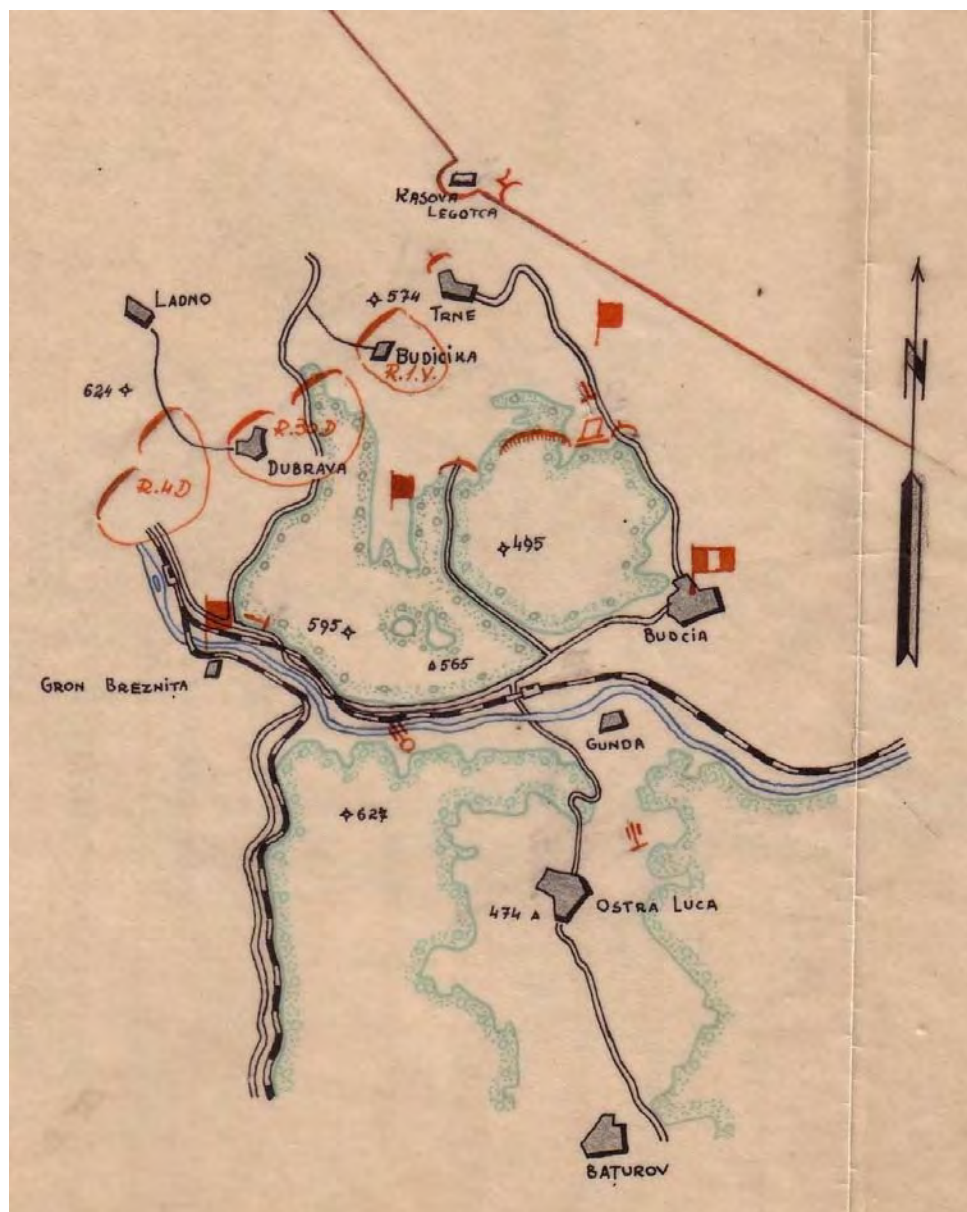
Dispozitivul operativ la 20 septembrie 1944

Schița cu dispozitivul operativ la 1 decembrie 1944

Schița cu dispozitivul operativ din 26 martie 1945

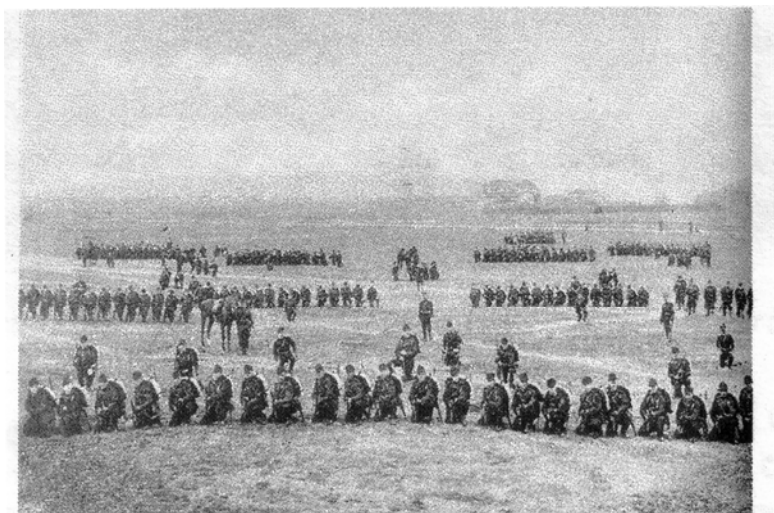
3. FOTOGRAFII

Ofițerii Regimentului 4 Dorobanți la 1 februarie 1877

1902
Regimentul nr. 4 “Argeș” – corpul de cadre

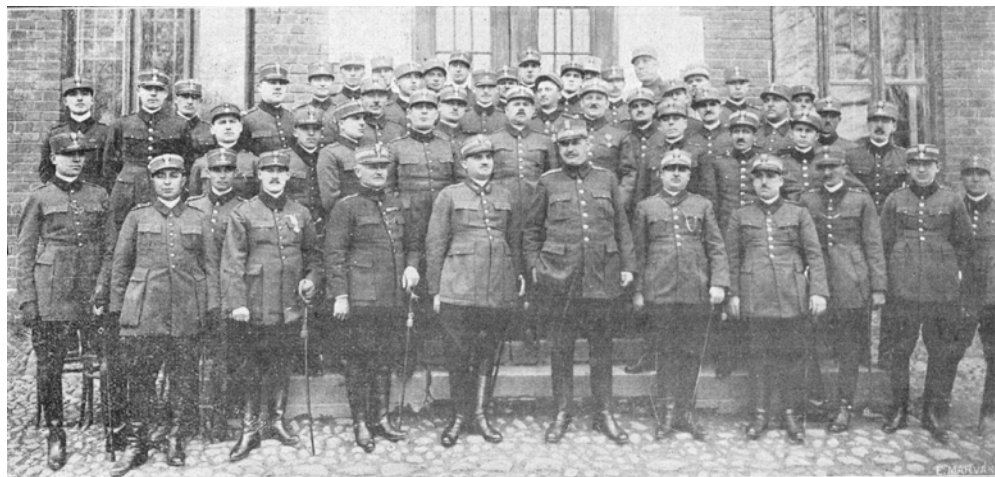

Regimentul Nr.4 ARGES pe câmpul de instrucție

1902

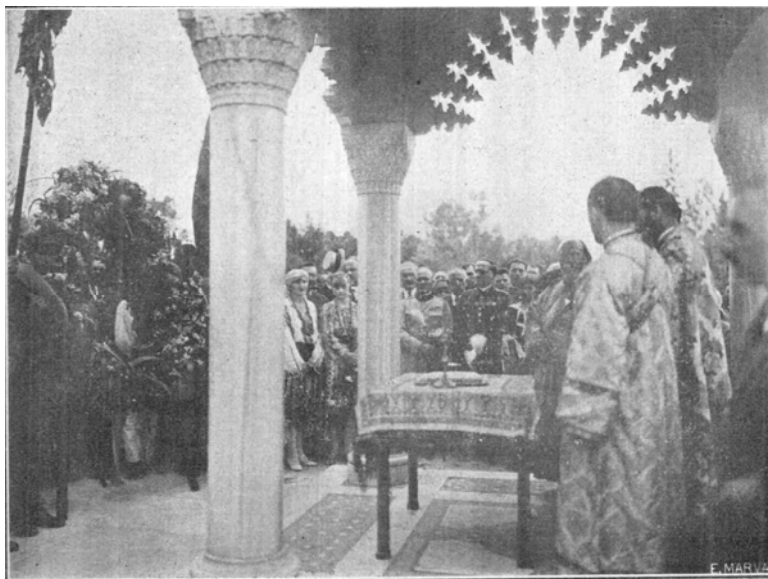
Coroana de flori depusă pe mormântul Regelui Carol I
de către ofițerii Regimentului 4 Dorobanți în anul 1927, cu ocazia aniversării a
50 de ani de la înființare

Ofițerii Regimentului 4 “Argeș” la 1 februarie 1927

Comandantul regimentului, colonelul Barbu Pârâianu, pe treptele Mănăstirii
Curtea de Argeș, 1 februarie 1927

Serviciul religios oficiat în fața Mănăstirii Curtea de Argeș, 1 februarie 1927

Colonelul Pârâianu Barbu pe scara intrării Mănăstirii Curtea de Argeș

Regimentul Nr. 4 ARGEȘ, Compania 5

1931

VII. BIBLIOGRAFIE

1. IZVOARE

Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice Pitești,
fondurile de arhivă:

- Ministerul de Război, Direcția Personal.
- Direcția Cadre și Învățământ:
 - Memorii bătrâni, literele „A”, „B”, „C”, „F”, „G”, „P” și „T”;
 - Memorii bătrâni, jandarmi, litera „P ”;
 - Inventar pe anul 1974 ;
 - Registre foi matricole „ofițeri activi infanterie”, vol. I și II.
- Corpul 1 Armată.
- Divizia 3 Infanterie.
- Regimentul 4 Dorobanți „Argeș”.
- Regimentul 30 Dorobanți „Muscel”.
- Cercul de Recrutare (Teritorial) Argeș.
- Comisariatul Militar al Regiunii Argeș.
- Comisariatul Militar Oraș București.
- Garnizoana Pitești.
- Colecții arhivistice:
 - fond nr.339;
 - fond nr.1025.
 - Jurnalele de operații și registrele istorice ale Regimentului 4 Dorobanți „Argeș”.
- *Albumul armatei române*, 10 mai 1902, București.
- „România Eroică”, nr.1, 1927.
- „Monitorul Oastei”, anii 1876-1878 și 1880.

2. LUCRĂRI

- *** *Guerre d'Orient. 1877-1878. Cooperation de l'armée roumaine en Bulgarie*, Editeurs Spineux & C-ie, Bruxelles, 1879;
- *** *Istoria Militară a poporului român*, vol. V, Editura Militară, București, 1988;
- *** *Itinerare eroice (1877-1878)*, Editura Militară, București, 1977;

- *** *România în Războiul de Independență, 1877-1878*, Editura Militară, București, 1977;
- *** *România în anii Primului Război Mondial*, Editura Militară, București, 1987;
- *** *Tradiție și istorie. 1990-2005*, Asociația Națională a Veteranilor de Război, Editura „Contrast”, București, 2005;
- *** *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei. De la Stalingrad la bătălia Moldovei. August 1942-august 1944*, Asociația Națională a Veteranilor de Război, Editura “Vasile Cârlova”, București, 1997;
- *** *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei (1941-1945)*, Asociația Națională a Veteranilor de Război, Editura “Vasile Cârlova”, București, 1998;
- Col. Băldescu, Radu, *Războiul ruso-româno-turc. 1877 – 1878*, Institutul de Arte Grafice, „Dacia Traiană”, Sibiu, 1935;
- Col. Bejancu, Gheorghe; lt. col. V. Mocanu; col. C. Olteanu, *Asalt la redute. Eroi ai Războiului pentru Independență*, Editura Militară, București, 1969;
- Berindei, Dan; col. Loghin, Leonida; Lt.col. Stoean, Gheorghe, *Războiul pentru Independență. 1877 – 1878. Documente militare*, Editura Militară, București, 1978;
- Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1941;
- Constantiniu, Florin; Duțu, Alesandru; Retegan, Mihai, *România în război. 1941-1945. Un destin în istorie*, Editura Militară, București, 1995;
- Duțu, Alesandru; Dobre, Florica; Loghin, Leonida, *Armata română în Al Doilea Război Mondial (1941-1945)*, Editura Enciclopedică, București, 1999;
- Col. Mandescu, Ion, *Războiul româno-ruso-turc din 1877*, Institutul de Arte Grafice, „Răsăritul”, București, 1921;
- Col. Marinescu, Antone; col. Romanescu, Gheorghe, *Armata română în războiul antihitlerist – album de scheme*, Editura militară, București, 1980;
- Nicolescu, Gheorghe, *Contribuția unităților militare argeșene la războiul antihitlerist în „Argeș”*, an XX, nr. 5, Pitești, 1985;
- Pârâianu, Barbu, *Istoricul Regimentului Argeș nr. 4*, Institutul de Arte Grafice “Artistica” P. Mitu, Pitești, 1927;

- Popa, Petre; Dicu, Paul; Voinescu, Silvestru, *Istoria municipiului Pitești*, Editura Academiei, București, 1988;
- Medic col. dr. Popovici, Vasile; lt. col. Popovici, Gheorghe, *Cunoștințe elementare despre serviciul sanitar în campanie*, Tipografia „Gheorghe Vlădescu și fiul”, Câmpulung Muscel, 1926;
- Col. dr. Tucă, Florian; Cociu, Mircea, *Monumente ale anilor de luptă și jertfă*, Editura Militară, București, 1983;
- Tudose, Petre, *Medici argeșeni în cel De-Al Doilea Război Balcanic și în Războiul pentru Întregirea Neamului*, Editura Tiparg, Pitești, 2007;
- Vasile, Petrișor; Vasile, Niculae, *Românii în lupta pentru cucerirea independenței depline de stat. 1877 – 1878*, Editura Politică, București, 1987;
- Vârgolici, Teodor, *Scriitorii clasici și armata română*, Editura Militară, București, 1986.